

Handwritten text in a stylized, possibly Arabic or Persian script, oriented vertically on aged, textured paper.

A
22-332

32

BIBLIOTECA HOSPITAL REAL
GRANADA

Sala:

A

Estante:

22

Número:

332

15823568

dendum est, huiusmodi carmen inbere preponi.
 Cum canerem diuos, horrentiaq; arma Cyclopuum,
 Cūq; recenserem carmina culta Patris,
 (Iusserat id moriens) iam non indigna cauentis
 Dissecuere truces stamina nostra Dee.
 Et vos crudeles nunquam crudelius anse,
 Eben crudeles tēq; quatēq; manus.
 Ergo hæc non ipsi edidimus. Pia cura meorum
 Nostra, Patrisq; simul qualiacunq; dedit.
 Quidquid in his igitur vitij rude carmen habebit,
 Emendaturus, si licuisset, eram.
 Sed iam libros hosce lege, atq; Aldi tui meminere.
 IESVS DENS OPT. MAX. res tuas fortunet.

Del Colegio dela Comp.^a de Ihs de Grana
 Biblioteca

INDEX EORVM, QVAE HISCE
IN LIBRIS HABENTVR.

HERCVLIS STROZAE TITI FI-
LII CARMINVM LIB.

In salutationem Virginis.	
Aue salus Ianna. folio	1
In Natiuitatem Saluatoris.	
Mater aut vslo temerata tactu.	1
In Epiphaniam.	
Dei parentem Virginem.	2
In Presentationem.	
Ora ab aeterno genitore nobis.	2
In Resurrectionem.	
Eum precemur supplices.	3
In Ascensionem.	
Pro nobis conditor orbis.	3
In Pentecosten.	
Me prima Christus veritas illuminet.	4
In gloriosam Virginem.	4
Virgo, quae consortem.	4
Ad sandalum fontem.	5
Ad gloriosam Virginem.	
Virgo salutiferi.	6
Ad Trinum & vnum Deum.	
Nate patris summi.	6
De annuntiatione Virginis.	
Spargite io flores.	7

I N D E X.

	In aduersis supplicandum superis.	
E	Huc ades ò rerum sator.	8
	A Deo incipiendum, & in eundem desinendū.	
I-	At quicumq; Deum.	9
	Non seruari quenquam sine lumine fidei.	
	Ergo Dei triplices.	10
	HERCVLIS STROZAE VENATIO	
	ad diuam Lucretiam Borgiam.	
X	Hactenus aut elegos.	14
I	Epicedium Caesaris Borgiæ ducis per Herc. Str. ad	
	diuam Lucretiam.	31
	Epicedium Titi patris.	
2	Quis dabit in lachrymas.	39
2	Epicedium Borgetti canis.	
	Quis cohibere iubet.	46
	De loco, vbi Maro primum lusit.	
3	Andiades Nymphæ.	49
	Elegiarum lib. ad diuam Lucretiã Borgiã.	
3	Publica cura vale.	52
	Ad eandem Genethliacou.	
4	Ad eundem.	540
	Ad Iulium Cesarinum cardinalem.	
4	An tibi post magnæ.	57
5	Ad Thebaldeum.	
6	Sepe ego te memini.	60
	Ad Lucium Ripam præceptorem.	
6	An curare neget.	61
	Soteria pro Nicolao Corigia.	
7	An non esse putem.	62

Ad Lycum seruum.	
Quo Lyce? quò properas?	63
Ad Petrum Bembum.	
Vrbe meus discedit amor.	65
Ad Celsiam amicam.	
Quid mihi dona sacris.	66
Ad amicam ingratam.	
I nunc, & Domine.	67
Queritur relictis musis Reipublicæ incubuisse, vbi presagit breui se moriturum inemendatòsq; reli- cturum suos libros.	69
De amica irata.	71
Infelicem se in amore futurum.	
Hoc erat ignote.	72
Quòd etsi perditè amat, amorè tamen celare oportet.	75
Potitus amica, exultat.	
Ite Dioneæ circum mea.	76
Quòd varijs negotijs impeditus, ad amicam Venetijs egrotantem ire nequeat.	78
Ad amicam, quòd licet amorem occultan- do pereat, occultaturus tamen sit.	
Hei mihi nulla queunt.	80
In tunicarum munus pro Mario Equicolo.	
Non sic Oeteo.	82
De natali Domine.	
Addite tura focis.	83
HERCVLIS STROZÆ epigrammatũ libellus.	84

- 63 usis à Leonello *bia ad diuam Lucretiam.*
Angl. Ad musa. 15. 97
- 65 Epere *miu. Herculis Strozæ per Aldum Romanum.*
- 66 Hospes licet aliò hinc propere eundum tibi. 101
- TITI VESPASIANI STROZÆ
EROTICON LIBER PRIMVS.
- 67 Alloquitur librum.
- vbi Vade liber. 102
- eli- Quo die cœperit amare Anthiam. 102
- 69 Candida lux aderat. 103
- 71 Qualis visa Anthia sedens sub umbra. 103
- 72 Qualis erat roseis. 105
- vor Laudat Anthiam à forma & moribus. 105
- 75 O bene conueniens. 106
- De discessu Anthie. 106
- 76 Postquam Ferrarie. 107
- Amica potitus gloriatur. 107
- 78 Di superi Venus alma. 108
- Ad annulum donatum ab amica. 108
- Annule dulce mihi. 110
- 80 Ad Ianum pannonium pœtam, antiquis vatibus com-
parandum, qui postea creatus est quinqueecclesien-
sis episcopus. 110
- 82
- EROT. LIB. II.
- 83 De lepore domine. 117
- 84 Ad Cytheridem. 118

Ad Hieronymum Castell.	
Sic Venus insanos.	119
Ad Iouem vt tristia auertat i.	119
Quid votis aduersa.	120
Ad Amorem.	
A, demens quisquis.	121
Non nisi à domina sanari posse.	
Hei mihi nil prodest.	121
Ad Antonium.	
Accipe inauditi.	121
Somnium.	
Nox erat, & varias.	122
Ad poëtam qua se dignum scripserat dignū gloria.	
Non mea.	123
Ad Ianum Pannonium.	
Arbiter Idæus.	124
Querela vxoris occiso principe.	
Heu nimium.	125
De Raccini pueri interitu.	
Quisquis eras.	125
Ad Pisanum pictorem.	
Quis Pisane tuum.	127
Ad Ariadnam puellam.	
Ut prior est etas.	127
In maledicum.	
Ille igitur Cambi.	128
De amore.	
Materna caperet.	128
De Pado concreto frigoribus.	129

INDEX

De musis à Leonello principe acceptis Ferrariae. 129
 Ad musam suam.
 Ne vereare sacros. 129

EROT. LIB. III.

Laudat Ferrariam. Tandem flaminia. 129
 Ad Parthenopæam.

Quid prodest varium. 130
 Ad Isottam.

Hanc Sigismundi. 130
 Ad Luciam Barziam.

Immortale decus. 133
 Ad Philespbum.

Tot Franciscæ mihi. 133
 Ad Ludouicum Carrum.

Nota mihi Pholoë. 134
 Ad eundem.

Sæpe aditum dedit. 134
 In inuidum.

Nil ego te metuo. 134
 Ad Ludouicum Carrum.

Iam deformis hyems. 134
 Ad Cambium philosophum.

Desine me grauibus. 137

EROT. LIB. IIII.

Ad Anthiam. 138

Ad Nicanorum Sergium. 140
 I celer, ac Pholoë.

INDEX

Ad amicam.	
Si senior folijs.	140
Ad Angelum poetam.	
Angele si quis erit.	141
De die natali Anthie.	
Natalem domine.	242
Ad Serem.	
Ser incunde mei.	143
Laus veris.	
Iam redeunt Zephyri.	143
Ad Syluiam	
Syluia chara vale.	145
De aduentu Borsij ducis.	
Queritis vnde nouo.	145
Borsio duce pacem fuisse Ferrarie.	
Dulcia sepositis.	145
De Leone Borsij.	
Clausus in extremis.	146
De templo sublimi Borsij.	146
In columna viuēti Borsio erecta incisū epigramma.	146
Ad Marcum poetam.	147
De villa Panhormite.	147
Ad Guarinum de phasi aue.	147
Ad Borsium.	148
Ad Tribrachum poetam.	148
Ad Baptistam Guarinum.	150
Ad Carbonem vatem.	152
Ad Anthiam.	
Quod toties timui.	152

- De abbate quodam. 153
 140 Quid mecum tacitus. 153
 Ad eundem. 153
 141 Accipe nectareos 153
 Ad poetam quendam. 154
 142 Rumor ait nostros. 154
 Ad Mazonum ne incumbat alchimie. 155
 143 Dum vagus adriacis. 155
 Ad Cosmum pictorem. 157
 143 Ecce novis 157
 Ad amicam. 157
 145 Quid me composito 157
 Ad Pium pontificem. II. 159
 145 Deservit solito. 159
 De amica irata. 163
 145 Ecquis erit seni. 163
 Ad Hieronymum Castellum medicum, de Strozia gen
 tis clarissimis viris, & pace, & bello. 166
 146 Cerula iam roseo. 166
 146 Ad eundem. 170
 147
 147 EROT. LIB. VI.
 147 Bagarini accipitris laudes. 173
 148 Mistelle laus & epicedion. 174
 148 Tene igitur nobis. 174
 Ad Gasparem quendam. 175
 148 Illa tuos Gaspar. 175
 148 Blance Estensis Encomion. 176
 148 Simula pieridum. 176.

Ad Blancam eandem.	
Aspice sidereo.	178
Ad eandem.	
O Latie Virgo.	178
Ad Herculem filium.	
Iam satis errasti.	178
Ad Ripam.	
Ripa licet Regum.	179
Ad Philomelam.	
Emula diuini suauissima.	180
Hortatur se ipse vt ad amicam properet.	
Ite citi, volucreisq̃.	181
Ad Carolum.	
Si vigiles cure.	184
Phylloroës epicedium.	
Quo miser vsq̃ tuos.	184
Ad Psyttacum.	
Psyttace quid.	187
AEOLOSTICON LIB. I.	
Ad diuum Herculem	188
Epigramma in leporarij ingressu Ferrarie.	193
Conuiuñ Romæ factū à Petro Cardinale.	193
Ad Platinum.	
Nostra licet vatum.	194
Ad eundem.	
Titus Stroza tibi.	196
Ad eundem.	
Mille licet dulceis.	198

INDEX

Ad diuum Herculem.

178 Quam inuat hunc. 198

AEOLOST. LIB. II.

178 Ad diuum Alphonsum genethliacon. 200

Ad Zaccariam Venetum.

178 Barbare quem nemo. 203

Ad diuum Bellinum.

179 Belline etherio. 205

Pro diua Isabella ad maritum.

180 Non ita seruato. 208

Hortorum Herculis laus.

181 Ponere templa Deis. 209

AEOLOST. LIB. III.

184 Ad Picum Mirandulanum. 201

Ad eundem.

184 Pice tuos instas. 215

187 Ad Alexandrum Baptiste Guarini filium. 217

Ad Paulum quendam pauperem.

188 Paule tuus nimium. 218

In laudem Florentie.

193 Tyrrheni colles. 219

IESV CHRISTI Genethliacon.

193 O nimium felix. 220

Ad Goggium.

194 Tertius in duro. 223

Ad Lelium senem.

196 Sepe mihi tecum. 224

INDEX.

Ad Policianū cur rosa grata Veneri sit, ac rubra. 226
 Ad Herculem Ferrarie ducem de nuptijs Alfonsi,
 & Annæ. 230

In laudem Riparum Benaci.
 Cedriferi colles. 236

SERMONVM LIB.

Ad Luceium ripam. 237
 Ad Danielelem Finum. 237

Quem tibi non vano. 239
 Ad Timotheum Philomusum. 239

Non rudis, ac lenis. 241
 Ad Bonaventuram Pistophilum. 243

TITI VESPASIANI Epitaphia. 247
 EIVSDEM Epigrammata. 252

Oratio à Cælio Calcagnino in funere Herculis Stro-
 zæ tumultuario habita. 256

HERCVLIS STROZAE TITI FI
LII CARMINVM LIBER.

IN SALVTATIONEM GLORIO-
SAE VIRGINIS DEI MATRIS.

O de prima Monocolos. Sunt enim versus Iambici
Archilochij Dimetri, acatalecti omnes. Constant
enim quatuor iambis, recepto tamen in locis impa-
ribus etiam spondeo, hoc modo.

āñē u- sālū u- tīs īa — nñā u u
āpēr u- tāsem u- pērsūp — plīcī u-
u- u- — u u
u- u- — u- —

Ve salutis ianua
Aperta semper supplici,
Spes, & salus mortalium,
Quos crimen Eue perdidit.

T u sacra Iesse virgula,
Odores complens aethera,
Quam fabricator omnium,
Creauit ante secula.

T u sponsa regis maximi
Omni referta gratia,
Cui fortis affert angelus
Verbum creantis spiritus.

Mysterium mirabile,

Paterna vox diuinitus,

Intacta replens viscera,

Mortale corpus induit.

Virgo prima virginum,

Qua noster author nascitur,

Per nuntiata gaudia

Absterge nostra crimina.

IN NATIVITATEM SALVA-
TORIS.

de II. dicosolos tetraastrophos. Primi quique tres ver-
sus sunt hendecasyllabi Sapphici pētametri aca-
talecti, qui cōstāt quinq; pedibus, Trochæo, spōdgeo,
dactylo. duobus trochæis, vel spondgeo vltimo sic.

Māter — u hāndūl — — sōtēmē — u — rātā — u tāctū —
ōrtā — u cōllā — — p sūmrēnō — u — vārē — u sēclūm — u
ād tū — u ūmri — — dēnt Mārē — u — tērra ēt — u
īpsā — u

Quartus autē quisq; est adonius dimeter catalectus
ex dactylo, spondgeo, vel trochæo sic,

Sidērā — u — pārtūm — u.

— u — — u — —

— u — — u — —

— u — — u — —

— u — — u

m Ater haud vlllo temerata tactu

Orta collapsum renouare seclum,

Ad tuum rident mare, terra, & ipsa

Sidera partum.

Omnium factor, dominusq; rerum,
Membra qui verbo moribunda sumpsit,
In tuo vagit gremio, tuoque
Vbere gaudet.

Te citi visunt ouium magistri.
Te dei agnoscunt duo bruta matrem,
Angeli psallunt super obsoleti
Tecta mapalis.

Illa lux felix redeuntis æni,
Qua dei natum parit alma virgo,
Illa sit nobis in honore, sitq;
Maxima semper.

Pax sub occasu fuit, & sub ortu,
Cum tua pacis dator exit alno,
Pax sit humano generi perennis
Te duce virgo.

IN EPIPHANIAM.

O de III. Monocolos, vt Ane salutis ianna.

U - U - - UU

U - U - - UU

d Ei parentem virginem
Quibus sat ornem laudibus?

Hec ventre mater integro
In carne verbum concipit.

Hanc angeli pastoribus,
Hanc stella monstrat regibus,
Dum lactat in præsèpio
Quem labis expers protulit.

Hic, filioq; supplices
 Eo ab usq; littore
 Inbar secuti prævium,
 Dant dona Reges mystica.

Qui in regna voti compotes,

Nono reuersi tramite,
 Testati vbiq; gentium,
 Vidisse partum Virginis.

Sic nos corusco lumine,
 Nitamur illam visere,
 Diuerso vt oret limite
 Nos ad superna regredi.

IN PRAESENTATIONEM.

Ode IIII. Dicolos tetraastrophos, qualis, Mater
 haud vlllo temerata tactu.

-U --- -UU -U ---

-U --- -UU -U -U

-U --- -UU -U -U

-UU ---

O Ra ab aeterno Genitore nobis
 Barbiton, qua te referam, tuumque
 Filium Virgo, sine labe clausum
 Integra in aluo.

Totus è caelo veniens, & illic
 Totus assistens, & vbiq; totus,
 Legit humanos subiturnus artus,
 Te sibi matrem.

Hunc tui claustris vteri latentem

Editus non dum veneratur infans,
 Huius aduentum canit omnis etas,
 Sexus & omnis.

Ille pro toto datur orbe vas, hunc
 Noscit ignotum Simeon, ad aram
 Cum prius sistis: tibi magna tangunt
 Gaudia mentem.

O decus nostræ, super æq; gentis,
 Cuius intactum Deus vber hausit,
 Da precor nobis hilares piorum
 Visere cœtus.

IN RESVRRECTIONEM.

O de V. Monocolos, qualis, Ane salutis ianna.

U— U— — U—
 — U— — UU.

e Vm precemur supplices,
 Qui tempus expers temporis,
 Qui fecit vnus sidera,
 Qui fecit vnus omnia.

Qui matre natus virgine,
 Tot dura sponte pertulit,
 Suumq; fudit sanguinem,
 Nostræ salutis præmium.

Hic morte mortem perdidit,
 Et morte vitam præbuit,
 A subingatis inferis
 Die resurgens tertia.

O quale matris gaudium,

Cum visus illi filius,
 Verasq; voces reddidit.
 Desideratus treis dies.
 Per illa Virgo gaudia,
 Tuum precare filium,
 Ut nos sepultos sordibus,
 Pius redemptor suscitet.

IN ASCENSIONEM.

O de VI. Monocolos. Metrum est Anapesticū Par-
 theniacum dimetrū catalecticū: cōstat enim trib.
 Anapestis & syllaba, admissio frequēter spondeo,
 hoc mō. Prō nō--bis cōn--ditōr ōrū--bis. &
 Nēbūla ā--spēxē--rēuōlān--tēm. &
 Tībī glō--riā chrī--stē pērē--nis.
 Quale illud Terentiani.
 Hæc iuncta frequentius edent.
 Anapestica dulcia metra.

-- -- UU - U
 -- -- UU - -
 -- UU - UU - U.

P Ro nobis conditor orbis
 Mortaleis induit artus
 Consors hominisq; Deiq;
 Et letum pertulit vltro.
 Post victa morte triumphans,
 Et vi propria per inane.
 » Cum carne reuersus olympo,
 Patri hæsit in omnibus æquus.

Hunc, discipulisq, parensq,
 Nebula aspexere volantem,
 Hocq, afferuere probati
Testes in vestibus albis.

Tum vox audita per auras,
 Portas attollite Regi,
 Hic, & pater vna potestas,
 Tibi gloria Christe perennis.

Gaude ó gaude integra mater.
 Et quem nobis peperisti
 Exora glorificatum,
 Cum patre, & flamine sancto.

IN PENTECOSTEN.

O de VII. Monocolos. Sút enim iambici hipponactij
 trimetri acatalecti, qui cōstant è sex iambis, rece-
 pto tamè in locis imparibus etiã spōdeo, hoc modo.
 Mē prī -- mā chrī v - stūs vē -- ritās v - il-
 lū -- minēt v v.

-- v -- v -- v -- v v
 m E prima Christus veritas illuminet,
 Qui iussit equor fluctuosum diuidi,
 Et esse Mosi, Millibusq, peruium,
 Mox regredi, hostes insequenteis obruens.

Hic Mosi in igne visus, & visus Petro,
 Hic igneis afflata linguis pectora
 Sancto repleuit spiritu, quo protinus
 Effecta fandi gnara linguis omnibus.

Hinc multilingues differunt Apostoli

A finibus primis Soli per ultimos,
Christi potentis arbitri miracula,
Et tot repente nationes abluunt.

Quid hos putasti pertinax Gens ebrios,
Quos videras recentis igne Spiritus
Tot agra passim sospitare corpora?
Fatere tandem mentis insanæ nefas.
Frustra fateberis die nouissimo,
Frustra inuocabis nomen almæ Virginis,
Quæ Christiana proteget tunc agmina,
Ut nunc benigna nos tuetur supplices,
Orans patrémq; & filium cum spiritu,
Qui sempiterna voluit vnus secula

IN GLORIOSAM
VIRGINEM.

Ode VIII. Epanetica Dicolos tetra-strophos, qualis,
Mater hand vlllo temerata tactu.

-U --- -UU -U -U
-U --- -UU -U ---
-U --- -UU -U -U
-UU -U

V Irgo, quæ sortem hominis, Deiq;
Arbitrium rerum, genitumq; ab vno
Concipis fœcunda, pariq; sola
Integra mater.

T e sibi elegit Deus ante Secla
Te vocant gentes dominam Angelorum
Verbum vbi est factum Caro, tantaq; alio

Clausa potestas.

Tu scelus primi patris expiasti,
Exules qui nos patria, reosq;
Fecerat semper, tibi cessit vni
Ianua leti.

Iure te dicunt igitur potentem
Gratie, & lapsi generis salutem,
Et maris stellam, micat vnde fulgor
Luce perenni.

Salve io mundi Specimen, salusq;
Omnium, qui te prece rite adorant,
Salve io victrix scelerum, tuamq;
Respice gentem.

Daq; septeni penetrare fines
Gaudij, & trinum patris, atq; nati,
Spiritusq;, individuūq;, & vnum
Cernere numen.

AD SANDALVM.

O de IX. Tricolos tetra-strophos. Primi enim quiq;
duo versus sunt choriambici Asclepiadei tetrame-
tri acatalecti. qui constāt è spondeo, duob. choriā-
bis, & pyrrhichio vel Iambo, hoc modo.

O fons — Sāndālīi — uu — gūrgītis ār — uu — bitēuu
Titō — vātēdiēs — uu — ībis in ūl — uu — timōs
uu. Tertius vero quisq; est Pherecratus heroicus
trimeter acatalectus, constans è spondeo dactylo
& spondeo, vel trocheo, sic,

Nēc tē — cāstās lī — uu — ūndā — u

Quartus autem quisq; est choriambicus gliconius tri-
meter acatalectus constans è spondeo, choriambo,
pyrrhichio, vel iambo, sic.

Vātūm— vīncēt hōnō—uu—ribūs uu.

— —uu— —uu— uu

— —uu— —uu— u—

— —uu— —u—

— —uu— uu

o Fons Sandalij gurgitis arbiter,
Tito vate dies ibis in.vltimos,

Nec te castalis vnda

Vatum vincet honoribus.

I s te, seu numeros ludit agrestium,
Sine est Anthia, seu Phylloroe magis
Carmen, seu fide grandi
Estensem memorat Ducem.

Eternum facit, atq; Eridiano patri
Præfert, & cithara callidus, & lyra,
Cuius ponere laudes
Quas luor malus approbet.

C edat blandusie cantor amabilis,
Quannuis pindarice suauē melos chelys
In nostrum citet orbem
Magna non sine adorea.

N on chij, neq; libamina massici,
Aut pressa è patrijs pocula vitibus
Depastamve capellam,
Quartifania gramina

O ffert, sed veteri carmina populo

Figit, sub rhodope qualia thracius
Syluis verba sequentibus,
Vates dixit in Hebrum.

HERCVLIS STROZAE TITI FI-
LII PROSEVCHON LIBER.

AD GLORIOSAM VIRGINEM

Irgo salutiferi genitrix itacta tonatis,
v Vnicâq; vndosi Stella benigna maris,
Quam rerum pater, vt lapsò succur-
reret orbi,

Nondum dispositis iusserat esse polis,
I esseâq; sacro nacti de sanguine gentis,
Et matrem statuit virginitate frui.

Tu potis es prime scelus expurgare parentis,
Humanumq; Deo conciliare genus.

Lacte tuo, qui te, qui cuncta elementa creatat,
Panisti vilis culmine tecta case.

Hunc celi Regina tuis pro gentibus ora
Quosq; tuus iuvit filius, ipsa iuva.

AD TRINVM ET VNVM DEVM.

n Ate Patris summi, quæ trinū credit, & vnū
Cuncta salutifera turba redempta cruce,
V ipereum qui morte tua scelus abluis, & nos
Etheria dignos conditione facis:
Da precor auxilium, ditis tela impia contra

Vindice te nullos fas timuisse dolos.

Tu patris ad dextram, magno dominaris olympo,

Tu soboles, tu mens, consiliūmq; Dei es.

22 Tu sine patre nihil, sine te nihil efficit ille.

23 Tum sine utroque sacer nil meditatur Amor.

24 Quod statuis, statuit genitorq; & Spiritus. vnam
Vim tribus, atq; vnum numen inesse patet.

Est celi, rerūq; parens antiquior omni
Principio, & nullo tempore progenitus.

Hic geminos erat ante polos, terrāq; fretūq;
& theriosq; choros, secla per innumera.

Omnibus infusus, secretus ab omnibus, idem
Totus in immenso semper ubiq; fuit.

Quicquid erat, nunc est, & erit quodcumq; per æuum.
Huius deprendi forma, modūq; nequit.

Hoc vero haud genito es genitus genitore, nec illo
Diceris æterna conditione minor.

Sic inbar æquæuum radiatis emicat astris,
Accensōq; simul nascitur igne calor.

Quin Deus humana dignatus claudier aluo,
Et sine prolifico semine factus Homo es.

Factus Homo, mistūq; Deo, Consortsq; duorum,
Ut mala deseres crimina fontis Adæ.

Ast olim oceani qui se super alta ferebat
Sanctus ab ambobus Spiritus ille venit.

Tresq; licet numero, Deus vnus, & vna potestas,
Cen tria de solo Sole venire, liquet.

Ergo adsis, faueāsque meis Deus vnice votis
Si tua sincera numina mente colo.

Si celi, & terræ, si crederis arbiter vnde,
 Non noceat celum, terra, fretumve mihi.
 Nil stygias metuam post vltima fata Sorores,
 Si pecudum fibras numen habere nego.
 Si nec saxa colo, nec quem de more profano
Inclusum septo barbara Memphis alit.
 Si genitum verbo fateor, si virgine natum,
 Sideraq; aduentus, signa dedisse tui:
 Si leti te leua cano ludibria passum,
 Dum pius humano consuleres generi:
 Et si flammifero domiti Phlegethontis ab amne
 Credimus ad patrios te remeasse polos:
 Da precor in cineres, vbi flamma resoluerit orbem,
Optatum in supera sede tenere locum.

ARGUMENTVM EST EX
 EVANGELIO, MISSVS
 EST ANGELVS.

s Pargite io flores, ter io, ter dicite carmen,
 Ter sonet aurata casta Thalia fide.
 S pargite io primi redolentia munera veris,
 Letaq; cum sancta fundite verba prece.
 E n sacer ætheria volucer descendit ab arce,
 Qui gerit æterni nuntia verba patris.
 A mbrosiam decorant vernantia lilia dextram,
 Cingit honoratum candida penna latus.
 I pse gerit nostram portantia verba salutem,
 Virgineaq; subit tecta verenda domus.
 D icit io, iam dicit ane, blandiq; precatu,

Temperat ille tuos virgo beata metus.

Temperat ille metus, arcanâq; dicta resoluit,
Dicta sibyllinis nobiliora notis.

Iam letare sacris soboles dauidica verbis,
Te penes est magni gratia pacta dei.

Est pater, est in te diuina potentia nati,
Inq; tua sanctus Spiritus arce sedet.

Ecce piam nullo paries de semine prolem,
Quæ luet antiqui crimina prima patris.

Aurea qua incipiet, qua ferrea desinet etas,
Qua tibi prædico fata maligna Charon.

Iamq; ferum trepidare canem, iam sibila cerno
Colla palestinam deposuisse luem.

Priscorum gaudete Cohors veneranda parentum,
Optatus toties nascitur ecce Puer.

Nascitur ille Puer mundi sator, arbiter æui,
Cui boue cum socio iunctus asellus erit.

Nascitur ille Puer tegetis sub culmine paruo,
Regaleis referent cui pia dona manus.

Nascitur ille Puer, patrium qui solis ob ortu,
Solis ad occasum proferet imperium.

Qui paruo contentus erit, nec stirpe superbus
Acquiret tantum sœua per arma decus.

Cui noua felici referenti seculâ mundo,
Prima salutifera culpa luenda cruce.

Tunc lachrymis tu sancta parens, tunc parce querelis,
Multum adeo nostrum posse piare nefas.

Qualia securam tentabunt gaudia mentem,
Cum fueris nato proxima facta tuo?

V irg

H

T u

I

T u

Si

I am

S

I am

E

I am

H

I

I

6

Nec

Vtq

Rel

Ni

D

Pra

Pec

Nu

Vot

Ase

An

San

Virgo quidem longum letaberis, at bene dices,
Horrendam natum consuluisse crucem.

Tu gemini Regina poli, tu maxima celi
Ianua, tu mundi mystica lampas eris.

Tu miseris in rebus opem præstabis egenti,
Si casto meritas fuderit ore preces.

Iam vocat irato summersus navita ponto,
Suspenditq; tuis naufraga vela tholis.

Iam metuens auriga vocat, quando incita cursu
Esseda præcipiti corripuntur equo.

Iam quoq; si votis mos est damnare petentis
Hos vita facias prosperiore frui.

IN ADVERSIS SUPPLICAN-
DVM SVPERIS.

b Vc ades ò Rerū sator, huc ades innuba virgo
Summū enixa deū. vestro sine numine quicq;
Nec mihi fas voluisse, neq; est tentare potestas.
Vtq; velim, possimq; vetat pudor, ipsaq; mentis
Relligio, ætherias cuiquam recludere sedeis,
Ni prius exorem veniam, pacemq; precando.

Nūc queritur mortale genus, quòd ab æthere nimbi
Præcipient, segetesque ruāt, nunc vomere tellus
Pectita quòd sterilem existis det messibus annū.
Nunc conflata odijs quòd surgant bella, notiq;
Vota ferant, tristēsq; incessant corpora morbi.
Asperat & questus, & iniquo corde malorum
Authorem putat esse deum, rerūq; parenti
Scena profanata dicit connitia lingua.

Atqui ferre preces potius, castoq; litare
 Corde decet. neq; enim omnipotens mortalia temnit
 Hec via sidereos facili fert limite ad axeis,
 27 Arcta quidem refugio, sed larga, & plana volenti.
 Huc tamen adueniunt pauci, quos Entheus ardor
 Euehit, atq; Deo tenor indefessus amicat.
 28 Non iter angustum, sed nostra insania nobis
 29 Officit, & Stygias fonteis detrudit ad vndas.
 Vsq; eadeone hic mente potens, qui tramite recto
 Digreditur, vasta vt penetret dispendia syluæ?
 Ni præstare putet, dubias auertere prædas,
 Vt dulcem abrum pant mauortia classica somnum,
 Plurimâque intentent mortem, bellumne peroso
 Alea sit potior pontique, & mercis eoræ?
 Semper vti metuat, seu eiq; obnoxius ira
 Ventorum, pelagique, truci se credere Nereo
 Audeat? ac ritu volucrum longinqua pererret
 Littora, & ignote subeat conuitia gentis?
 Tunc, catenatus vetito vt de lumine pellat
 Ianitor, ingrati sequeris vestigia Regis?
 Per fas, perque nefas, quo te premat vndique liuor,
 Purpureos in bias fasceis, nec dispicis vnde
 Inuidiam citra patria potiaris ouanti?
 Collige, quicquid inest diuinæ mentis, & istam
 Discute, quæ circum caligat lumina nubem.
 Iamque animi compos, quod iusq; piûmq; reposcunt,
 Tandem pacem ores palmas distractus in ambas.
 Exorator eris sistunt vaga fulmina, sistunt,
 Ture dato, & celum votis pater omne serenat.

A D
E T

a

Multo

Tolle

Conte

Protr

Artif

Omni

Vsq;

Ergo

Lumi

Nana

Sensi

Vnde

Tum

Siden

Amb

Vall

Imp

Mo

Perj

Astr

Ter

Aud

Vt l

Ord

A DEO SEMPER INCIPIENDVM,
ET IN EVNDĒM DESINENDVM.

a T quicumque Deum supplex affatur, ab illo
Incipiat: versóq; in eundem fine, quiescat.
Multa quidem huic studio subeñt meditāda, iacentē
Tollere quæ possint hinc ad caelestia mentem.
Contemplator vti ex nihilo Deus omnia quondam
Protulerit, quæ vis, sapientia quanta, quis ardor
Artificis, quantum emineant, quantumq; nitescant
Omnia, ne vero tantum admirere creata
Vsq; creatorem, vt non mente, animóq; sequaris.
Ergo sub obtutum veniunt quæcunq;, legantur
Lumine, nequid iners proprio & sine munere degat.
Nanq; oculis multa occurrunt, quæ pabula cunctis
Sensibus indulgent. Terræ decor, ætheris ardor,
Vndarum liquor, & vasti per inane meatus,
Tum cæli decus, atq; ingentis lumina mundi
Sidera, dein oculorum & mentis acumine cæli
Ambitus insinuet sese, vertigine cuius
Vallantur quæ corpus habent. tum cardinis ille
Impetus, assiduo qui summa volumine torquet,
Mox extremi orbes, totúmq; sub axe corusco
Perpendatur opus, motúsq;, ortúsq;, obitúsq;
Astrorum, variéq; vices, anniq; recursus,
Terrenis quantum faueant caelestia, quali
Audiat obsequio caelestibus infima moles.
Vt lunæ quæcunq; globo subiecta ferantur
Ordine nascendi, lenióq; absumpta fatiscant,

Præscriptoqz nihil naturæ ab limite cedat.
 Hinc quoqz vti liqueat quali furor incitet æstro
 Pectora, quæ perhibent homini famularier astra,
 Nec mundum ratione regi, sed ab impete verti
 Fortune, varioqz angî mortalia casu.
 Nunc tamè haud locus hæc obstrujâqz semina rerum
 Scrutari atqz ea toties discussa sub umbra.
 Ipsa sed à doctis iam vestigata sagaci
 Ingenio, & iam scita, animo querantur acuto.
 Indoctis quantum indulget sua cuiqz Minerva,
 Queis opere in tanto non desudare licebit.
Quippe rudes crebro diuina potentia mirum
Edocet, vt porrò edoceant arcana professos,
 Qui gnari tamen, atqz insignes munere tanto
 Longius anteirent, summi cum gratia patris
 Excolat ingenium, non destruat, aut male vertat.
 Ast hominum genus ancipitem speculantibus offer
 Materiam: hinc animus diuinæ conscius auræ,
 Inde omni ratione carens, consorsque ferarum
Sensus adest, qui sæpe alto nos fraudat olympo.
 Id quoqz succurrit voluendum sæpius, vt cum
 Nos rerum in medio cœu mundi vincla locarit
 Maximus ille opifex, quanta ratione cauendum e
 Ne genius stet noster iners, quantôqz labore
 Nos opus eniti, è superis quando vltima nobis
 Est statio, tum quo pugnanda sit ordine pugna,
 Cum supra, infraque inter se contraria bellent,
Quôve modo est cuius curadû, vt se intus ad vng
Noscat, & ignaræ frangat conamina mentis,

Quâd
 Discri
 Verga
 Sensif
 Vener
 At qu
 Vt qu
 Vsq
 Cum
 Aut a
 Que
 Et D
 Hi
 Que
 Verbo
 Natu
 Ange
 Nec r
 Nube
 Effed
 T
 Colla
 Præ
 Inge
 Nam
 Sic c
 Sunt
 C
 Equ

Quãdoquidẽ quod de extremis tenet, imminet inges
 Discrimen, ne dum alterius se credit amori,
 Vergat in alterius partem, & ratione relicta
 Sensibus obstrictus miser obrutescat: vt vnde
Venerit, ignoret, & quò properare necesse est.

At quæ homine inferiora animo meditãda ministrat,
 Vt quæ se innumeris virtutibus inclyta tollunt
 Vsq; eadeo seruent vireis, quas intulit author,
 Cum mens casta alios, alios vis acrior: illos
 Aut animus sapiens, aut pulchra modestia tollat.
 Quæ cuncta vt proprium mortalibus inderet ignem
 Et Deus, & genitor magna pius extudit artẽ.

His animaduersis, mens sese accinget ad illa
 Quæ minime fiunt, sed sunt, velut ipsa Platonis
 Verba canunt, iamq; à sensu nihil expetet, ipsas
 Naturas rerum expendens, speciesq; deinde
 Angelicos peruecta gradus, ascendet olympum:
 Nec mortale tuens, sed iam diuinitus atra
 Nube procul pulsa radianti lumine cernet,
 Effectusq; pij leta inspectabit amoris.

Tum circumspectans supera, infera cuncta videbit
 Collaudare Deum, atq; illi bona cuncta referre,
 Præcipue si quæq; oculis obnoxia nostris
 Ingenio fideiq; acie lustrauerit acris.

Nam veluti Sphære cæli & rerum generantum,
 Sic chorus ille sacer, manesq; à morte redempti
 Sunt quasi materiae immunis, non visibilis orbis.

Quæ si cuncta simul animo comprehensa tonanti
 Equipares, nil prorsus erunt, per se integer ille

Pars idem, totusq; idem, pars semper ubiq;
Semper totus ubiq;, carens ortuq;, obituq;.
Horum nil teres est, proprio nil robore constat,
In nihilum iam cuncta ruant, si maximus ille
Arbiter arcani fluxum neget ire vigoris.

Hinc spectare licet, vireisq;, animuq;, piamq;
Artificis mentem, quanq; inferiore sub orbe
Vis viget, in supero sapientia fulget, & ardet
Lux in supremo bonitasq; in quolibet horum
Cuncta tamen meditari, & in omnibus omnia fas est.

NON SALVARI Q. VENQ. VAM
SINE LVMINE FIDEI.

e Rgo Dei triplices vnà meditabere vireis
Cum veluti rerū authorē sub pectore volues.

- ” Huc sensu, & ratione, animoq; ascendere puro
” Luminibusq; fide nobis permissa potestas.
Cum vero hæc tantum spectent examina mentem,
Scire decet, superæ non illum admittier aule,
Qui rerum agnorit fidei sine lumine causas:
Sed miserum sisti mentis rationibus egræ,
Atq; adeo propriæ naturæ limite claudi,
Vt se ab humo nunquam cæli super atria tollat.
Nec tecum Domini in tectis Iesee fatiscat,
Sæpe quòd his solitum contingere, qui irradiati
Luce alia, atq; animæ purgatis vndiq; votis
Astra adeunt, mentisq; pio se glutine iungunt
Rerum, hominūq; patri, cumq; illo spiritus vnus
Euadunt. Nam cuncta licet primordia rerum

Ille sagax animi multa sibi vendicet arte,

» Si tamen erret inops, & veri luminis expertus,

» Nequicquam summi radios inhiabit olympi,

» Nec trāscēdet ad hęc, quę mox meditāda supersunt

» Vix potis exiguam dictorum addiscere partem.

Quare age Christi aia, haud timeas tibi de fore, q̄ sūt
Pythagorę, & cuius magni de gente Platonis.

Nanq̄ animus pigra, atq̄ hebeti compage ligatus,

Si seruanda Dei longe fiducia cedat,

Obruitur tenebris, quas cęca inscitia circum

Fundit, & impurus multa quas nocte Cupido

Vsq̄e adeo addensat, nigrōq̄ volumine torquet.

Vnde nec illi animo fas est herere tonanti,

Copula quę minima, & facilis, quanto minus ergo

Hęserit affectu? quę maxima difficilisq̄?

Quippe etiam multi mortali in corpore, Amoris

Lumine sese adeo summo iunxere Parenti,

Vt rerum imbtberent obliuia magna suarum,

Mutaret vigor, atq̄ obscęnos carceris atri

Desueti mores supera se luce fouerent.

His igitur primum meditatis, digna rependit

Dona deus: nobisq̄ sui commercia prestat,

Quantum acie ingenij fert cęca, infirmāq̄ moles,

Dum presto sit certa fides, quę lampada quasset.

Verum vbi sat tenuit diuina potentia mentem,

Nos adeo exiles illi equiperemus, vt inde

Sit liquidum, nos esse nihil. nam si omnis olympi

Spiritus innumera libyę quem haud equet arena

Primāq̄ si cęli vertigo, orbēsq̄ sequentes,

Atq; elementa, & ab illis quicquid vbiq; tenetur
 Sunt flocci collata Deo. Quid homuncio erit? qui
 Vix Atomus, si vastæ auis componere terre,
 Quæ minima est elementorum. & si maxima cæli
 Ad spatia spectes: nihil est, quod lite remota
 Dispiciamus, quoties pars cæli, oriturve, caditve.
 Ergo quid hac, animum rebus magis omnibus vnum
 Insignem arctari, & fœde permittimus angu-
 Cope de tã parua? Nãq; vt mittã quot mare partes,
 Flumina quot teneant, quantum rapiant sibi campi
 Torridaq; horrentesq; plagæ, quota portio nostri
 Nunc habitata soli? quannis habitabile fertur.
 Quæ loca? quæ tempe? quas desolauimus vrbeis
 Bellando? nec adhuc cessat furor, arma nonamus,
 Externasq; acies in funera nostra ciemus.
 Ecce recens hominum quot millia digladiantur
 Vt sibi vel minimam magno cum sanguine partem
 Accipiant, recteq; sibi pars censeat actum.
 Si vicina parum latitans demorderit arua
 Legibus inuitis, & spreto nomine honesti
 Cum licet ad Gades fines proferret ab Indis
 Non sat haberet adhuc, quãdo improba crescit habenda
Ingluuias: tantòq; magis mortalia corda
Sollicitat, quanto plus haurit auara voluntas.
 Vnde ille infelix vni dominarier orbi
 Esse parum duxit, angustaq; mœnia mundi
 Artifici obiecit, maioraq; regna poposcit.

Mens igitur non gnaua hominũ, cũ rebus inheret
 Vilibus, atq; extra sortem, nec fortis habenda

vicius iunior
 nãcãdo alexan
 car

Corp
 Que
 Verm
 Qua
 Que
 Dele
 M
 Hinc
 Vuln
 Add
 Qua
 S
 Dun
 Imp
 Affe
 Corp
 Pre
 Flu
 Pro
 Qu
 I
 On
 Qu
 Ne
 Spe
 Ind
 Ce
 Ti
 Su

Corporeæ quoties nimis est obnoxia moli
 Quæ putri credenda solo, pascendâq; fœdis
 Vermibus, aut igne in cinerem vertenda rogali,
 Quâ premit hinc fœtor, rapit hinc mortalis egestas,
 Quæ vel contempta potuit re matris in aluo
 Deleri, aut paruo discrimine nata necari.

Multa quoq; eneruant firmissima corpora, diræ
 Hinc inde affiliunt pestes, inopinâq; iactant
 Vulnera, & in medio feriunt lachrymabile risu.
 Adde quot infestant mortalem incommoda vitam.
 Quantus ubiq; labor, cui gens hominû orta ferēdo.

Sed quanquam à vitijs se mens humana coercet,
 Dum tamen inseruit membris, multo angitur æstu:
 Imperfecta animi vis est, & plena laboris,
 Affectus prava à teneris in crimina pronus
 Corporis, & mentis longo certata labore
 Prælia, quæ nigra dirimat vix Atropos hora.
 Plurâq; succurrunt, quæ multo examine cogunt
 Proclamare hominem, bullâ est & futilis umbra,
Quam vitam falso mortales nomine dicunt.

Hinc mentē subeant, quæ munera, quantâq; nobis
 Omnipotens dedit, atq; hic primum sensilis orbis
 Quem pius humani generis formavit in usum.
 Nec pensanda minus structura inuisibilis, vnde
 Spes vna & requies mortalibus antelaborum:
 Inde magisterium nostræ compagis, vt olim
 Cesserit in Diuam tellus animata figuram.
 Tum vastos pelagi tactus, solâq; ipsa regenda
 Sumpserit, & nitidas mundi fœdarit habenas.

Hinc metire animum, qui parte potentior omni,
 Quove modo stygia sint cuncti à nocte redempti,
 Quos grauis heu miseris Adæ culpauerat error
 Nec tenui pretio, Domini sed morte redempti

in uili dario

Morte inq̄ infanda, cuius memor vsqz tremisco.

Nimirum silice, & duro prognata metallo

Stirps hominum, si dira potest ludibria siccis

Commeminisse genis, nullòqz referre vlulatu.

Heu sator astrorum, terræ dominatur, & vndæ,

Omnia qui solo potis est peruertere nutu

Vulnera sustinuit manibus quas ipse crearat,

Scilicet vt moriens hominis commissa piaret.

O' nimium nostros Genitor miserate labores,

Qui certam in morē natūmqz, simūlqz æternum

Vnigenam summo Christum demittis olympto

Quas tibi pro meritis reddant mortalia grates?

Non si quisqz hominum centena voce loquatur,

Fando equet tua dona Pater. tibi maxima vis est,

Imbecilla homini: Sed quo tu maior, & ille

Est minor, omne tuum magis admirabile munus.

Ingratus tamen officij, ingratusqz salutis

Sæpius offendit tristi tua numina noxa,

Maxima culpa quidē est, quando pro munere reddit

Contemptum, & sacri spernit pia dona lauacri.

37 Nitimur in vetitum, præcepta auertimus, vnde

2) Omne enim recolet rediuius mentis amaror.

Atqz animi saltem magno cum vate canemus

Parce pater nostræ delicta oblite Iuuentæ.

Quæ regio in terris nostræ non conscia culpa?

Quis viget in nobis multo sine crimine sensus?
 Quo genitorem adeo humana de stirpe merentem
 Nos adeo ardentem, in pœnas non pronocat orbis?
 Qui tamen vsque adeo patiens, mitisq; bonisq;
 Longanimisq; manet, magis vt miserescere nobis,
 Quàm meritam statuat pro crimine sumere pœnam.
 Cum non terra satis, satis vna dehisceret orci
 Spelunca, horrifico pœnarum exercita luctu.
 Quare age discinctos ne flebilis occupet hora
 Davidicum ex imo repetamus pectore carmen.
Infirmi miserere Pater, miserere precantis.
Et tibi quæ pietas tot olenteis ablue sordeis.

Tale diu studium si menti, animoq; sedebit,
 Vt q; decet, tete exacies, crebroq; lacefles,
 Quæ dominum ablegant, tria detestabere, mundum
Scilicet, atq; auidos sensus, Stygiumq; furorem
Tæq; super scelerum qui maxima causa tuorum es.
 Quo fit vt illa prius secreto in corde voluta
 Non modo te inbeant curas, rerumq; tuig;
 Ponere, sed cogant odio execrari acri.
 Forte prius poteras tenuis contemnere vires
 Ipse tuas, Sed nondum odio constanter habere
 In dominū: neq; enī te ingratiū q; malūq; putaras.

Hic merito culpantur opes, tituliq; parentum
 Atq; ea cuncta tuo quæ te abiunxere Tonanti,
 Tuq; adeo in primis, proprio qui ductus amore
 A patre migrasti, innuens deserta viarum,
 Nec vero hoc credas certa rationis egere,
 Simus vt ipsi odio nobis genioris amore.

Nanq; & amare bonum, atq; illi insudare inbemur,
 Nostri autem cum causa boni sit maximus, ille
 Author, & acceptum fas postulat omne referri.
 At quicquid sceleris nos occupat, hoc mala nostra
 Mentis in exitium, genuitq; aluitq; libido
 Crimina: qua vero sunt crimina, nemo amat vsq;. Q
uo fit vt ipsum odium nostri vice surgat amoris,
Quem poscens veniã in Dominũ mens dirigat Ethra
Vnus qui nobis, sine more, est semper amandus,
Omniãq; ipsius causa: nam congrua res est
Vt nos atq; alios odiõq; & amore sequamur.
 Si accessum ad regem perpenderis, atq; recessum,
 Tum bona, tum mala, cũ si perscrutaberis æque,
Quæ tua sint, nihil esse in te, nisi crimina, dices.
Quare humilis tandem fies, positõq; furore
Enomet ingenitum captiua superbia virus.
 Mox reddes, tribuẽsq; Deo, quod nunc micat in te,
 Quippe Dei est: neq; cni ex nobis quicq; eẽ putemus,
 Sed vigor ex illo infertur mortalibus, vnde
 Si quid iure suum quisq; sibi vendicat, illud
 In se crimen habet, quod patrat iniqua voluntas,
 Hoc vero vt senum, gnani insectabimur hostem,
 Protinus vnde prius digressi adæamus olympũ,
 Nanq; malum est odisse, pio nisi fiat amore.
 Quare omni studio iam mens vertatur in ipsum
 Nostra Deum, se; oblectans vestigia firmet,
 Vsque adeo pronecta, gradum hunc vt noscere nemo
 Possit inexpertus, vel fari expertus abunde.
 Hic rea votorum, & molis secura caduce,

At sordes oblita suas, diuinâq; dona,
 Resq; omnis in solo haeret defixa Tonante,
 Eternâq; inserta sinu, voce inquit ouanti
 Cum nupta in thalamum me Rex perduxit, odoris
 Nunc age me fulcite rosis, stipatêq; malis:
 Vrit amor, laeva est capiti supposta, fonet me
 Dextera, quae totum mortalibus extudit orbem.

Hæc igitur mentem noctesq; diesq; recurrunt
 Digesta in numerum, obtutûq; videnda sub vno
 Ut scelera abscedant, curisq; exuta malignis
 Pectora, victuros celi meditentur honores:
 Nôsq; polo Deus adijciat tot tristia passos
 Post longa exilia, & vitæ tot fluctibus actis.

HERCVLIS STROÆAE TITI FI-
 LII VENATIO AD DIVAM LV-
 CRETIAM BORGIAM FERRA-
 RIAE DVCEM.

AËtenuis aut Elegos humili quas Sada-
 h illius vnda
 Serpit, & illabens fulvas humectat a-
 renas,

Aut vbi deiectum curru Phaëtonta paterno
 Excepit gremio Eridanus, maioribus orsis
 AËta virum cecini. Nunc lustra per alta vagari
 Est animus, cornûq; feras excire sonanti,
 Venantûmq; acies belli simulacra referre,

Mox avidum tentare Iubam, atq; horrentia Martis
 Agmina. Tu citharæ, & flexi simul arbiter arcus.
 Phœbe mone, ac forti mecum auia cinge Molosso.

Tuq; adsis mihi virginibus comes addita Musis
 Borgiadum decus, in tenui quoq; gloria, Si non
 Aspernata meos edera dignabere crineis.

Dñ mouet Hercynios, famulâtémq; excitat Arcton
 Carolus, & latias bellum meditatnr ad vrbeis,
 Ne terat interea sub inertis tempora luxu,
 Venatum iubet Aurora surgente parari.

Quo permota sono fremit arma, canesq; inuentus,
 Et letam magnis implet clamoribus vrbem.

Vix medios cursus nox intempesta secabat,
 Crea cum longo sonuerunt cornua cantu.

Exurgunt stratis iuuenes, celeresq; reuisunt
 Cornipedes, adsunt nitidi in præsepibus altis,
 Tollentes capita, & plausum rectoris amantes,
 Tum famuli accelerant, pulchrisq; tapetibus armos
 Insternunt, adhibentq; ferocibus aurea frena.

Nec non turba canum blandita vocantibus astat
 Hinc illinc dominis, illi omneis nomine poscunt,
 Aureaq; intendunt hirsuto vincula collo

Attrectantq; manu placidos, præfagâq; laudum
 Verba serunt, pars aratis venabula nodis

Expediunt, arcusq; parant, implentq; pharetras
 Missilibus, pars rara suis cum retia pilis

Agglomerant cupidi sylvarum, aptantq; ferendo.

Interea veniens extremo Phœbus ab orbe
 Reddiderat mundôq; diem, rebusq; colorem.

familia vale
 ann. hyspanie

Atq;
 Fort
 Erid
 Fœ
 Nic
 Mil
 San
 Cor
 Ven
 Vi
 Di
 Hip
 Por
 Nor
 Sed
 Et
 U
 Ac
 Vt
 Di
 N
 M
 P
 Q
 S
 P
 S
 P

Atq; illi ad regem sese, suâq; arma ferebant.
 Forte aderât, patria ex alta, atq; insubribus aruis,
 Eridaniq; solo, magni qui nomine Mauri
 Fœdera percussum exierant, Galeatius, atq;
 Nicoleos, ambo insignes, ambôq; potentes
 Militiæq; domiq; Ducis gener ille, decusq;
Sansuerinorum, hic comptus peneide crinem,
 Corrigium extollit, placidâq; in pace gubernat,
 Venerat & super hos Italum delecta iuuentus
 Visendi studio Regem, genteisq; comatas.

Dux erat Hippolyt⁹, pulchro sat⁹ Hercule, pulcher
 Hippolytus, quem fata vocant, cui Inppiter olim
 Pontificale decus, Romanâmq; annuit arcem.
 Non hic purpurei manifestus honore galeri,
 Sed sagulo in viridi cunctis incognitus ibat,
 Et thracum de more habilem succinxerat ensen
 Venator, tulerâtq; lenem cum cuspide fagum
 Acer equo præ seq; latens decus ore ferebat.
 Ut, licet humanos superum pater induat artus,
 Diuine stat frontis honor, fulgêtaq; repostum
 Numen, & ambrosium late diffundit odorem.

Hîq; viam simul accelerant stipante caterua
 Magnanimum heroum, cunctos Galeatius anteit
 Puniceam chlamydem limbo circumdatus aureo,
 Quem geticus portat sonipes sinuantia crura
 Sublata cervice ferens, Argentea ruse
 Per terga excurrunt macule, nixesq; per armos;
 Summâq; conuertit bicolor vestigia cauda.
 Proximus huic conspectus equo Phœbeius ibat

familia
 napolitana

difficile est
 laudare

Nicoleos, cui passa humeris coma concolor auro,
 Pendet ebur tergo, quod vasto exemerat hosti
 Venator libycus, doctusq; foratile Giluo
 Ornandum dederat, multo inde coemerat auro
 Borsius, insubrumq; duci donarat habendum.
 Munera at hic alia vnanimi dum stipat amico,
 Cessit idem dono, quo non errantibus vllum
 Nobilius signum canibus. tremat alta sonore
hybricola Sylua, & saxosis rapidi in conuallibus amnes.

Ventum erat ad valvas, quae Regis in atria ducunt
 Vndiq; conueniunt sub tempora veris adulti
 Pastorum tepido in tecto mulctaria circum
 Densa, velut coeunt volitantum examina dulci
 Oblectata cibo. iam summa luce paratus
 Progreditur magna procerum comitante corona
 Carolus, & placido circumspicit agmina vultu.
 Irradians gemmis it summo pectore torques
 Aureus, atq; humeris clarum partitur honorem.
 Magnus honor capiti geminus procul enitet ordo
 Baccarum, hinc adamas fuluo suspenditur auro
 Candidus inde micat gemmae Garamantidos ignis.

*studior ad equum
 ad conuallibus
 ino arbitrio*
 Tum celeri consedit equo, quem fudit ad austrum
Callaica occiduo conceptum flamine mater:
 Nigricat, & pressa latus omne nigredine fulget,
 Frons tenui distincta albo, qua;q; vngula cornu
 Terminat, atq; pedis solidat vestigia leui,
 Candida se tereti subnectit fascia circolo,
 Aurea per mediam collidunt vellera frontem,
 Setigerosq; labant demissa monilia collo.

Hæc quoties cursu genitalem prouocat auram,
 Connolitant, blandosq; serunt per pectora lusus,
 Ille secat campos fugiens, ita segnior alis
 Eurûsq; Zephyrûsq; & missum fulmen olympo.

Hinc grege de patrio diuersa per æquora vexit
 Alipedum Tessyra Bonus Nutritor equorum
 Musarum Decus, & gemini nona gloria iuris:
 Hincq; fluentine tulit aurea premia palmæ,
 Dum veterem Romæ molē, & regna Itala visit,
 Post & equum, & meritos Regi donarat honores.

*homo lufita
 sed qui max
 eu loor de cion
 facio, habui
 amio, impri
 famclary 20
 sime,*

Talis apud Rhodopen exuta casside Maiores
 Bellona cessante leueis per denia cernos
 Sollicitare parat. commisti limina circum
 Edoni, Bessiq; fremunt, Mysiq; Getæq;
 Ipse fatigat equum, sparsamq; ex ordine querna
 Stringit fronde comam fingens, aurôq; coronat.

Huic comes à leua Hispano de sanguine Cesar
 Ille, nouum terris decus, & noua cura decorum
 Borgia, qui Gallæ thalamo deuinctus honore
 Coniugis, Italia gelidas aduerterat oras,
 Dextro innisum humero, leuum procūbit in armum
 Tortile per seriem nodis fulgentibus aurum,
 Pectore de medio pendens insigne paternum
 Cornibus auratis lucet bos gemmeus, instar
 Stelle autumnalis, vitreo quæ lota resurgit
 Oceano, ante alias celo admiranda sereno.

*crucem affing
 me, eorūq; i
 natus, et imp
 in nomen th
 lū*

Ipse acer stimulis leniter primam incitat iram
Quadrupedis, faciliq; in gyrum versat habena,
Mox agit in furias mandentem frena, neq; vllis

by p. p. p. p.

Dignantem Domini motus, iam se altus in auras
Tollit equus, circumq; affusum disilit agmen.

Sic in amiclea cum se exerceret arena

Tindarides, nunc huc, nunc leua obuerterat illuc
 Cyllaron insultantem aruis, flammâsq; vomentem
 Naribus, ad saltus iterabant vota lacene.

Ita in lap. swam ant. in aliu parauit
 It portis armata phalanx iaculisq; plagisq;

Ille suum hortatur comitem, fandoq; coarctat
 Internalla via, letum hi peana canentes
 Magnanimos memorant heroas, & inchyta Franci
 Gesta antenorei. præcedit odora canum vis,
 Inde armillati subeunt longo ordine Bessi,
 Villosiq; Getæ, atq; exilia crura Lacones
 Succincti, & magna spectandi mole Britani.

Aschetos ante alios forma præstantior ibat,
 Cum Lycus immensum metitus lumine corpus,
 Vadentem simul his compellat vocibus Argum,
 Custodemq; canum, vastatoremq; ferarum.
 Arge, quis hunc primum nostras perduxit in oras?
 Non equidem tantam memini me cernere molem.
 Dixerat, ille subit, dapibus cum forte remotis,
 Lusum, & hesternas cepissent otia mensas,
 Incola massylie seras scrutatus, & indos
 Munificum ad regem merces aduexit eoas.
 Tum simul Albanus, cano de vertice genti
 Nomen, Iasonia qui sese stirpe ferebat,
 Insignem millo, & fuluo thorace rigentem,
 Tollentem argutas aureis, & torua tuentem.
 Donat habere canem congressum sæpe sub altis

Rup
 Asch
 Vin
 Ter
 Imm
 Mir
 Cha
 Mun
 Ful
 Tu
 II
 Atq
 Nan
 Offe
 (De
 Vim
 Vidi
 Neq
 Ster
 Si ri
 Gau
 And
 Ac f
 Villo
 Sang
 Acri
 Pron
 Ster
 Per

Rupibus aut vrsis, aut horrenda mole leoni:
 Ascheton hunc ideo dixere, quod aerea iam non
 Vincula, non ipsi possent retinere magistri.
 Terrificos membrorum artus, hirsutaq; colla,
 Immensumq; caput, denteisq; vtrinq; minaces
 Miratur, gratoq; refert ita Carolus ore.

Charius haud poteras, aut opportunius vllum
 Munus ferre mihi. nam cum lux crastina celo
 Fulserit, umbrosis meditatur saltibus arma.
 Tu simul accedas nostris venatibus hospes.

Ille sub hæc, veniam quo me Rex cunq; vocabis.

Atq; utinam primo aspiret fortuna labori,
 Nam si aliqua è sylvis sese fera nobilis altis
 Offeret, & campo bellum committet aperto,
 (Degeneris neq; enim letatur sanguine prædæ)

Vim canis egregiam, atq; acreis mirabere pugnas.
 Vidimus assuetos inter deserta ferarum
 Nequicquam immaneis irasci in cornua tauros.

Sternere ludus apros, nec totam excandet in iram,
 Si rigidis pugnent informes vnguibus vrsi.

Gaudet atrox magni fremitum si forte leonis
 Audiatur, & celeri rapitur per denia cursu,
 Ac formidando metuendus obambulat hosti,
 Villosæ donec cervici adnissus inhaeret,

Sanguineaq; feram morientem extendit arena.

Acrius exultans vastos in prælia Barros
 Pronocat, & tantam (dictu mirabile) molem
 Sternit, at ingentem procumbens illa ruinam
 Per dumosa trahit, barritu tesqua sonoro

Diffultant, gliscitq; grauis venantibus horror.

Talia iactantem phrygio Rex donat amictu,
 Quem Philoë intexto circum depinxit Acantho,
 Santonicas inter Philoë doctissima matres.
 Addit equos, patriaq; insigneis arte cateias,
 Scutaq;, & auratis sinuosis cornibus arcum,
 Tum gravidam telis Inuli de pelle pharetram,
 Quam bonus Eurimedon maculis distinxit, & auro,
 Quaque humeris arctatur onus, nitet aurea longe
 Fibula lucentis stellata ardore pyropi.

Et nunc ille nouo graditur spectandus honore.

Aspice quantus eat, quam sese ostendet in armis.
 Nepe hodie hos animos, atq; has spectabimus arteis.

Hæc illi inter se alternant, dum feruida ceptum

Haurit iter pubes, nemoriq; aduentat opaco.

Est Sylua, Hercyniam nostri dixerunt, ferarum
 Hinc illinc stabula alta horrent vastiq; recessus,
 Nulla sagittifera dilectior ora Diane.

Fama est indigenis sub prima crepuscula Diæ

Vocem exaudiri, rarumq; per ania cornu,

Monstraq; vicinos ferri confossa per agros,

Mortales que non ausint incesse dextra.

Hinc adeo vt maneant longum indepressa per æmum

Denia, & extremis fugiat venator ab umbris.

Itur in hanc tacite, sua quisq; ad munera leti.

Pars circum tendunt casseis, pars callis opaci

Armati obsidunt fauces, pars equora campi

Observant in equis, vijiliq; indagine saltus

Circumdant, acreisq; tenent ad vincla Molossos.

Hi p

Immi

Huc

Secla

Prox

Osph

Fama

Carn

Desti

Persu

Pars

Præc

H

Carol

Volu

Ast se

Leta

Maxi

Ther

Chæt

Ther

Proto

Mac

Exut

Dant

Discu

Prosp

E

Obtri

Hi postquam subiere nemus, per lustra sagacem
 Immisere manum, bona naribus Herresijchne
 Huc illuc volat, & vestigia captat odore,
 Secláq; latratu sequitur deprensa ferarum.
 Proximus huic qui matre alia, patre cretus eodem
 Osphranus informis rictu, verum inter odoros
 Fama canes, ciet è latebris, vulpésq; dolosas,
 Carnivorosq; lupos, pauidiq; cubilia Dame
 Destituunt cursu, glomeratq; agmine cerui
 Persultant campum trepidi formidine pennæ,
 Pars ruit in laqueos, leuibus pars incita beffis
 Præcipitat, Zephyri aura sequens vestigia verrit.
 Hic primus fortam iaculo transuerberat vrsam
 Carolus, informis cecidit de vulnere partus,
 Voluitur ipsa solo moriens, telumq; momordit.
 Ast socij clamorem ingentem ad sidera tollunt
 Letati augurio, regemq; oménq; salutant.
 Maxima dein prædæ cædes exorta ferinæ.
 Theragus, Ocypete, Thoissa, Melena, Cylindus,
 Chetodésq; hirtus setis, domitorq; ferarum
 Theridamas, veloxq; Lagois, & ocyor illa
 Protodromus, longóq; legens compendia passu
 Macrobatés, Leucónq; rapaci & cū Harpage Theró
 Exuti vinclis simul emicueré, simulq;
 Dant magnam syluis stragem, passimq; lupi ceru
 Discurrunt, vbi vere nouo pascentia late
 Prospiciunt armenta vagari libera campis.

Excipit incantam, dum prospicit anxia natis,
 Obtruncátq; lupam graia de stirpe Marullus

*pauidi damæ
 virgileij in d.*

Carolus nomen

paganus in
 sonus in suis
 furibus obis
 in baronia
 se hiberniam
 exomni oratio
 vnum de illo apud
 mata est iudicia

Misarum comes egregius, cantorq; Deorum.
 Nec mora, mærenteis materna morte gemellos
 Insequitur cursu, & vinculis circumligat ambos.
 Stabat Aprū cōtra venientem obniscus Amyntas,
 Defixusq; solo nodis, ferrōq; rigentem
 Nequicquam intrepidus palmis obstrinxerat hastā.
 Sed neq; fulmineam subsistit robur ad iram,
 Nec iuuenis titubata solo vestigia sidunt.
 Labitur infelix, subit ira feruidus hostis
 Labentem: immani sed non contingere corpus
 Dente valet, primamq; rapit de pectore vestem.
 Ecce laceffitum telo, pugnasq; cientem
 Respicit Hippolytus, nec casus terret Amyntæ.
 Vt celerem stimulabat equum, sic comminus hasta
 Irruit in monstrum, fagi pars altera fronti
 Figitur, it tenneis pars altera scissa per auras.
 Hoc magis ignescunt iræ, fatiq; propinquis
 Vexatus: mouet arma furor, sic fossus, & hastam
 Fronte gerens Heroa petit, di nostra tuentes
 Præsidia, incæptos in equum vertere furores.
 Occupat huic pectus, tum dētibus occupat alium,
 Visceribusq; truci latam dedit ore fenestram.
 Stat tamen ad vulnus sonipes, sed strenuus Hero
 Effuso meritas sumens pro sanguine pœnas
 Ensem adigit, quā sunt hirti confinia colli
 Frangitur, & tandem moriens procumbit humi Sus.
 Iamq; canes alium excierant de sentibus Aprum,
 Quem circum glomerati omnes crebra vndiq; tela
 Fundere, & audaces fremitu instigare Britanos.

deducit ab
 hastiludis

Sed Venetum decus, infanti cui pectus Apollo
 Implevit, triplicemq; dedit Tritonia linguam.
 Bembus in aduersum iaculatur missile dextra,
 Quod male tardatum calloso tegmine pectus
 Transadijt, letiq; vias in corde reclusit,
 Anulsimq; caput trinie, tibi Phœbe dicanit
 Spicula, & eterno sacrauit carmine dona.

At Thebaldeus syluæ scius, & scius artis
 Pierie, Phæbo, & Phœbe gratissimus eque,
 Multiparamq; suem iaculo, iaculoq; fugacem
 Sternit humi ceruam, quas tu Borgete citaras
 Nare sagax, forma insignis, tua munera Borges,
 Borges quo tellus Hispana superbit alumno,
 Borges cui triplicem fata inuidere coronam.

Mox & Pontanus, quo non præstantior alter
 Ferre volutabris tacito vestigia gressu,
 Et præpilatas succis armare sagittas,
 Saltibus in medijs tollentem cornua ceruum
 Aspexit latitans, amentaq; lorea torisit.
 Hasta volat, geminumq; simul cit vincita furorem,
 Sic flammæ, vulnūsq; ferunt contorta rubenti
 Tela Iouis dextra, fossus consumitur igne
 Ceus, & ardentem apparent vulnere fibræ.
 Ille actus stimulis, in aperta pericula fertur.
 Non celeres tardant Cressæ, nō obuia terrent
 Spicula: tantus inest dolor ossibus, expulit omnem
 Mors vicina metum, prospexit ab aggere prædam
 Stroccius, atq; citum alipedem calcaribus egit,
 Quamquam eno pridem grauis, imbellisq; senecta,
 d. iij.

scius cum
 169

Dúmque per obliquum campo insectatur aperto,
 Qualis hyperboreus celerem de nube columbam
 Accipiter superinstat agens, propriorque fugaci
 Fit magis, atque magis: iamque huc, iamque exigit illuc
 Alarum ad sonitum trepidantem, & seua pauentem,
 Consequitur fugientem, ensémque impingit adactum
 Vitaleis inter nexus, sedémque cerebri,
 Atque vno geminum perfringit vulnere cornu.
 Sternitur ille solo moriens: per inane feruntur
 Cornua, conclamant omnes, viridémque senectam
 Laudibus attollunt pariter, pariterque recensent,
 Eternos cecinit quos ille imberbis amores,
 Pastorúmque super curas, Borsóque dicatum
 Carmen, Atestinam referens ab origine gentem.
 Progreditur crudus senior venatibus olim
 Insignis, cum prima animo vim præbuit ætas,
 Cana virent circum longæne tempora lauri.

Hic præstans animi, & facundo maximus ore
 Timotheus, sine ille iocos, seu seria dicat,
 Pieridum addictus studijs, addictus amori,
 Prospicit errantem spatiosa per æquora Damam,
 Consequiturque celer, sed cum iam prendere posset,
 Non vetat elabi, qualis Gangetica tigris
 Quam neque progenies, neque amor compellit edendi,
 Si capream, aut leporem medijs intercipit aruis,
 Colludit, pavidúmque leui nunc destinat vngue,
 Nunc spatium sinit esse fugæ, quatum ipsa volanti
 Exuperare queat, trepidúmque immota parumper,
 Et prona obseruat, rapido mox concita cursu

Insequitur iam, iamque tenet, gaudetque sequendo.
Corripuit tandem fessam, vinculisque ligavit.

Tu quoque par Phœbo forma, & par Pice sagittis,
Parque lyra, rerumque potens cognoscere causas,
Albenti cinctus vitta, lauroque vagaris
Per saltus, sternisque feras, nunc callidus arcu
Figere, nunc celeri validus praevertere cursu.
Quo te cumque rapis tua per vestigia fertur
Franciscus de fratre nepos, & suggerit arma.

Maximus interea villis horrentibus versus
Prosilijt. fortemque Lyam, fortemque Gerastum
Purpureas prima inspersos lanugine malas,
Quos vno geminos Rhœni propè flumina partu
Sequanis hesperio Nympha est enixa Phioæ,
Sternit humi, simul vna immani amplexus utriusque
Occupat os mentumque Lyæ, Sed terga Gerasto.
Alter enim in faciem, resupinus concidit alter.

Vidit, & ingemuit casu percussus acerbo
Cæsar, agens celerem nemora inter frondea ceruum.
Linqvis anhelantem, & cursu iam præpete victum
Macte animo iuuenis, lenia hæc, fortique putasti
Contemnenda viro, gaudens ingentibus ansis.
Tempus erit quo te Gallos sub iura togatos,
Bisque acreis urgentem Umbros, latiorque frementem
Bella canam, atque alij accingam sedulus armis.
Accipe nunc haud magna tuæ præludia laudis.
Quadrupedatem arrectum aureis, mostrorumque paventem
Commédât Remulo, & vastum pedes exit in hostem.
Non Galea, non ille quidem thorace, neque ullis
d.iiij.

Jones fiam
mirandus

Franciscus
de fratre
nepos
la

Vatinius

a lanishi Vallatur canibus: Sed terqz, quaterqz plicatam

Inuoluit leuæ chlamydem, dextramqz dolone
Armat, & horrendam vasto subit impete molem.

Intorsit caput infrendens, & lumine toruo
Prospiciens contra venientem Heroa, reliquit
Semianimeis, villis tabo fluit, hirtaqz tetrum
Per terram passim despumant ora cruorem.

Ipse bipes ferus ingreditur, pugnamqz laceffit
Arduus, & vastos pandit deformis hiatus.

At non immani rictu perterritus Heros,
Vnguibus aut rigidis, leuam catus obtulit hosti,
ceurborg Ille inbians rapit oblatam, ceu guttura pandens
Corripit obiectam custos plutonius offam.

Nec mora, quin caput inualidum transuerberet icctu
Bellator, vulnusqz iteret, dum victa fatiscat
Bellua, terrificum tellus dedit iccta fragorem,

- » Quantus nubiferi iuga personat Apennini,
» Dum cadit, aut excisa suis radicibus ingens
» Fraxinus, aut quercus ferro exturbata bipenni.

Ad sonitum prior ora Lya truncatus, & atro
Sanguine deformis caput extulit, inde Gerastus
Voluitur, atqz oculos dubitata in sidera flectit.

Quos victor pariter verbis solatur amicis,
Qui vos tam misere casus tulit? heu tua virtus
Quò cessit laudate Lya? laudate Geraste

Quòve tua? & vestro fugiens inuidit honori?

Sed renocate animos, nec vos timor angat inerteis.

Ille quidem facti pœnas dedit, occidit hostis.

Occidit hoc nostro ferro, nostróqz labore

Fusus humi. Simul ora Lyæ miseratur, at illis
 Forte superveniens abstersit vulnera lymphis
 Herbarum, medicæq; potens Epidaurius artis
 Pharmacero taleis Regem comitatus in usus.
 Ergo alios subit in saltus, Sylvâmq; peragrat
 Fretus equo, Iaculôq; animisq;, & viribus Heros.

Est fera, cui geminas media de fronte per aureis
 Tollitur excelsum ramoso vertice cornu,
 Ipsa bouis, noménq; refert, cerniq; figuram.
 Hanc fremitu excitam lustris, spatioq; patenti
 Fidentem, sonitûmq; canum procul accipientem,
 Sansenerinus apro repetit dum castra perempto
 Transmittens campum longe videt, ac celer acri
 Urget equo, volat illa fugax, mediûmq; per equor
 Instantem eludit, vulnûsq; citatior exit.

Difficilis dat palma ovimos, nunquâmq; latinis
 Aspectum monstrum in sylvis premit, acrius armos
 Quadrupedis, tum lora manu seniore remittit.

At simul undanteis collo præsensit habenas,
 Prævolat, & rapido Geta concitus ocyor euro.

Non sinit esse moram iactû, pressisq; feroci
 Ore lupis celeri prævertit vota meatu.

Hic mutata fugæ species, sequiturq; sequentem
 Bellua venantum longis clamoribus acta.

At vultu exardet inuenis pudor, irâq; mentem
 Sollicitat, partûmq; rapi indignatur honorem.

Non decoris tamen ille sui est oblitus, & artis.
 Fertur, & obuerso iaculatur pectore telum,

Qualis Achemenius totis obniscus habenis

Dum fugit, instanteis à tergo vulnerat hosteis
 Egregiam felix artem fortuna secuta est.
 It summe iaculum fronti, paulumq; recline
 Imprimitur, durisq; tenaciter ossibus hæret.
 Nature alludit casus prodire videtur
 Alterum in oblongum cornu, Summòq; minari
 Sæuius aduersis, frontemq; armare rigentem.
 Non tamen hoc fractæ vires, subit intima nondum
 Corda dolor, primusq; rapit molem impetus ægram.
 Mugitu nemus omne replet, tabòq; fluenti
 Sanguineos infecta oculos intra inuia lustra
 Precipiti refugit cursu, velut ictus herile
 In tectum exululans canis aduolat. Ecce priusquam
 77 Syluam ineat lustris egressa horrentibus Alce,
 77 Alce, cui nimio tenduntur crura rigore,
 Quo nunq; cubat, & si casu concidit vllò
 Ne quicquam rigido consurgere poplite tentat.
 It contrà, angusto teritur quà semita calle.
 At fera, cui miseræ caligat lumina circum
 Sanguinis vndantis nubes, quod fronte gerebat
 Obiectat clemens telum dum currit, & vrget
 Implicitam, Sternitq; solo, super ipsa secuta.
 Tum demum in faciem iaculo sese angit acuto,
 Sic vbi vtrinq; acies rauci canor incitat æris
 Suffossi labuntur equi: aut si forte virum vir
 Impetat, affligunt sese, proniq; feruntur
 In caput, excussis franguntur crura magistris.
 Iam domito exultabat equo, victòq; secabat
 Rectum iter ad Syluam, quà semita fœda cruore,

Cum dextra procul instratam simul aspicit Alcen,
 Semianimémq; bovem, ac prædam miratur opimã,
 Desiliensq; ab equo, fulgentis cingula baltei
 Exiit, atq; Alcen nodis stringentibus arctat.
 Tum laqueum annectit dumis, paueat illa, tremittq;
 Distinctos maculis artus, nec vincla recusat.
 Quid faciat? qua vi imbellis prostrata repugnet?
 Deinde bovem celer aggreditur conamine toto
 Singultantem animam, & suspiria fœda trahentem,
 Miraturq; feram, telumq; à fronte reuellit.
 Cornigerumq; agilis fuluo caput amputat ense,
 Vno, eodémq; ictu, abscissumq; reponit in herba:
Inde enses abstersum vagina collocat aurea.
 Quaque innituntur vestigia, dum premit altus,
 Quadrupedem vinclis lætantem subligat Alcen,
 Haud alibi anseribusq; gruibusq; ingentibus Auceps
 Accipitre exitium indicens ligat auxiliaris
 Colla canis vinclo, telum inde, caputq; resumit,
 Alipedemq; leuis saltu superinsilit altum.
 Ut primum emergit, cuncti admirantur onustum.
 Læua tenet frenum & iaculum, tenet altera cornu,
 Vnde ingens dependet onus, porrectaq; vaste
 Ora fera, tetro manans de gutture sanguis
 Purpurea virideis sanie super inficit herbas.
 Cornipedis lateri nunc equis passibus hæret.
 Nunc furi atq; via mediam sese implicat Alce.
 Nunc domini inuito sequitur vestigia gressu.
 Non secus è pastu lunata fronte Iuuenens,
 Immerus quem pastor agit, nunc tendere contra

Nititur, ingenti reuocatus voce parentis,
 Nunc furijs, stimulisq; prior defertur, at illi
 In diuersa trahunt, medioq; insistere cogunt.
 Vndiq; concurrunt Galli, mistiq; Latini,
 Ignari num capta plagis, deprensã ve cursu,
 Aut subter cæsa latus inclinauerit orno.

Iam prædam ostentat Regi, fruiturq; triumpho
 Victor, & vnde sibi fuerit victoria, narrat,
 Cum circum astantis strepitu fera territa vulgi
 Nititur, & magnis labefactat viribus aurum.

Nec mora, vi fufis elabitur incita vinclis.
 Et vix tacta secat pernicibus æquora plantis.

Ilicet emicnere omnes, cursuq; citato
 Discurrunt, magnòq; feram clamore sequuntur.

comparat Vt medio in campo populatum armenta coloni
 Si videre lupum, sudibus metuenda præstis,
 Horridaq; in iaculis diuersa ex parte feruntur
 Agmina, & immanem Cresse accenduntur in hoste.
 Conclamant, quærentq; aditus occludere, at ille
 Fert caudam pauitatem vtero, fallitq; sequeteis.

Corripiunt campi spatia, & certamine magno
 Obnisi dant lora, nec instant verberare tantum,
 Voce cient animos, Spes vireis cuiq; ministrat.

comparat Qualis vbi Eleo de carcere plurimus exit
 Certatim Sonipes, spe laudum accensa iuuentus
 Feruenti stat prona iugo, tortòq; flagello
 Increpat. hinc iræ exurgunt, hinc emula virtus.
 Angit equos, se quisq; acuit, volat æreus axis.
 Nec minus inter se videas decernere cursu

Frustrato sudore canes, procul illa sequenteis
 Deserit, & celeri fallit secura recurſu.
 Pardalus, & Tygris, threſſa hæc, gortynius ille,
 Ambo animis, curſuq; pares, poſtrema tenebant.

Quos piger extremos Areoſte emittis, ademptâ
 Dum tibi Paſiphilen turpi indignaris ab Hemo,
 Diuiſuſq; alio mentem, committere triſteis
Inteſtiniſ elegis meditaris amores.

*elegantius
 me poſtula
 ſed tunc
 natula h
 in ſurgit*

At fera dum medios redit indepreſſa per hoſtes,
 Anteuolant, Signoq; pari veſtigia figunt.

Suſtentata diu hæc facies curſu, atq; recurſu,
 Et fors magna pares quaſiſſent nomina tandem,
 Ni miſeros vna fatum exitiale tuliſſet.

Forte ingens querno ſtabat de robore truncus,
 Quem carie exeſum violentior abſcidit Eurus.

Vix illum præterfugiens elabitur Alce,
 Atq; adeo hirsutum perſtrinxit ſtipite corpus.

Incumbunt illi propius, fatiſq; malignis
 Obniſus trunco ſeſe collidit vterque:

Ceu medio in ponto geminae ſi forte carinae
Ceca in ſaxa ruant: inflictæ turbine vaſto
Soluuntur, fractiſque iacent per littora tonſis.

Haud procul vrgebat ſtimulis Areoſtus anhelum
 Cornipedem, vireiſque canum clamore ciebat.

Vt vero aſpexit ſena in discrimina lapſos
 Deſilit, & taleis lachrymans agit ore quaerelas.

Huncne igitur video te Pardale? ſic mea Tygri
 Commiſeranda iaces? quis vos Deus abſtulit Argo?

Vôſne illi quondam, vaſtatoréſque ferarum,

Custodesq; mei, quos non labor improbus unquam,
 Non scire domuere feræ, non impetus unde?
 Saltem si alterutri parvissem impia fata,
 Hoc tristem alterius minuat solamine luctum.
 Sic ait, atq; torum ambobus substernit in herba.
Haud aliter mærens sese armentarius Afer
Questibus exercet, nocturna strage Leones
Cui geminas scæni heu misero rapuere iuencas,
Spem magnam armenti, flet per deserta, suamq;
Conqueritur sortem, atq; amissas nomine sylvis
Sæpe vocat, mæstumq; iubet mugire iuencos.
 Euolat interea canibus fera læta relicta,
 It'q; atram in syluam magni securæ pericli.
 Nondum tuta tamen. Dimouerat agmine ceruum
 Nicoleos, captumq; manu, vincitumq; trahebat.
 At simul ac noua forma feræ sese obtulit illi,
 Captiuum Agyalo committit, & expedit arcum
 Gnosiaci Phorbantis opus, telumq; pharetra
 Depromit, tulerat pharetramq; arcumq; sonantem,
 Atq; humeris Domini in syluis aptarat Aethes,
 Quod simul imposuit neruo, speculatus apertum
 Mortis iter, qua parte feram defigat, Apollo.
 Sis felix & fautor ani si digna quotannis
 Liba tibi dedimus, niveisq; litauimus agnis.
 Dixerat, & neruo impellit stridente sagittam.
 Illa volat, fibrasq; altum letalis hiantis
 Transadijt, cordisq; imis in sedibus hæsit.
 Hæc ita dum syluæ læta in conualle geruntur,
 Concursum, strepitumq; ingens equitumq; canumque,

Exoritur, multiq; pauent, retrôq; residunt.
 Nanq; adeo immanis perfractis retibus Vrus
 Infertur campo, atq; audentem comminus arma
 Stringere, & his quondam assuetû venatibus Acrin,
 Plurima qui tulerat germanis cornua mensis
 Clamore ingenti contrâ, ferrôq; ruentem
 Sustulit, & gemino iactauit in aëra cornu
 Sublatum, exceptam rabida sic feruidus ira
 Tollit in astra pilam taurus, cui suscitât acreis
 Pineâ thæda animos, puerorûmq; agmina longe
 Præpetibus torquent stimulis, miser ille ruinam
 Ex alto trahit, & comitem penè opprimit Alcum.
 Perfurit inde ferox, mugitûq; omnia rauco
 Complect, & occurso densum Vrus fertur in agmen
 Torrenti similis fluuio, quem magna, repensq;
Nimborum alluuias exauxerat: ille solutus
Impete præcipiti, non ripa, aut aggere sueto
Se cohibet, sed & illa ferens, ipsosq; resoluens
Ponteis, & letas segetes, & pingua late
Deuastat culta, heu miseris ploranda colonis.

Sternit Athû, Ligerûq; Thonq; Armotâq; Gallos
 Præter Athum hesperia genitû sub vertice Calpes,
 Nec non oppositum duro petit Enthea cornu,
 Et geminas imo effringit sub pectore costas
 Pardus ad hæc genitrice lacon, genitore molossus,
 Non extrema canum fama, & spes acris opunti,
 Sese acuit, vastûmq; laceffit morsibus hostem:
 Nunc femori infestus, nunc clunibus, & licet ille
Irruat aduersus, cursu tamen ipse citato

comparatio

Posteriora celer subit, & diuulicat ore.
 Tum fera nil metuens, horrenda fronte minatur,
 Sēq; rotat, cornūq; petit, spiratq; cruentum,
 Ac velut Etola depastus arundine, circum
Si strepuere canes, resides exasperat iras,
Et setis horrescit aper, validusq; resistit
Fulmineo nunc dente ruens, nunc fronte minaci
Digrediens in terga, obuersum ne premat hostis,
 Haud aliter Pardi stimulis fremit actus in orbem
 Vrus, & in se omnem pugnando colligit iram
 Cornibus obluētans, ruit arma hostilia contra,
 Et miserum audaces temnentem infigere morsus
 Excipit intendens vireis, squamāq; trilicem
 Perforat, atq; ingens agit in precordia vulnus.
 Sternitur ille gemens miserandum, & lumine toruo
 Quò licet insequitur, vitāq; effundit in hostem.
 Stabat adhuc, Vrūmq; magis seuire volebat
 Albanus, maiora suis quo nomina miles
 Quereret, & raro spolia ampla referret honore.
 Non tulit infrendens rictus immanis hiatu
 Aschetos, inuitum traxit per iniqua magistrum,
 Areāq; ingentis perfregit vincla catenae.
 Tum sese obuertit strepitu fera territa magno,
 Et formidando ruit obuia cornibus hosti
 Demens, quae potuit specibus latitare sub altis
 Tutius, & tanto non se committere marti.
 Ut primū hāc rabiē videt Aschetos, omne receptat
 Acrior ad pugnam robur, gaudētq; furentem
 Ire animis contra, maioraq; praelia mallet.

Iam nimie increscunt vtrinq; assultibus ire.
 Hic cornu petit, hic morsu, fronte irritus alter
 Dimicat, alter agit non irrita vulnera dente.
 Spectanteis nouus horror habet, vireisq; animosq;
 Hinc inde admirantur, opemq; afferre laborant.
 At procul Albanus proclamat hyantius ore,
 Præpediantq; canes vinclis, pugnaq; faceessant.
 Non secus, ac iussi, efficiunt, tacitiq; resistunt,
Quales obtentu nemorum, aut celsa ilice tuti
Pastores libyæ certamina sena draconum
Longius explorant visu, metuuntq; tuentes
Sanguineas cristas, suffectaq; lumina flammis:
Ast illi triplicem exertant per sibila linguam,
Sedq; rotant spiris, agitantq; in verbera caudas.
 Haud mora longa, feram morsu, gyroq; fatigat,
 Iamq; fatigata saliens leuam Aschetos aurem
 Mordicus appredit, dextrumq; superuolat armum,
 Obniscusq; trahit, donec immania membra
 Sternat humi, victorq; super deseuat hostem.
 Mugijt horrendum, & vastam dedit acta ruinam
 Bellua: tum moriens vestigia versa superne
 Dimouet, & tenuis nequicq; verberat auras.
 Protinus accurrit, inguloq; Ablanus inherens
 Impingit lato venabula myrtea ferro
 Faucibus exectis toto cum sanguine vita
 Effluit, & late tellus tepefacta cruore est.

Ecce autem medijs sonus è conuallibus ingens
 Auditur, magnisq; tonat stridoribus æther,
 Nanq; ferox humeris victum gerit Alcimus apru

Ingentem, horrendum, qualem meleagria Pleuron
 Non tulit, aut celsus nemoroso in vertice olympus,
 Sæpe reluctatur, sæpe hirtos asperat armos,
 Grunnitûsq; attollit aper, spumâsq; cruentas
 Enomit, & fædo vectorem sanguine turpat.
 Ille ferox animi nihil hæc luctamina curat,
 Intrepidûsq; ferâ manibus magis, & magis arctat,
 Amphitrioniades in monstrifero Erymantho
 Fulmineum sic pressit Aprum, colloq; timendum
 Impavidus coniecit onus, stetit ira noueræ
 Anxia, & ad strepitum Stheneleius horruit Heros.
 Ad noua concurrat trepidum spectacula vulgus,
 Atque immane viri robur miratur, & ausus.
 At procul aspectans inter media agmina Regem
 Talia flammato seuis dedit Alcimus ore.

En syluis qui terror erat, multosq; per annos
 Gallica suffossis vastauit messibus arua.
 Sic ò, sic nobis sese tuus offerat hostis,
 Illum ego non alio captiuum digner honore.
 Vix ea: grunnitu illectus prorumpit in æquor
 Ascetos, & cæsum iam non reminiscitur Vrum.
 Ac velut ille leo, quem non agit improba ventris
Ingluuias, sed bella iuuant, quanquam oblitus atr
Sanguine semineces tauri superaccubet artus,
 Si tamen aut campo audacem insultare Iuencum
 Aspicit, aut crebros mugitus auribus haurit,
 Surrigit infectos crineis, horrendaq; torquet
Lumina, vimq; acuit, fædoq; cadanere pasci
Iam pudet, atq; nouo prædæ inflammatur amore.

Han
 Ergo
 Con
 Ille
 Ac
 Ferr
 Qui
 Se f
 Cur
 Vis
 Non
 Pug
 Hæc
 At t
 Atte
 Hic
 Ibat
 Ne
 Vidi
 Subst
 Asc
 Non
 Acci
 Præ
 Inde
 Nub
 I
 Prot
 Mu

Haud aliter fremit, atq; aliam ciet Aschetos iram.
 Ergo vbi conspiciant venientem, ac multa furētem,
 Conclamant deponat aprum pugnaq; relaxet.
 Ille sed obuerso sistit vestigia vultu,
 Ac velut indignans coram duce, & agmine marso
 Ferre tot imperia, & plebea voce iuberi,
 Quisq; ait his spolijs, & nostra laude superbus
 Se feret, at victor repetam ipse inglorius urbem?
 Cur non idem animi, cum nodum his fracta lacertis
 Vis inerat, potuitq; horrenda in valle timeri
 Non lassus, non victus aper, tum optanda, decensq;
 Pugna fuit: sed nunc quando inter millia solus
 Hæc mervi, sinite ipse fruatur dulcedine palme.
 At tu fama canum vireis absiste furendo
 Attentare meas, nulla hinc tibi gloria cedit.
 Hic mihi partus honos, quātum dabat incita virtus.
 Ibat in arma ferox, vbi vero comminus hostem
 Nequicquā ingenteis tentātem abrumperē nexus
 Vidit, & imbellem agnouit sine nomine prædam,
 Substitit, ac retro indignans vestigia torsit
 Aschetos, & chari redijt sub vincla magistri.
 Non secus atq; olim cælo Iouis ales ab alto
 Accipiens raucum circum Asia præta canorem
 Præcipitat: tum cuncta cito metita volatu
 Indecores epulas, cirratarūmq; volucrum
 Nubila despectat, magnūmq; exquirat olorem.
 Iam medio Titan currus librabat in axe,
 Protinus incipiunt motare cacumina fagi,
 Murrurēq;, & vasto misceri tesqua fragore,
 e.ij.

aguila

Et mugire procul ventis surgentibus æquor.
 Alpino incumbunt piceæ de vertice nubes,
 Eripiunt subito ex oculis syluamq; diemq;
 Quisque ciere canes, contendere, sic vbi quercus
 Exestat latera, aut in longum sicubi rupes
 Porrigit exesi vastos vmbonis hiatus.
 Inuoluit nox atra polum, tantumq; relucet
 Semita, cum densas abrumpunt fulgura nubeis.
 Flumina concurrunt, ingens à vertice turbo
 Incubuit nemori, ruit ab radicibus ornos.
 Nec Veneris myrto, aut platanis genialibus vllam
 Indulget veniam, tempestat omnibus æqua
 Vasta per aërios differt ludibria tractus.
 Ætheris in medio glomerat pater ipse vapores
 Igniferos, solidatq; manu, solidosq; rubenti
 Torquet agens dextra, & nigros ciet ægide nimbo.
 Imbriferum obscurus gladium dstringit Orion,
 Vimq; acuit ventis, fædosq; exasperat imbreis.
 Sic quondam pluit ex alto, nimbojq; claustra
Vsq; eadeo abiunxit genitor, cum summa natarunt
Gargara, & æratas gessere cerannia puppeis.
 Quis deus hæc olim, (quid enim sine numine diuini
 Musa refer, quò non ea postera nesciat ætas.
 Est locus obiectu nemorum, tofoq; pereo
 Vmbra tegit, venis intus bullantibus vnda
 Excilit, atq; sinu nitidi interfusa lanacri
 Vina susurranti perfundit saxa veneno.
 Quippe nihil Veneri, Genioq; nocētius vsquam est.
Quicumq; inde bibit, tenerum execratur amorem,

regia hic mai
 tur dignadi

Nec dulcis thalamos, nec dona cupidinis vlla
Curat, & ignavo tempus terit omne cubili.
 Nequicquam expertus geniali retia lecto
 Mulciber infecit fontem, sparsitq; venena
 Eumenidum, Stygiq; lacus inamabile virus,
 Scilicet armifona bellanti sepe sub arcto
 Ut Marti obijceret, Veneris quod solueret igneis,
 Arentem si forte sitim releuaret ab aestu.
 Auertit Natura dolos, seu aq; nigranti
 Prætexit ripas, & posteis marmore clausit.
 Parte sed aduersa sylvarum oblecta recessu
 Rima patet, præbetq; aditum sitientibus, illic
 Exercetq; choros, nudatosq; abluat artus
 Delia, & aligero vireis infringit amori,
 Tartareoq; feros exasperat vngvine mores.
 Fonte sub hoc laxo Dryope confederat archu,
 Ante alias Dryope nymphas dilecta Dianæ.

Ecce autem lucum ingrediens magno Alcimus ausu
 Ingentem sectatur aprum, quem Cynthia quondam
 Lactentem excepit, dextræq; assuevit berili,
 Ac tenerum exemit, nequando incesta subiret
 Prælia, vesani stimulis agitatus amoris.
 Hinc adeo excreuit, vasta se mole ferebat
 Nocte domum, canibus Domine iam notus odore.
 Post multa effugia, insuetas diuenterat umbras.
 Verum vbi nil prodesse videt diuortia Diuæ,
 Torua laceffitus detorquet lumina, & iram
 Colligit, aduersumq; obniscus fertur in hostem.
 Gaudet atrox animi, & vastos consistit ad ictus

*fumaru**diana**populus pama
dryope pama
colonus apoll
glaucoset vltis**cicuranus*

Alcimus, Ionio ceu saxum immobile ponto.

Quid faciat Nymphæ? nemorū tremit excita pulsu,
Solâq; vigôrq; & raptoris in ore superbi

Delituit, tacitisq; pauens subsedit in vmbri,
Admirata trucem per longa vmbacula pugnam.

At simul ille humero expugnatum sustulit hostem,

*diuina hoc ac
cepit ab iuvencio
scilicet glaucovio* Accelerans gressus, Dictynne singula narrat,

Eia age tela, arcus, aufert prædo impius aprum,

Cui sueras miscere fauos, cui stringere glandeis,
Pomâq; ab arboribus nymphis selecta referre.

Vidi egomet, vidi pugnantem comminus ambos,
Raptorem, vernamq; tuam, quæ prælia, quantus

Bellanteis spectare timor, nil fulmen aduncum
Expavit, gemina prædator sustulit aure,

Illisitq; solo miserum, vireisq; repressit.

Nec mora, sanguineos vinculis obstruxit hiatus,

Luctantemq; diu pedibus superintulit armo.

His nemorum custos animum turbata repente

Impia flammato concepit pectore vota.

Quæ tandem ò genitor me solis degere syluis

Invidia est? quid si terræ potiora tenerem?

inhi vovetur Est Paphos, est Amathus Veneri, sūt pulchra Cythera
Atq; illic molleis nocturna ad vina choreas

Integrat, at nobis loca senta, atq; horrida dumis.

Nec tamen absistunt homines auertere prædas,

Et lusus populare meos, Nymphisq; minari.

Prò pudor, haud tutum est secreto in fonte lauari.

Sen fera, siue agitent animosi proxima venti.

Horresco, & memor vsq; Actæonis ipsa tremisco.

*si videtur, la
admonet di nota
sacrosancti acaui by
str. in arctico cotinusus*

Vix heu nunc primas ausim discingere vesteis,
 Otiâq; emeritis noctu concedere nervis.
 Quod si mortales nostris insistere lucis
 Non dubitant, arcus, pharetrâsq; & tela repono.
 Sin manus me hic ferre moras, vitâmq; pudicam
 Vivere, da pater hanc da posse excindere gentem.
 Impia ne vireis Chalydon sciat vna Dianæ.
 Sic ait, & rauco comitum ciet agmina cornu.
 Contremittit omne nemus, pauidæq; in vota recurrunt
 Tecta feræ, sylvisq; tonant iuga summa coruscis.
 Tum vero ad sonitum trepidæ de cantibus atris
 Conveniunt Nymphæ, & raptis circum undiq; telis
 Funduntur: veluti cum semifer æquora Triton
Excitat, & vasti stagna intonnuere profundi,
Squamea turba ruit, quâ signum tortilis alto
Concha dedit, celerant imis excita cavernis
Monstra Sali, properæ sequitur vestigia matris
Euo tardus adhuc, nandiq; rudis Melicerta,
 Haud alia est sylvis turbæ nemoralis imago.
 Certatim accelerant Scirôq; Lyôq; Saôq;
 Ptœq; Corycæq; & forma insignis Itone,
 Et vix dum primo surgens Crisia sub evo,
 Et hyncis maculis Hyale præpicta pharetram,
 Inuleôq; sinus Rhachne succincta fluentis,
 Et segmentata Dryope caput obsita Tygri.
 Et Psecas, & Baurone auris velocior ipsis,
 Et Crocale ante alias loturæ docta Sorores
 In nodum flauos Domine cohibere capillos,
Ismenis Crocale, atq; ægyptia Ilithyia,

*galvani de
maximus*

diana alio

Atq; aliæ centum, primis nodantur in aurum
 Venantum de more comæ, turba omnis eburnum
 Nuda genu, atq; habili suras induta Cothurno.
 Auxilio tali sese Latona Virgo
 Promouet, infonti exitium meditata cateruæ.
 Sic vbi clangor Halim ripa conciuit vtraq;
 Et iam fama mares canit aduentare pbalangas,
 Mascula pestatas comites educit Amazon.
 Phœbe arcus, Marpe iaculum, Thermessa bipennem
 Corripit, & celeres lateri agglomerantur herili,
 Turbine fœmineo resonant caua thermodontis.

Sed pater omnipotens tantos versare furores
 Mente Deas, Natamq; odijs immane frementem
 Æthere prospiciens, Irim demittit olympo,
 Misceat enersas picea caligine nubeis,
 Inuoluâtq; diem tenebris, Eurumq; Notumq;
 Euocet, infestumq; citet venantibus imbrem,
 Vnde feris parcant, & sena piacula purgent.
 Irarum donec flammæ, cedisq; cupido
 Subsident Nate, comitesq; ferocia ponant
 Corda Deæ. volat Illa, & summi iussa Tonantis
 Exigit, & fractas cogit remeare Sorores.

Alcimus irato manet imperterritus vnus
 Sub Ioue, crinitum pulsat caput horrida grando,
 Colijq; ruunt fratres circumq; supraq;
 Pérq; comas, pérq; ora imber fluit, ille neq; ictu
 Grandinis, aut rabie ventorum, aut imbre fatiscit.
Qualiter ex Ossa radice in Tartara tendens
Pinus, & innumeros nimbis durata per annos

Stat celi non fracta minis: vel qualis Olympi
Sustentator Atlas, quoties tonat igneus æther,
Et pluvia ingenti sitienteis irrigat Afros.
 Haud aliter magno pressus sue gallicus Heros
 Securus Iouis ingreditur, noctemq; minaci
 Suspicit obtutu, neq; enim cælum vndiq; raptum
 Nocte videt, subit ante oculos Acherontis imago.
 Et Stygios putat è latebris insurgere maneis
 Nunc lea, nunc fallax oculo panthera timendo
 Irruit, & varie certant illudere pestes.
 Tales Latois stimulos, ea corda furenti
 Subijcit, atq; sui nexus vlciscitur apri.
 Tum pater à tergo, grandænam fulmine quercum
 Percutit, horrifico cadit ille impulsus ab ictu.
 Insonuit tellus, Syluæq; dedere fragorem.
 Quò vigor ille animi, quò vis infracta recessit
 Alcime? nempe iaces, nec Aper, nec gloria cordi est.
 Vincula captivo interea Dictynna resoluit.
 Ille fugit trepidans Domine q; recedit in umbras.
 Ergo Deum contemptor humi iacet, ac super vrna
 Semianimi gelidos inuergit Aquarius imbreis.

Carolus atq; Itali vicina mapalia cursu
 Deuenerè pari, curto casa fulta tigillo
 Intratur, limoq; & canna obstructa palustri.
 Curantq; immisti pastoribus horrida corpora.
 Accensisq; altis desiccant ignibus imbreis.

Interea non tristis anus, nec victa senecta,
 Sed viridis, lauroq; caput velata seuerum,
 Hos inter medios vultu festinat amico.

Textilis à dextra calatibus dependet ad ingens
 Cantharus à lena, tum mense exponit vtrunq;
 Fagineæ, atq; epulas depromit sedula agresteis,
 Lac niueum, & molleis vnas, & amygdala pura
 Threicie insanos testantia Phillydis igneis,
 Pomâq; castaneâsq; nuces, baccâsq; Mineruæ.
 Casens adijcitur, non qui lunata coequet
 Scuta, sed ingenti tenerum quem abrasit ab orbe
 Et sale duratum bos seruauit pastor in vsus.
 Hæc inquit coluere olim Magalia diui.
 His nullo structore dapes gessere canistris.
 Hoc vsi lætiq; penne, ne tristis amicos
 Temne lares, opibûsq; veni non asper egenis.
 Cuncta renidenti suscepit Carolus ore.
 Sis felix, sis hospes ait, non nostra cooptem
 Fercula, Regales pariunt fastidia mense.
 Confedere duces, folio discumbis acerno,
 Dilutôq; sitim restinguis Carole aceto.

India quid gemmas, quid Hiberia prouis aurum?
 Ne texas Babylon vesteis, ne Dædala Memphis
 Serica multiplici depingas stamina filo.
 Sanguineæ hinc coeunt acies, hinc funera Maurors
 Excitat, & fædo incestat mortalia planctu.
 Hinc odia, hinc fastus, hinc Regibus imminet ensis.
 Tuta dies, placidæ tecto sub paupere noctes.
 Hanc olim in terris egerunt numina vitam.
 Fraga dabant montana cibum, lapidosâq; corna.
 Aurea tum rebus fultit concordibus ætas.
 Iuppiter interea detorquens lumina syluis,

inia in amy
 ad alio vultu
 asparatus vultu
 Hunc

inuenta
 Horum

Senitum videt esse satis, quo flamina nutu
 sistit, & horrificam pellit sub tartara noctem.
 Per sudum apparet distincta coloribus Iris,
 Formosumq; inbar terris ostendit Apollo.

Iandudum exanimis madida tellure iacebat
 Alcimus, atq; ingens, Sylvaq; ferisq; cadaver.

Sic quoq; terror erat, cen per tot ingera fusus
Immanis Tityos, illas cum forte per oras

Veetus equis gelido nuper digressus ab Hemo,
Vt latium armiferos Belgas animaret in orbem.

Mars Iuuenem miseratur, & excussa excitat hasta.
 Vt primum membris redijt vigor, atraq; cessit
 Nox oculis, pnduit fulmen timuisse trifulcum.

Vda solo innitens membra erigit, atq; vbi pradam
 Explorans oculis vicina per omnia, nusq;

Esse videt, sensitq; suos periisse labores,
 De caelo tactam certet conuellere quercum,

Quando aliter nequit aetherios vlci scier igneis,
 Ni inbeat comites Euphonas cedere Sylua,

Signa canens lituo, moneatq; refigere lina.

Ergo illi Sylua cedunt, & lina refigunt

Iam solito graviora, dein pars ordine longo

Conuectant in equis pradam, pars effeda ducunt.

Setigerosq; vehunt Apros, raucamq; luporum

Congeriem, quos iam exarmarant dentibus albis

Gnatorum collo infantum decora ampla daturi.

Sepe inbam attollunt of factu auersa, timentq;

Vectores iumenta suos, & verbere nullo

Precipitant, frustra palmas exercet vtrasq;

non eorum
 bar just

Victus equis Auriga, & iam resupinus anbelat,
 Dum lentas retro inuisus detorquet habenas.
 Præcipue exectos Boius Tentira iugaleis
 Expavidum genus, & dura cernice timendum
 Innexerat, & voce increpitans, stimuliisque regebat,
 Innectisque rotis Sylvæ, vicina secabat.

Ecce inspectus equos immani corpore terret
 Vrsus, eunt ruptis Domino luctante quadrigis
 Turbati, domitisque volant per iniqua lupatis.

Haud alius celeres Ephyreia littora circum
Hippolyti furor egit equos, ubi corniger alto
Emersit Taurus, nigrosque ad sidera fluctus
Eructavit hians, vastique cacuminis instar
Cognatam insurgens exterruit Amphitriten.

Riserunt proceres pavidum, & risere volanteis
 Currus, & fractis radijs risere iacentem.

Nam quercu infelix in procurrente pependit,
 Atque illa cedente oneri revolutus arena.

Impliciti alipedes, durisque molaribus axes
 Obnixi crepuere, it vulsus ad æthera temo.

Rex properat, Regisque una comitatus ad urbem.
 Et iam roriferum Stellis radiata caput nox
 Oceano extulerat, celerisque volumine lassos
 Foverat hesperio Titan sub fonte iugaleis,
 Cum subeunt portas, hic nulla obtexitur umbra
 Lustratus passim incensis funalibus aer.
 Atque oculis ea lux intrantum oblata repente est,
 Offertur qualis tibi Dalmata, cum iuga linquis
 Pendula, & obscuro pallens emergis hiatu

Visceribus terra fossis, aurōq; reperto,
Atq; exauditis vicina manibus urna.

CAESARIS BORGIAE DVCIS EPI
CEDIVM, PER HERCVLEM
STROZAM AD DIVAM LVCRE-
TIAM BORGIAM FERRARIAE
DVCEM.

Ast alios latices ploranda ad funera

c Pean

Exhaustis infunde oculis, vlslandāq;
nobis

Orsa refer, vocemq; nouam, & nona suffice pleetra:
Vosq; chori Aonidum, tuq; ò Ionis inclyta proles,
Tu rege singultantem animam, numerosq; labanteis
Alcide, te flere decet, tibi tristia mecum
Fata, & ducentes fatalia pensa sorores
Incusare licet, neq; enim dolet emula virtus
Alterius fama, & paribus non inuidet actis.
Fer cristam euersam, atq; euersa insignia Maiors,
Mæstāq; funereos tantum tuba clangat in vsus.
Et vos communem in medium conferte dolorem
Hispani, Oenotriq; viri, pariterq; fleamus.
Ite Decor, Charitēsq; nigra ad solennia pompe,
Et ferruginea vestigia verrite palla,
Molliaq; alternis contundite pectora palmis,
Borgia dum scissisq; genis, scissoq; capillo

Fraternos obitus, miserandaq; vulnera deflet.
 Dumq; deos omnes, magno viduata marito
 Increpitat, gelido degens Carlotta sub axe.
 Consciãq; immodici contristant sidera questus.
 Fert durum silicem indomitũq; adamantã rigenti
 Pectore, qui miserae planctum, & lamenta sororis,
 Immotisq; animis, oculisq; arentibus haurit.
 Per Danaas acies, phæbeãq; pergama circum
 Hæctora cum senus curru raptaret Achilles
 Mæsta minus Cassandra, minisq; Polyxena fleuit.
 Plorantiq; cadunt tales per pectora gutte,
 Quales exanimum Phæõtonta querentibus vdo
 Manarunt verse in lucentia succina libro.
 Stellantem vero ad nimbũ puer ignifer alas
 Pandit, vti longos volucris perpessa calores
 Excipit æstiuum pennis gaudentibus imbrem.
 Indulge lachrymis, tibi Borgia iusta dolendi
 Causa. tuæ primum gentis decus occidit, ingens
 Pace, ingens bello frater tuus, ardua cuius
 Gloria Cesaribus par rãq;, & nomine magnis.
 Occidit heu multo confossus vulnere, tãq;
 Di vetuere pia frigentia lumina dextra
 Claudere, & exhalantẽ animã legere ore propinquo,
 Et lachrymis vastos plagarum abstergere hiatus.
 Conderẽq; immensis charos vlulatibus artus,
 Et iam quisq; audet tanto dare frena dolori?
 Atq; ægrum moderari animum? Luctusq; recenteis?
 Scilicet interius non est tibi vulnus adactum
 Plebeiuque gemis finus. iacet heu iacet ille

serores

ramma si
aut

Cæsar Alexandri, toties quem nuper ouantem
 Vidit, & obstupuit tarpeio in vertice Manors,
 Qui rem Romanam ingenio, & præstantibus armis
 Restituit, qui Pontificis sub iura parentis
 Indomitos egit populos, vrbeisque rebelleis.
 Qui te sanguinei gnaram Populonia Martis,
 Quique metallifera saxa ardua subdidit Iuxta,
 Quique acrem Urbini gentē, fortēsq; camerteis,
 Et fanum Fortune, & te Senogallia, teq;
 Cælo, non etiam portu meliore Pisaurum.
 Littoreūmq; celer qui vicit Ariminum, & vndam
 Traiiciens, Italum à Gallis quæ separat orbem.
 Cæsenam, & multa in tumultis castella propinquis
 Debellaui, agens properanti milite castra.
 Quēmq; Forum Lini dura obsidione prementem
 Vidimus inuictas euersis turribus arceis
 Expugnare, tuāsq; acieis impingere muris
 Fida, & inexhaustis durata Fauentia pugnis.
 Nil valere hominum tot fortia corpora bello,
 Senāq; amazonias nil contulit arma cohorteis
 Arripuisse, nihil rigida penè equa Saguntio
 Pectora inuerunt, quin propugnacula, & arcem
 Vi raperet, captāmq; inferret castra per urbem,
 Corneliq; tuas qui contudit ariete portas,
 Oppidāq; & populos tota ditioe subegit.
 Hunc numerum auxisses captina Bononia tandem,
 Nilq; impacatum summo liquisset Iulo,
 Conantem maiora aliò nisi fata vocassent.
 Quiq; sacras orbis genitor torquebat habenas

in iula in tibi
 sub manu i. i.
 ex la. auctoris e
 i. sum. g. auctoris
 ma. t. auctoris

hoc omnia
 de la. i. i. i. i.
 in quibus i. i. i.
 ex. i. i. i. i. i.
 dum affectum
 g. i. i. i. i. i.

hic etia i. i.
 in e. i. i. i. i.
 que. i. i. i. i. i.
 i. i. i. i. i. i. i.

Tot secum heu moriens cœpta imperfecta tulisset.
 Protinus hinc ortæ clades, hinc fata nocendi
 Inuenere viam, lucem illam semper acerbam,
 Semper abhorrendam nerunt tibi Borgia Parca,
 Quæ eripuit generiq; tuo, terrisq; tibiq;
 Præsidium summumq; decus, lachrymasq; reliquit
 Omnibus illa pari iactura querenda dolore.

Stabant, & Priscos capitolia læta triumphos
 Sperabant, iterumq; sui confinia regni
 Ferre super Gades, super & Garamatas, & Indos,
 Rursus & ingenti fama caput addere celo,
 Cum subito horridi generis exitiale comete
 Exerere. canum, obscœnarumq; volucrum
 Luce exauditi questus, & visa per umbras
 Corpora functorum tumulis exire, non æq;
 Effigies, ac monstra ingis errare Quirini,
 Tarpeiamq; imis nutare à sedibus arcem.
 Visaq; matrone passim plorantis imago,
 Cui trabea incinctu velabat membra gabino,
 Dextra quirinalem lituum veneranda gerebat,
 Canaq; septenus cingebat tempora vertex,
 Visa, eademq; nouum questu testata dolorem.

Heu quid ego, Assaraciq; domū, magnosq; nepotes
 Gentis Iuleæ gremio complexa fouebam?
 Quid tot fata inuant? quid lapsa ancilia celo?
 Quid rapido quicquam vates seruauit ab igne?
 Si ruitura mihi signauit mœnia sulco
 Romulus infauisto, certum nec in omine pondus,
 Hos satius fuerat tanto sine nomine colleis.

Capripedes satyros, panāsque habitare bicorneis,
 Aut humileis sextum ad lapidem compescere fineis,
 Quam toties summo detrudi vertice ad immum.
 Tuscorum Senonūque manus, & Cimbrica castra,
 Hannibalēque trucem, seuorūque arma Gothorum,
 Amissosque duces, fractūque tot oppida regni
 Nil queror, Hesperij sed nos à gente Calisti
 Polliciti meliora dei sperare inebant,
 Iamque novos titulos nobis, noua regna parabat
 Sextus Alexander, merito qui nomine quondam
 Maximus appellandus erat, nisi maxima cœpta
 Frangeret inuidiæ iam iam non parca ferendæ.
 Atque aderat tanta demissus origine Cæsar,
 Cui sacra cum tegeter iuuenileis purpura crineis,
 Speraretque olim solij decora alta paterni,
Diuorum monitis galea mutare galerum
 Iussus, & arma togæ præponere, nec mora latos
 Protulit imperij fineis, timor omnibus idem,
 An vir hic est, mihi quem totus promiserat ordo
 Astrorum? quis fata iubet migrare? Deosque
 Reppulit? atque hominū miscet, Superūque tumultus?
 En cognata meus præses renocatur ad astra,
 Illuiesque repensque forteis bacchata per artus
 Cæsaris, hostili vireisque animūque cateruæ
 Suggestit, & nobis magnam eripit improba laudem.
 Gallica concurrunt, hispanāque signa: nec alter
 Cæsare adæquate melior dare pondera lanci.
 Dis aliter visum, pestis mox incubat atra,
 Et labyrinthis ambagibus incluta virtus

*infestum
 galea, quoniam
 ex auro
 & ladiis affeci*

*qui his pro
 d. p. m. f. e.
 m. d.*

*Cardinalis.
 tra. furor*

Clauditur, ac retro incipiunt sublapsa referri
Regna, & opes: refugiq; trahunt secum omnia diui.

Hæc, & plura queri nigrâ exaudita per umbrâ,
 Visq; canenteis à stirpe reuellersere crineis,
 Tunc ea verba rati vana, atq; ea monstra quirites.
 Risere ignari, rerum sortisq; futuræ,
 Donec Alexander patrio est euectus olympo.

Tum vero cecidere animi, atq; exterrita vulgo
 Oppida, & ingenti correptus peste nequibat
 Cesar opem castris, regnôq; asserre labanti.

Iamq; serenatum contorta per aëra summas
 Contigerant turreis, & amicos fulmina colleis,
 Calicolumq; domus varios agitare tumultus
 Ceperat. Ipsa mihi cætus, arcanâq; Diuum
 Pande Erato, dum mæsta negat Lacretia suetum
 Numen, & in proprios rubet edere carmen honores.
 Pontificem addiderat, flammis lustralibus omneis
 Corporis ablutum labes Dis Iuppiter ipsis.

Iamq; dei inter se dubijs de rebus agebant
 Cesaris, hinc Pallas, Venus inde, simulq; parentem
 Orabant genua amplexæ, at diuersa precantes,
 Et prior, ò Hominum, & Diuorum summa potestas
 Pallas ait, simul orta tuo de vertice vidi
 Æthera, magnorumq; hausi, consulta deorum,
 Immotas cæli leges, immotâq; fata

Te meminî asserere, & certa ratione probare.
 Nunc igitur cur versa retro sententia? cur iam
 Abnuis hesperios latijs imponere leges?
 Si mihi pollicitus, raperent cum fata Calistum,

Affore Alexandri sobolem, quæ poneret olim
 Italiæ leges, atq; aurea secla referret:
 Accipiant promissa fidem, & cunctantia fata
 Maturare inbe, ac fessis succurrere rebus
 Caesaris, hinc omnis spes est mihi Borgia cælo
 Stemmata, & inceptos in longum ferre triumphos.

Non quisquam ingenio melior, non promptior ore,
 Non grauior vultu, non vi præstantior, altos
 Se celerem super edere equos, iaculumq; sudemq;
 Amento, atq; agili procul exturbare lacerto,
 Altâq; libratum per nubila condere discum,
 Spartanæq; arteis versare, dolosq; palestræ.
 Et foueam ingentem saltu transmittere, & vndis
 Insurgentem amnem volucris superare natatu.
 Cretensi de more alter non certius arcum
 Tendit, & in gyrum baleares torquet habenas,
 Sulfureoq; graueis longe iacit impete glandeis.
 Artibus & diuersa nouis nemo acrius arma
 Tractat, & hostileis fallit magis impiger ictus.
 Quis Fossam, & Vallum, tormentaq; doctius aptat?
 Seu velit obsessas vrbeis, seu castra tueri?
 Viq; animoq; potest, & solo nomine tantum
 Vt, seu pugne acies campis comittat apertis,
 Ania seu per iniqua truci vallatur ab hoste,
 Non agat auspicijs alius melioribus agmen.
 Te renuente tamen, non vlla resistere virtus
 Eualeat, licet ipsi omnes tua numina contra
 Tendamus superi, totusq; repugnet olympus,
 Tu genitor da posse, tuam cum fata minantur

abundantior
 ad hunc hinc m
 Et gratias ob
 va non passim
 consilij

furdas

Imploramus opem, tu res amplectere nostras,
 Tantorum & quos ipsa tuli miserere laborum,
 Dum per me euehitur summo gens Borgia caelo.

Vix ea finierat, lachrymis Cytherea profusis
 Subjicit hæc. ò qui nutu stellantia torques
 Regna pater, num, si nunquam tua dicta fatentur
 Irrita, demissam Troiana ab origine gentem
 Hesperij mandata sines perferre Tyranni?
 An generi (siquis nimium sua fata recenset)
 Absunt fata meo? & fatorum antiquior ordo?
 Dardanus est huius proles tua sanguinis author
 Scis quas tu nato, natiq; nepotibus vrbeis
 Regnandas dederis, in secula longa, meoq;
 Cneæ, quantumq; meo donaris Iulo.

Nunc cur non maneat dictis, iuratq; serues?

» Esto Palladius claro de sanguine Cæsar

» Tot celebres virtute Duces, tot corpore præstet,

Nosne ideo contra segnes? sua gentibus istis
 Regna (nec inuideo) patrijs sine regnet in oris
 Borgius, occiduoq; diu dominetur in orbe,
 Ductori Ansonio, sed pareat Ansonis ora:

Nec quenquam præscribo, tua modo gēte profectus
 Imperet, & miseris redeant sua secla latinis.

Sit sat formosæ nos heu nos cedere Hiberæ,
 Et charites seruire, meos seruire volucres,
 Stare & vbiq; meas solitis sine honoribus aras.
 Conticuit, traxitq; decens suspiria ab imo
 Corde, trucemq; noua pietatis imagine Martem
 Monit, & horrifico lachrymas excussit ab ore.

At pater omnipotens natae libavit utriq;
 Oscula, sedavitq; truces hac voce dolores.
 Parce metu, & lachrymis proles mea, nec noua cuiq;
 Condere fata licet, nostras neq; soluere leges,
Quas semel eterno scripsere adamante sorores.
 Et nulli haec praescire datum, parcaeq; notantem
 Cuiquam aperire nefas, donec voluentibus annis,
Et superis iubeo, & mortalibus illa referri.
 Nec clarij tripodes, nec quercus nec mens Hammon
 Quid canat arcani, si non ego condita pandam,
 Quo minime mirum, si quod latet haectenus alto
 Pectore, nulla animo deprehendere numina possunt,
 Quando ea cura tamen sua queng; ediscere fata,
 Fabor, & his vobis concordia pectora sunt.

Aurea pontificem rapturus ad astra Calistum,
 Promisi tibi Pallas ea de stirpe futuram
 Progeniem illustrem, latio quae imponeret orbi
 Legesq; & mores, famaeq; aequaret olympo,
 Ante & idem phrygibusq; meis Cytherea, tuisq;
 Pollicitus, nec versa retro sententia, utranq;
 Tollere connexam geniali foedere gentem,
 Immense rerum ambages, occultaq; seclis
 Principia, & vestras forte effugientia menteis.
 Summa sequar, longeq; sinam fastigia Troium.

Constat Atestinam post diruta pergama gentem
 Arctoo penetrasse sinus, & gallica regna,
 Post adisse nouam cognati Anthenoris urbem,
 Et paruum auspicij fundasse ingentis Ateste,
 Inde locos venere, nonis Ferraria qua nunc

per in illa per
 per in per
 per in

per in per in

Mœnibus, & magno Heroum viget agmine diues:
 Illic regna dedi, geminum quæ terminat æquor,
 Et nostros insigne aquilæ testantis amores,
 Hos nunc Estenses mutato nomine dicunt,
 Imperium reget Alphonsus satus Hercule, pacis
 Iustitiæq; potens, nec martia segnis ad arma.

Nec minus alta refert primordia sanguinis à me.

Summa. & adulationes
 Borgia, ad Herculeas stirps gressa pelasgica gades,
 Prima hominum Niobe placuit mihi nata Phoroneo
 Seminæq; è nostro celebrem tulit illa pelasgum,
 Hicq; Lycaona, tēq; hic fert Oenotre, per vudas
 Qui vehis Ionias Saturnia ad arua pelasgos,
 Ansoniæq; iubes veteres migrare Sicanos,
 Plurimāq; arginæ struis acer mœnia genti,
 Vnde tuum seruat tellus Oenotria nomen.
 Protinus Oenotri regnum, sobolēq; nepotes
 Auxerunt, & cuncta dabam presentia cunctis,
 Cum Phœbus, Geniūsq; mei me perdere patrem
 Hortati generis, quod non mihi, non daret ipsis
 Vota pios tantum longis seruauimus annis,
 Illustresq; phrygas, cum Laomedonte perempto
 Alcides meus in latium tulit ilio ab alto,
 Miscuimus gentem, & magnæ fundamina Romæ
 Pars iecit comes Iliadæ, rutulisq; profecta
 Urbibus, Hispanam pars cessit ad vsq; Sagunthum:
 Tunc neq; nomen erat, neq; erant ea mœnia, nostri
 Fundarunt, nostrisq; immista zacynthia pubes,
 Fundandæq; ingens Tirynthius affuit vrbi,
 Geryone occiso Hesperiam cum victor obiret,

Ante ferum Hannibalem petierunt Setabin, hęcq;
 Deiecti regno, vastas simul Africa cladeis
 Intulit Europæ, crassõq; horrentia tabo
 Equora Phœbei vix intrauere iugales,
 Dein pius auriferis vbi montibus exiit Astur,
 Captiuõsq; deos, captiuãq; regna redemit,
 Velinoluõsq; alio freta sanguine tinxit Hibernus,
 Hi primas iniere acieis, atq; hoste subactõ,
Setabis est illis repetita, bonisq; rubentis
 Effigiem auratis pinxerunt cornibus, vt se
 A me principium deducere, & Italo ab orbe
 Preferrent, memores patriæ, memoresq; parentis:
At bone cum caso facerent crebra orgia nobis
Post bonis orgia, gens hæc dicta Boergia, demum
Borgia, idemq; manet, summõq; manebit honore
 Nomen, erunt nostris dum fixa penatibus astra,
 Pulchra dabit pulchram Alphonso Lucretia prolem,
 Que stirpem Estensem, que Borgia nomina celo
 Euehet, & mistos mista de gente triumphos:
 Illa autem hoc cœtus post vltima fata renisset,
 Et templa accipiet, votisq; vocabitur olim.

At tuus instanti iam iam Tritonia leto
 Debetur Cesar, nec cuiquam obstante potestas,
 Non Phœbus rapido deiectum fulmine natum,
 Memnona nõ Aurora, Thetis non flectet Achillem,
 Non scua Ascalaphi plorasset vulnera Mauros,
 Non ego funereo fœdassẽ lumina questu,
Si potuissẽ aliquã duris obsistere fatis.

Quos tamen ille viros leto, quos stragis acernos

Ante dabit? quin iam mortalis dextera faxo
 Non aliquem tanto de funere querat honorem,
 Nescius author erit, non nescia fama iacentis.

Sic ait, & cupidum belli, cupidumq; cruoris
 Mauortem egregiam mittit Sirenis ad urbem,
 Tela ferox paret, & galeas & funera terris.
 Ille obit imperia exultans, currūq; citato
 Fertur, & his cædes struit impius, & struit illis,
 Impastus velut arua leo massila pererrat
 Indiscreta ferens epoto sanguine fata
 Armentis, canibusq;, armentorumq; magistris.

At Venus Eridani ad ripas, & amœna fluenta
 Alba citatarum detorquet colla volucrum,
 Connubijs operata nouis, Hymenæa frequentat.
 Dardanios quò longa suos in secla propaget,
 It Nepete antiquum Tritonia, quo tulit eger
 Patris ab interitu languenteis Borgius artus,
 Gorgonāq; anguiferam, galeāq;, hastāq; reponit,
 Orāq; Alexandri, & vocem induit, ardua qualis
 Versabat quondam sacrarum pondera rerum.
 Tum stetit ante thorum, cunctatāq; talibus infit.

Nate, quid in cassum tua milite regna tueris?
 Cede deo, tibi fragit opes fortuna, neq; vllæ
 Subsistant vires. frimus dum fata sinebant.
 Non orbi indecores, longōq; inuictus ab æno
 Noster honor, satis est famam meruisse perennem,
 Maeste animo, obdura, teq; ipsis obijce fatis,
 Quòdq; ne quis vitare subi, discrimina vinctes,
 Quæ tibi nunc præsens letum intentare videntur,

Te perferre tamen digna, atq; indigna necesse est.
 At tibi maius erit post vltima praelia nomen.
 sic ait, & volucris similis discessit in auras,
 Et secum hæc Dea quæstæ, vale vale inclyte Cæsar
 Spes Martis, spes nostra, (leues concepta tulerunt
 Vota noti) vlteriùsq; tibi me assistere duri
 Lex metuenda Iouis vetat, & dimittit ab armis.

quali vna
 gubnatore

Ergo petam sine te charæ tibi regna sororis,
 Vnde tuum celebrare genus spes maxima restat.
 Nec mora, Borgiados magnas contendit ad ædeis,
 Stâtq; ipsi præsto non visis abdita nimbis,
 Ille videns claro fugientem in lumine Diuam
 Obstupuit primum, intrepida mox voce secutus.
 Sine venis nitidis Pater huc miseratus ab astris,
 Sen Deus es potius, certe es Deus, ò mihi certum
 Numen ades, tantùmq; leues quicunq; laborem,
 Corporis vna salus petitur mihi, cætera secum
 Fors rapiat, nec inops, nec inermis obire recuso
 Discrimen, quodcunq; paret furialis Enio,
Segnitiam nunquam timor arguit, impiger ibo
Quò me fata trahent, vitæq; neciq; paratus.
 Plura locuturo vocem interceptit anhelam
 Pestis atrox, sensùsq; grauis dolor abstulit omneis,
 Penèq; depositus cunctis erat, affruit illi
 Cum sacer à Phæbo iussus Venusinus amico,
 Incolumemq; bonus Phæbea reddidit arte.
 Interea ausonio desenuit in equore Mauros,
 Gallicaq; Hispanus regno expulit arma Ferendus,
 Quèmq; ab Alexandro capitolia summa regentem

Vix semel aspexit renouans sua cornua Phœbe,
 Surripuere Pium fata impia, tum pius æthra
 Arbiter huic celebrem succedere iussit Iulum
 Ex illo quæ te tulerint discrimina Cæsar,
 Et quis cantabricas te casus adegerit oras,
 Qualiâq; ante tuum Mendania funera fatum
 Viderit, hostiliq; rubenteis sanguine campos
 Mens reticere mihi, donec tua latius acta
 Exequar, atq; tuæ referam bona rara sororis.
 Argumentum ingens, liquidamq; in carmina vocem
 Poscit, & effrenos gratanteis Apollinis orsus.
 Me lachrymæ, & lamenta tenet, iam rauca vsulatu
 Vox strepit, & granibus requies dicenda querelis.

Tristis enim nimium planctu Lucretia senis,
 Et finem egrederis luctus, finemq; doloris,
 Comprime iam questus, q̄q; graue corde sub alto
 Vulnus hiat, tantiq; libet post funera fratris
 Vitale inuitis stamen perrumpere parcis,
 Infragilem nunc prome animû, quo tu vsa potenter,
Clam tibi cum seruus procerum cingente corona
Qualiacunq; feram, leta precor occule fronte,
 Acceptaq; fide, veri inquit conscia narrat
 Fama tuum cecidisse inter fera prælia fratrem.

Cantaber indomitis gens formidabilis armis,
 Truxq; animi, patiensq; famis, patiensq; laborum,
 Suetus ab aërio præceps dare vertice corpus,
 Sentit vbi effætos annis abeuntibus artus,
 Infestabat atrox celtis loca subdita Hiberis,
 Quorum frena regit dilectus Apolline Ianus,

Ianus belligeri clarus maiortis Alumnus.
 Cesar & affinis ditione expellere regis
 Instabat, iam multa virum demiserat umbris
 Millia, iamq; omnis palanteis victor agebat,
 Cum per inane graui pila plumbea concita pulsu
Squamea thoracis pertexta, per ilia fertur,
 Haud penitus deiecta tamen Ducis ardua virtus
 Urget adhuc, licet effuso labefacta cruore
 Hostis ab immani gliscentis vulnere vireis
 Suscitatur, è latebris peditum globus emicat ingens,
 Et iam languentem seuis intercipit hastis.
 Nec mora amica phalanx affert lachrymosa peremptum,
 Mæstus, at ante omnes nunc fœdat pectora pugnis,
 Nunc rigat imbre genas, nunc improba numina dicit,
 Et pius ingenti ingentem componit honore
 Ianus, & vltorem chara sese obligat umbra.
 Proxima Peirene ingemuit, vicinus Hibernus
 Flenit, & herculeis flentem Titana sub vndis
 Occulere os nigrum stupuit Sacri incola Saxi.
 Hæc audita, latet, famæq; & vulneris author
 Compositoque silent omnes, impuneq; nemo
 Hoc tibi prodat, ait, tunc (quis mihi crederet?) hauris,
 Imperturbato quod edat præcordia vultu,
 Usque adeoque grauem porrecta fronte dolorem
 Dissimulare vases, ut non ex agmine quisq;
 Mæsticie signa vlla tuo deprendat in ore.
Nec nisi vulgato lachrymas à funere fundis.
 Quid memoradum eque Xenophon? quid Horatius egit
 Dis operati ambo? precibus miscere querelas

quis in
 na. mo
 filij nec

Haud licuit, medióque in honore relinquere diuos.
 Non ea vis lachrymas pressit tibi, condidit alta
 Vulnera sola fides, fatóq; immobile pectus,
 Quonam adeo concussa animi constantia cessit?
 Sume iterum vireis, iterúmque resiste dolori.

Non satis est vicisse semel, meta vltima rerum
 Dátq; rapitq; decus, spectatúrque omnibus vna.
 Procumbetne animus dum facta recentia narrant?
 Vt cecidit fracto magna inter verba Soloni?

Indomitóque tibi quæsitam pectore palmam
 Imminues? nec erit tua gloria credita cuiq;
 Sarcina magna tuis humeris sedet, aspice vt in te
 Lumina defigant, morésque, & singula verba,
 Et vitæ obseruent populusque, patrésque tenorem.

Est modus in luctu, transgressaq; semita, laudi
Non dabitur, cum præcipue lenire dolorem
 Et tristem eualeant solari plurima casum,
 Si quid habet, commune, & inenitabile damnum
 Omnibus est pariter non ægra mente ferendum.

Nulli parcit atrox Parcæ manus, æquaq; sortis
 Demisse, summæque homines, eniq; supremi,
 Et medijs, primiq; rapit discrimine nullo.

Vna, eadémque terenda via est mortalibus, at qui
Strenue iter durum emensus, dis additur ipsis,
 Hæcque viceis rerum celo despectat ab alto,
 Ocyor & punctum sibi qui tulit omne theatri
 Laudatus magis, eximium sed siquis honorem
 Hunc meruit, Cesar meruit tuus, acta recense,
 Annorúmque moras, stadio vix iniior alter

Illicet acceptis tot honoribus exijt vnq̄,
 Punicei à tenero quid munera parta galeri
 Huc repetam, sacrumq̄ decus maiora parantem
 Deposuisse? tot eniſtas quid dicere genteis
 Coner? & expertas animoq̄, & corpore vireis?
 Ille diu vixit: qui dum caeleſtibus auris
 Veſcitur, implet onus laudis, celumq̄ meretur.
An tu immortalẽ mortali è ſtirpe putabas?
Intactumq̄ inter gladios, & funera ferri?
 Fallor, an hoc ipſum tua formidauerat olim
 Mens præſaga mali? nec quod ſperaret, habebat
 Bella illo aſſidue tractante, acieſque cruentas.
 Finge iterum viuat, ferat huic ruruſum obuia fato
 Pectora, nec caſus alios ſibi degener optet,
 Hoſq̄ indignetur queſtus, vanumq̄ dolorem,
 Et lachrymabis adhuc? ah parce laceſſere maneis
 Fratris, & arbitrium nimis incuſare potentis
 Fortune, debes cui tot bona, quæ ſimul vno
Improbã læſit, habet quæ plurima conferat vltro,
Diluat vnde ſuam fœcundo fœnore noxam,
 Reſpice quis ſanguis, qui ſit pater, & tibi formæ
 Gratia quanta, tuæq̄ puta tecum omnia mentis
 Munera, deinde oculos totum deſige per orbem,
 Vertice te impoſitam ſummo ſine lite videbis,
 Quas donauit opes? & quæ connubia? quantos
 Præbuit hinc inde affineis? qualẽq̄ fauorem
 Orbis? & æterna præconia qualia fame?
 Adde, quòd exoptans culpam emendare recentem,
 Iam meditata tibi ſobolem, iam pondere turget.

Aluus, & illustrem promittunt sidera natum.
Hen caue fatalem ledas planctu impia prolem
 Mater, & astra vetes iussos tibi ferre triumphos.
 Omen abest, iam crescit omnis, iam Cynthia faustum
 Ridet, & ad partum letis micat ignibus ether.

Nascere magne Puer matri expectate, patriq;
 Expectate orbi, & famam olim aucture tuorum,
 Iamq; hilaris promatur onyx tibi Borgia, qualem
 Tyndaris hospitibus formosa Ithacensibus hausit,
 Cui non componat quicquam Polydamna veneni
 Pellentis luctum, atq; iram, sed maxima formæ,
Maxima oris vis tale indat robur. vt egros
Exhilaret sensus, eternaq; gaudia firmet.

omnis, est
 nec horridus
 vinnus furoris
 omni in clivis
 laurus de qui pax
 vidit sustinere
 una, vobis ad
 vobis agna

TITI VESPASIANI STROPHÆ POE
 TÆ ILLVSTRIS EPICEDIVM
 PER HERCVLEM FILIVM.

Vis dabit in lachrymas fontem mihi?
 quis satis altos
 Accendet gemitus, & acerbo verba do-
 lori?

*ivras pa
 vna*
 Exhaust pietas oculos, & hiantia frangit
 Pectora, nec plenos avidum sinit edere questus.
 Magna adeo iactura premit, toleranda fuisti
 Hac Fortuna tenuis, parvo licet improba matrem
 Abstuleris, licet innumeros ex fratre nepotes
 Spem magnam sobolis dulci fraudaveris aura.

Nunc fateor, do terga malis, meus ille fatiscit
Indomitus quondam vigor, & constantia mentis.

Sic me morte tua mæstum fractumq; relinquis
Chære pater? quæ digna tuis exordia iustis,
Aut quæ finis erit? rapiunt mala fata, feruntq;
Attonitum, primòq; labant in limine vires.
Musarumq; cohors, desolatúsq; Cithæron
Luget, & orbate Virgo silet Enthea Delphi.
Fuluo olim radiantem auro, signisq; operosam
Nunc sine honore lyram fert palla Cynthia atra.
Irrepiq; comis lauri vice noxia taxos.

Mæret & inculto comitata Cupidine Cypris,
Quantum aliàs properata sui post fata Tibulli
Non gemit, non thure calent, non floribus balant
Idaliùm ve nemus, centùm ve altaria Cypri.

Hic Geticæ non Fila Lyre, non virginis orsa
Phemoneës, aut docta nouem dictata sororum
Phæbe peto, Chelyn ipsa mihi in sua funera tendat
Umbra patris, non antra iuuent parnasia tantum,
Nec quæcunq; fluit sacris de fontibus vnda.

Quare agedum descende polo, seu clara Diones
Regna colis, Paphioq; micas nitor æmulus astro,
Seu suprema tenes cæli loca, maximus vnde
Dat lûnæ, Soliq; inbar Deus, vnde futuros
Fatorum euentus, arcanâq; digerit orbis,
Quacunq; astrorum pater in regione moraris,
(Nâ neq; te orô habet, nec habet vatû infera tēpe)
Da presens vireis animo, vocemq; dolori,
Dum cursim gentemq; tuam, tuâq; ordior acta,

agastroghe

hæc prima
voluntate
quædam filia
6

in ater ipse
necis sed
vnde pto vnde

illius an
stipendium canit

Et mutum queror ad cinerem, manesq; silentis,
Accumulansq; rosas, & odore germina costi.

una nona florentia quam abla
uoluntate
g. l. m. i. a.
Iacta fluentina nondum fundamina molis,

Nec rapidas adeo celso de monte ferebat

in anversis
na dicitur
Arno aquas, ruptoq; Tages nondum editus arno,

Iamq; sibi gentile decus, titulosq; pararat

Stroza domus, Strozo deducta à principe, cuius

Dextra potens magni fauces eliserat hostis,

Vnde nouum gentis nomen formauit Hetruscus,

Antiquumq; genus referunt insignia lune,

Prisca palatino quæ sumpsit ab Arcade proles.

Atq; vbi Cæsareo præcincta Fluentia muro,

Strozigenæ asciti Romana in vita Nepotes,

Quis adiuta dedit late confinia regni

Electi primi ad fasceis, sanctasq; secureis,

Iustitiæq; nouo primi ad vexilla Senatu.

Olim magnus honos, & nostris auctus in annis.

Quid centum, pluresq; equites de sanguine eodem?

Quid Thomã, Gnidumq; sequar, quid fulmina belli

Laurëtem, & graia genitum de matre Philippum?

Quidve alium simili referam cognomine? qui tot

Liquit opes gnatis, aurigq; immensa talenta,

Victurasq; edeis, eductaq; marmora celo.

Quid te ductorem patriæ Francisce cohortis?

Quo duce iam veneto mediam crassante per urbem

Fudit ad interitum hostileis Ferraria turmas.

Cecropiæ nemo gnarum Pallanta Minerue

Nescit, Arioniam non tantum cœrula vocem

Aut tantum mirata chelyn, Florentia quantum

Consilia, eloquiūq; sui laudauit alumni.
 Ille, bipartita dum senit Erinny's in vrbe,
 Sæpe trucidis populi discordia pectora innoxit,
 Et nunquam patriæ pro libertate tuenda
 Effugit, quoscunq; dedit fors dura labores.
 Heu nihil ingratae fas quæquam fidere plebi,
 Testis Aristides, & qui Barcæa subegit
Castella, & victis accepit nomen ab afri's.
 Pro meritis tulit exilium, patavināq; venit
 Arua, vbi tranquillam phœbea per otia vitam
 Duxit opum diues, patrij & securus honoris.
 Vltro alij sedemq; nouam, atq; externa pararunt
 Connubia, & nullo gens hæc in honora sub axe,
 Herculeum Tibur, vicināq; rexit Iulus
 Oppida, deiecit regno, immeritūq; fugauit
 Gallorum rabies fines populata latinos,
 Primus atestini Nannes Ducis astitit oris,
Vix roseas tenui inspersus lanugine malas.
 Protinus Argentam dura obsidione leuauit.
 Veronæq; super vallo, portāq; subacta,
 Victricem meruit sexta trieteride quercum,
 Deinde breui in tantum belli processit honorem,
 Vt ter mille equites Mantoa in prælia felix
 Duxerit, & virideis inimico sanguine campos,
 Magnorūq; altis fluniorum infecerit vndas,
 Dum simul arma virum, truncatāq; corpora voluūt
 Hostibus effusis, æstu, belliq; labore
 Fessus obit, vbi terna ducem lux vidit ouantem.
 Sub iuga quot populos, & quas summiserit vrbeis

*scilicet africa
 quibusdam
 ubi occupata
 hostium hostis
 spem ingratis
 me*

adulterans

a quo uisum
 Amore Solis
 Sacro etiam num fixa tholo decora ampla fatentur.
 Plurima constabili fuit illi è coninge proles,
 Scilicet è sexu meliori quattuor, & tres
 Fœmineo, formæq; bonis, animiq; probatæ.
 Iunxit honestus hymen tædis illustribus omneis,
 Te tantum excepto, vita qui calibe Laurens
 Usq; sequebaris magni vestigia Borsis,
 Unde & opes, noménq; tibi, generiq; tulisti
 Pignora. Nicoleo septem & ter quina fuere.
 Quorû adeo exhausit numerû mors improba, ut vna
 Sulpitia è tanto cœtu, Carlusq; supersit,
 Progenies claro non inficianda parenti.
 Infœcunda quidem consors tua culte Ruberte,
 Sed morum granitate adeo, & pietate verenda,
 Ut longe excellat Romanas nomine matres.
 Natarum dilecta magis Phæbôq; Eratôque,
 Lucia Baiardum peperit, quem dulce canentem
 Sepe feræ, & Syluæ, & montes, amnèsque secuti.
 Te vero pater extremum Constantia Nanni
 Edidit. infanti nimis heu Festina parenteis
 Fata tibi rapuere, piæ non mollia Matris
 Verba, nec amplexus licuit meminisse paternos,
 Nec te magnanimi fôrmare ab imaginè patris,
 Cresceréque inter equos. intèrque citantia mentem
 Classica, & horrenteis tunicas, galeásq; comanteis
 Audaci tractare manu, atq; assuescere Marti.
 Pôstq; quod & pater, & virtus tibi amica dedisset,
 Forsan & ante annos, Patrio succedere honori.
 Heu quantum decus illa dies tulit. an nimis olim

Visa potens superi, & nimis inuidiosa propago
 Nostra, patri, & nato simul hæc si dona fuissent?
 Stroxia nunc quantis gens iret honora Triumphis,
 Non tamen ingenium sinit emarcescere luxu
 Paulus materna consanguinitate propinquus.
 Inter apollinea infantem studia educat, & iam
 Prima rudimenta, & Vatum mera verba tenentem,
 Commendat, linguã qui monstrat vtranq; Guarino.
 Protinus equos doctrina excedit, & acri
 Ebibit ingenio magni monumenta Maronis,
 Quicquid & à Plauto, quicquid Cicerone repostum,
 Et quicquid Latij, & Graij cecinere poetæ.
 Tertius à decimo vix illum ceperat annus.
 Pérq; Aganippeos colleis, vocaliãq; antra
 Iam pater apprensus dextra ducebat Apollo,
 Miratur formam pueri, vocemq; Cithæron;
 Miratúrq; Helicon, Heliconiãdesq; sorores,
 Dignantúrq; caput vitta, Lauróq; perenni
 Certatim. ast Erato prior hæc, ab Apolline nobis
 Salve olim promisse puer, te nostra manebant
 Vellera, te nostri montes, tripodésq; vocabant.
 Penè honor Aonidum, penè omnis gloria Phæbi,
 Et sacrum quondam vatum decus omne peribat.
 Te molleis elegos primum instaurare iubemus,
 Pastoresq; referre, ducisq; ingentia Borsî
 Facta, & Atestinæ primordia dicere gentis.
 Non tua tabificus tentabit carmina linor,
 Parcarúmve manus, viuent, phæbeia donec
 Lærus, & orbita erit, noménq; Heliconidis vmbra.

qui de uirgilio
 scripsit et multos
 locos ita hie et
 à facine poetam
 felix in ualme
 gressu

Talia dicenti cunctæ assensere Sorores,
 Téq; Medusea puerum lauere sub vnda.
 Nec mora, dum fuluam volucri Ferraria palmam
 Ponit equo, forma insignis placet Anthia vati.
 Anthia per Latium, celeri volat Anthia fama
 Per Libyæ Syrteis, pèrq; Othryos alta niuosi.
 Cuncti admirantur numeros, stupet ipse magister,
Pannoniùsq; pari Ianus Phæbi incitus Oestro.
 Post vbi falsa fidem, iuratâq; numina læsit
 Anthia, Philloroë nullis subit illita fucis,
 Moribus, & facie magnis æquanda deabus.
 Inde colens syluas, & quartisania iura,
 Paruus arenosas qua Sandalus irrigat herbas,
Pastorum curas, & agrestia carmina lusit,
 Tam bene, vti valeat patulæ sub tegmine fagi
 Tityre compactis tecum certare cicutis.
 Nec minus interea aucupio vacat, & vacat acer
 Venatu, haud quisquam melior circumdare saltus,
 Atque sequi ceruos, & magnis comminus apris
 Ire pede impanido, & dubiæ se credere pugne.
 Nec volucres alter melius nutrire rapaces
 Edidicit, morésq; dare, & vim subdere menti,
 Quas illis arteis annis honor altus alebat
 Serua licet nunquam desit manus, ipse ferinos
 Excubijs animos domat, & mansuescere cogit.
 Sub lucémq; toro exurgit, dùmq; aspera mollit
 Pectora, nunc libros versat, nunc carmina condit.
Nec sinit incassum labi irrenocabile tempus.
 Quid quod & vsq; tuo lateri acceptissimus heret

Eternum nostræ Borsi decus Urbis, & orbis?
 Nunc quòd equū facili calabrū moderetur habena,
 Nunc quòd Achemenium campo sinat ire patenti,
 Nunc placet in syluis venator, nūc placet auceps,
 Nunc nitido cultu, nunc blandæ Flumine lingue.
 Multa movent animum meditantē maxima semper
 Munera largiri, celebrēmq; extendere famam.
 Ergo dat aurati decus ensis, & optima querit
 Connubia, eligitur multis de millibus vna
 Digna Tito Rangona genus Domicilla, pudoris
 Fœminei specimen, nulliq; obnoxia culpe.
 Oppida iamq; & opes magnas donare paranti
 Iniecere manus Parcæ, Tēq; inclyte Borsi
 Ereptum nobis Cælo, diuisq; dederunt.
 At non antiqui genitor male gratus amoris
 Magnum exorsus opus, laudes ducis ire per omneis
 Mens erat Herois numeris, & origine ab alta
 Fortia Atestini contexere sanguinis acta.
 Iam medium tentabat iter, cum perfidus hostis
 Ingruit, & partas per vulnere mille parenti
 Abiuravit opes, potioraq; ingera ademit.
 Torpuit ex illo, labefactaq; vulnere virtus
 Intermisit opus, quod postera forsitan etas
 Nec rude, nec limæ extremæ iurauerit expers.
 Atq; vbi leta viri meritis fortuna refulsit,
 Præfuit Isthmiacæ delectus ab Hercule genti
 Rodigium dixere caput regionis, at Isthmon
 Telluris gemina quodcunq; arctatur ab vnda.
 Hic & amicitie, atq; obseruantissimus equi

eloquentia

insignis sula
 quæ in istis
 2. h. h. h. h. h.
 h. h. h. h. h.
 h. h. h. h. h.
 h. h. h. h. h.

Borscam

Usque adeo fuit, & pacis civilis amator,
 Nec cuiquam fului pretio mercabilis auri.
 Dein Venetis nostram rursus infestantibus Urbem,
 Militiæ præses fuit, & decus haud leue gessit.
 Tum bello exacto Lugensia venit ad arua
 Herculis imperio, atq; odijs civilibus actos.
 Quâ potuit populos, effrenâq; corda coëgit
 Non adeo inter se furijs sentire nefandis.
 Inde Remi colleis, Capitoliq; ardua saxa
 Hercules legatus adit, quem maximus orbis
 Arbiter orantem solio admiratus ab alto,
 Confessiq; patrum, & populo plaudente Quirini
 Sacra recusantem suscepit ad oscula vatem,
 Munera pollicitus meritis se digna daturum,
 Natalem Eridanum Tiberi si flumine mutet.
 Maluit ille ænum patrijs componere terris.
 Munere perfuncto letus (sed tristia leti
 Nil dant fata diu) dulces remearat ad oras.
 Ecce thori fidam comitem fera parca repenti
 Eripuit morbo, nihil heu inuere medentum
 Auxilia, & magnis cumulata altaria donis.
 Quis mētem fato indomitam, atq; immobile pectus
 Aspiciens, caruisse pio non censeat igne?
 Non caruit certe: quinimo in pectore fixam
 Hanc tulit, & merito, neq; enim Philæcia coniunx
 Casta magis, nec quæ Admetum celestibus auris
 Morte sua incolumem stygijs seruauit ab umbris,
 Non species, non cura domus, non defuit illi
 Obuia mens fato, & nunquam intractabile pectus.

in gratia
 in gratia

Adde animos supra ingenium, atq; imbellia corda
 Fæminei sexus, testis manortia Lugi
 Terra absente viro duris frenata sine armis.
 Parcite materni si vestro in funere manes
 Debita non solui teneris lamenta sub annis
 Integer haud animi fueram, exiguumq; putaram
 Vnlus, at extinctum nouus hic reuocare dolorem
 Compellit dolor, & geminos simul edere questus.
 Confundam lachrymas, vestra est mihi flebilis æque
 Iactura, haud vlli tantum lugenda, Parentes.
 Progeniem ante omnem vestra in me gratia totas
 Effudit vireis animo complexa tenaci,
 Quæ pietas illis, nunquam gemini mihi fratres,
 Nec soror inuidit, natuq; & amore priori.
 Singula quid referam? primos pater imbuir annos
 Artibus aonijs (quanquam optimus arte docendi
 Ingenium inuenile rudi formaret ab euo
 Ripa disertorum decus, & noua lima virorum)
 Segnior haud ideo nunc ille latentia vatum
 Sensa aperire mihi, nunc molleis cedere versus,
 Delius vt teneros sese insinuaret in artus,
 Aureaq; ardenteis generosa ab imagine virtus
 Incuteret stimulos, & magnæ laudis amorem.
 Cùmq; ego iam possem seno pede condere quicquid
 Effrena obtulerat campo vberiore iuventas,
 Flacce tuos numeros, numeros monstrare Maronis
 Cura, & imaginibus deducta poemata graijs,
 Ut genio, & numeris Vates Pelignus ab vmbro
 Differat, & quali niteat candore Tibullus,

vira

hexameter

*candore
 pullo atq;
 vmbro*

Nunc rara addensat, nunc luxuriantia demit,

*castigatio car
militis* Castigatq; moras, nimumq; citata retardat.

Quanta piam (memini) mulcebant gaudia mentem,

Cum quid ego aut elegis, aut grandi efferre sonora

Auderem, & gressus sua per vestigia ferrem.

amor paternus Quis credat? vinci optabat, longeq; relinqui.

Certa fides, vltro ingenteis mihi cessit honores.

Plebis erat nostrae suprema etate tribunus,

Cui decus, & solis ducibus cessura potestas.

Hæc mihi, cum nondum quinta esset olympias acta,

Cessit, ad hoc æni senibus data munera tantum.

Non quod onus perferre animo, mēbrisq; nequiret,

Cana bis octonis quanquam illi tempora lustris,

Hoc amor, hoc pietas suasere, & conscia virtus.

Nil de se metuens, volucrisq; haud indiga fame.

Quas tibi, quas igitur referā pater optime grates?

Nam mihi si tot ahena sonent & pectora, & ora,

Quot me vinxisti meritis, nunquam tamen æquem

*non omnia sunt
sunt* Omnia, sine Linum numeris, sine Orphea vincam,

Te duce plebeio grege separor, astraq; adibam

Te monstare viam, sine te iam limite recto

Excutor, veluti docto spoliata magistro,

Huc illuc agitur nimbo turbine pinus.

Orbita sic puero simul est amissa volanti,

Quam genitor toties iterauerat vsq; tenendam,

Æthere cœrulei delapsus ad ima profundi.

Non tamen audacem nimium temerarius ardor

Me iusso de calle rapit, sed iniqua malorum

Tempestas, fatiq; dolor, luctusq; paterni.

Hen semper lugenda dies, & letifer annus,
 Hen mihi sæpe atris damnande autumnæ lapillis,
 Et cuiq; vlticæ lingua infestande quot annis.
 Te veniente comas amittit sylua, suumq;
 Terra decus, te odere feræ, patrioq; coactæ
 Demigrare solo volucres, te corpora nostra
 Formidant, acuiuntq; truces tua tempora morbos.
 En quantos gemebunda ciet Ferraria questus
 Regno Autumnæ tuo, pudeat tot strata videre
 Corpora, & ipsa (nefas) contacta cadauera mortem
 Reddere pro meritis, pauidosq; horrere parentis
 Languentem natum, & suspiria summa mariti
 Non legere ore pio nuptam, nuptæ ve maritum.
Vidimus infantem extinctæ circum vbera matris
Repere, & immundos papularum haurire tumores
Dum putat altricis suctum traxisse papilla,
Mox eiectato matrem fœdare veneno,
Et tenuem in tenuis animam flare ilicet auras,
Res visu horrenda, & superos motura tuentis.
 Sub patrio exanimis nati occubere feretro,
 Et nati ad tumulum exanimis cecidere parentes.
 Nec consanguineæ tantum contagia gentis
 Dira quoq; (infandum dictu) vicinia sedit,
 Longinquâq; domo pestis furit extera, & author
 Usq; latet, morboq; prior mors impetit egros.
 Sæpe preces inter vittata fronte sacerdos
 Ante aram occumbens sacro terram ore momordit.
 O misera, & malefanda mihi solamina, non te
 Hac saltem eripuerè lue pia numina, sic me

Illa decet dixisse, tuos quando vltimus hausi
 Singultus, charaq; diu, atq; impune moratus
 In cernice pater, monitus audire supremos
 Iuuat, & instanti labentia lumina leto
 Mœrenti dextra premere, ingratoq; sepulchræ
 Perfungi officio, atq; incendere manibus aras.
 Felix, qui manibus natorum extrema tulisti
 Munera, sic partes fortuna beator impleret.
 Hinc atq; inde suas, celebri de stirpe Parentes
 Egregios, ditésq; dedit, formámq; poténsq;
 Corpus, & ingenium viuax, vocémq; canoram,
 Et tristi sine labe animum, re&tiq; tenacem,
 Nec minus etherijs superos te admittere mensis
 & qua fides, & digna pie dare præmia vite.
 Inde leues hominum curas, & inania tenuis
 Gaudia, securusq; doli, irrisorq; potentum.
 Nos precor interdum aspicias, & numina nobis
 Concilies, monstresq; viam, qua sidera adisti.

BORGETI CANIS EPICEDIVM,
PER HERCVLEM STROZAM
TITI FILIVM.

Vis cohibere inbet lachrymas in funere
fidi,
Dilectique canis? quis honore efferre
supremo
Extinctum vetat, & pario componere saxo?
Et ferale queri? Mortalia pectora quando
Et pietas, & amor rerum, iacturâq; tangant?
Nec volucrum ditare rogos, nec humare pudori
Quadrupedes, nec equi circundare mœnia busto,
Et memoranda nonæ bruti dare nomina genti.
Quid positum ante ad eam Veneris loquar? aut quid olipo
Saxorum eductas moleis? & equina sepulchra
Comemorem celebri certantia Mausoleo?
Qualeq; caesareo manarit carmen ab ore
Exanimum super alipedem? quem maximus orbis
Arbiter ingenti Augustus tumulavit honore.
Threicijs, Parthisq; nihil truculentius vsq;
Bellatoris equi funus tamen effera multo
Gēs effert planctu, & lachrymis comitatur obortis,
Nec magis ereptos nati luxere parentes,
Questibus aut matres fserunt grauioribus orbe,
Sed quid diuersi generis monimenta laborem
Connumerare? suos de more molossa vetusto
Condit terra canes, cineres nec ledit opertos.
Lucida quin mernit canis Erigoneius astra,

horroris ex
biti olim a
manibus su
is

de funere

de funere
m3

Atq; polos inter geminos nunc luce corusca
 Promicat, & terras fati granis vltor herilis
 Urit, & infontis rapida face seuit agrestes.
 Iam genus hoc titulos habet, & sua fastibus acta,
 Et studia inter se partitur, & omnia vite
 Munera, nonne alius cen ianitor excubat ipsis
 In foribus? furēsq; procul latratibus arcet?
 Hic sese ad numeros mouet, & mandata capessit.
 Nare sagax alius campisq; vndisq; volucres
 Querit, & ad nutus huc indefessus, & illuc
 Discurrit, neque frigoribus, neq; vincitur aestu.
 Lustra bonus scrutari alius, bonus ille fugacis
 Sistere iter damæ, & celerem præuerrere ceruum.
 Veloces illis lepores, his gloria magnos
 Frangere apros, senos his debellasse leones,
 Et molem ingentem eoi prostrasse Elephanti.
 Lanigeras alij pecudes, hirtōsq; tuentur
 Nocte, diēq; greges, alij in deserta sequuntur
 Armenta, incursumq; hominum, rabiēmq; ferarum
 Voce abigunt, aut dente premunt, certisq; periclis
 Obiectant vltro caput, & fera prælia tentant.
 Quin alij exciti sæuo clangore tubarum
 Castra adeunt, vigilēsq; locant, & martia signa,
 Disponuntq; acies in cornua, & ordine factō
 Arma mouent, primasq; cient ad classica pugnas.
 Turpia nec videas quenq; dare terga, sed hostem
 Aut superāt, aut crebra animā per vulnera fundūt.
 Has olim, haud dubiū est, Regē Garamāta Cohorteis
 Exilio expulsū solio imposuisse paterno,

Bella inter, Matrisq; vices, & funera mille,
 Tale tibi auxilium Colophon, tibi tale parasti
 Caspia Gens, partosq; æque partiris honores,
 Et proavos inter villosa cadavera condis
 Non & heros soliti defendere? & obuia fato
 Pectora ferre truces animi? non ire rogales
 In flammam ausi, & cineri sese addere heruli?
 Non Domini ad bustum immoti mansere? nec vlllos
 Accepere cibos? nec aquas hausere, superq;
 Dilectum herentes sensim occubnere cadaver?
 Oebalis herculeo non debet purpura tantum
 Ingenio, quantum canibus, nec tincta rubenti
 Murice fulgentis nunc lana lacefferet ignes,
 Ni canis æquorea concham infregisset arena.
 Quis longum per iter melior sub nocte silenti
 Digredi? & ire domos sua per vestigia notas?
 Quisve adeo memor infixos sub pectore vultus
 Servat? & in longos non obliuiscitur annos?
 Bis duo lustra ierant, ex quo lærtius heros
 Ilion inuadens Ithacensia liquerat arua,
 Cum per mille Maris, per mille pericula terræ
 Concessere viro ad patriam pia fata relabi.
 Palladis ille dolo gracileis tenuatus in artus
 Mutatusq; comam, atq; oculos, rugaq; senili
 Confectus, lacerisq; indutus vestibus, ibat
 Non tibi Laërte, tibi non Eumæ, neq; ipsi
 Telemacho, neq; Penelope, at tantum agnitus Argo,
 Argo, iam lassis claudenti lumina fatis,
 Quem syluis Ithacus pascebat, in alta priusq;

canus fidele

Laconia

canis dei
gis gurgiscorinthus
cane vlla

Pergama fatalem Scyro eduxisset Achillem.
 Quid tacitos linguam? quos veri haud inscia Crete
 Nec semper mendax, ait aurea templa tuentes,
 Parceréq; haud vlli solitos (mirabile dictu)
 Docta Thyanei stratos Senioris ad ora
 Non magico cantu, sed quod diuinitus ollis
 Insita vis animo virtutis gnara latentis.
 His auxere fidem, quos nostro fulua sub ano
 Miratur, nutritq; Rhodos, custodibus illis
 Arua, & Carpathij defendit littora ponti.
 It noctes animosa Phalanx, innexa trilici
 Pectora thoracum tunica, sacrúmque profano
 Seligit, & blande exceptum deducit ad urbem;
 Illum autem rapit, & morsu discerpit acerbo.
 Nec frustra intacta qui venit ab vrbe sinopes
 Littus ad actum, & doctas instruxit Athenas,
 Spreuit & amathij qui sceptrata potentia Regis
 A cane non aliunde sibi cognomina sumpsit.
 Pérq; canem solitus morum iurare Magister.
 Asseruitq; Deis Pharij gens accola Nili,
 Cúmque suo canibus fert pingua thura Serapi.
 Marmoreas stant fulua canú simulacra per aras,
 Aurea templa illis statuunt, atq; aurea vota.
 Et vetet Antoni quisq; te frigida cari
 Corpora Borgetti saxo tumulare decenti?
 Spargeréq; extremo Liuentia lumina fletu?
 Infandumq; nefas granibus damnare querelis
 Ferrens ab quisq; vulnus crudele tuendo
 Temperat à lachrymis, sed qui tam immaniter ense

incedat
 meta ut fac
 non canibus
 vna

in firmo
 carumpis

Usus, ab hircanis genitúsq; & Tigribus altus,
 Ille sui frangat iam colla incana parentis
 Et ventrem secet, vnde ipsas primú hausserit aurras.
 Quippe per horrendas tigres, per scua luporum
 Agmina, per nomádúm q; feras illesus abisset,
 Et portentiferi nasset vada noxia Nili.
 Hén candore nives, illumq; anteibat olorem
 Formose meruit quo Iuppiter oscula Ladae.
 Sápè thoro Aonia medium accepere sorores
 Insigni allectæ forma, Tum candida suetæ
 Membra edere filijs, Baccáq; ornare virenti,
 Pectereq; & sacris gaudentem abstergere lymphis.
 Ipsa quoq; has inter decima, & nostri decus ani
 Sapius Augustis dignata est Borgia mensis:
 Admonitq; manum, nivesq; sola colore
 Prestabat, quantum ille nivi, digitóq; proteruum
 Irritavit, & Ambrosio velamine fovit.
 Candenteisq; suis perfudit odoribus artus,
 Et letata, vocans, patriæ cognomine gentis.
 Adriaci Borges urbem dum forte profundi
 Visit, adhuc tenerum, & facta sub Matre iacētē,
 Ducentémq; suam melitea ab origine gentem
 Accepit, donóq; dedit tibi gloria sacri
 Thebaldae Chori, tu gratus nomine dicis
 Borgettum, & magni donum amplexaris amici.
 Hinc tibi primus amor, mox assuetudine longa
 Crevit, & vt virideis sensim depascitur ornos
 Flamma recens, mox alta citis petit ignibus astra,
 Sic in te creuere faces, & robur amoris,

ferox agros
 egre

Borgani

Quem tamen ætherias porro exexere sub auras
 Forma decens, faciles lusus, & gratia morum,
 In primisq; fides, cui non prælata priorum
 Fama, licet rapidos non ille ascenderit ignes,
 Aut coniuatos Domini procul egerit hostes.
 Per maris ansonij tractus, alpinâq; saxa
 Longum emensus iter, summo dum Phœbus ab axe
 Urit agros, vrit mediij vada frigida ponti.
 Dùmq; nives gelida boreas iaculatur ab arcto,
 Et concreta suos iam sistunt flumina cursus,
 Ibat hero comes vsq; comēsq; arctoâ subisset
 Tesqua, & fluctifono coëntia saxa profundo,
 Et siculi horrificos latratus equoris, & que
 Inuia fert ratibus metuenda pericula Syrtis.
 Et quantum exigui sineret vis corporis, acer
 Iffet in aratas nullo terrore cohorteis.
 Noni animû, Hercyniēq; canēs stabula horrida sylue,
 Inde illum dixi, Ceruōsq; suēsque cientem.
 Quin si te primum (quod Di auertere) tulissent
 Fata, vel ad tumultum crudeli tabe peresus,
 Vel subterfossa tecum occubisset arena,
 Sepe ioco memini me summa laceffere vestis
 Texta tue, emicuit subito bellator, & acri
 Impete, & ore minax me proturbanit hiulco.
 Nunquam segnis eras illo comitante, nouūmq;
 Ingenium, mentēmq; nouam sumebat ab illo
 Vis animi Aonio iam delassata labore.
 Hic tibi magnus erat Pean, erat Enthea Clio,
 Sen thuscos numeros, siue Orsa latina referres.

Furo

Lina canis

Nil nisi letum animo, nil non letum ore sonabas.
 Hunc tibi (magna nimis permissa licentia fato)
 Desolata Chelys, desolatæq; Camæna,
 Mæstâq; ferales prætendunt atria taxos.
 At satis indultum lachrymis, cohibenda genarum
 Flumina, & vndanteis populati pectoris æstus.
 Borgetton resonare doce, sylvasq; lacusq;
 Borgetton sonet vnda, sonent Borgetton & alpes
 Impius ille dedit pœnas, summâsq; daturus
 Nigra vbi tenaræ pulsauerit Ostia faucis,
 Protinus umbrarum custos, regniq; silentis
 Surget, & anguifera sinuosa volumina caudæ
 Collâq; concutiet vibrantibus hirta colubris,
 In fontemq; vorax pandet tria Cerberus ora,
 Atq; animam infandam terno vltor condet hiatu,
 Mox vomet, adsumetq; vterum, reuometq; cruentum,
 Tristiâq; æternum insultans super ossa recumbet,
 Hic vel ad Elysios manes, camposq; recessit,
 Et noti Eridani lucentibus innatat vndis
 Lesbicus ingresso, passerq; & Ianthidis ales
 Aduolat, & pulchræ volucris defleta Corinnæ,
 Peligni nunc ipse legit vestigia vatis,
 Dulcia nunc culti se figit ad ora Petrarchæ.
 Ereptosq; sibi lachesis tibi flagitat annos:
 Vel si forte canes sub inania tendere regna,
 Ad Stygias simulac descendit Cerberus vndas,
 Di vetuere, tuos habitat non visilis ortos
 Franciscæ, ansonij spes, & noua gloria Martis,
 Quo duce tot spolia auratis tua Mantua templis

Imponit, Reliquasq; exultans pronocat vrbeis,
Disq; triumphati præfert insignia Galli.

Nocte inter myrtos, inter Laureta vagatur,

12 Et modo innipeti, citri modo captat odorem,

12 Hunc violas super, & ferrugineos hiacynthos,

Hunc super intacte confidit germina Calthæ,

Floribus & varijs spiranti vescitur aura.

Mox surgente die vicina clauditur Vrna,

30 Quam, ne olim auderēt dextra temerare profane,

30 Parietibus fixam egregio dignaris honore.

Compositiq; refert Dominum nomēq; fidēq;

Sive Oenea tamen, seu tu colis infera tempe,

Usq; nonum Borgette tua ver fragret ab vrna,

Et pretiosa fluant liquenti succina busto.

Tēque Poetarum celebret pia turba quotannis,

Et merito in longum tua nomina protrahat æuum,

Candida & ipse legens tibi lilia, & alba ligustra

Inter Apollineos recinam velut anser olores.

HERCVLIS STROZÆE TITI FILII
DE LOCO, VBI MARO PRIMVM
LVSIT, AD ANDIADAS NYMPHAS.

Andiades Nymphæ, vestro que sacra Maroni
Carmina dictastis, patula quib; arbore tect⁹

Tityrus argute calamos inflavit auenæ,

Hæcque suam docuit resonare Amaryllida sylvas,

Et quibus Ascra tuo contendit Mantua Vati,

Claræque sublimi tolluntur Pergama cælo,

Saluete æternum numen mihi, vos & auento

*ferrugineo nomine
in quo a maro ore
virgileo proferunt
Andiades*

Andiades

origen

quida

Muscosi fontes, & vos loca consita lauris,
 Et vos cliuosa veterum monumenta ruinae,
 Paruus vbi issimes primum Maro lusit ad vndas.
 Non mihi Castalias malim aspirare Sorores,
 Nec Cirrhaea velim potius vada, nec magis optem
 Visere Pierij laureta sonantia Montis,
Maiestas veneranda locis, suis omnibus horror
 Arboribus, sua religio Montiq; lacuq;
 Ipsa mihi ad numeros agitari arbusta videntur,
 Et resonas salices, resonos in carmina fluctus
 Longe exaudimus, vocalesq; incolit vndas
 Plurimus hic praedulce canens sine funere Cycnus.
Cuncta modos meditatur, agunt noua carmina Balbi
 In cunis pueri, Cynabulâq; ipsa resultant
 In numeru, & numeris mulcet sua pignora matres.
 Hec aperite precor Phæbi loca conscia Nymphæ,
 Mæq; per arcanos, si fas, deducite fonteis
Unde grani exilijt memoranda in bella cathurna
 Post pastus, post arua Maro, iunet vsq; morari
 Antra per, & longis exesa sedilia seclis.
 O, que me sistat vestrarum grata sororum
 Ille vbi prima Chelays distendit filia sonore.
 Si qua sed ò, sacris sitientem immerferit vndis,
 Sidera grandiloquo feriam sublimia versu,
 Vosq; Ducemque canam cuius noua gloria Priscos
 Vincit auos, magnosque refert quo Rege triumphos
Mantua, & ante alias insigni gaudet alumno.
 Dicam urbem egregiam, Populosq; situsq; locorum,
 Priscâq; fatidica referam fundamenta Mantus,

ab inchoat
 & georgius 31
 videt Mantua
 iussu esse

Mantus, vnde suum deduxit Mantua nomen,
 Filius Ogygia simul ossa Viraginis Ocnus
 Composuit tumulo, tanta memor vsq; parentis.

Illam vbi cadmeos colleis, patriamq; reliquit,
 Diuersos Pelagi tractus, diuersaq; vidit
 Oppida, nulla tamen sedes magis apta quieti
 Visa, nec arcendis magis hostibus, inuia campum
 Benaci de fonte palus cingebat opimum.

Ergo nouam medijs fundare paludibus Urbem
 Optauit Vates, anibusq; Deisq; secundis

» Ipsa manu stiuamq; regens, fortēsq; iuuenos

» Inchyta fatali signauit Mœnia sulco.

Dixit & huc omneis vireis intendite Tauri,
 Vestrum opus, æternos nomen seruabit in annos,
 Illustreis animas hinc sidera ad alta volanteis
 Iam spectare datur, nostræq; è semine gentis
 Aspicio insigneis, & pace Heroas, & armis.

Gonzagaq; nouus nascetur origine Caesar,

Francisco cui nomen erit, dabit ille paterno
 Immensum Decus imperio, Spoliisq; superbis
 Aurea magnorum ditabit templa Deorum.

Quis te fatorum gnaram neget Enthea Manto?

Ecce nouus Caesar veterum Franciscus auorum

Gloria, quot Gallis bis seuo Marte subactis

Arma Iouis templo suspendit opima Pheretri?

Semper erit tanta Tamarusius incola laudis

Testis, & Ansonij vada sanguine tincta profundi.

Aurea non alius bellis vexilla gerendis

Tet meruit, non alter equos moderatius vrget,

*Austrius familia
 in qua imperium
 est transmissum
 ad hunc vrbem*

*65 vrbem ubi
 non facit*

Non melior pede, seu validas agat eminus hastas,
Sive breui conto, seu pugnet comminus ense.

Nec quisquam facies componit, & agmina belli
Aptius, obsessâsq; expugnat cautius vrbeis.

Adde nouas arteis, commentâq; Martia tantum

Nota ipsi, largâsq; manus, instumq; piûmque
Pectus, & alterno nunquam variabile fato.

Quis tot equos vnquã, vel ad arma, vel elida pauit?

Quisve in utroq; tulit plureis certamine palmas?

Fertilibus campis generosum pascitur agmen,

Frigida donec hyems stabulis armenta reducit.

Tum vero impendunt curas, arteisq; Magistri,

Ne desint vnda, ne pabula, neu per apertas

Flamina eant caulas, gregibusq; trementibus obsint,

Atq; vbi vere nouo furias amor excit equarum,

Non nisi præclaros habet admissura parentes.

Fœtura fit & ante gelu selectus, & acreis

Accendant animos, alta ad præsepia pulli.

Usque adeo tamen his lectissimus instat Equis,

Aspera vt incipiant sensim mansuescere corda,

Atq; manus, & frena pati, dominosq; sedenteis,

Et glomerare gradus, & fuis currere habenis,

Sisterêq; ardenteis cursus, & fingere gyros,

Altâq; securo tranare fluenta natatu,

Starêq; non trepidi vel ad arma, vel obuia discant

Classica, vbi ardenteis stimulat Bellona phalangas.

Tu vero, tu macete animi dum singula lustras

Sedulus, & lento hæc exerces otia Marte,

In cursum rapidos, acrésq; in prælia reddis,

Nobilibusq; tibi tot equis referuntur honores,
 Vanaq; furtiuum non iactat fabula Solis
 Esse genus, veterum dum non oblitus amorum
 Arua bianoreis permutat Hiberica campis,
 Incustoditos linquens ad stagna Iugaleis.
 Estq; greges spectare nota Phaethontis iniustos,
 Cerneréq; efflatos patulis è naribus igneis.
 Vos mihi Naiades precor immemorata referte.

Neïde Syluano Nymphâq; Lileïde quondam
 Edita, præstabat facièq;, & crinibus Ande.
 Delius humenteis succantem ad flumina Cirros
 Vidit, & ah formosa tuos siccare capillos
 Desine, non illos tantum tibi, pectora quantum
 Iam mihi desiccas, gemina tu lampade polles
 Una ego, te deceat magis hic labor, ipsa nitenteis
 Scande rotas, lucémq; refer mortalibus aliam.
 Tu mihi sis currus, quo si vehar, omnia Cæli
 Munera cui libeat donet pater, at quid inertii
 Segnitie mea vota moror? sic fatus ab alto
 Labitur, optatæ querens connubia Nymphæ.
 Illa simul longe radiosq;, oculosq; micanteis
 Aspiciens, vt erat fusis per colla capillis
 Auersata Deum, & Syluis sese abdidit altis.
Tum versare dolos instante cupidine Phæbus
Incipit, & varias agitât sub pectore curas.
 Plurima versanti tandem hæc sententia sedit.
 Pro radijs viridi præuelat arundine frontem,
 Cornuâq; assumit, dùmq; illa assumeret, an me
 Dixit ab excelso rides Soror æmula celo?

Scis tamen ah, taceo, tum longos pulvere crineis
 Fœdat, & è fulua canas lanugine setas
 Asperat, & noto Nymphæ fit Mintius ore.
 Vnda oculisq; genisq; fluit, fluit ore, fluitq;
 Naribus, & patulis vitreus fluit auribus humor.
 Talis dum sese Titan agit alta secundum
 Flumina, non patiensq; moræ se huc versat, & illuc.
 Profiliit tandem illa, senis nec territa vultu
 Ibat, & ardentem male gnara subibat amantem.
 Cum subito implicuit luctantem, & multa gementē,
 Tendentēq; manus, effusis Cynthius vndis.
 Térq; quaterq; avidus summo conamine pressit.
Plena deo peperit septem vno pignora partu
Fœminei sexus, dedit his fluijꝝ, lacisq;ꝝ
 Esse deas Pater, & viridem renouare iuuentam,
 Panzerēq; Aonijs æquanda sororibus orsa.
 Seruat adhuc nomen non longe à mœnibus Ande,
 Nympha olim, nitidis nūc rus memorabile Nymphis
 Igniferiq; refert monimenta micantia solis
 Mantua, vt hæc seri valeant meminisse nepotes.
 Flumineisq; habitant castæ Titanides vndis.
 Hæ te olim exceperere Maro, patrioq; sub amne
 Mersarunt, Phœbiq; modos docuere canoros.
 Hæ mihi sint in bella duces, tuāq; inelyte princeps
 Commemorent faciles numeris grauioribus acta.
 Non tibi quòd desint quos magno trita Maroni
 Orbita ab Ocnæis euexit ad astra lacunis.
 Sed quia sint alij, atq; alij licet, haud tamen vllus
 Promptior ista suas feret in præconia vireis.

HERCVLIS STROZAE ELEGIAE
AD DIVAM LVCRETIAM BOR
GIAM FERRARIAE DVCEM,
RELICTIS CVRIS REIP.

p Vblica Cura vale, iam nona reuertitur aetas,
Ex quo animi huc illuc vis agitata mei.

S intq̄ licet rebus male commoda membra gerendis,
Implerunt parteis non minus illa suas.

Mente potens obeunda tulit pede debile corpus,
Nec tenere meas solue geluue vias.

A t si pro patria quicquam memorabile gessi,
Vix erit hic vnquam causa pigenda labor.

*inuenis. admi-
nistrum
p.* S in per inexpertos illi male cesserit annos,
Non potuisse piget, sed voluisse iuuat.

» E st aliquid canae munus tentasse senectae,
» Vestiret teneras cui noua barba genas.

E t mihi sunt testes non inscia numina veri,
Fortuna nullas me timuisse vices:

N ec nimium fastu caput erexisse potenti,
Et sceleris puras exhibuisse manus.

*color frequenter
prope feruaria* Quem Padus effracto non terreat aggere? quē non
Sollicitent multo martia castra metu?

Quem male suada fames populi suprema minantis
Non moueat? timida precipitetq̄ fuga?

E sto, haec mille ferant, vix inter millia Diuos
Qui ferat iratos, vnus & alter erit.

P raside me, seuo letalis Apollinis arcu
Vrbis adacta suum non bene flere genus.

S e u rata fata Deum, seu sic tibi maxime visum
 Equa adeo vltices cui mouet ira manus.
 Dira bis extinxi contagia, nec meus vnquam
 Defecit, populo deficiente, vigor.
 M axima labentis inuit solertia cineis.
 Inuit & infectas enacuare domos,
 S upplicibusq; Iouem votis, patriosq; precari,
 Quis fuimus toties debita cura, lares.
 N empe mihi Phœbi non frons erat vlla litandi,
 Transfuga cum Clarij diceret esse gregis.
 Consciâq; admissi, non mens fuit ausa manusq;
 Dulcia neglectæ fila mouere lyre.
 I ure Pater poteras me temnere, & ora rebelli
 Mersa tuo quondam fonte, ferire chely.
T u, mihi prima rudis cum verba resolveret ætas,
Dictasti ad cunas carmina balba meas.
 T êq; Duce, errantem per summa biuerticis vmbra
 Abluit, abluerat quæ prius vnda Patrem.
 T um mihi polliciti longæ præconia fame,
 T uq; caputq; tui Calliopæa chori.
 F orsan & hæc lenibus non issent irrita ventis,
 Fregissem propria ni mea fata manu.
 I am procul à ripa me clauum, & vela regente,
 Per magnas ierat concita puppis aquas.
 C um mihi nescio quæ fastu comitata superbo,
Mendosi effigies obuia facta boni.
 Q uò puer inquit abis? ventosâq; nomina queris?
 Profecturum ex me, non aliunde, decus.
 A udieram, sed abire tamen magis vsq; parabam,

lucis

 Iam & nescio
 Ius magis
 e

 poter
 gre
 for

Solâ lyra nobis gloria calcar erat.

Cum, quid abis? mihi rursus ait, patris ecce senecta
Immenso Patrie pondere pressa labat.

Nomen utrunq; animum cæpto meliore remouit,
Nam quis opem Patrie ferre, Patriq; neget?

Protinus annosus Pater in sua iura reponit,
Bissenisq; iubet me caput esse viris.

Nec minus interea me cura domestica torquet,
Et sibi vult geminus membra, animûmq; labor.

Iam neq; Parnassus, iam nec sacra laurea cordi,
Pieridum toto pectore fugit amor.

Purpureos in hio fasceis, & honora parentum
Stemmata non alia viuere laude reor.

Nunc Ducis à vultu, nunc à popularibus auris
Gaudia non longa, stantq; caduntq; mora.

Alterius feror ad nutus, nolimq; velimq;
Quiq; rego populum, sponteq; viq; regor.

Nescio, quo sint iuncta modo, tamen hoc quoq; si quis
Appetat, inueniet iuncta, fidemq; dabit.

Quis facile in summo frenum sibi ponit honore?
Affectusq; etiam temperat igne malos?

Sic nos ambitio, sic nos sitis vrget habendi,
Sic grauis insani pectoris error agit.

Hæc sunt anguiferae cruciantis Erinnyes orci,
Tantalûsq; liquor, sisyphiûsq; lapis,

Hæc ne aliud, q̄ vultur edax? fibræq; renatæ?
Cumq; Ixionia dolia casta rota?

Cerberus, harpyiæq;, & Gorgonês, hydræq; vanis
Infantum moneant pectora imaginibus.

Tum dedit inuentis victrix sua nomina terris,
 Fixit & imperij plurima signa sui.
 Quid varios mores, discordiaq; ora laborem
 Pandere? & ignotis monstra reperta locis?
 Regibus hinc vnguenta suis, hinc optima defert
 Pharmaca, & auriferis fossa metalla ingis.
 Hinc nucis à folio nomen ducentia grana,
 Et Piperis siliquas Gingiberinq; vehit.
 Syracaq; & myrrhâ, cassiâq; & tura, & amomû,
 Et lecta hinc araba cinnama odora manu.
 Quàm bene de toto clarissimus orbe meretur
 Occidui Emanuel Rêxq; Deusq; Soli.
 Illius auspicijs tantum Maris inclyta sulcant
 Robora, & absconsas dat nouus orbis opes.
 Ille facit mundo commercia blanda recenti,
 Itq; tuas vltra Thessale magne vias.
 Iamq; Calecarie montem super, & super itur
 Abdita gemmifera littora Taprobanes.
 Cornigerumq; illic Regem dare iura relatum,
 Atq; habeat quantas insula diues opes.
 Quot pedites, quot equos, quot pascat i arma elephã-
 Et teneat quantum fertilis illa soli. [tas;
 Nec sat ad extremas penetrasse per inuia gêteis,
 Nauita adhuc audax vltiora petit.
 Cassibus his Solymi iam vectigalia Regis
 Prouentus partem comminuere sui.
 Hesperiaq; potens bellum ratis horret Idume,
 Inq; dies illinc deteriora timet.
 Penè iter occlusum, quò per Maris æquora rubri,

Neile tibi diues cinnama portat Arabs.

Unde Pharo relictus, vireisque in bella minores,
Et facilem vinci iam Babylona putant.

» Roma parens fractos quid non meditaris ad Indos
» Bella? satis tutum Rex tibi præbet iter.

Nunc tempus sacris totum dare classibus æquor,
Diraque idumæo pellerè monstra solo.

Iulius arma Crucis pater induat, induat arma
Qui tua cunq; Deus mystica signa colit.

Cumque suo totas Germania Cesare vireis,
Fundat in has iustas orbe sequente vices.

Te decet in primis, cui Regum purpura cedit,
Attentare pium maxime Cesar opus.

Te penes imperij Romani summa potestas,
Et getici arbitrium te penes omne Dei.

In te omnes defixi oculos, Regesque Ducésq;
Observant Aquilæ signa verenda tue.

Nulla tua in toto gens est bellacior orbe,
Martia te nemo promptus ad arma magis.

Horrescuntq; tuum Rhodope, Pancheaque nomen,
Te Geta, te Assyrius, Persa, Arabusq; timent.

Diceris innumeras nunc cogere in arma cohorteis,
Vimque tibi imperij conciliasse tui.

Nec bene prævisum, quò se ferat impetus. ó si
Et Nabatea potens, thraciæque arua petat.

Vestra sed immanes in viscera vertitis arma,
Vestræque per vestras iam seges vsta faces.

Parcite in insontes cedes inferre latinos,
Viribus his sæni regna petenda Getæ.

Agmina pro vestris stabunt victricia signis,
 Vi simul, & causa debilis hostis erit.
 Spicula inuncta feret pro se Dancia Persis.
 Omnipotens pro se fulmina Christus aget.
 Mersit & vt reflui Pharaona voragine ponti,
 Transulerat sicco, quâ sua castra pede.
 Sic inimica solo vel hiantibus obruet aruis
 Agmina, & incolumeis ducet, vt ante, suos.
 Tuta fuit pediti via dissiliente profundo,
 Vnda vbi vasta prius, moxque vbi vasta fuit.
 Hic & idem ad rapidas operatus Iordanis vndas
 Sistere cum iussit nanis IESVS aquas.
 Quid, quod & Ambrosia in mediâ vitalis Eremum
 Iusserat ætheria depluere arce dapes?
 Totque Philistæos proprio non robore Sanson
 Fudit, at vltoris vis manifesta Dei
 Destitit & nunquam miseris succurrere rebus
 Mortali nondum corpore factus homo.
 Et timor hæc vobis in prælia defore, qui non
 Fata salutifera defuit ante Crucis?
 Arma pij, capite arma, cape arma sacerrime Presul,
 Dum bella inter se turba nefanda ciet.
 En quod in Otomanas minitatur Persia bellum,
 Nescio quis magnus iam mouet arma Sophis.
 Nec plureis perhibent olim coiisse phalangas
 Cum rate Achæmenia velificatus Athos.
 Ite citi, dum tantus adhuc sua robora nescit
 Hostis, & experteis sanguinis vrbet equos.
 Non facile, assuenit qui vincere, vincitur Hostis.

no. Diji. anng
 vñ. Fulmi. h.
 vñ.

princeps au.
 vñ.

vrbet

Impetuous nimis agmina victor aget. *iq animo*
Iamq; magum iactat sibi Persia, nec satis orbis
 Vendicat astriferi iam sibi iura Poli. *i nunciis*
Ah tantum prohibete nefas, satis vna, superq;
 Graiorum miseri vidimus excidia. *3 illis M*
Seruitum claras satis isse Propontidis vrbeis,
 Cúmq; viris passas fanda, nefanda nurus. *ni si 2*
Tótq; obiisse duces, & Achaïca mœnia flammis
 Diruta, sanguineo procubuisse solo. *iq dicitur*
En miseri veteris restat quota portio Regni.
 Est male de vobis iam tribus vna super. *3 sic H*
 Quid, quòd adhuc summi cunabula certa Tonantis
 Occupat hirsuto turba profana gregi? *sup dicitur*
Et patria, & domus intacte veneranda Parentis
 Tisiphone tantum, Persephonéq; vacat. *sup dicitur*
Inq; iugis, celi lusit quibus arbiter, orco. *sup dicitur*
 Impius humano sanguine libat Arabs. *3 misit C*
Ascelus, à sacri reuerentia nulla sepulchri,
 Vnde hominum meruit, si velit, astra genus. *10 M*
Prò superi, quæ tanta tenet mora, fortia regum
 Pectora? quid frustra summus Iulus agit? *sup dicitur*
An quòd ego in primis audis precer, ipsa morantur
 Numina, vt alter ad hoc laudis Iulus eat? *sup dicitur*
Grata mora est, hoc si Deus annuit, ite rotatu,
 Iam magis, atq; magis accelerate dies. *sup dicitur*
Ite leues menses, alisq; fugacibus anni,
 Dúcq; optata citis secula tempus equis. *sup dicitur*
Vt, qui Cesarea genus altum ab origine ducit,
 Cuiq; tegit tonsas purpura sacra comas, *sup dicitur*

Absenti insignis trabea, tripliciq; Tyara,
 Tam pia in arma meus Iulius alter eat.
Ille coloratis decora ampla reportet ab Indis,
 Et vanos toto pellat ab orbe Deos.
Ante triumphaleis tunc sit mihi Laureae currus,
 Tunc mea Cesareum pectora numen agat.
Tunc mihi Moymette cum gēte exhausta nefandi
 Relligio, & victor Carmen Iulus erit.
Tunc Geta, tunc vinculis tractus Sultanus abenis,
 In q; cruenta Sophis terga reuinctus eat.

AD ANTONIVM THEBALDEVM.

Cpe ego te memini nos Thebaldee monente,
 Equora deuotis transfilienda viris,
Cum male certa fides tranquillis constet in vndis,
 Totq; natent fracte per vada salsa rates.
Sed quoniam surda monitus accepimus aure,
 Penē tibi exemplum nostra carina dedit.
Forte Cymacleo soluebam carbasa portu,
 Letaq; pacatis cymba volabat aquis.
Ecce repentinos attollunt cœrula fluctus,
 Incubat & toto nox inopina Mari.
Nunc ratis in Celum, nūc ima in Tartara fertur,
 Nunc superintendant tela trisulca necem.
Nauta sereniferos iubet implorare laconas,
 Et vouet equoreis exta, molamq; Deis.
Pallemus, cen prona super stet colla securis,
 Corpora iam ponto nostra putamus agi.
Hos inter, spes magna metu corda anxia firmat,
 i. iiii.

Nam geminus summa fulgor ab arce micat.

Insiditq; rati, sternitq; salutifer undas,

Linteaq; in vasto gurgite cæca regit.

Aspicio, agnoscoq; Deos, & tu in clyte Pollux,

Sen manis dici nomine Castor ades.

Et tu Castor ades, qui te vis cumq; videri

Vestrâq; sint dubie prospera signa vie.

Dixit, & in lævam detorquet Navita clavum,

Quisq; pius supplex tendit ad astra manus.

Artus ab occasu fineis extendit in ortum

Lucus, diversis insula factus aquis.

Eridanus bifido geminum latus abluit amne,

Adriaci reliquum terminat unda maris.

Fluminis ad ripas duplicem facit insula portum,

Servat ubi fessas unda quieta rates.

Pauper flumineo consedit in aggere Lynceus

Sylva; & piscifera depopulator aque.

Pellimur huc, magnâq; Deos ter voce vocamus,

Ad vocem Lynceus lumen, opemq; tulit.

Quisquis es hoc ausus puppi dare lintea vento,

Tecta meæ subeas quantulacumq; case.

Nec res exiguas, nec parva mapalia temne,

Sic ait, & placido suscipit hospitio.

Est facili in tumulto furca casa nisa bicorni,

Cui latera, & culmen, canna palustris obit.

Res omneis locus vnus habet lectumq; focumq;

Et Cererem, & Bacchum, fagineosq; lares,

Et falces, & lina, domum quibus educat omnem,

Telaq; de cassis sanguinolenta feris.

Quinq; viro superant functa de coniuge nati,
 Hic anibus tendit, piscibus ille plagas.
 Certatim instaurant igneis, piceasq; virenteis
 Ingerit ardenti sedula turba foco.
 Ille sed interea mensam componit agrestem,
 Et varias nulla preparat arte dapes.
 Fert pisceis, fert mella suis nondum eruta cellis, *fauus*
 Molliaq; ilignis vina reposta cadis.
 Has epulas vincunt hilares super omnia vultus,
 Verbaq; fatidici pectore digna Numæ.
 Qui genus, vnde domo, quò sit via poscit, & vltro
 Nos docet irati plurima signa Maris.
 Quid volucres, quid Sol, quid mēstrua luna minetur
 Preferat æquoreæ, quid graue murmur aquæ.
 Utq; olim veteri sit nomen Mensula luco,
 Mensula setigeris vix adeundus apris.
 Hæc ita dū senior, canibus nemora alta tremiscūt,
 Et resonant curuis cornua littoribus:
 Ne timeatis ait, monet hos Dictynna tumultus,
 Abstinet à nostris sed tamen illa lucis.
 Iamq; soporiferæ pars altera noctis abibat,
 Gratâq; serpebat membra per ægra quies:
 Accipiunt alij dulcis in stramine somnos,
 Vnus ego assiduis vexor imaginibus. *in formis*
 Sed neq; me terrent metuendæ monstra Dianæ,
 Totq; procelloso victa pericla mari.
 In me senit Amor, nec habent loca sola quietem,
 Quid tibi cum strato pauperiore Puer?
 Pallia habenda tibi bis murice tineta laconum,

Regiâq; idæis condita marmoribus.

Quò non sollicitus penetret labor, altâq; egenæ

Cura domus, inopi semper amica lari?

Quid quòd & hic Dictynna tuis iniusa sagittis?

Duratusq; æstu, frigoribusq; senex?

Mitius oppetere, atq; anidis fore piscibus escam,

Quàm nullo tutum viuere posse loco.

Mane erat, Adriacas iterû vocat auster in vndas,

Nosq; vigil clara nauita voce ciet.

Iam funes legit, & celeris parat arma carinæ,

O domus, ò fessis hospita terra vale.

Tecta valete, valete ignes, vale optime Lynceus,

Vosq; salutiferi Diq; de æq; loci.

Si quid cum Phæbo vigiles inuenerunt labores,

Carminibus viuet gloria vestra meis.

Nec magis Herculei fuerit casa nota Molorchi,

Alterius Lynceus Herculis hospes erit.

Hæc ubi, discessi passis super æquora velis,

Hausit & optatum concita pinus iter.

AD LVCAM RIPAM PRAE-
CEPTOREM.

¶ N curare neget Superos mortalia quisquam?

Atq; pios dura cernere mente putet?

Ecce meus posita inuenescit Ripa senecta,

Cui modo non dignam Parca minata necem.

Vos igitur inuenes, facilis quos Cynthia audit,

Dicite apollinea carmina digna lyra.

Vestrâq; Phæbeis circundate tempoa ramis.

Cūq; suo exultet Calliopea choro,
 Et comis Aonidum, decima cum Pallade, Bacchus
 Menadas Euanteis per inga summa vocet.
 At tibi, pierijs Tyrinthie vincte puellis,
 Colligat erranteis populus alba comas.
 Huc & Menalia veniat Tegeæus ab umbra,
 Distendatq; suæ fila canora lyre.
 Peirenes, Dircesq; simul fremat vnda sonora,
 Et sacri resonent nunc Heliconis aque.
 Vos mihi Pegasides, quibus omnia noscere fas est
 Dicite, quo sospes numine Ripa fuit.
 Delius Orthygiæ dum lumina nuper adisset,
 Et responsa sacro gentibus ore daret,
 Crudeleis vidit frangenteis stamina Parcas,
 Et Vatis tempus mortis adesse sui.
 Secum tristis ait, non in discrimine tanto
 Cessare ulterius, sed properare decet.
 Noster enim dira Lucas ita febre laborat,
 Ut vitæ ad metam cæperit ire suæ.
 Sic ait, & natum, medicas cui tradidit arteis
 Aduocat ex adytis dardanis Ida tuis,
 Et secum nostram quamprimum ducit ad urbem,
 Atq; tuos subeunt Ripa diserte lares.
 Huc quoque conueniunt Podalirius, atq; Machaon, *clarissimo*
 Huc Peon gressum, Phillyridésque ferunt. *medici*
 Inueniunt iam membra graui languentia morbo,
 Sensibus, & solitis illa carere vident.
 Nec mora, succurrunt non vanis artibus egro,
 Et mala de toto corpore pestis abit.

Ergo frondenti cingantur tempora lauro,
 Fragret odorato sparsa liquore coma.
 Ceu nouus exuuijs serpens reuirefcit ademptis,
 Atq; graui reficit segnia membra fitu,
 Haud aliter veteres vates bonus exiit annos,
 Castalium ad fontem qui mihi fecit iter.
 Quas ego nunc referam tali pro munere grates?
 Quidve rogem pro te Ripa diferte Deos?
 Dent Pyllos annos & candida fila sorores.
 Et tua perpetuo fit sine lite domus.

SOTERIA PRO NICOLAO
 CORIGIA.

a N non esse putem superis mortalia cura?
 Nec consulta pijs fata cauere viris?
 E n deploratum fena modo peste litati
 Nicoleon faluum reftituere Dei.
 S cilicet Hetrufcæ ne deforet altera lingua
 Gloria, neu Martis deforet altus honor,
 E t fimul vna duas raperet Mors improba laurus,
 Deliciâsq; Hominum, deliciâsq; Deum.
 E rgo focis melleis, facris adolere Sabæas,
 Templâq; Niliaco fpargere rore decet.
 P ompa coronatas properet foleanis ad Aras,
 Et cum facrifico Borgia Diua choro.
 A urea cui radiet, pedibûsq; illudat eburnis
 Inftita, quæ longo Syrmate verrat humum.
 F ormosôq; micent baccata monilia collo,
 Splendeat & fufis plurima gemma comis.

Cirus & Eos auro suspendat elenchos,
 Lucida queis medium frons adamanta ferat,
 A rmillisq; manum radiantibus ornet vtrangq;
 Et circum talos gemmens orbis eat.
 S piret & arabios crineis & vestis odores,
 Tum festina Ducis Turba coronet Iter.
 Tympanaq; Argento pulset bullata Calantes,
 Et Calamo, & magna, Borgia, voce canat.
 T e decet in primis nostri noua gloria secli
 Borgia, pacatis soluere vota Deis.
 Quippe fide expertum, multis Heroa periclis
 Restituunt, parca penè negante, tibi.
 Nec dolitura parum, leto superante, fuisses.
 Non cadit in mores mens male grata tuos.
 I lle tuas cecinit victuro carmine dotes,
 Quodq; tuum potuit nomen ad astra tulit.
 E t tibi letitie consors, consorsq; dolorum
 Idem animum fato non variante fuit.
 C onsilijsq; adhibes, Pylum nec Nestora tanti,
 Nec tanti faceres Terræ Ithacensis herum.
 H is mihi certa fides, veritas tua Numina tantum
 Quæ necis, & vitæ pensa seuera trahunt,
 Quam iuuat esse tuum, de te bene quengq; mereri
 Hortor, & Auspicijs pandere vela tuis.
 H unc neq; iniqua ferant turbato flamina ponto,
 Nec rapidum supera fulmen ab Arce petat.
 E t per cyaneas, sine malo, & remige Cantes,
 Et siculos tutus transeat ille canes.
 T utos Lotophagos, tutus Lestrygonas inter,

consors con
sors

gradentia i

Antrâq; non cæci Sæua Cyclopis eat.
 Audiat & cantus, nautarum fata, sicanos,
 Nulla tuo incolumis fidere damna ferat.
 I p̄se ego dira magis sospes discrimina vincam,
 Mi quoniam tanti numinis aura fauet.

HÆRCVLIS STROZÆE TITI
 FILII AMORVM LIBER
 PRIMVS.

Ad Lycum Seruum, nauim, qua Dominam ve-
 bebat, pertinacissime propellentem.

q Vò Lyce? quò properas? celerè cōpescè carinā,
 Non opus hic remis incubuisse citis.

N on te mandatis cursor properantibus vrget,
 Nec pauidus læsa vector ab vrbe fugit.

N ec ferus insequitur ponti populator Iberi,
 Aut venetæ custos insidiosus aque.

79 N ec tua certantes instant post terga carinæ,
 79 Vnde tibi primus surripiatur honos.

79 Quem fugis, ipse vebis tecū est pars altera nostri,
 79 Altera cur adeo non rate digna tua est?

A nt hæc redde mihi, aut reliquā quoq; suscipe par-
 sarcina coniuncti non onerosa sumus.

Q uin, tua si longus delassat brachia remus,
 Non ego despiciam munus obire tuum.

79 S it mihi fagineo nanim propellere conto,
 79 Ipse bonus remex, ipse magister ero.

cit amor M ecum amor insurget remo ventisq; vocati,

Ibinus optatas, te recubante, vias.
 Cūmq; ratem subigam, si quam tu perditus ardes,
 Concine, molle tuo carmine fiet iter.
 Mi sat erit, nitidis si me tunc spectet ocellis,
 Et laudet nixus chara puella meos.
 Huius ad obtutum crescet mihi robur, & à me
 Magne maris domitor Typhi secundus eris.
 Dum loquor, heu diuersus abis, rogo nauita siste,
 Siste moraturam, si sinis ipse ratem.
 Siste precor, per siqua tuis flamma ossibus hæsit,
 Aut tibi si seruum ponere cura ingum.
 Sic nec anabela fames, nec te sitis arida lædat,
 Nec dominus merito verberare terga secet.
 Immemorem officij me nulla redarguet ætas,
 Multa super vestro sanguine digna canam.
 Tullius inde Palatinas vt vectus ad arceis,
 Martigena summum gesserit vrbe decus.
 Alter, & alter, vt vitam seruaret herilem,
 Obtulerit certæ pectora fida neci.
 Et referam scriptos in punica bella Volones
 Romula pugnaci pila tulisse manu.
 Magnanimiq; loquar sceptrumq; fidemq; Micynthi,
 Totq; æterna bonis artibus ingenia.
 Nec nisi seruili fieri de sanguine Regem,
 Eoos lata qui ditione tenet.
 Utq; nihil metuat Turcas manus ista feroces,
 Perque aliena suas regna ministret opes.
 Hinc & delicia, & suaves mittuntur odores,
 Quos Domino Tellus fert inarata suo.

*in alijs inest
que nos prouit*

historia

ora. 7. mlti

Hic quod pinguis alit septeno gurgite Nilus,
 Quod celeri pingit Dadaia Memphis acu.

Quicquid Arabs, Seresq; ferunt, & odorifer Indus,
 Rubraq; gemmiferi deuehit vnda Maris.

Aspera gens bello, sed non tamen aspera cultu,
 Ad Venerem dura Martis ab arte redit.

Te quoq; credibile est Veneris sensisse calores.
Forfan & Arabia carperis igne Napes.

Furtinos precor illa tibi coniungat amores,
 Nec pateant vestra crimina nequitia.

quodaba vna ser
 Sed quid ego haec demes leuibus frustra eloquor au-
 Furcifer ille nota deterioris abit. [ris?]

Nec precibus, neq; pollicitis fera corda mouentur.
 Improbe non iuris tanta rapina tui est.

quoniam vna ser
vos absissione au
 Haud frustra gemine tibi pars bona deficit auris,
 Oraq; candenti forcipe adusta geris.

Ipsa ego te vidi mitra vinctum ire pudenda,
 Tergaq; plectenti sanguinolenta manu,

Affusamq; tibi puerorum illudere turbam,
 Surgit an ex illo nunc tibi crista die?

Non quodcuq; tamen crimen scelerate luisti,
 Ominor, & verbis omina certa meis.

quod vna ser
 Aut vncus trahat, aut quercu pendentis ab alta
 Incita gypsatos verberet aura pedes.

Deq; tuo impastis sit rixa cadauere cornis,
 Post anidi lacerent ossa relicta Lupi.

AD PETRVM BEMBV̄M, DE
DISCESSV AMICAE AB
VRBE.

- v Rbe meus discedit amor, discedere & ipse
Cogor, amicorum maxime Bembe vale.
- Rura peto, valeatq; forum, valeantq; sodales,
Et Venus, & Veneris cessit in arua Puer.
- Pascit amor pecus, at numerum Cytherea recēset,
Tomere dura graui ingera findit Hymen.
- Et Dominā mirantur oves, Dominūmq; volucrem,
Vicinasq; rudis combibit agna faces.
- Plus solito petulans aries salit, ictaq; tellus
Sentit aratori numen inesse suo.
- Vernat ager, gaudētq; greges, gaudētq; coloni,
Falciferiq; putant secla redisse Senis.
- Plurima Saturni rediere: sed illa parentum
Libertas nusquam, simplicitasq; redit.
- In commune dabant segetem, in commune puellas,
Nemo sua agnorat semina, nemo torum.
- Valle sub vmbrosa Dominam querebat amator,
Osculāq; inuente non dare, crimen erat.
- Felices nimium, quibus illo tempore nasci
Contigit, & tanta commoditate frui.
- Dij male habēt, qui primus agrū discreuit ab agro,
Quiq; suo statuit quēq; iacere toro.
- Omnia quisq; tenebat, eratq; probator ille,
Qui nihil in tota iusserat esse domo.
- Non erat vna viro coniux, non vna puelle

Copula, & vt libuit concubnere palam.

I am fessis dabat herba torñ, dabat arbutus vmbra,

Murmure sopitis praterentis aqua.

visum foris in

Blandaq; vicina recinens Philomela sub orno,

Mollibus excierat dulcia bella modis.

O mihi nunc mos ille redi, per rura, per vrbeis

Herebo Domina sedulus vsq; mea.

Non ego in alterius rapiar desultor amores,

Liberave excursum flamma licenter aget.

Unam, sine Getas, seu tendat ad vsq; Britanos,

Seu volet in Libyam, Taprobanenq; sequar.

Ferrens a quicumq; tuos perspexit ocellos,

Et negat ad maneis te mea vita sequi:

Querat opes alius, finēsq; extendat anitos,

Et celeres multo comparet ere Syros.

Quem malus exagitet noctēsq; diēsq; Cupido,

Cui ferat occultam serua caterna necem.

Mi potius liceat resonante sub ilice tecum

Degere securos Parthenopea dies.

Vrgentēq; famem vili restinguere victu,

Pellerēq; Eridano pocula dante sitim.

Expressōsve canis manibus sorbere racemos,

Aut bibere è pleno candida musta lacu.

Tunc inuet enixa fœtum legisse capella,

Inq; meo tremulum detinuisse sinu.

Pascentēq; gregem querulis mulcere cicutis,

Humidāq; in medijs oscula ferre sonis.

Quin inuet vmbrosos canibus circundare saltus,

Et latus ad tenfas conseruisse plagas.

visum in

Aut ad aratra boues sub primam iungere lucem,
 Et cereale bona credere semen humo.
Sit mihi cura rudes infringere vomere glebas,
At tibi formosa spargere farra manu.
 Dein tecum iam Sole cadente subire penateis,
 Quos tegat humenti canna resecta lacu.
Quò non perueniant liuor, curæq; sequaces,
Rixâq; nos inter non habitura locum.
 Sed facilis, sed grata quies, repetitâq; sepe
 Gaudia conueniant, conueniantq; ioci.
 Quid mihi Massylæq; fores, laqueatâq; profunt
 Te cta, rapit magnus si mea corda furor?
 Despiciam fului quicquid Tagus egerit auri,
 Quicquid gemmarum diues Eous habet,
Dummodo te possim cupidis retinere lacertis,
Et tecum longos ducere vita dies.
 Hoc mihi contingat. te rerum noscere causas,
 Quò potes ingenio, numina Bembe sinant.
Quenq; suus Genius trahit, & sua quenq; voluptas
 Te sibi vult Pallas, me tener vrget amor.
 Vrget amor, qualis medijs te in fluctibus Helles
 Vssit abidene magnæ Natator aque.
 Nec me prima sinit scrutari semina rerum,
 Aut fera grandiffona bella tonare tuba.
 Cùmq; mei vellem laudes contextere Mauri,
 Et sibi iam magnum Musa parasset opus:
Surge puer dixit, calamosq; reponere loquaceis,
Altera iam veniunt bella canenda tibi.
 Hæc olim memorare dabo, nec parua sequetur

*furor auri
 olim tagus*

leander des

Gloria, nunc aliò te mea tela vocant.

An tibi cura magis Belgas, Morinòsq; referre,
Tristiàq; Herois condere bella modis,

27 Quàm Dominam per rura sequi? lustrisq; mereri
28 Gaudia mæonijs anteferenda sonis?

Dixerat hæc, pura cum me circumtulit vnda,
Tunc mihi visa quidem est vnda, sed ignis erat.

Ignis erat, neq; enim celeres diuenterat alas,
Iamq; in me magni signa calorıs erant.

Nec calor illud erat, nunc me rigor asper habebat,
Nunc Phlegethonteo rebar ab igne rapi.

Quicquid erat, nostro vireis augebat amori,
Plus solito sensi pectora nostra premi.

29 Nunc quoq; dũ loquor ingeminat Venus alma furorẽ.
30 Iam propero, fer opem mi Dea, Bembe vale.

AD COELIAM AMICAM, VT MV-
TVO AMET.

31 Vid mihi dona sacris vonisse ingentia tẽplis
Profuit? & innectas thure dedisse preces?

32 Non vt Erythraei cumularem munera ponti,
Quòdve metalliferis egerit Hermus aquis.

33 Nec mihi vt imperium Domine contingeret vrbis,
Iret & à nigris candida fama rogis.

34 Nostra sed vt scuis releuarent pectora flammis,
Aut mihi cum Domina mutus esset amor.

35 Tuncq; per amplexus felicitis stamina vitæ
Duceret in longas Parca benigna moras.

36 Et cum me fatis vrgeret inutilis ætas,

Ante rogam canis fleret amica comis.

Nam mihi quid prodest, primo quæ venit ab ortu

Diuite gaza rubri littore nata maris?

Quidve mihi prodest, fului quodcumq; metalli

Bessus, & aurifera Dalmata fodit humo?

A ut prolata iuuant bellacis iura Gebennæ,

Appulâq; hispana regna subacta manu?

Quid Getici decus, atq; immensa potentia sceptri,

Aut bello, aut placida gloria parta toga?

Ni lenat oppressam curarum pondere mentem,

Si Venus auersa negligat aure preces.

Sit mihi grata magis paupertas Cælia tecum,

Quàm sine te, totus quas habet orbis, opes.

At fatis adeo trahor in diuersa malignis,

Vt tibi sit curæ tantula cura mee.

Tu facilis modo, difficilis modo, sed meus idem

Perstat, & assueto tramite pergat Amor.

Visa simul, simul ipsa cupita, simulq; dicant

Libera seruitio pectora nostra tuo.

Et me felicem dixi, dixiq; beatum,

Qualis forma, fides si tibi talis erat.

Forma fidem superat, fitq; ipsa potentior, illa

Debilior, nobis illa, vel illa nocet.

A quantum fidei, tantum quoq; deme decoris,

Quæq; minor, minus est diminuenda tibi.

Sed quid diminuas? potius, rogo, quam potes, auge,

Auctâq; supremos duret adusq; dies.

Tunc neq; regna petâ, nec quod micat vberè Lympha,

Sen Pactole tua, sen Tage flauæ tua.

Hæc alijs optanda, mihi tu Cælia tantum,
 Non satis ad vultus orbis vterq; tuos.
 Quòd si dura negas solitis contendere flammis,
Ante velim nobis ima dehiscat humus.
 Spèq; bona vacuus cunctos prius angar in annos,
 Sub Phlegethonteo flebilis umbra lacu.

AD AMICAM INGRATAM.

i Nunc, & Domine famam molire perennem.
 Dèq; puellari scribe legenda fide.
 Sæua decennalis preme nunc incendia flammæ,
 Tòtq; sub angusto pectore damna tege.
 Perfer, age huc, illuc pro re quacunq; recursa
 Sedulus, & rubri selige dona Maris.
 Vt tua post facili laceretur epistola culpa,
 Exclususq; fleas noctibus ante fores.
 Nec sit adoratos oculos spes vlla videndi,
 Et tua sit nulla parte recepta fides.
 A genus ingratum, & malefidum fœmina nomen,
 Quas neq; certus amor, nec benefacta mouent.
 Demens, qui meritis muliebria vincere corda,
Sperat, & hæc longa demeruisse fide.
 Non ita threicio nubes aquilone feruntur,
 Non adeo segetes quolibet Euris agit.
 Vt rapit instabileis animi lenis ira puellas,
 Tòtq; opus annorum diruit hora brevis.
 Quòq; putas tranquilla magis super æquora ferri,
 Hoc minus est pelago nauita habenda fides.
Quis bene iam tenero posthac confidat amori,

Si pretium, exilium est post duo lustra mihi?

Nec satis exilium est, quod tam patienter amari,

Quodq; mens nulla labe notatus amor.

Additur huic aliquid, quod me violentius angit,

Scilicet illa meis gaudet iniqua malis.

Illa meus quondam dolor, & mea sola voluptas,

Quam penes est nostri pectoris arbitrium.

Gaudeat illa magis, quo me magis aspera torquet,

Dum modo torquenti fidus, amansq; vocor.

Sed neq; iam fidum, nec amantem perfida credit,

Dum putat his victum terga dedisse malis.

Nec frustra, quis enim, quæ tot tolerauimus annos,

Perferat exigua voce silente mora?

Tu tamen ipsa, animum toties experta fidelem,

Debueras de me pertinuisse nihil.

Dum tua cura parum nostris fuit ignibus impar,

Non tibi mens adeo plena timoris erat.

Quin mihi cuncta libens vni memorare solebas,

Vnus eram Dominus, seruus & vnus eram.

Nunc, ea cū subito, & sine causa flamma tepescat,

Non videor formæ dignus amore tuæ.

Sim licet indignus, decimo cur despicias anno?

Dēq; mea nuper consulis ipsa fide?

Tunc me debueras abs te remouere furentem,

Cum rudis in primo limine flamma fuit.

Non leue crimen erit, tumidas duxisse per vndas *afimeli*

Remige, mox nudam destituisse ratem.

Ut cupiam, vetat acta notis dare lintea retro,

Instat & vsq; minis imperiosus amor.

*conueniendi que
est radices*
Crede mihi, non est aliqua sanabile vulnus,

Quod videas annis conualuisse decem.

Serpit uti sensim bibulis noua flamma medullis,

Sic nisi per longas labitur aucta moras.

Omnia tentavi, ne me tuus vreret ignis,

Omnia tentantem seuius vssit Amor.

*qua in gurgite
suo me*
Cauius, effluerent sub inertis tempora luxu.

Sepius & longas cœpimus ire vias.

Sed tamen incassum per saxa ligustica fugi,

Transfugâq; Ionium per mare vela dedi.

Sen cane prædabar saltus, sen retibus vndas,

Per vada, per sylvas vsq; secutus amor.

Quin ego, da veniam, (sic me dolor altus agebat)

Has alio volui pellerè amore faces.

At simul vlla tue fuerat collata figuræ,

Tum magis hoc sese denius auxit amor.

Incubuitq; domus curis, patriâq; regende,

Nec metuunt flammæ, vrbsq; domusq; meas.

Mille tui species sub mille laboribus offert,

Fingit in exitium quas puer ille meum.

Sepius ut medijs animus mihi desit in actis,

Nec videam sano lumine siquid ago.

Et mihi præcipua vis non fuit integra mentis,

Commisi famulo cum mea verba tuo.

si fidendum
Qui, licet ipse mihi rear hunc vixisse merendo,

Ignibus arcanis non adhibendus erat.

Quid tamen, hos præter numeros, commisimus illi?

si amulo
Clauit lunifera quos mea gemma nota?

Quid, quod & ocului fictis mea vulnèra verbis?

Vix, quæ fecisti, vulnera nota tibi.

N il ego peccavi, potius rea pagina fatis,

Illâq; non faustis eruta cera fauis.

Quid loquor? ille ego sum tristi damnatus ab astro,

Te mea præcipitem littera fata trahunt.

Sorte mea, tu facta leui ludibria vento,

Inuideo pœnis attamen ipse tuis.

Nescio quid tibi dulce, manus dum scindit herilis.

Heu, necat, & non me tangit amata manus.

QVERITVR, RELICTIS MVSIS

regendæ reip. incubuisse. vbi præfagit breui se moriturum, inemendatôsq; relicturum suos libellos.

e Rgo erat in fatis, vt adhuc veniētibus annis,

Nomina Sarcophago non diuturna darem?

Cum bene quid de me viridis promitteret ætas,

Iamq; meis essem non renuendus anis,

Forsan, & explicitus curis, vrbisq; domûsq;

Iam gererem fronti Bacchica ferta mee.

A demens, qui res, alienâq; commoda, nullo

Munere prætulerim Calliopæa tibi.

Tu facis alma tuos post secula mille renasct,

Natalem celebrant nuper Homere tuum.

Cuncta Maroneum viuet per secula carmen,

Naso tuum viuet, culte Tibulle tuum.

Viuet & extremo numerosus Horatius æuo,

Et tua Lucreti fama perennis erit.

Galle tuus super ignis erit, teneriq; Properti,

Aurea dum Veneris diriget arma puer,

cultus tibi

numerosus
vixit

tener propert

- Vergerèq; in cineres liba negata meos,
Colligat inde, mihi fuerit num charior vlla,
 Dum leget in laudes carmina nostra suas.
Et super hæc laniata genas, turbata capillos,
Defleat in tumulto talia verba meo.
Hæc igitur tantum de te mihi dona supersunt,
 Cætera sub lapide hoc mors violenta tegit.
Aut simul ambobus vitam, finemq; dedisset
 Iuppiter, in votis quod fuit vsq; meis,
Aut ego, si fuit alteruter, tollendus obissem.
 Felix cui licuit fata subire Viri
Aut mea, quod fieri potuit, potuitq; licere,
 In te non adeo cura fuisset iners.
Non me debuerant, custosq; metusq; morari,
 Non, mihi si premerent ferrea vincla manus.
Compedeq; astrictam clausisset abenea turres.
 Et decet, & fertur quod iubet acer amor.
Hei mihi non aliqua languentem sedula iuui,
 Irrita nunc muto dona fero cineri.
Irrita sint quamuis, non sunt ingrata sepulto,
 Si bene quid merni, si tua nota fides.
Sed precor has ego per lachrymas quas luia fundit,
 Per quæ iurabas, quæ tibi numen erant,
Perque tuos maneis, per siquid amabile functis,
 Oro, mens nunquam despiciatur amor.
Neu tibi defunctæ placeant magis Heroïne,
 Aut mihi te rapiat candida Persephone.
Floribus interea cumulem tua busta, tuisq;
 Manibus inferias sepe operata feram.

- Et tua ne lapis ignotus sibi vendicet ossa,
 Talibus inscribam marmora dura notis.
 Strozius hic, viridi quem sustulit Atropos eno,
 27 Pro quo maluerit fida puella mori.
 Hæc mihi si maneis veniant audita sub imos,
 Eruerimmersum sub Phlegethonte caput.
 G rata minus fuerint Rhodopei carmina vatis,
 Non semel hæc vetitum leta redibit iter.
 Sed iam summa venit fatis vrgentibus hora,
A nec amica mihi, nec mihi mater adest.
 A ltera vt ore legat prope & suspiria vite,
Altera vti condat lumina, & ossa tegat.
 D epletam mihi iam toties tegit vrna parentem,
 Chara premar quantis nescit Amica malis.
 E t licet hæc illi leuibus referantur ab auris,
 Non dabitur misera funeri adesse meo.
 E xcubat insonti custodia seuæ Puellæ,
 Inter auernaleis non leue nomen anus.
 I mproba vestaleis referat, laceratq; tabellas,
 Oblinit & fixam clam taciturna seram.
 N octe vigil, surgitq; toro, queritq; iacentem,
 Fingit & ad strepitus euigilare nouos.
 27 S æpe ego cum vellem summi per deuia tecti
 29 Repere, conantem voce repressit anus.
 N unc mentita faces, nunc agmina serpere furum,
 Ciuit anabela truces in mea fata manns.
 S it tibi vita granis, finisq; grauissima fati,
¹⁰⁰⁰ Et tua diripiat pessima busta canis.
 E t si forte in me, (sic Dis poscentibus) hausit

- Parca Prometheis dolia plena malis.
 P artem aliquam insontem nostrorū Phœbe laborū.
 Inijce, nec me ideo soluere fata nego.
 S i cadet illa volens, superum conuexa relinquam,
 L etaq̄ ad Elysium deferar vmbra nemus.
 H ic ver perpetuum fragranteis educat herbas,
 M uneraq̄ autumnī præbet amœnus ager.
 H ic casiam, segetesq̄ parit sine vomere tellus,
 H ic rigida quercus dulcia mella ferunt.
 L eta susurrantes saluunt per gramina vini,
 E t leuis arboreas ventilat aura comas.
 S emper odoratus gemitus philomela sub vmbris,
 I ntegrat, & passim plurima garrit anis.
 H ic Linus insignis lauro, atq̄ œagrius Orpheus
 D ucutt euanteis festa per arua choros.
 N ec minus ad numeros aias trahit enthea Sapho.
 C oncordant docili verba diserta lyra.
 A t circumsiliunt iuuenes, teneraq̄ puella,
 Q uos inter Charites, & leuis errat Amor.
 H ic choreas agit, hic campis spatiatur apricis,
 C autior vmbrosis delitet ille locis.
 I t furtim Cytherea comes, monstratq̄ recessus,
 E t bona quæ Domina verba loquatur amans.
 H ic, tibi cum Lachesis fataleis neuerit annos,
 I nuenies patrium me propè vita Padum.
 T um simul arcanos tuti memorabimus igneis,
 I nq̄ malam Diti multa queremur animum.

STR. FIL.
DE AMICA IRATA.

At non blada preces, at non dedit oscula nobis,
At, puto non nudo nuda recepta sinu.
Et tamen vsq; magis Tigris velut aspera scuit,
Nequitiaq; potest non meminisse sua.
Unde nouus menti furor incidit? unde repente
Sunt data lethæis gaudia tanta vadis?
An quia non artus, non pectora firma puellis
Humani generis finxit iniqua parens?
An potius leuibus tetigit precordia flammis
Tempore non longo dissimulandus amor?
Hoc equidem reor, in longos sic distulit annos,
Sic dedit euictum penè coacta latus.
Verus amor, quodcunq; mora, quodcunq; recusat
Dissidij, & stabileis imperat esse suos.
Non igitur fictæq; preces, fictiq; furores,
Mendacésq; ioci, nec bene vera Venus.
Quod si ita, falsa mihi non sunt ea gaudia tanti,
Vt rediuiua miser fata subire velim.
Que venit inuito, parui facienda voluptas,
Mens dantis meritum grande, minúsq; facit.
Vilius extorto munus præponderat auro
Dextera quod superis grata, libensq; dedit
Népe ego si amplexus tibi, & oscula reddere possim
Omnia dicam habeas dura puella tibi.
O, prius acceptas valeam si reddere flammæ,
Liber ab ingrato quantus amore ferar.
Sed simulac bibulis hesit Cytherea medullis,

Non bene possessa de statione fugit.

Corpora nec tantum, sensus quoq; dira perurit,
Et comes ad nigros pergit humanda rogos.

Tu quoq; non fide si me crudelis amasses,
Seruares pactam tempus in omne fidem.

Tu ne oblita Deos in fœdera sancta vocatos?
Tunc parum Veneris mutua furta facis?

Tu modo tam facilis, facta es Sipyleia cautes?
Aut quæ in Marpesi vertice dura silex?

Non bene conueniens formæ rigor, exue mentem
Externam, & mores indue Bella tuos.

Mene accensa vides, quo lumine Penthea mater?
Et tibi in hostileis impetus ire genas?

Parce, per indefessa tui precor arma volucris,
Perq; tuos oculos, sidera clara meis.

Ille ego sum, qui nuper eram tibi lumine utroq;
Charior, & præ quo sordida cuncta tibi.

Quis fontem, fateare precor, me fecerit error,
Et veniam admissi deprecer ipse mei.

Nil reor obijcies, meq; in mea iura repones,
Rara, nisi à facto crimine pœna venit.

Non sine te mihi culpa, animu regis, & regis artus,
Reijcienda in te crimina signa mea.

Tuq; comæq; tuæ, plectendaq; lumina, & ille
Qui micat in roseo plurimus ore decor.

Sed tibi parce, sibi quis non ignoscere curet?
Non coma, non oculus, formæve damna ferat.

His potius, dum te tempus finit, vtere donis,
Restituent nulli gaudia lapsa dies.

I n uitasq; trabes frangenda in stamina parcas,
 Si tenerum pectus cura seuera premit.
 Mutua in extremam differ, rogo, fata senectam,
 Nec differre labor non tolerandus, ames.

INFELICEM SE IN AMORE FV-
 turum, & sinistris augurijs, & portentosis insom-
 nijs, alijsq; signis ait se admonitum.

*maior ab augurijs
 & insomnijs* **H**oc erat, ignota quod edebat pectora cura,
 Hoc erat obscene quod cecinistis aues.

Hinc ea sub lucem in sommis portenta videbam,
 Tum male ter salsa fruge piata mihi.

I am quater infelix cecidi. cui fata reseruant
 Supplicio? non hæc sustinuisse sat est?

S i nihil in melius referunt mea sidera, quid nunc,
 Quid moror inuitum trans mare ferre pedem?

Quis timor vndosi tentare pericula ponti?
 Fluctifonas vnam naufragus inter aquas.

Tot lachrymis flamme non concessere furentes,
 Vasta nec has gelidi supprimat vnda maris.

Quin satius Tanais glaciem potare niuosi,
 Illitãq; hyberni tela timere Getæ,

Quàm tacitos inter gemitus, tacitumq; dolorem,
 Exilium toties, exitumq; pati.

I re adeo longe libet, vt non ipsa sequatur
 Anxia de nostra fama futura nece.

Arcanos vbi sit fas prodere voce dolores,
 Et mala, quæ constans per duo lustra tuli.

Forsitan hic aliquis sortem miseratus iniquam,

Tentabit fletus diminuisse meos.
 Aut sacer, & dura genitus sub rupe Promethei,
 Vulnifico pœnas finiet ense graueis.
 Nunc neque nostra memor sceleris circūuolet umbra,
 Nec precer, huic reddant numina iusta vices.
 Læserit ipse minus, quæ quæ me amat, vrit, & angit
Tam magis hæc in se, quàm magis extat amor.
 Non adeo magnum præ se ferat illa calorem,
 Non adeo magnus, quo premor, ignis erit.
 Tam bona linor edax abrumpere vincula tentat,
 Et faciet, si non calet vterque faces.
 A satis, a miseri frustra occultauimus igneis,
 Iam puto contulerit bella mouere palam.
 Sæpius incluse rapiunt precordia flamme,
 Mitius ex cursu liberiore premunt.
 Tum liceat saltem de te mihi plurima fari,
 Sollicitus fando sepe leuatur amor.
 Forsitan, & nostros Genitrix miserata furores,
 Non tibi, sit quannuis dura, negabit opem.
 Sæpius indulget natæ pia Mater amori,
 Et recolit, si quas pertulit ipsa faces.
 Verba rudem, nutusque docet, quibus vrat amante,
 Aptaque delitijs tempora cuncta legit.
 O tibi non aliam contingat habere parentem,
 Aurea quæ nobis consuluisse velit.
Quæ tibi me ducat furtim, & tua gaudia curet,
Et paret ambobus clam taciturna torum.
 Et vocet ante diem lassos, iterataque soluat
 Oscula, & in tenebris præuia monstret iter.

Iamq; recedenti te commendare labore,
 Et moneat, qualis pœna sit ista loqui.
 Hanc ego tunc studeam versu laudare perenni,
 Hanc sequar, huic Arabum munera rara feram.
 Atq; ubi iam senio longos expleverit annos,
 Accipiet nostra dona suprema manu.
 Primus in exequijs lugubri carmine laudes
 Exequar ad mœstas & ipse Nurus.
 At tibi roranteis tergam solator ocellos,
 Osculaq; in medijs fletibus apta dabo.
 Inde nonis pergam tumulto dare sarta Kalendis,
 Et noua funereis siba adolere focis.
 At mihi quæ fingo demens, rapit irrita ventus,
 Et magis Hircana Tigride senit anus.
 Nec scit adhuc quæ causa meos accenderit igneis,
 Dum timet ancille Parthenopœa tuæ.
 Aut timet, aut illi simulat peruersa timere,
 Exilium, quoniam acta timore dedit.
 Non erit ergo mihi posthac charissima tecum
 Ludere? non animum pascere? non oculos?
 Hæc ne mihi quondam de te speranda fuere
 Gaudia, cum facie mens mea capta tua est?
 Totq; dies, totq; incassum consumpsimus annos?
 Vix tanti Danais ipsa Lacena fuit.
 Hæc ne Venus post bella bonus fert præmia miles?
 Nemo tuo posthac ære merere velit.
 Non tamè efficies vnquam, vt data signa relinquã,
 Nostra tua non est labe notanda fides.
 Sen mihi terra magis, seu sit magis æquor arandum,

Testis erit fidei terra, fretumq; meæ.

Tu quoq; per magnos serues data fœdera Diuos,
Exiliôq; fleas chara puella meo.

Flebis, non riget in tenero tibi pectore ferrum,
Non tamen (heu) non es nostra futura diu.

Te pedes, patria non amplius vrbe morandum est,
Ite, animi virtus frangitur illa mei.

Cum bene pertulerit furias ratis ærea ponti,
Sæpius in breuibus, victa fathiscit aquis.

Ille ego, qui potui tot tristia ferre tot annos,
Has Veneris fateor non tolerare vices.

Vita vale, valeatq; pater, valeantq; sodales,
Solâq; feruoris conscia rura mei.

Vosq; meæ Lauri, vos, quâ licet, vsq; cauete,
Ne pateat vestro cortice cæsus amor.

Crescite, decrescantq; notæ, procul omnis abesto
Littera, dum libro subueniente perit.

At tu Bembe meos, quem non celare calores
Debueram, tanti semina disce mali.

Fas vni tibi nosce decem quæ me vsserit annos,
Quæq; meo inssit corde latere faces.

Hanc tamen obtestor, ne te sciat indice quisquam,
Graia tibi seruet sic Telesilla fidem.

Sic mihi, quæ dixti, cunctos cæsentur in annos,
Nullâq; non felix sic eat hora tibi.

Eloquar? an sileam? quis adhuc timor? vrimur illa,
Nomine quæ ficto dicta Crensa tibi.

Cuius & ingenium, & mores, formamq; probabas,
Hei mihi quantum illis laudibus ignis erat.

22 Vix bene finieram sextæ trieteridis annos,
 22 Cum rapidus teneris ossibus hæsit amor.
 Illa quoq; incaluit sensim, sed opertius arsit,
 Vix mihi post longos prodita flamma dies.
 Hic neq; pellaces nisi de more tabellas,
 Nec quicquam de me conscia lena dedit.
 Tantum lingua, oculiq; duces in amore fuere,
 Tempus ad hoc potuit mutua flamma tegi.
 Quò magis occuluit sese Deus, hoc magis vssit,
 Non tua sic clausis æstuat & tna iugis.
 Hac tot dura tenus, sed iam graviora fatigant,
 Me procul à Domina sœna relegat Anus.
 Imus, ad immeritum precor vlciscare dolorem,
 Quà potes huic laqueos, insidiâsq; para.
 Litem habet, hæc longos studeas differre per annos,
 Erret, & alterius limen, opemq; petat.
 Dum volat huc, illuc, supplantans obuius illam,
 Et simulans lapsam tollere velle, premas.
 Cumq; domum repetet, tunicas informis, & ora,
 Illudas capiti qualibet arte malo.
 Nec minus abrûpant crepitâtia tympana somnos,
 Pro Domina & pœnas icta fenestra luat.
 Quin adeo meritam post vltima fata sacesse,
 Despue in extructa noxia membra pyra,
 Sulfura pro costo feralibus iniice flammis,
 Sulfura nec tantum, sed male quicquid olet.
 Nec phario madeant exusta cadauera succo,
 Meiat in ardenteis saga profana rogos.
 Sibilet empta tibi, & cineres super accubet anguis,

Et sere pro violis ante sepulchra rubos.
 Post nocuum infamet prægrandis littera bustum,
 Lumine quam Cursor prætereunte legat.
 Hic Anus, egregium quæ seua præmebat Amantem.
 Quisquis amas, sontem deuoue, & ossa preme.
 Persequar ipse truces per regna silentia maneis,
 Si modo surda mihi fata perire dabunt.

HERCVLIS STROZÆ TITI FI-
 LII AMORVM LIBER II.

Quòd etsi perditæ amat, amorem tamen
 celare se oporteat.

Vror, Io seuas remoue Puer improbe flamas,
 Vror, & vltèrius mens nequit agra pati.

Pectoris arcanos, nihil est, quod temperet æstus,
 Causa sed exitio quælibet apta meo.

Sen mihi sidereæ subeunt fastigia frontis,

Sen, Veneris quales non reor esse, Comæ.

Sen magis arguti vireis admiror ocelli,

Labrà ve purpureis anteferenda rosis.

Orãq; natiuo niuem fucata robore,

Qualia commiscet pocula Massagètes.

Sen simileis ebori denteis, & eburnea colla,

Sen niuei recolo munera rara sinus.

Sen leueis humeros, seu castigata voluto

Ilia, seu longam, præniueamq; manum.

Deniq; seu decor obijcitur, seu gratia morum,

Mille Venus causas vnde fatiget, habet.

Nec suspirandi locus est, poenamq; fatendi,
 Vna datur lachrymis conscia sylvia meis.
Hic quoq; vix ausim tenuis effundere questus,
Dum timeo intentis auribus esse rubos.
in quorum Nanq; & hamadryadas cognata vinere querch,
 Naïdas & liquido degere fonte ferunt.
 Quin viridi occulta signani in cortice nomen,
 Abrado inuita chara elementa manu.
 Ergo graueis semper taciti celabimus igneis?
 Quamq; ferat nobis, non sciet vllus opem?
 Mitius est subita fatum subiisse securi,
 Inter & hostileis oppetiisse manus.
Mille neces vnâ patimur, sempérq; fatigat
Senius, impatiens carceris acer amor.
 S uenerat huc, illuc, lenibus diuertere pennis,
 Ducere nec longas in statione moras.
 I am bis in Elæo certarunt puluere currus,
 Pectore discessit nec tamen ille meo,
 Signa nec vlla dedi populantis corda caloris.
 Mille faces constans, spicula mille tuli.
Qui bene dissimulat, quos dissimulauimus igneis,
Militem in castris magne Cupido tuis.
 Et tua littorea redimitus tempora Myrto
 Signa triumphaleis præferat ante rotas.
 Sed mihi quid profunt artes? si semen arene
 Creditur, & sterilis nil mihi reddit ager?
 Tot mala perpeffo vix contigit oscula furtim
 Carpere, blanditias nec seruisse datum est.
per causa? Sæpe quidem licuit per causam tangere dextram,

Clamq; pedem tenero composuisse pedi.

Tum magis inde meis passim Bacchata medullis

Flamma grauaturum continuauit onus.

Et nisi quod gracileis spes credula nutrit artus,

Iam niger hausisset corpus inane rogas.

Vix manet, umbra pedes, umbra est hoc debile cor.

Ante quod optauit multa puella sibi. [ps,

Nec tamen equorea maciem de compede traxi,

Membra Prometheis nec tenuata malis.

Hoc Domine crimen, cuius de fronte Cupido

In mea feruenti conijcit ossa faces.

Non me Sicanius flammauerit acrius ignis,

Quam Domine, roseo qui micat ore, nitor.

Sed tacito flammam sub pectore ferre necesse est,

Vulnera ni frustra sustinuisse velim.

Post Hyadas, sperat geminorum sidera fratrum,

Nec timet iratas Nauita doctus aquas.

Sic mihi post longos requies speranda labores,

Vlla nec inceptum causa moretur iter.

Tu Dea, tu tantum presens mea vota secunda,

Ipsa dabis facileis duro in amore vias.

AMICA TANDEM POTITVS,
EXVLTAT.

i Te Dioneæ circum mea tempora Myrti,

Pexaq; orontheo fragret odore coma.

Letitie dare signa decet, dare signa triumphis,

Atq; exoratis soluere vota Deis.

Post graue seruitium, durosq; in amore labores,

Lumine respexit me Cytherea pio.
 Nunc iuuat hybernas glaciali sub Ioue nocteis,
 Torridaq; æstiu signa tulisse canis.
 Et toties lachrymas, toties fuisse querelas,
 Nec semel ad duras procubuisse fores.
 Una decennali præponderat hora labori,
Qua mihi dat niueum chara puella femur.
 Nox erat, & magno cæli conuexa fragore,
 Turbabant rapidi flamina sæua noti,
 Solum iter carpsi intrepidus per opaca viarum,
Plus solito audacem fecerat esse Venus.
 Iam prope limen eram, timui, ne dura maneret
 Ianna, sæua meas negligere vsq; preces.
 Singula dum lustris, rimosa per ostia cerno
 Lumina, secreto semisepulta loco.
 Signa dedi, patuere fores, admittor, & ambas
 Inijcio collo corde micante manus.
Atq; adeo implicitis iteranimus oscula linguis,
Nullus vt inuidiæ restet obesse locus.
 Cogitet & lusus, & mutua gaudia, siquis
 Arsit inabrupta per duo lustra fide.
 Et tandem longo velut ardua pergama bello
 Fortia supposuit colla potentis Heræ.
 Prima in utroq; fuit nimium properata voluptas,
 Gratius exacto fine peregit opus.
 Inter delicias, veteres memorare dolores,
 Seminãq; ardoris prima referre iuuat.
Sed vigil heu cupidos Aurora resoluit amores,
Et citius solito prompsit iniqua diem.

Tunc ego sic tecum, cur ò, mea gaudia differs,
 Siste precor celeres Dina benigna rotas.

Te quoq; non vno flagrasse Cupidinis ictu,
 Tèq; tuo referunt verba dedisse Seni.

Supprime lora precor, sic à seniore marito

In tenero Cephali suscipiare sinu.

Secus ab occiduis noctem vehat hesperus vndis,

Ne subeas cani tedia longa viri.

Nec festina tuos perturbat Cynthia lusus,

Sed mihi, quas dederis, det tibi grata moras.

Nec te, si norit querulus tua furta maritus,

Increpet, aut illi deferat illa Deo.

Quò ruis importuna, meo non mota precatu?

Debueras roseum rursus inire torum.

Nondum parua suos egerunt sidera cursus,

Iamq; tuum toto spargitur orbe inbar.

Ut libet inuisam nobis refer improba lucem,

Te cita nox tremulum coget adire senem.

At mihi rursus erit cupidis vincire lacertis

Colla meæ, prima candidiora nive.

Quæ nihil addubitem nitidis præponere gemmis,

Quotquot Erythraei perluit vnda maris.

Dignus achemenium, cui fauces abstruat aurum,

Qui largas Crassi malit auarus opes.

Non ego marmoreas ponam tibi Iuppiter aras

Velet ut attonsum purpura sacra caput.

Indèq; maiores ferat aucta pecunia census,

Sitq; triplex nobis vrbis, & orbis apex.

A pereat quicumq; sui desertor amoris,

Nomina maluerit ambitiosa sequi.

Magnus honor vitiat menteis, Reuerentia recti

Iam iam ingressuris fascibus ic̄ta fugit.

Quoq; magis fortuna nouum largitur honorem,

Et magis effusas leta ministrat opes:

Hoc magis, & magis vrget honoris, opumq; cupido,

Et tumefacta malus pectora fastus habet.

Puribus hoc vitium, sed me tibi Iuppiter ausim

Affirmare mea conditione fore.

Seu mea sacrato dignabere tempora cocco,

Seu magis aucta mei me feret aura Ducis.

Prima mihi sit cura Deum, sit cura parentis,

Sit Patrie studium consuluisse mee.

Maximãq; in gemiuos crescet mihi gratia fratres,

Vltima nec castæ cura Sororis erit.

Nullus amicitie deerit locus omnibus æquus,

De me etiam hand meritis officiosus ero.

Ni prauum, nec inane meos peruertere sensus

Addictus, iustis, vtilibusq; sinam.

Pro patriãq; pius discrimina nulla recusem,

Proq; meo certam Principe adire necem.

Sat mihi crescenti patrie dare iura sub æuo,

Nec solitum inueni promeruisse decus.

Et sat opum Genitor dabit, & piscosa Cymacii

Stagna, per adriacum ditia fata Salum.

Forsitã & de me quisquam post fata superstes,

Non sinet in tumulto nomen vt ossa tegi.

Ni aliud quavis contentus sorte laborem,

Quã me vt amet solita Dia puella fide.

*pietas in
deu parentis
patrie, auigne*

Tu tantum formosa faue, satis es mihi per te
Fida, satis castum nouimus ingenium.

Restat, vti patiare minus torpere inuentam.
Iam modo cessatos corrige canta dies.

Acrius instat Amor, reliquumq; volatilis eui
Exigit in lusus, delitiâsq; Venus.

Quod varijs negotijs impeditus, ad Amicam
Venetijs egrotantem ire nequeat.

Et tenet euinctum patrij tutela peculi,
Et Patrie annofo credita cura patri.

Nunc labor est quiescisse, domus quarum indiga rerum,
Si Bacchi, & Cereris condidit illa satis.

Unde hyemi sint ligna, sit vncti copia oliui,
Et sale durandos comparet vnde Sues.

Quodq; penu famulis, mensq; feratur herili,
Seruet & ipse datas num bene Condus opes.

Num signarit equas, dederit num farra Colonis
Villicus, Arcturo farra ferenda nouo.

Impressôq; rudes tennarit vomere glebas
Rusticus, & pingui sparserit arua fimo,

Ordine quo statuat teneras deponere viteis,
Quo querceta velit, quove salicta loco.

Num satis elato vallauerit aggere Gaurum.
Stagnantem campis vasta Malea tuis.

Quâ sit aquæ ductus salsas referendus in vndas,
Quò fluat vberior Bacchus, & alma Ceres.

Nunc tabulis, nunc vi campos defendere anitos,
Nunc opus existas restituïsse domos.

77 e conomia
77 vera, & fao
77 haurisq; vni
77 vel Cera

Quippe Patri illyricis arsere palatia flammis,
 Hospitio magnos sueta fouere Duces.

» A dde, quòd vsq; subit piscosi cura Cymacii,
 » Non minus in se oneris, quàm tenet illa lucri.

Vere nouo optandus primo lenis Eurus ab ortu,
 Et placidi Soles, & placida vnda maris.

Quo genus equoreum pacata per ostia ponti
 Affluat, & mixtis gaudeat hospes aquis.

» At gelidis cum iam canescunt arua pruinis,
 Proximâq; occultis piscibus instat hyems,

Tunc frenat hybernae per longa silentia Luna
 Assidua Boreas non sine multus aqua.

A gna patri cedenda Pado, ne seniat vndis;
 Et fracto partas aggere perdat opes.

Tum mihi cum dederit ventos fortuna furenteis,
 Inq; suis steterit finibus Eridanus,

Clausâq; vimineo fuerit mihi carcere praeda,
 Obseruanda rapax nocte, dièq; manus.

Vixit in his Furumq; genus, Volucrumq; lacunis,
 Hoc vorat, hoc saturo corpore multa rapit.

Dein sale conditas tulerit cum nauita merceis,
 & quora per nivos saepe pianda greges

Pars Aquilone Salu, qua Dorica prospicit Anchon,
 Pars aliò in venetas turbine fertur aquas.

Nec bene tuta, licet tot sit seruata periculis
 Res, nisi ab exacto venerit ere lucrum.

Cum vade saepe suo tabulas mihi linquit inaneis
 Debitor, & nostras fert sibi falsus opes.

Quin mihi cum fisco res est, cui semper egenti

Non Tagus, & non sint hyda fluenta satis.
S arcina magna quidem recte priuata tueri,
Publica sed non est pondera ferre minor.
 I mō onerosa magis, premit vndiq; turba precātū,
 Nec satis est longo reddere iura die.
 Non dapibus, sua nec somno conceditur hora,
 Vsq; tribunitie ianua aperta domus.
 O tia sepe foro, nunquam mihi, nostra teruntur
 Limina, seu fasta est, siue nefasta dies.
 Nomina siquis agit, siquis decoxerit, ad me
 Tendit, & auxilium, poscit vterq; meum.
 Gymnasij quoq; cura mihi, iurisq; peritus,
 Et sophiæ, & Phœbi munera nostra petit.
 N unc exhausta vacant mutabilis horrea plebis,
 Ardua nunc magno templa nouanda Ioui,
N unc opus est cohibere Padum per culta vagantē,
Et super hunc gemino sternere ponte vias,
 C octilibusq; nouam circundare mœnibus urbem,
 Et peregrina rudi castra fonere casa.
 Nec minus infandi contagia pellerè morbi,
 Dum furit irata senus Apollo manu,
 E sse & opi, siquando domos rapit improbus ignis,
 Cum totum de me pendeat vr̄bis onus.
 Pretoriq; meum, & ducibus dare sceptrà futuris,
 Ferrèq; bisseño scita rogante viro.
 P ublica quicquid habent collecti eraria nummi,
 Aut iussu, aut ceris penditur omne meis.
 N ec facile à Populo sine vi quæcunq; tributa
 Exigere, & multis ponere frena viris.

gule horum
 bene facit
 vix sedari

feruarie

gestilium

Sic feror huc, illuc variarum pondere rerum,
Nunc rate, nunc celeri currere cogor equo.

At meus ignis abest, Venetâq; egrotat in vrbe,

A, ego cur possum continuisse pedes?

Cur ego, cur potius, non hæc morosa relinquo,

Quæ peragat canum sedula turba senum?

Nunc veneri indulgere decet, nunc ungerere crineis,

Molliâq; ad duras dicere verba fores.

Nunc decet ancillam media retinere saburra,

*griore anno
vis grecogis* Multâq; de Domina clam ve, palam ve loqui.

Nec pudet integros occulto ducere Soles,

Gaudiâq; in longas continuare moras.

Penè pudor, canos inter, loca prima mereri,

Qui nondum quinas vidit olympiadas.

Illa olim tractanda mihi, cum repserit ætas,

Seria qua deceat præposuisse iocis.

Tu modo sancte precor nostræ succurre puellæ

Phæbe, tua non est dignior vlla manu.

Hanc neq; Calliope, nec pronocet vlla Sororum;

Sine loqui Cithara, seu magis ore velit.

Quid tibi siderei referam decus oris? & illa

Apta cornuscantem verba mouere Iouem?

Iam vereor nitidis ne tu quoque captus ocellis,

Maxima concessa dona salute petas,

A, tibi ne tantum liceat, nec prouehat vltra,

Quàm deceat medicas vlla cupido manus.

Hoc vnum superest nostro solamen amori,

Quod præ me summum non amet illa Iouem.

Sed desiste tamen cupidus tentare precando,

Crimen erit Vati velle nocere tuo.

Pōst, tibi cum fuerit rigida magis aspera Daphne,
Mortali pudeat succubuisse Deum.

P ro meritis hornos tibi sepe litabimus agnos,
Et super hos, pinguis victima Taurus erit.

A ureaq; apposito suspendam carmina dona,
Strozius hæc Domina sospite Phæbe tibi.

AD AMICAM, QVOD LICET
Amorem occultando pereat, occultaturus tamen
sit, tum vt se absens mutuo amet.

6 Ei mihi nulla queunt sopire negotia flamas,
Quas tener accenso pectore nutrit amor.

A tq; vtinam tacitus non glisceret ossibus ignis,
Staret & in meta cura sepulta sua.

N am velut opposito magis aestuat obice pontus,
Sic magis obducto vulnere senit amor.

Quòd nisi celatum mens euomat ægra calorem,
In cineres sensim totus amator eat.

O, prius in cineres constanti mente resoluar,
Quàm pateat flammæ causa puella meæ.

I lla meos gemitus sciat vna, sciâtq; dolores,
Vna sciat causam, quæ lenat vna malum.

I te procul iuuenes, quibus est petulantia lingue,
Quos rapit è placito sepius illa sinu.

M e finite in tacito componere gaudia lecto,
Hæc quis in exilio me velit esse grani?

Exilium patiar nullo reuocabile fletu,

Crimina amor lingue si sciat vlla meæ.

A potius nobis rapiantur iura loquendi,
 Lumine quàm caream diua puella tuo.
 Mors prius in votis, aut quid truculentius ibit,
 Quàm tua, dura licet, temnere iussa velim.
 P erge mihi dixti, sed hianteis occulte flammas,
 Et mihi ne noceat, neu tibi lingua, caue.
 N on fuit ex illo nostri quis conscius ignis.
 Quin etiam est aureis me tenuisse meas.
 C ompita, templa, forum, comites, vitauimus, & te
 Olim animæ potior pars Philomuse meæ.
 T e præsentem tamen (fateor) male conditur ignis,
 Cum nequeam vultus sidera ferre tui.
 T orqueor, argutos siue in me flectis ocellos,
 Sen quid agis, roseo sen quid ab ore fluit.
 P ræcipue cum tu dextram coniungere dextra
 Clam cupis, & tacito das mihi signa pede.
 N unc notat ora rubor, sarrano qualis in ostro,
 Nunc pallor functis qualis inesse solet.
 O, ego quàm timui, ne dum grauis incitat ardor,
 Me renuente, sinus tangeret ipsa manus.
 N ònne vides, vt sepe tuis defixus ocellis,
 Nil loquar, aut nullo pondere verba cadant?
 T unc varium siquis velit observare colorem,
 Ni vetet alma Venus, conscius ignis erit.
 Q uò vercor, nequis nostros manifestet amores,
 Dein rea perfidia sit mea lingua tibi.
 Et mihi nunc dixit tacita Philomusus in aure,
 Non bene quisquis amat, dissimulare potest.
 E rubui, rubor ipse dedit noua signa caloris,

Et timui ne me diceret esse tuum.

I d nunquam mihi parce, negem, quo iure negarem?

Ipsa hæc cum munus sit mea vita tuum.

F unus eram, tu Dina meis das sensibus auram,

Cunctaq; luminibus fers alimenta tuis.

A c velut igne suo reficit Sol aureus orbem,

Me mihi restituit lumine vita tuo.

E t quoties absis, vires mihi corporis absunt,

Nunc mea vita tuam penè secuta ratem est.

Q uo te cunq; rapis, sequitur mens anxia cursum,

Et propè te nulli conspicienda sedet.

E cquid in his nostri tibi mutua cura lacunis?

An solitus toto pectore fluxit amor?

M ulta tuam possunt auertere gaudia mentem,

Dum cita piscosis cymba recurrit aquis.

R emige cirratas sequeris per stagna volucres,

Et pingui segneis corpore leta capis.

H inc & onocrotali moles offertur, & albus

Carmina qui fati præscia cantat Olor.

P lanipedes miraris aeneis, miraris, & vnde

Det Nereo vastos terra benigna sinus.

T ôtq; vides clausos angusto carcere pisceis,

Quos valeat cauda prendere nuda manus.

F orsan & horum aliquem dextra dignaris honora,

O, ego iam captis piscibus inuideo.

T um tibi perspicitur nasse irremeabilis error,

Cirnat & quantum canna operosa lacus.

P lurima Vergilijs anguilla orientibus, vnde

Exeat, & quali sit capienda dolo.

Hinc vicina potes placidi super æquora ponti
 Currere, & Adriaci visere monstra salu.
 Cærulâq; ingenti noctu populare sagina,
 Nam mare prædanteis sidera fusca inuant.
 Sidera fusca inuant, sed opacas abdicat umbras,
 Dátque diem lucis pars quotacunq; tue.
 Ignibus vsa tuis fugient examina fatum,
 Præda nec hinc dabitur retibus vlla tuis.
 Fallimur, ipsi vltro venient in retia pisces,
 Ibit & in laqueos turba petulca Deum.
 Utq; salax Glaucus, velox antedona linquet
 Gramina, siqua tibi porriget illa, caue.
 Fabula nota mari, sed non bene nota puellis
 Dicitur, & testeis res habet illa Deos.
 Hic mortalis erat, lini moderator, & hami.
 Retibus, atq; hamo nunc timet ipse capi.
 Gramina crimē habēt, quibus induit inguina piscis,
 Hac modo mutari quemlibet arte velit.
 Despectus magicæ petit impia carmina Circes,
 Hinc latrat in Siculo carmina scylla mari.
 Hæc fuge monstra, truci ne te cõmitte profundo,
 Non seruant ratibus pontus, & aura fidem.
 Tutior est tellus, eadem quoq; gratior vndis.
 Hic tibi securos vine puella dies.
 Et memor vsq; mei, suspiria pacta remitte,
Irrita non mittes, sit via longa licet.
 Credula me tantum spes nutrit, & occulit igneis,
 Ni redeas, nec alet, nec tua tela teget.

IN TVNICARVM MVNVS PRO
MARIO AEQ. VICOLO.

n On sic Oeteo furialis in Hercule sanit
 Illita quæ Nessi sanguine vestis erat, *contavi*
 Ut tunica tua dona meas rapuere medullas,
 Dedala quas triplici gratia pinxit acu.
 Moxq; sub Orchomeni bene olētibus abluuit vndis,
 Pulchrâq; Acidalio lauit in amne Venus.
 Si tibi tale aliquid Iuno sopire volenti,
 Spectantem è phrygio vertice bella Iouem,
 Non erat, vt peteres tibi præmunire Dionen
 Ambrosios cesto versicolore sinus.
 His habet illecebras Cythereia zona minores,
 Nec tantas animis iniicit illa faces.
 Non Phryges, aut Babylon nõ cõferat amula Circe,
 Non radij vireis Lyda puella sui.
 Nec, siquid docta Tritonia texuit arte,
 Quod gereret festa Iuppiter ipse die.
 Non meliore fuit velata Cytheris amictu
Cypria cum nudo contigit arua pede.
 Nabat Erythraea materna per æquora concha,
 Qualis erat spumis edita, nuda Venus.
 Semidei affiliunt circum tritonēs, & vnca
 Permulcent bilares littora festa tuba.
 Oceanusq; pater, longænaq; Thetis, vtrinq;
 Equoris alta iubent subsiluisse vada,
 Utq; natant propius, propiusq; tuentur alumnam,
It magis inde nouus cana per ossa calor.

Nullus adhuc sterili degebat in æquora piscis.
Tunc gelidum memorant incaluisse salum.
 Protinus orta ferunt immani corpore cete,
 Quæq; latet magno squamea turba mari.
 Prima sed vt tetigit concha fluitante Cythæra
 Equore cærulei profiliere Dei.
 Excipiuntq; manu, primoque in littore sistunt,
 Purpureisque ferunt oscula mille genis,
 Atque aliquis presso Diæ ore proteruior hæret,
 Clamque terit nudum nudus & ipse latus.
Ver erat, & tepidi flabat lenis aura fauoni,
Flore nouo ingreditur, quæ dea vernat humus.
 Prima Venus florum carpsit decus, & sibi ferta
 Texuit, effusis imposuitq; comis.
 Tum sibi quisque Dææ de more micantia legit
 Germina, & impexo texta dedit capiti.
 Inde leni Zephyro Cipron Dea fertur in altam,
 Cærulea gnosiaci per vada vecta maris.
 Hinc illam auricomæ tunicis radiantibus horæ,
 Quas simul arte noua composuere, tegunt.
 Hinc Irene auro textam, gemmisq; coronam,
 Hinc torquem collo donat habere Dice,
 Auribus Eunomie geminas appendit in aureis,
 Hæcque magis certat comere, & illa Deam,
Non secus, vt se ornare solêt, loca summa parâtes
Visere, & æternos ante sedere Deos.
 Mox adeo excultam celi super ardua templa
 Ante torum magni constituere patris.
 Numina cuncta nouæ mirantur munera formæ,

Et sibi quisque Deam clamq; palamq; petit.
 Hanc vnā censent meritam, cui pareat ether,
 Et mare, & affuso perflua terra mari.
 Hæc horis accepta refert Venus, hoc magis vno,
 Munera tam raræ quod dederint tunice,
 Nuda per herbosos, & adhuc ingloria campos
 Fors traheret segneis Cypria Diua moras.
 Non illi imperium terræ, non æquoris esset,
 Non daret in summos iura timenda Deos.
 Nec mihi dulce iugum, nec dulcia vincla parasset
 Egregia in nostrum nata puella decus.
 Quæ mihi præ superis, & siquid honestius illis,
 Quæ simul vt viuam, dispereamq; facit.
 Cuius acum tenuem toto magis æstimet orbe,
 Iudice me, quisquis mente potente sapit.
 Illam præcipue, taleis quæ finxit amictus,
 Qualeis non homines, non habuere Dei.
 Quas tibi tentet acus mea musa rependere grates,
 Improbis ingenium si minus vrat amor.
 Vror vt Etna, graueis sed non meus ore querelas
 Edit, vt Hercules igne minore dolor.
 Ille vbi virus atrox squalenteis occupat artus,
 Incusat summum voce dolente Ionem.
 Sic tua progenies præ Iuppiter inquit obibit?
 Herculesæ que author fœmina mortis erit?
 Nil ego tale queror, sic sic inuet ire sub umbras,
 Vnica sit leti causa puella mei.

STR. FIL.
DE NATALI DOMINAE.

Adite thura focus, Idus venere Decembres,
Semper habenda mihi multo in honore dies.
Uagij bis primum mea Cynthia, deq; parentis
Ventre recepta tuo gratia pulchra sinu est.
Os tibi legisti, genulas decor, ignea blandus
Lumina amor, pectus Cypria, Inno manus.
At celsæ insiluit maiestas regia fronti,
Quosq; amor, & Paphie pellicit, illa fugat.
Cætera quid sequar? & celo data signa sereno?
Astrâq; veridicis lapsaq; & orta polis?
Quid te fatiferi quicquam scrutator Olympi,
Nataliq; super, sideribusq; rogem?
Magna fides, superis micuisse fauentibus igneis,
Qui formam, & mores, ingeniumq; darent.
Inq; ipsum (si non sidera falsa) Ionem.
Non aliena loquor, venturi certus aruspex
Hos dedit euentus, matre petente, meos.
Infelix, felixq; Puer, modo fata tulerunt,
Perpetuam Dominam, seruitiumq; tibi.
Cynthia es illa, tibi longos seruire per annos
Destruor, hoc magnis par reor esse Deis.
Libertas iam prisca perit, nec obire recuso
Imperiosa licet, iura potentis Here.
Quin iuga ferre iuuat, seu me vltima littora Thyles
Viscere, seu rigidos malit adire Getas.
At tua cum videas quacunq; in iussa paratum,

Ne sine me lateri longius ire tuo.

Te sequar vsqz, tuis non obsequiosior alter

Imperijs, nec qui sit mage fidus erit.

Et discedenti, reduciqz iterare licebit

Oscula, quæ pretium sedulitatis erunt.

Ipse ego sæpe locum Veneri meditabor, & horas,

Aut ego si nequeam, tu mihi vtrunqz dabis.

Quid meditanda tamen Veneri loca? quælibet apta,

Ipse oculos hebetat prætereuntis amor.

Siquis & aspectos non occulet, illita multo

Felle laceffiti sentiet arma Dei.

Blanda Venus, nec acerbus amor, si quis tamen illos

Ledat, acerbus amor, nec bene blanda Venus.

Nos Veneri morem, morèmqz geramus amanti,

Nunc quoniam nobis ille, vel illa fauet.

Dicantur bona verba, Deis reddantur honores,

Præcipua hæc sacris, cælitibusqz dies.

Te dedit hac Genius, sacrum Geniale paramus.

Quisquis ades, nexas flore perunge comas.

Nunc proferre decet, quos misit Eous, odores,

Quosqz Hispana novo puppis ab orbe tulit.

Nec quisquam incedat pulla sub veste, sed albis

Ad sacra contendant fœmina, virqz togis.

Nec gregibus, sed thure litent, & flore reposto,

Innocuus nullo sanguine gaudet amor.

HERCVLIS STROÆAE TITI FI-
LII EPIGRAMMATA.

Quòd duas pariter amet.

N mihi chara Nape magis? an mage ca-
ra Neera?

^a Chara Nape mihi est, chara Neera
mihi.

Vtraq; chara æque est, ipse æque charus vtriq;
illa, vel illa meis charior est oculis.

Nunc ego totus in hac vino, nunc totus in illa,
Vino in vtraq; simul, vtraq; mi vna, eadem est,

” Basia iunge Neera, Nape quoq; basia iunget.

” Quòdq; Nape dederis, pulchra Neera dabit.

De Calliroe, que vna sepulta est.

b Is vixit semel orta, bis hoc cõposta sepulchro
Post sua Calliroe funera facta parens. Cest

” Fœta erat, exanimis tumulatur, at excita partu

” Põscit opem, eruitur, mox parit, atq; perit,

De amore osculante Lauram cum matrem
crederet.

v Idit amor Laurã & matrẽ ratus, oscula iũxit,
Oscula que misto toxica melle ferunt.

Ussit, & exarsit, flammæq; hand gnarus acerbum
Fleuit, & in pharetra credidit esse dolos.

Conuoluit calamos. nullus reus. a rea dixit
Mater, in hoc omneis vulnere es vltã faces.

Ad Lauram.

i N me dum vixti, vixi in te Laura, sed in me
Cum iam non viuas amplius, emorior.

In Pana, & amorem certantes.

p An & amor quondam Lucta certare volentes
Deponunt Calamos ille, vel ille Sacros.

Hic onus alarum, villosæ Nebridos ille,

Proijcit hic arcus, proijcit ille pedum.

Tum liquido exutos artus perfundit oliuo,

Cecropiæq; modum seruat uterq; Pales.

Conseruere manus totis conatibus ambo,

Robore Pan fidens, dexteritate Puer,

Aspera pugna fuit, primisq; assultibus anceps,

Nunc Pana aiebant vincere, nunc puerum.

At demum elato prensauit cornua saltu,

Panâq; qui vincit omnia, vicit amor.

Ad diuam Lucretiam Borgiam Ferrariae Duce[m].

a N tibi larga parum Lucretia fata videntur?

Borgia quod prima sit data sorte domus?

Quod patre Alexandro, fratre inçlyta Cesare, quodq;

Sis Venus ore, opibus Iuno, Minerva manu?

Quodq; fauis Lepor hybleis tibi dulcior? & quod

Tantam ipse Charites non habeant charitem?

Quod socer Alcides, quod te Ferraria adoret?

Quod fluat in laudes Castalis vnda tuas?

*gocia Caprimus p.
 59
 vngulante
 in luctu
 dia*

*Lucretia
 Borgiam
 Alexan.
 vj fons
 et dicitur
 loris in
 iam vj q.
 in luctu*

Ni quoq; te Phæbo, Phæbiq; sororibus addas?
O tot inexpletum dotibus ingenium.

De Venere victa.

d Vm Venerem propria Lucretia cōscia forme
 Vel phryge conferrī indice nolle videt.
 O ccūluit roseos ficta sub imagine vultus,
 Vt pauidam alliceret Cyprida pulchra minus.
 P ublica sed formæ simul in certamina vêtum est,
 Exeruit latitans conspicienda iubar.
 Vix se prodiderat, vincor, Venus inquit, & hosti
 Personam, vt frontem conderet, eripuit.

De Hippolyta & Callimacho.

*obtus vprague
 nqua viv*
 r Vperat Hippolyte data fœdera patre coactus
 Emiliam vxorem ducere, Challimachus.
 I lla firit, sed dissimulat, noctemq; cupitam
 Pollicita, incantum transfadit gladio.
 E t spectante illo, (quid non muliebria cogit
Corda amor?) vsa sua dextera, & ense perit.
 Non graue obire proco, sed non obiisse repente.
 Non doluit proprio vulnere, sed Domine.

De Laocoonte.

ii On temere antetulit statuis prisca oibus etas
 Celatum triplici Laocoonta manu.
 E n geminus natis patrem implicat anguis, & vnus
 Sibilat, & senit, flêtq; gemitq; lapis.
 S i labor hoc ausus mortali excudere ferro,

Mirum tam longo non tenuisse situ.

S in dedit hoc Pallas, quid adhuc phrygas angit? Inso
Præsidae, fasne ulli ledere Roma tuos?

De diua Lucretia Borgia.

s It licet ignis edax, flammis furētibus æquet
Tecta solo, & sylvas vrat, & vrat agros,
P éraq̃ immensa licet sol interualla iacentem
Calfaciat nimis ignibus altus humum:

S i qua tamen distant, spatijsq̃ decentibus absunt,
Fomenta innocui blanda caloris habent.

A t simul argutos intendit Borgia ocellos,
Nil, licet intersint terra fretumq̃, inuent.

De eadem.

s Iquis Apollineos perferre diutius igneis
Lumine tentarit, lumine captus erit.

E t qui saxifica conspexerat ora Meduse,
Mutato rigidum corpore marmor erat.

A t quicumq̃ tuos miratur Borgia vultus,
Fit primo intuitu cæcus, & inde lapis.

Moxq̃ velut Sypili cantes lachrymosa madescit,
Vinit & in saxo (quis putet) vsq̃ dolor.

De Rosa eiusdem.

l Et nata solo, dextra Rosa pollice carpta,
Vnde tibi solito pulchrior, vnde color?

N um te iterum tinxit Venus? an potius tibi tantū
Borgia purpureo præbuit ore decus?

e am p
vndis
fuerit

De diua Borgia canente.

q Vale Pericleo manabat nectar ab ore
Quale suo recinit funere carmen Olor:
 Quale melos Siculo tenuit cita vela profundo,
 Tale refers, sed & hoc Borgia dulce magis.

De illustris viri capite.

h Oc caput in gyru quod nunc puer incitat, olim
 Pars erat illustris, magnaminiq; viri,
 Cetera mors tulit, atq; eade hęc ludibria liquit,
 Mortaleis sortis commonitura sue.

*Victoria hinc
 inde sortis*

Ad Lodonicum Pictorium Poetam.

e T Phœbum, Castasq; doces Lodonice sorores
 Salsa verecundo verba lepore loqui.
Vlla nec in toto prurit lascinia libro,
Pagina non minus est quam tibi vita proba.

Ad eundem.

q Vis posthac adeo procax, vt ausit
 Affirmare ἐπιπρομαρμαρτωλῶν libellos
 Ridentis Genij carere fruge?
 Ni lusus, Veneres, facetiãsq;
 Narret pagina pruriente vena?
 Cum nostri lepidos, venustulosq;
 Pictori legat, approbetq; versus,
 Et casto sale delibuta sensa,
 Que non dissimulet, sed aure blanda

Sanctarum chorus hauriat sororum,
 Et Regina chori, decusq; Iberæ
 Gentis, Delitiæq; agri Latini,
 Vultu Borgia personet sereno.
 Iam liuor taceat, diuq; uiuat,
 Liuori grauior, tacere, mors est.

Ad Lodonicum Tessiram Lusitanum.

o Cidui noua fama soli, cui pectore sacro
 Purpura callaica religione micat,
 Quiq; refers doctas bifido de monte Sorores
 In Lusitanæ regna beata plage,
 Quiq; aperis leges rerumq; elementa, sagaxq;
 Quolibet explicite mentis acumen agis,
 Parce, per Hercynios dum me rapit incita saltus
 Musa, breui si vix carmine nomen habes.
 Non Tessira tuo locus illic equus honori,
 Tanta sibi integrum gloria poscit opus.

Ad Cæliam.

t Am cito dissidium post gaudia Cælia nobis,
 Tam cito post ipsum gaudia dissidium,
 Ut mihi sit metuenda tui magis aura sereni,
 Quam perturbatæ nubila frontis hyems.
 Sperat enim à grauib; pacem mens anxia rixis,
 At mala de placida inrgia pace timet.

Ad diuam Lucretiam.

z Am bene quòd teneas numeros nõ Borgia miri
 Vnica si numeros, vnde elemēta facis. [est,

Muneris est iubar omne tui, fistisqz, ciēs qz

Cum libet è magno semina nata chao.

Causarum tu causa, in te deprehenditur ipse

Iuppiter, vna creas omnia, & vna beas.

De eadem trophæis aureis ornata.

b Orgia cū capto spolia ampla referret amore,

Inqz triumphali staret honora toro,

Mæsta Venus, lacrymisqz oculos turbata nitentis

Sæpe vbi pulchra graui perculit ora manu,

Constitit ante Ducem, & ne tu ne, ait, inçlyta scui,

Prona ego, & ipse tibi sponte dat arma Puer.

In obitu Hippolyte Tassone.

c Oniugis Hippolyte gelidos cū conderet artus

Marmore Tassone gentis Iulus honor,

Si, neqz tot bona, nec proles septena, me eqz

Fata moent lachrymæ: que satis, inquit, erunt?

Epitaphium eiusdem.

b Oc tuus Hippolyte posuit tibi marmor Iulus

Tassone primus nobilitatis honor.

M eqz ait, hoc non te coniux tego, mens mea busto

Clausula tuo, membris viuus at ipsa meis.

In Cupidinem marmoreum super Leonis spolio

dormientem, ad diuam Lucretiam.

e Cce cleonei substrata pelle Leonis

Languidus in duro marmore torpet Amor.

E stq̄ impune faces propè cernere, telâq̄, & arcus,
 Tangeréq̄ apposita pectora nuda manu.
S egnitie nec causa sopor, sed in Hercule, dum se
 lactat, & ora fera sanguinolenta refert,
R isit, in elatum detorquens sidera frontis
 Borgia, queis animi vis domita illa trucid,
P rocubuitq̄ Puer, fassus nihil esse quod obstet,
Arma ubi iuncta, decens forma, pudorq̄ movent.

In eundem.

B orgia nil mirum, si lassus ab Hercule victo
Victus & in fulva pelle quiescit amor.
A scidem grauis hirsuto spoliasse leone,
 Et grauior tecum dimicuisse labor.

In eundem.

P arcite sopiti tractare cupidinis arma.
 Borgia custodit, próq̄ iacente ferit.

In eundem.

G orgone quid mirū Libycus si duruit Atlas?
 Lumine Borgiados saxificatus amor.

De eodem.

H erculeis super exuuijs, & marmore duro
 Cum face, cum telis te prope dormit amor,
E t torus, & decora ampla docent q̄ fortis, & asper:
Cetera, te curam Borgia habere Dei.

De eodem.

f Orte Cleonei substrauerat horrida monstri
 Hercule qua victo terga gerebat Amor.
s eq̄, facēsq̄ super spolio, calamōsq̄ locarat,
 Victrici recolens parte trophæa manu.
 (Res noua) Borgiados cum luce potentis ocelli,
Terga, puer, facula, telâq̄, facta lapis.

De eodem.

b Orgia dilecti tibi uina cupidinis ora
 Iliaca supplex mittit ab vrbe Venus.
Nec satis est muto, pharetrâmq̄, arcûmq̄, facémq̄,
 Iuncta dare, Herculea dat quoque terga fera.
Scilicet vt liqueat, se cedere muneri, & arma,
Quicquid & antiqui maius honoris habet.

Ad Bembum.

t Ecū habita, vt uinas. alibi quicūq̄ moratur,
Non uiuit: vita est uinere Bembe sibi.

Ad Carolos Agnellos,

o Chari mihi Caroli sodales,
 Agnelli pariter, parēsque amore,
 Uultu, moribus, eruditione,
 Equē si mihi charus, hic, & ille,
Plus meis oculis, meaque uita,
Imò plus oculis meæ puellæ,
Quam præ lumine, præque uita amamus,
 Adfatis precor, & simul uocato

Scalonamq; meum, meamq; Ianum
 Qui Mantus merito tuetur arcem,
 Gonzagamq; Aloisium, senemq;
 Carmele, & Clarie patrem cateruæ,
 Adsitis simul, advocatèq; omneis
 Quotquot nostis Apollinem colentes,
 Et quantum est hominum eruditiorum.
 Atq; hinc pellite pessimum poëtam,
 Qui vestri numeros Maronis audet
 Permutare licentius, palamq;
 Hoc defendere syllabas labantes,
 Errorèsq; suos, ineptus, excors,
Instar qui pueri sapit quadrimi,
Quem mater rudis educarit inter
Setosum pecus, hispidosq; senteis,
 Nunc ò, nunc Aries vterq; fiat
 Agnellus meus, & potente cornu
 Vesanam fuget vsquequaq; pestem,
In malamq; crucem, malosq; coruos.
 Ne tam bella malus Poeta posthac,
 Vt se protegat, inquietet orsa.

Epitaphium.

n E breue mireris marmor, breue corpus habebã
 Alter ab vndecimo vix mihi mensis erat.
 N il Violanta, nihil præ me Lodonicus amabat,
 Sèq; & opes, raptò mutet vterq; parens.
 M atris imago patri, genitoris imago parenti
 Vnus eram, talis forma, vigórq; fuit.

Francisciꝫ meum nomen referebat vtrinqꝫ
 Principis, vnde illis resqꝫ, decusqꝫ venit.
 A tropos eripuit, Guerreria ne domus olim
 Me crescente Deis inuidiosa foret,
 Sed mihi quos rapuit, sinat illa parentibus annos,
 Vita erat vnde mihi, mors sit & inde, inuet.

Ad Maximilianum Cesarem.

‡ E nihil est maius, regno nil maius auito,
 Nomine nil maius Maxmiliane tuo.

Vix totidem mundum vaga gloria peruolat alis
 Facta, quot ingenio sunt meditata tuo.

N on minus illustrem gens Austria iactat alumnū
 Quam celebret magnum Gnosia terra Iouem.

Qui specimen Clarij, Getici qui pectus, & arma,
 Menaliqꝫ velit noscere corda Dei.

Ille tuam aspiciat faciem, dextramqꝫ, salēqꝫ
 Treisqꝫ vno cernet corpore Calicolas.

In Meretricem.

p Asiphae Taurum Vacca decepit acerna,
 Flammeolo, plus est, decipis ipsa homines.

L ena tibi es, statuisqꝫ locum, tempusqꝫ, modumqꝫ,
 Inde vice alterius gaudia falsa subis.

T um cata dissimulas, vocemqꝫ genūsqꝫ, domūqꝫ,
 Et pauidē vultus Virginis instar agris.

» U t dolus est dispar, dispar tibi Dedalus, illi
 Cuius bone, res cum homine est callidiorē tibi.

G racia suppositam sileas pro Virgine cernam,

gras

Uacca hic pro pura Virgine supposita est.

In Invidum.

i Nuide, quid nostræ adlatras præconia famæ?
 Tantillum in vatem non cadit inuidia.
 Hunc pete, qui vigili noctem terit vsq; lucernâ,
 Et gracili præfert corpore grande sophos.
 Mi neq; nictantes somno fraudantur ocelli,
 Nec studio macies ora seuera notat.
 Nil dignum inuidia meditor, sed fama susurrat,
 Nescio quid de me, quod facit, inuideas.
 Aut hoc dissimula, aut famâ argue, quæ mihi tantis
 Arrogat, & de te nilve, parumve refert.

Ad Amicam.

s I modo *sauiolum* sineres me sumere, & inde
 Dulce magis dulci sumere *sauio*.
 Pollicitus sum magna tibi, quæ parua putasti,
 Nostra ferens nullam verba habitura fidem.
 Quare age, iâ rursus tibi cōsule, quæ mihi nec sint,
 Nec fuerint, possent & minus esse, dabo.

Ad Cælium Calcagninum.

c Celi, qui numeros Catullianos
 Calles tam bene quàm Catullus, istum
 Qualemcunq; precor, fuges timorem,
 Ne nostrum metuas subire nasum.
 Tam scitam, & lepidam locutionem
 Ausit nemo loquax, dicaculusq;

*doctissima
 vir loquitur
 cum ingenu
 ria scit*

Ronchis persequi, & inquinare morsu.

At quanto minus Hercules timendus?

Nulli noxius, omnibus benignus?

De Beatrice Nolana, quam Ambrosius

Leo Nolanus adamavit.

*admiranda & p
e fignie p
volucens d
sine*

v Nica quæ fuerat, nunc est mihi trina Beatrix,
Hæc Deus, hæc vates, hæc dedit arte manus.

Quæ formata Deo, cum nostris aspera votis

Staret, ab Aonio est altera picta choro.

Hac argente magis sine corpore corporis æstus,

Tertia Palladio est pacta magisterio.

Hæc mihi tota datur Paphijs licet oribus ora

Nectere, & ambrosijs pectora pectoribus.

Vox caret vna, sua quod si respondeat Echó,

Natura hoc rarum nemo negarit opus.

Sed vox nulla iuuat, rigida nam voce petenti.

Non daret. at si vox non erit vlla, dabit.

In Polycarmum.

n Vnc Arabū lapidē, nunc dentiscalpia quæris,

Commagena magis nunc tibi galla placet,

Frigida disparibus numeris nunc colluis ora,

Donnam Nunc leporem poscis, nunc Polycarme lupum.

Mercarisq; nihil, nisi quod sit dentibus aptum,

Et tibi dens nulla pro statione sedet.

33 Hoc facis, vt quivis denteis tibi indicet esse,

33 Sed fatuos produnt singula verba dolos.

Epitaphium pro Ioanne Pico Mirandula.

i Oannes iacet hic Mirandula, cetera norunt
Et Tagus, & Ganges, forsan & Antipodes.

Pro eodem.

h hic situs est Picus, cuius si cuncta perissent,
Virtutum septem vix sat erant tumuli.

Pro Angelo Pulitiano,

q Vis Lycias sortes? quis Phthig carmina vatis?
Transmissos Deli quis neget huc Tripodas?
 Quippe hic assidue Phœbus, Musæq; parentant,
Et charos lachrymis sepe lauant cineres.
 Quin si fata velint, tegerentur numina, sub qua
Angelus obdormit Pulicianus humo.

In Ronticum.

s Omniculosus homo es, cunctisq; superbior idē,
Nec tibi cor vivit Rontice, nec cerebrum.

In volantem Lygurem.

d Eseris arma volans vno perterritus ictu,
Et fugere armigerū, non pudet, & Lygurem.
 Quo tandem vt pigeat, quondam quæ dixerit, audi,
 Cum Clypeum nato Spartias indueret.
Hunc tibi semper ait genitor servavit ab hoste,
Quare hunc, vel serua tu quoq; vel morere.

In Tongilianum.

v Ibrissas quoties Vossellis Marsya vellit,
 Offensum vibras Tongiliane caput,
 Et tamen ad vomitum curris, nasumq; subeunde
 Sollicitas, mollis dum tibi glabra placet.
 Quòd nisi cessaris, fieri dum glabrio tentas,
Piscator fies putidus atq; olidus.

Ad Maurum Mediolani Ducem.

*hinc. furo in
 ditione in
 agging puchat*
 d Vm forte Hesperij Neptunus vasta profundâ
 Mulcet, & vndisonæ murmura Trinacriæ,
 Qua Lygurum insano Pelagi contunditur æstu,
*stavo hodie
 anug*
 Ingestis moles condita marmoribus.
 Audijt armigeris pontum insonuisse carinis,
 Atq; tuas sensit Maure fuisse rateis.
 Hinc geminum tritona ciens, vade ocyus, inquit,
 Sforcigenæq; refer talia dicta duci.
 Te iubet acciri Deus æquoris, est tua terris
Cognita fama satis, iam volet illa mari.

In Heluonem.

s Epe bibis, quòd sepe vomas, & sepe voracem
 Distendas miseri corporis ingluuiem.
 Quin si forte tenax stomacho cibus hæserit, hûc vel
 Dextra, vel in fauces indita penna ciet.
 Tanquam sis genitus perdenda ad vina, nec vlli
 Te natura alij finxerit officio.
O dignum laqueo facinus, quodcumq; voratur,
Turpiter ingritur, turpius egeritur.

In Anitum.

s Epē, iterūmq; rogas, vt Saturnalibus vnctis
Interdum tecum discubuisse velim.

Cum tamen indico cœnam tibi, plurima fingis,
Causandōq; meam ludis Anite famem.

T e semel inuito, ter prandia nostra reposcis,
Non inuitabo, tu licet vsque roges.

In amorem furem.

d Vm Veneris puer alneolos furatur Hymetti,
Furanti, digitum cuspide fixit apis.

I ndoluit grauiter, pueriliāq; ora rigauit
Fletibus, & matri spicula questus, ait.

V nde hæ tantillis vires animantibus? vnde
Exili possunt ledere aculeolo?

C ui Dea subridens, inquit, non tu quoq; Nate
Corpore non magno vulnere magna facis?

Epitaphium pro Lucretia infante.

i Nuite absiderant tua fila Lucretia Parce,
Dum celeri properant ducere pensa manu.

C ūmq; eadem vellent subito connectere nodo,
Quod semel abscissum, mors ait atra, meum est.

Ad diuum Herculem Estensem.

d Vm furor Ansonio scxit manortius orbe,
Gallorūmq; timet terra, fretūmq; minas,
Quilibet in te oculos princeps clarissime seruat,

abundant
mors in ad
ca furant
fletibus
agit

Tēq̄ suis castris flagitat esse Ducem.
 Oblati imperij sceptrum ne despice, tandem
 Aurens vt sedeat Marsya in vrbe tua.

In Lycarmum furem.

s Vspendendus erat Phæbo redentē Lycarmus,
Furcam alius sero vespere fur rapuit,
Quid fonti sperare nefas? si turpia furta
Quod dederant laqueo surripuere caput?

Ad Balneum.

p Arua rogas, nostræ donē vt tibi germina Lau
 Obsequerer votis Balnee doctē libens, [ri
 I lla sed annexis cordi radicibus hæret,
 Huius & auelli non sine parte datur.
 Quod si forte mee fata immatura iuuentē
 Queris: age, efficiam quod petis, & moriar.

Ad Timotheum Philomusum.

L Vx micat ex oculis nostræ Philomuse puelle
 Unica, quæ in scythico temperat astra Die.
 Cogit & æstinam minimum feruere Syenam
 Rarâq̄ fert miti secula temperie,
 Esse gelu, flammâq̄ mibi, tamen aspice longa
 Tempora, quæ tali crescere luce vident.
 Ignara est vtrum cupiat mens ante resolui
 & stus causa grauis, causa maligna gelu.

In Paulum mendacem.

q Vi te Paule refert frontē amifisse, quod audes
Hiscere, quæ nemo comprobat, aut patitur,
Decipitur, non fronte cares, sed frons ita lingua
Distat, vti linguam frons premere haud valeat.

Epitaphium pro Oppia.

b Eu caue dñ miseris propius fers q̄ stibus aureis
Pondere adhuc viuam me grauiore premas,
Et ne forte putes gemitus Acheronte remitti,
Tristia subsistens discere fata velis.
Vestalis virgo lesi damnata pudoris,
Contegor hoc viuens Oppia sub tumulo.

Ad Thebaldenm.

t Hebaldee tibi nimis importunus, & audax
Dicor, & accepti vulneris impatiens.
Vera refers, sed quis magno se opponere amori
Ausit? crede mihi, nemo amat, atq; sapit.

Pro Ioanne Pico Mirandula.

d Vm stat Aristoteles cum magno rixa Platone
Et sedet Actæi muta caterna chori,
Nuper ad Elysios qui venerat Angelus, inquit,
Tantum (fabor enim) ponite dissidium.
Haud procul à nostro Picum modo liquimus Arno,
Qui vestras Latio soluit in orbe vices.
Quare age, si fas est, hunc ocyor, aduocet Arcas

concord
gloriosa
virtute
sed prope

Vltro auct hæc inter agmina differere.
 A pplausere omnes, exorataq; sorore,
 Virtutis nobis eripuerè decus.

Epitaphium pro Armina catella.

a Rmine tumulum vides Catelle,
 Quam plus luminibus suis amabat
 Fernandus, Ducis Herculis propago.
 Hæc, cum gallica permearet arua
 Saxosas Dominus vagans per Alpeis,
 Atque inuiseret vltimos Britanos.
 Tam longi comes affuit laboris,
 Somno peruigil excubans herili.
 Adde & blandicias, sagaxq; rostrum,
 22 Sen vellet lepores citare lustris,
 22 Sen perquirere phasias volucres.
 Istis pro meritis Herus benignus
 Muli verberè senientis i&tam
 Defflens marmorea locauit vrna.

In geniali prandio ad Merimiscum.

i Mmortale mihi fundas Merimisce falernũ,
 Sutilibus vernent pocula grata rosis.
 O mnia letitiæ, sint omnia plena lyxi,
 Omnia sint cantus, omnia plena ioci.
 Nunc Bacchum celebrare decet, Bacchóq; furenti
 Promere fumosis Massica vina cadis.
 F unde iterum calathos, iterum numerare labora,
 Expetit vndenos Parthenopæa scyphos,

Torqueat exhaustas cum sicca canicula fauces;
 Nunc dominæ nomen grandius esse velim.
Dextantem numeras, ceu nullum poscat honorem
 Quæ, grauat afflatu quarta elementa suo.
Quid cyatho fraudare sitim? meritòq; figuram
 Queris? & insanos fundis inepte sono?
Quid tibi cum dapibus, Varròq; macèr q; citantur?
 Censorem nescit libera mensa pati.
Cum mihi præstiteris totum exhaurire deuncem,
 Sit tibi pro sterili spiritus ille nota.

Hæc Elegia Impressis cæteris inuenta est, cum quod
 sequitur disticho. Quamobrem digna visa est, vt
 adiungeretur.

Deserit aligeri damnosa Cupidinis arma,
Lis sit magna licet cum ratione Deus.

i Mprobe cū solita careat mea pectora flāma,
 Quid nocturna mihi bella minaris amor?
Sit satis Hyberni glacialia frigora cæli
 Non semel ad duras sustinuisse fores.
Sint probrosa satis obscuræ iurgia noctis,
 Tòtq; mihi vacuos præterijisse dies.
Pubentèsq; satis tibi sit potuisse per annos,
 Pressa sub immerito colla tenere ingo.
Iprocul, haud tanti fuerint tua dona Cupido
 Vt mihi non pluris sit superesse diu.
Et satius fuerit veterum monimenta virorum
 Voluere, quàm turpi velle in amore mori.

que amor
sequuntur

deustatio
vis

Me piget igne meo quæquam torquere, pudetq;

Me dominæ, & populo sæpe fuisse iocum.

Turpia præteritæ cognoscere facta iuuenta,

Nunc, licet inuitus, præstitit acer Amor.

Vindice me varios liceat tibi quærere amanti

Cognita carminibus Parthenopæa meis,

Mutua ne dubites nutu dare signa loquaci,

Et miseros verbis detinuisse procos.

Me coram liceat missas tractare tabellas,

Plurâq; riuâli munera ferre meo,

Cessit enim solitus tepesactis sensibus ardor,

Nec me, qui demens egerat error, agit.

Frigidus est, calor ille, cinis, licet æstuet intus,

Qui me sollicitum fecerat esse, Deus.

Hinc Deus, hinc Ratio dubijs sub sensibus hæret,

Viq; simul certant ille, vel illa pari.

succubus Sed tamen incumbet stabili ratione Cupido,

Si datur ætherios vincere posse Deos.

De marmorea eiusdem Beatricis Nolane imagine,
quâ Ambrosius Leo Nolanus adamauit.

q Vis putet hos crineis? taleis quis credat ocel-

Ora quis artificii scalpta magisterio? [los?

Sibilat aura comis, nitida dant lumina lucem,

Ipsâq; si nequeunt, dixeris ora loqui,

Unde fuit duro tam magna potentia celo?

Huic natura nihil tradere plus poterat,

Sed roseæ Ambrosi dum te pius Oluiopœia

Tentat Amor raris credere delitijs,

I dalia niveam descripsit arundine ligdon,
 Quæ ferat interea gaudia magna tibi,
 Hinc anidos explere oculos, hinc frigida fas est,
 Haud semel hausta labris labra calere tuis,
 Hinc animi flammæ poteris releuare tuendo,
 Ni tamen hoc flammæ addere sit potius.

De eadem.

q Vi rigidi pars môtis eras, nunc pulchra puellæ
 Ora refers, debes iam lapis artificii.
 Sed formosa tibi debet magis ille Beatrix,
 Cui data de vultu gloria tanta tuo.
 Artifici non parta manu tibi fama, sed illi
 Nomine parta tuo, debet & illa tibi.
 E nthea turba tamen tantum subiungit honoris,
 Vt non prisca magis secla canant Iopen.
 I am superata Gnidus, velatâq; forma Diones,
 Iam quocunq; silet marmore Praxiteles.
 Plus igitur de te, qui confert plura, meretur:
 Plus bona victuræ carmina laudis, habent,
 Vincere quis tentet spirantia signa dipœni?
 Et tamen illa situ longa senecta premit.
 Carmina ni fuerint, Ephyreia quis sciet æra?
 Quis te, si taceat, Tyndari, Meomius?
 Semper inextincti diuino carmine vatis
 Quod peritura tulit dextera, viuet opus.

Dialogus.

b Ec quæ cōspicio, nūquid Dea Cypria? nūquid
 Candia Phidiaco marmore Pasithee?
 N entra quidem, alterutram nemo mihi deneget esse,

Tam placet, ore, genis, lumine, fronte, comis.
 Non Venus hæc, nõ vlla charis, sed pulchra Beatrice
 Quæ meruit fausti nominis augurium.
 Scilicet Ambrosi, quo Nola superbit alumno,
 Hæc data carminibus concelebranda tuis.
 Hanc Venus, & nati simul effinxere volucres,
 Effet vt Aonio concupienda viro.
 Ergo tot vna tenet mortali corpore dotes,
 Vix quot in astrigeris axibus vlla tenet.
 Hæc mortalis adhuc, sed cum se membra resoluent,
 Eternum viuet, nectare, & Ambrosia.

Imago loquitur.

c Vm tibi sic placeam, q̄ sim licet aspera tactu,
 Hos nequeas vultus credere marmoreos,
 Quid nitidos veri spectes si luminis orbes,
 Tela quibus nostro cessit amor lateri?
 Sed procul hinc abscede, solet mea sæpe Cupido
 Pectora frustatis figere arundinibus.
 O quoties dixit, vincet manus ista puellam,
 Quæ styga, quæ terras, quæ mare, quæ superos,
 Hic licet assideas, & marmora surda fatiges,
 Nil tibi quod proffit, saxeæ forma dabit,
 Qui faciem finxit voluit simul addere mores,
 Et duram duro marmore composuit.

Eadem.

q Vid lapidẽ spectas? quid mutua verba mora-
 Nature ne putas, quod fuit artificis? [ris?
 Ne stupeas, propria Malnicus luditur arte,

Et viam iurat, dissimilémq; sue.
 Miraris si fallo homines? Dens ipse Deorum
Factus ob hanc formam, bos, equus, imber, olor.

non explorat
 in istum suu

Ad Thebaldeum.

t Hebaldee meo cum te mutasse tuum cor
 Nosceret, iniecit Flavia pulchra manus,
 Et mihi num demens aliena tenere putasti?
 Qui dedit hoc, rapuit perfidus ante mihi.
 Sic ait, atq; tuum cor abstulit, inde secuta est.
Cor anima, vt faciat corpus inane meum.
 Quare, aut redde meñ, aut tu contra, iure repugna.
Res sine lite mea est, litigiosa tua est.

In Castricum.

s I te amo, me quoq; ames: & si te dicis amare,
 Iste tamen non est, si bene quæris, amor.
Tantum velle, & nolle, velit, nolit quod amicus,
Est amor: at non vis que volo, nolo, ea vis.
Non amor hic, verum effigies, & nomen amoris,
 Sic nec ames potius Castrice, te nec amem.

amicitia

In Gargilianam.

m Orosis nondum squalent tibi tempora canis,
 Nec labat annofo pendula ruga situ.
 Et iam nulla tuo vernant in limine ferta,
 Nec crebris teritur ianua dissidijs.
Te iuuenes, te odere senes, desertaq; langues,
Que fueras procerum publica cura prius.

Lydia Santonico mutasti stragula velo.

Et toga vix corpus sutilis omne tegit.

Quódq; in te nulla licuit sperare senecta,

Ducis honorata lurida pensa manu.

*agnudinales
In gallos* Hoc tantū superest, vt ceram, aut crustula vēdas,

Nam, male habet, cum nent Gargiliana lupa.

In Glyceren.

n Te dicere bellam & integellam,

Per quodcunq; hominū, & locorum vbiq; est,

Nil prodest, Glycerē, decus coemptum

Prefers, & Venerem vsquequaque turpem

Nonit tam bene quicquid est procerum,

Frustra vt candidulam vocem, probamq;.

Quare ascitus eat color lanatum,

Et mores Sybariticos venustes,

Si vis bella mihi, & pudica dici.

In Gelliam.

n Vnquid referat Idibus seueris

Indulgere Cupidinum Lucello,

Tute exposita probris sub Angiportu

Nosti Gellia, quæ rudeis, putreisq;

Lanas ducere tutius putasti,

Canens Luciferos inominaleis.

Ad Glyceren.

q Vātū erat i me animi, addictū est tibi, vivit &

Quo sapim⁹ male, que nos op⁹ est sapere, [i te,

Haud tamen id satis est, ni meliora feras,
 Non ebore & gemmis, non auro vera paratur
Nobilitas, aliquid maius habere decet.
 Nam virtutis opes tantum ornamenta putantur,
 Quas fortuna sua datq; rapitq; manu. *nobilitas*
 Hæc igitur nequeunt generosum reddere quinquam,
 Causam in se virtus nobilitatis habet. *via sua*
 Quare, ne similem Princeps te indicet umbra,
 Quæ norit nullos edere muta sonos.
 Oscula cum dederis felici debita dextre,
 Sis memor hæc Regi dicere verba meo.
 Summe Ducum, quo non alius vel nomine maior,
 Vel bello melior, vel pietate prior,
 Strozius hæc iussit me limina Titus adire,
 Qui tua non ficta numina mente colit.
 Cuius certa fides, varijs tibi cognita quondam
 Casibus, extremum stabit adusq; diem.
 Ille sub auspicio, primis quæ iusserat annis
 Hæc prodire cupit qualiacunq; tuo,
 Maior ut accedat scriptis ex nomine tanto
 Gloria, qua tecum vivat, & ipse diu.
 Nec velut egregiam me rem tibi dedicat author,
 Quæ vestit Herculeo digna supercilio,
 Sed potius, ne quot meritis, & qualibus illum
 Prosequeris, memorem se minus esse putes.
 Summe libens animus quicquid tibi deditus offert,
 Non data, mens dantis respicienda tibi,
 Non aspernatur sincero corde ferentis,
 Supplice cum voto munera parva Dei.

Tu quoq; terrarum, atq; hominum cui lata potestas,
 Penèq; cælitibus par, imitare Deos,
 Et licet imperij te moles occupet ingens
 Assiduus curis, detineatq; sibi,
 Fronte tamen placida, siquid præstabitur oci,
 Respice ad hæc præsens quæ tibi dona fero.
 Inuenies aliquid teneros hic præter amores,
 Iudicio damnes quod minus ipse tuo.
 Tèq; tuèq; leges clarissima nomina gentis,
 Ac celebres fama quos canit ille viros.
 Addita sunt etiam pedibus nonnulla solutis,
 Texta sit vt varia nostra corona rosa.
 Utq; reor proprium, quod postera forsitan etas
 Sit lectura, tibi nunc meditatur opus.
 Talia magnanimi per te referantur ad aureis
 Herculis, ò Domino chare libelle tuo.
 Sedulus hæc postquam mandata peregeris, vt nos
 Diligat, hoc nimium ni putat esse, roga.

Q V O D D I E S O L E N N I D I V I
 Georgij amare Anthiam cœperit.

c Andida lux aderat Maijs vicina Calendis,
 Quam festam veteres instituistis Ani.

Quam pia solenni celebrat Ferraria cultu,
 Aurea cum admissis premia ponit equis.

Cùmq; frequens tardos populus spectator asellos
 Increpat, & plausum turba iocosa ciet,

Cùm rapido certat iuuenum manus emula cursu,
 Vitta retroflexam cui premit alba comam.

Tempore quo Zephyrus viridanteis euocat herbas,
 Et vario pictam flore colorat humum.
 Purpureo cum vere nouus redit annus, & ales
 Plurima frondosis garrat in arboribus.
 Hic dum sollicito spectarem lumine cursus,
 Ante mea arcitenens constitit ora puer.
 Aurea cui laua pendeat parte pharetra,
 Nudus, & aspectu blandus & acer erat. *Amor*
 I sc̄q̄ ubi collegit celeres, quibus utitur, alas,
 Deprompsit nivea splendida tela manu.
 Atque ait, o Iuuenis, volucrum mirator equorum,
 Quod mirere magis, nunc mea dextra dabit.
 Dixerat, & pariter sonnit cum voce sagitta,
 Inq̄ meo subitum pectore vulnus erat.
 Tum calor insuetus venas penetrat ad imas,
 Et magni patuit vis manifesta Dei.
 Dum stupeo, conorq̄ nouas extinguere flammās,
 Subridens pennis euolat i' e suis.
 Acer ut insolita calabris domitoris habene
 Pugnāt equus campis, qui modo liber erat.
 Post tamen audacem discit tolerare magistrum,
 Et fractus docta concidit arte furor,
 Haud aliter mentis constantia victa seuerā,
 Et mea corripuit plurimus ossa Deus.
 Collaque submitit domito luctantia fastu,
 Et dominam victor, seruitiūque dedit.
 Tum monuit, tenera valeat quid gloria formā,
 Quid faciles oculi, virgineūque pudor.
 Nec mihi consilio, nec prodest viribus uti,

Et bene libertas ante retenta, perit.

” Felix, qui sacros tutus contempsit amores,

” Nec dominae insanum pertulit imperium.

” Sed felix nimium rursus, nimiumq; beatus

” Si cui se facilem præbuit ipsa Venus.

At mihi si legem Paræ imposuistis amandi,

Si nostris hæc est meta petenta rotis,

L etor siderei vultus quod imagine carpar,

Qualem non ætas viderit vlla prius.

Hoc vireis natura suas effudit in vno,

Et mirata, suum vix opus esse putat.

Si Paris hanc faciem Phrygia vidisset in Ida,

Illo non isset indice prima Venus.

H uic merito potuit Iuno inuidisse figuræ,

Sub Ioue si primis nata fuisset anis.

H anc tu, si sapias potius pro Gnoside velles

In celum curru Bacche tulisse tuo.

C ætera cum dederint superi tibi, deerat amator,

Qui caneret dotes chara puella tuas.

I pse ego tale aliquid modo si promittere possum,

Castaliôq; bibit si mea fonte sitis,

I ngenium, mentemq; tibi formosa dicabo,

Et nostris fies nobilis ipsa sonis.

V os, quibus aspirat flatu fortuna secundo,

Nec resides virtus alta iacere sinit,

V os decet æternæ præconia quærere laudis,

S ublimi eloquio, belligerâ ve manu.

A t mihi formosam satis est cecinisse puellam,

H æc studia, has arteis, hæc ego bella sequar.

- Cœrula rostratæ proscindunt æquora classes,
 Proxima sed radit littora parua ratis.
 Sic ego cui tenue ingenium, nimis ardua linquam,
 Et satis est, si me culta puella probeat.
 Tu modo nymp̄ha velis paribus contendere flâmis,
 Quæ facie præstat, conuenit esse piam.
 O dimus Iasidem, quoniam crudelis amanti,
 Asperiorq; suis rupibus illa fuit.
 Tyndaris Iliaco si dura fuisset amanti,
 Non ita mœonio carmine nota foret.
 Cynthia clara minus, Nemesisq; obscurior esset,
 Sed facilis Nemesis, Cynthia mitis erat.
 Tu quoq; dulcis Anus tali dignissima prole,
 Incipe nos inter connumerare tuos.
 Me tibi vel generum, vel natæ suscipe fratrem,
 Quicquid in hac fiam, inuerit esse domo.
 Non vigil erato dubitem me affigere posti,
 Et fessa in gelido ponere membra solo.
 Nèc minor est rerum mihi, quàm tibi cura tuarum,
 Haud natæ custos aptior ullus erit.
 Este procul iuuenes, non hic corrumpitur auro
 Ianitor, officio fungitur ipse suo.
 Vos quoq; nocturni procul hinc discedite fures,
 Insomnis custos excubat in foribus.
 A quoties, cum me patientem cuncta videbis,
 Ipsa etiàm dices, non amat iste, perit.
 Nec poteris nostro non ingemuisse labori,
 Dignâq; pro meritis præmia ferre meis.
 Non ego Sidonias vestes, non aurea tectâ,

Fertilis aut agri ingera mille petam.

Una satis fuerit regno mihi charior omni
Anthia, qua felix coniuge semper ero,

Qualis visa Anthia sedens sub um-
bra in Coppari agris.

¶ Vasis erat roseis in odore vallibus Etnæ
Virgineo lusu languida Persephone,
Qualis apud Xanthum nemorosa sedit in Ida
Oenone socias inter Hamadriadas,
Qualis pinifero confecta cede ferarum
Procubuit Cynthi fessa Diana iugo,
Talis Coppari peragratis Anthia campis,
Lassa sub umbrosis concidit arboribus.
Tum mihi visa decens, tam se formosior ipsa,
Ignea quam cedunt sidera Phœbe tibi.
Vidi ego flauenteis auro certare capillos,
Oraque purpureas exuperare rosas.
Vidi ego sideribus nitidos contendere ocellos,
Candida Sithonias vincere colla niveis.
Ipsa suo varios disponens ordine flores,
Texebat facili mollia ferta manu.
Quam circumfusa dictabant carmina Nymphae,
Et querule folijs obstrepentis aues.
At vos felices, fortunatæque puellæ,
Virginei comites, consiliumque chori,
Dicite signa dedit mutato signa colore,
Dicite qui vultus me veniente fuit.
Num discedentem argutis spectarit ocellis,

Illius an fuerit nomen in ore meum?

A quàm ne fieret Zephyri noua præda verebar,
Flamine cum molli blandior ille foret.

Quid sit amor venti Borea didicere magistro,
Quaq; petunt omnes, non bene tuta manet.

A quàm purpureis inuidi floribus amens,
Sedula quos niuea legerat ipsa manu.

Pertinuiq; Iouem, ne se mutasset in illos,
Fallere qui varijs nouit imaginibus.

E uropen tauro, Danaen deceperat auro,
Atq; Deum niuea dissimularat aue.

His mea vita dolis ne tu caperere timebam,
Sollicitumq; tuus me facit esse decor.

Nam tibi vix similem veteres cecinere poetæ,
Nec videt immenso Phœbus in orbe parem.

Qui vult humano celestem in corpore formam
Cernere, de facie cogitet ille tua.

Nec minus ingenio, & morum candore probaris,
Atq; sibi talem quisq; venire cupit.

Ergo prius tellus alimenta negauerit orbi,
Et nouus hesperio surget ab axe dies,

Ante Pado Tagus, atq; Athesi miscebitur Hister,
Pectore quàm vultus defluat iste meo.

Felices, quibus & charam retinere puellam
Semper, & in tuto viuere amore licet.

Quos neq; turbarit vigilans in lumine custos,
Dulcia nec tristis gaudia norit anus.

Nec quibus insidias obscura nocte pararit
Exciliens tacitis aspera turba locis.

*Jupiter libio
indifferens va
formam formam
ut puellam de
ret*

imitatur

Hæc mihi sæpe nocent, hæc sunt mihi sæpe timēda,
annus unus Me tamen in primis callida torquet annus.

Illa meos aditus seruat, timidamq; puellam
 Territat horrendis imperiosa minis.

Hanc tibi cum dabitur ludendi copia, fælle
 Anthia, nec placidum tempus abire sine.

Nam non semper eris, quæ nunc formosa iuuenta,
Iam veniet celeri curua senectæ gradu.

Ut violas, roseumq; vides cessare decorem,
Squalet vt amissis horrida sylua comis,

Candida sic etiam facies abeuntibus annis,
Deficit, & nil tunc pœnituisse iuvat.

Laudat Anthiam à forma, & moribus.

o Bene conueniens capiti velamen honesto,
 Sidereos oculos, aurea fila, comas,

o teneram, leuēq; manum, cui Inno, Venusq;
 Inuidisse queant, & tua Phœbe soror.

o niveos artus pylla sub veste latenteis,
 Et non humanis edita verba sonis,

o dulcis risus, habitum, morēq; venustos,
 o nulla læsam labe pudicitiam,

o vos in me insolitum, vos in me accenditis ignem,
 Imāq; furtiuus corripit ossa vapor.

o vos mihi sollicito rapitis de pectore sensus,
 o Et votis alitur spes animosa suis.

Aspicite, vt vero pro corpore restet imago,
 Et nisi fertis opem, mox ego nullus ero.

At tu naturæ decus, exemplūq; potentis,

*hic omittit
 gestumque*

Quā non est Latio pulchrior vlla solo,
 Tu nitidos in me conuerte parumper ocellos,
Queis potes obscura reddere nocte diem.
 Tu precibus non dura meis, præsensq; faueto,
 Et mihi (si fas est) dicit, noster eris.
 Mortaleis æquat superis clementia Diuis,
 Et miseris rebus consuluisse piū est.
 Si dedit egregiam faciem natura puellis,
Non adamantæum pectus habere iubet.
 Nec iubet exitio tristi lætentur amantum,
 Fallitur, id suadet signa puella sibi.
 Sed placidi mores, & rusticitate carentes
 Cum tibi sint, nimium mens mihi casta nocet.
 Mens mihi casta nocet, qua tu formosa triumphas,
 Et qua summa tuum sidera nomen adit,
 Non tamen inuenies in nostro crimen amore,
Non animum turpis, sed pia cura mouet.
 Nōsq; precor societ placidos hymenæus in annos,
 Atq; maritalis præferat ipse faces.
 Hoc si contigerit, nec dedignata recuses,
 Despiciam magni ditia regna Myæ,
 Nec magis assyrij, quæcunq; est gaza sepulchri,
 Aut opus optarim nobile Pyramidum,
 Nudus amor non curat opes, discedat ab illo,
Sollicite quisquis seruit auaritiæ.
 Quem potius pretium quàm culta puella mouebit,
 Dignus cum censu est ille perire suo.
 Non animum nobis adeo tribuere tenacem
 Fata, nec ingenium sordida cura premit.

Cui tantum superest, vt videre possit honeste
Gaudet, hos fineis præterijse nefas.

De discessu Anthiæ ex vrbe Ferraria.

Postquam Ferrariæ discedens mœnia liquit
Anthiæ, Ferrariam liquit & ipsa Venus.

Mollis amor simul betruscas migravit ad vrbeis,
Secum blanditias, delitiâsq; tulit.

Sed licet ad Tanaim, rapidumq; feratur Hydaspem
Herculeas quanuis transeat illa vias,

Quâq; rotant fluctus alterno vortice Syrtes,
Per mare, per terras subsequar ipse tamen.

Nunc vtinam sumptis imitarer Persea pennis,
Nunc vellem ingenium Dedale docte tuum.

Nunc ego Medæ, quo fugit Iasona currum
Optarim, volucres Triptolemiq; rotas.

Sicilicet vt domine subito impromissus adessem,
Duceret ingratas neu via longa moras.

Quò propero infelix? pergâmne per aspera saxa?
Per gelidas alpeis, perpetuâsq; niveis?

Quid si latronum occurrat manus impia, raptis
Vestibus immitti quæ petat ense caput?

Aut nemorum latebris, aut alto monte ruentes
Dilacerent rabidæ membra cruenta feræ?

Nonimus infaustos casus, discrimina amantum,
Fata obstant latis inuida principijs.

Pyramus exemplum præbet, miserandâq; Thyssæ,
Quos rapuit simili mors violenta modo.

Testis adest, animos cui conscia virgo natanti

Sæpe in arenoso littore visa dedit.

Ille per insanas medijs aquilonibus vndas

Ibat, vt optata posset amante frui.

Nec renocare minis genitor, nec flectere mater

Blanda potest, vltro sed periturus abit.

Iamq; procelloso positurus in equore vitam,

Hei mihi congeminat Sesta puella vale.

Sesta puella vale clamabat, & ecce loquentem

Præruptus vastæ supprimit æger aque.

Præterea iam forte nouum su pirat amorem

Anthia, nec fidei, nec memor ipsa mei.

Rara quidem fida est, oculus nisi nutriat ignem

Fœmina, iuratos vix timet vlla Deos.

Perfida securum sic te Menelaë fefellit

Æterna ad Troiam veçta Lacena rate.

Arsit in Ægistho furiosi mater Orestis,

Dum gerit Atrides vindice bella manu.

Multæ etiam, quarum veteres meminere poëtæ,

Deseruere viros, legitimamq; fidem.

His fortasse meam poterunt numerare puellam,

Atq; ideo, doleam cur ego, semper erit.

Me miserum, quonam dominæ fiducia cessit?

Quid queror? & vano terreor ipse metu?

Parce precor mea lux, siquid male lingua locuta est

Omnia magnus amor tuta timere iubet.

Sic Deus ille mihi stimulum sub pectore fixit,

Rarâq; cum casto forma pudore venit.

Sed tua Penelopen superat constantia, quannis

Illâ sit Argolice fama pudicitie.

leander

vnda procellosa

ver. est. sola
in gloria
est amor

I bo igitur, nec me certum tardabit eundi
 Tristis hyems, segneis impiger odit amor.
 Illius aerias pennis tranabimus alpeis,
 Atq; aderit nostrae dux Cytherea via.
 T hyscus at incolumem postquam me acceperit Aruus,
 Et dominam dabitur posse videre meam,
 T unc ego velatus myrto viridante capillos,
 Persolnam magnis debita vota Deis.

Amica potitus, gloriatur.

d I superi, Venus alma, puer venerande Cupido,
 Nox hesterna mihi gaudia quanta dedit?
 Clara sub obscuris latitabant nubibus astra,
 Considerat vultus candida Luna suos.
 A d dominam furtim superato culmine tecti,
 Conscia me inso tempore duxit anus.
 Mollia quis varijs amplexibus oscula mista
 Narret? & in teneris dulcia verba iocis?
 A quoties esset cum iam lassata voluptas
 Mutua, blanditijs est renocata Venus?
 Quam me praeteritos casus meminisse iuuabat?
 Et fusum in nuceo multa referre sinu?
 I te procul segnes, atrae quos tempora noctis
 Terrent, & multa nubibus auster aqua.
 P recipiti quibus ad dominam timor ire fenestra
 Obstitit, ite procul, sinquite signa ducis,
 Fortibus intrepidi sunt castra cupidinis apta,
 Et iuuenum audaces adiuvat ille manus.
 S iue novos aliquis furtim tentabit amores,

seu faller segnem canta puella virum,
 Ipsa Cytheriaco despectans vertice terras
 Annuit, ac ridet dulcia furta Venus.
 At mihi, si tecum taleis perducere nocteis,
Tēq; meo liceat vita tenere sinu,
 Congerat ò quantum cupiat sibi quilibet auri,
Me satis est duram pellere posse famem.
 Et stiuamq; sitim sedare fluentibus vndis,
Et satis est humileis incoluisse casas.
 O quam me in viridi tecum recubare iuuaret
 Gramine, fagus vbi funderet alta comam.
 Mille rigans flores nitidis vbi riuulus vndis,
 Per vicina leui serperet arua sono.
 Illic & volucrium sub opacis abdita ramis
 Continuat querulos garrula turba modos.
 Sylvarumq; comas tenui mouet aura susurro,
 Gratiore mulcet languida membra quies.
 Crimen apri formosus Adonis, & ipsa Dione
 Sæpius in solis delituere locis.
 Sic Paridi Oenone, sic cæli sede relicta
 Dignata est tenero Luna coire proco.
 Montibus ante Ionem iuuenes, pariterq; puellæ
 Errabant, viguit tunc sine labe pudor.
 Pace tua gens prisca loquar, sic credere oportet,
 Durus in hoc ego sum, subdubitoq; tamen.
 Atq; vtinam nobis iterum mos ille rediret,
 Nunc melius scirent commoditate frui.
 Non ego sepe graueis perferrem mente dolores,
 Humida nec lachrymis lumina nostra forent.

adu. cholius
 1105

A t tibi qui facilem custodis dure puellam
Ianitor, exitium numina triste ferant.

S it Domino suspecta fides tua, teq̄ perosus,
Insidias vitæ præparet ille tuæ,

U t vigiles semper, nunq̄ tamen omnia cernes,
Decipit astutos ingeniosa Venus.

I ò non Argus, Danaen non ferrea clausam
Ostia seruarunt, Acrisiusq̄ pater.

T u, cui pro meritis oculum despecta iuuentus
Euulsit, demens cuncta videre putas?

S i mihi credideris, aditum dabis vsq̄ petenti,
Aduentu nec erit ianua clausa meo.

T unc ego te propter vitæ discrimen adire
Non dubitem, & patrijs me spoliare bonis,

F erre nec ista tua pro libertate recessem
In me translato vincula seruitio.

E heu quid precibus fluctus placare tumentis
Conor, & iratis perdere verba notis?

I llum monstifera genuit Polyphemus in Cæna,
Inq̄ truci durum pectore marmor habet.

F raude mea capiendus erit, mihi nanq̄ futuri
Composuit magicum præscia carmen anus.

I lla soporiferum liquido cum melle papauer
Miscuit, & varijs gramina secta locis,

H æc docuit Baccho diffundere, dicere verba
Queis sopor inuitis eliciendus erit,

M ultaq̄ de celo quibus ignea sidera ducit.
Et rapidi ad fontem fluminis vnda redit.

I lla annos adimit senibus, labefactaq̄ mira

ingressus

delatio

parvulus in
focione

infamia

- Arte, cupidineas mittit in ossa faces.
Cum libet, insolito iuuenes inflammat amore:
 Cum libet, extincto deficit igne calor.
Illa iubet fractis manes prodire sepulchris
 Nigrâq; terrifica tartara voce mouet.
Carmine longinquos messem traducit in agros,
 Et cantata suum deserit herba solum.
At vos Calicole nostris ignoscite cæptis,
 Non mea contemnit numina vestra fides.
Nec soror hos Phœbi metuant, nec sidera cantus,
 Hac domina tantum querimus arte frui.

Ad annulum quo donatus fuerat ab amica.

- A**nnule dulce mihi dilectæ munus amice,
 Annule delitias inter habende meas.
Tu licet excellas auro pretiosus, & apte
 Gemma sit artifici clausa magisterio,
Est aliquid, mihi quo meruisti gratior esse,
 Scilicet in ninea te tulit illa manu.
Illa etiam, dono cum te mihi tradere vellet,
 In primis monuit, q̄ sibi charus eras.
Mecum igitur semper noctesq; diesq; manebis,
Mille tibi amplexus, oscula mille feram.
Inq; sinu ponere manus dum nostra lauentur,
Inuida ne vitidum te mihi ledat aqua.
Tu modo leua caue commissum perdere pignus,
 Si qua hoc mandantis gratia tangit Heri.

*Deliciae
meae*

AD IANVM PANNONIVM POE-
tam antiquis Vatis. cōparādum, qui postea crea-
tus est quinqueeclesiensis Episcopus, vt sinat se
placito indulgere Amori.

q Vis nouus ille sacri vates Heliconis in antro,
Cuius Apollineum carmen ab ore sonat?

Dicite Pierides vbi primos egerit annos,
Quæ tener insueto presserit arua pede.

Quo duce laurifera peragraverit Aua Syluæ,
Sub quibus ille vagans lusserit arboribus.

At nisi mens fallit videor cognoscere vatem,
Hunc Heliconiades vos aluisse, ferunt.

Vos canere arcano puerum docuistis in antro,
Pulsâq; fila leni sollicitare manu.

I pse sacris adhibere choris dignatus Apollo,
Iussit honorata cingere fronde caput.

Pêr q; pias duxit sedeis, & amœna vireta,
Plurima Pegaseos qua tegit vmbra lacus.

O nimium felix, ò fortunate Poeta
Ingenio priscis equiparande viris

Ecce tibi faciles donant sua carmina Muse,
Nec negat Aoniam pulcher Apollo lyram.

Iam tibi pallenteis ederas, Thyrsosq; merenti
Præbuit, & currus Euehius ipse suos.

Nec tibi deficiunt vbi vis intendere vires,
Ardua siue libet, seu leniora sequi.

Quid formæ decus, & mores, sanctumq; pudorem,
Quid referam vitæ candida facta tuæ?

- Omnia presentes superi tibi Iane dedissent,
 Ni vacuum dulci pectus amore foret.
- Immeritas, nec iam satis est odisse puellas,
 Tristia sed tetrico carmine bella paras.
- At mihi seruitium capto, Dominamq; ferenti
 Objicis extreme crimina desidia.
- Quodq; diu fuerim mordaci fabula vulgo,
 Nec patrijs humilis tollar imaginibus.
- Nec quod amans rectum videã, cū plurima cernas
 Subiectus nullis ipse cupidinibus.
- Incantumq; vocas, & sanae mentis egentem,
 Cuius sit dubio credita cymba mari.
- Munera quinetiam charæ pretiosa puellæ,
 Ut suspecta mihi despicienda putas.
- Sæpe refers dulci sub melle venena latere,
 Et placitis hamum sæpe subesse cibis.
- Quanta puellari lenitas in pectore regnet,
 Quam cito consuerint credere falsa, mones.
- Quid valeant herbae, quid noxia carmina narras,
 Et quodcumq; Venus monstret iniqua nefas.
- Multaq; fœminei memoras exempla furoris,
 Transuersas olim quas malus egit Amor.
- Acrior his ut me redimam rationibus vrges.
 Utq; velim ex humili tollere valle caput.
- Tum positis lenibus curis, & amore relicto,
 Regia sublimi condere bella pede.
- Non equidem aduersor tibi me nunc Iane monenti,
 Atq; meæ fateor crimina nequitie,
- Nec te Thersiten, potius sed Nestora dicam,

Tam bene qui noris, tam graviterq; loqui.

Sed tamen aut fatis, aut longo impellor ab usu,
Optina cum videam, deteriora sequar.

Non secus assiduis confectus febribus eger,
Inuisam medicæ despicit artis opem.

compa. Tum succos omneis, medicamina cuncta perosus,
Negligit infirmi corporis auxilia.

Forsitan huic poteris olim succurrere morbo,
Cum primo illatum nec graue vulnus erat.

Nunc sero medicina datur, nec inania posthac
Proderit amisso claudere septa bone.

compa. Non ita præcipites agitantur in equore cymbæ,
Cum Notus Ionij fluctibus insonnit.

Ut me versat amor pectus populatus, & omne
Ius animi, atq; suo me regit arbitrio.

Talis permultos tulit exitus, hic quoq; Titum
Auferat, hoc noster limite currat equus.

Mortaleis omneis, neq; enim trahit vna voluptas,
Ingenio sequitur proxima quisq; suo.

*hic hominum
vires
inhibita
morox* Hunc rapit armorum sublimem gloria celo,
Proferat vt domitis gentibus imperium.

Lucra petens mercem fuscis vebit alter ab Indis,
Alter ab Oceano flane Britanæ tuo.

*incedit
astrologus
philosophus* Ille sacris cælebs superum se dedicat aris,
Hic notat astriferi lucida signa poli.

Hunc inuat occultas naturæ discere vireis,
Et procul à vulgo condita mente sequi.

medicant Ille Machaonias animum conuertit ad arteis,
Versat hic antiquum sedulus Hippocratem.

Hunc iuris lassant numerosa volumina, at illum
 Nobilibus studijs docta Minerva tenet. *jurcaon, arto libran*
 Me mea sors tenero voluit succumbere amor,
 Et mihi pars huius credita militie est.
 Non ut rere tamen (liceat mihi vera tueri)
 Desidiam castris dux habet ille suis.
 An tibi cum vigilet totas ad limina noctes,
 Anxius in dominam segnis amator erit?
 Quem labor haud vllus, quē non via longa fatiget,
 Ignavi turpem sustinet ille notam?
 S trenuus oppositos audet transcendere monteis, *audax qui mat*
 Horrida nec Boreæ frigora curat amans.
 Nec rapidi tardant vudis spumantibus amnes,
 Cum fluit ex altis nix resoluta iugis.
 Lentus erat Iuuenis, cum seua per æquora nabat,
 Quem tepido fouit Sesta puella sinu,
 An Turni solitas vireis, animosq; Cupido
 Fregit? an ignavum reddidit Taciden?
 Ferre famem, tolerare sitim, contemnere somnos,
 Dura pati didicit plurima, quisquis amat.
 Sed non, quæ deceant positi sub nubibus atris *cecum amma*
 Cernimus, & vobis purius ista patent.
 Semivirum didicit monstrante Cupidine Theseus
 Quā voti compos perderet arte bouem.
 Incolumis nunquam patriæ tetigisset Iason
 Littora, phryxæ vellere clarus ouis,
 Ni bene suadus amor vitare pericula tanta,
 Poscere virginæam ni monuisset opem.
 Ille dat ingenijs vireis, animiq; vigorem

Excitat, ille rudeis præficit arte viros.

- A**st incerta sequor te iudice, nec mihi fas est
 Noscere quem mea sint vota habitura modum.
- H**æc quodcumq; hominum fruitur vitalibus auris
 Sors habet, & fati nescia iura latent.
- T**ène putas nostris exceptum legibus esse?
 An tua sors melior sorte putanda mea est?
- S**i mihi difficileis casus memorabis amantum,
 Sunt quibus indulsit non inimica Venus.
- H**aud semper vultu perstat fortuna minaci,
 Non omnis rabido est agna dicata lupo.
- C**æde Neoptolemus patria si territus esset,
 Liquisset turpi Dorica castra fuga.
- C**um toties fuerint infide puppibus unde,
 Creber in equoreas navita fertur aquas.
- A**n quia Cadmeum iuuenem lacerauerat olim
 Montibus Aonijs effera turba canum,
- S**egnius Hippolitus syluis, canibusq; vacavit?
 Venandi Cephalo cura minorne fuit?
- N**ec tu Palladias ideo nunc despicias arteis,
 Hæ licet intulerint plurima sepe mala.
- D**octa licet quondam magni Demosthenis ora
 In Dominum fuerint perniciofa suum.
- E**xitium ingenio quannis sibi triste pararit,
 Gloria Romani Tullius eloquij.
- C**ausaq; Nasonem similis procul vrbe fugatum
 Impulerit Getici littus adire maris.
- M**unera cur spernam grate mihi pignora mentis?
 Quæ summo queri digna labore forent.

- Gemma erit in pretio, quam se mercator auarus
Finxerit à rubri littore ferre maris?
- A nullus artis opus mira mihi vilis habendus,
Quem tulit in digito dia puella suo?
- Cui neq; nostra parem, neq; prisca temporis atas
 Vidit, nec similem secula futura ferent.
- Quam suavis placido comitatur gratia vultu,
Tristis vbi nullum vendicat ira locum.
- Quæ me non dubitat nitidis præponere ocellis,
Quæ mihi vel proprio corpore chara magis.
- Hæc in nos igitur magicas medicabitur arteis?
 Miscebit timida toxica dira manu?
- Thessalicos esto ritus, herbâsq; nocentis
 Nouerit, atq; ausit quæq; nefanda sequi.
- Quo reus admissio merui sperare venenum,
Immerito miseram cur paret illa necem?
- Quid metuum inuitus ne carmine cogar amare,
Cum nostræ cedant carmina cuncta Deæ?
- Hæc Laërtiaden facie Phæbeia Circe,
 Phasias hæc potuit detinuisse virum.
- Hæc mea difficili vinxit præcordia nodo,
Illius vt nulla soluar amore die.
- Quod si credentem nimium mutare puellam
 Criminibus fictis improba lingua valet,
- Imminet hoc alijs etiam commune periculum,
 In fera quos eadem prælia lingua ciet.
- Ille propinquorum communia iura resoluit,
 Fœderâq; antiquæ rumpit amicitia.
- Conditio hæc multos, non solos tangit amanteis,

Hæc te sollicitum reddere cura potest.

” Non seni (vt scribis) Catilinæ fœmina mentem

” Compulit in facinus, dux fuit ipse sibi.

” Nam furor immitis, quo perdere cuncta parabat,

” Egit, vt in prolem verteret arma suam.

Tarquinum rapuit dominandi ceca libido,

Materiam sceleri quæ dare sepe solet.

Si Danaï proles cognato sanguine ferrum

Tinxit, securis insidiata viris,

Causa fuit genitor inssis metuendus acerbis,

Vt formidatas tolleret ipse manus.

Lemniadum menteis agitauit numinis ira,

Nec fontes reliquas impia scylla facit.

Thesiden contempta Venus, non cressa peremit,

Vlcisci offensas sic solet illa suas.

Amphtryoniades non crimine Deianiræ,

Fraude sed occubuit perfide Nesse tua.

Molle dedit teneris pectus natura puellis,

Quas tamen impellit iustus in arma dolor.

Audierat partim, partim delicta mariti

Viderat, & gisti graia secuta fidem.

Lesiæq; natorum maculata est sanguine Colchis,

Et Progne infidi coniugis vltia nefas.

Cur omneis igitur sceleris tua carmina damnant?

De tot paucarum crimina siqua vides?

Extulit hunc etiam celeberrima gloria sexum,

Et monimenta suæ plurima laudis habet.

Virginitas vltro seruata, & bellica virtus

Magnum Oritbyæ contribuere decus.

Læpedon, Hippolyten, Menalippen, Iane videmus
 Illustreis inter nomen habere viros.
 H is quoq; se comitem merito Marthesia iungit,
 Nec caret Anthiope laude, nec Harpalice.
 Magnanimam Tomyrin, fortem propone Camillã,
 Et subeat menti Penthesilea tue.
 Adde & Amazonia reliquas de stirpe sorores.
 Respice Carmentam, respice Penelopen.
U lta nefas animo, propriaq; Lucretia dextra
Inuicito occurret clara pudore tibi,
A t rapidum nando transmittere Chlælia Tybrim
Ausa, suis animis præmia digna tulit.
 Quid te commemorem vestalis Claudia virgo?
 Quã stetit attoniti vindice fratris honos.
 Quisve tuum dignis nomen Cornelia tollat
 Laudibus? aut animum Porcia casta tuum?
 Quis te prætereat generosi pectoris Hester
 Non bene damnatos protinus vltia Syros?
 Quisve Palestina genitam te stirpe virago,
 Spem taceat patriæ, subsidiũq; tue?
 T e duce libertas Moseæ reddita genti,
 Assyriũsq; tua concidit arte furor.
 Si fortasse petes exempla recentia, nõnne
 Cognita perpetua laude Mathildis erit?
 S ponte opibus spretis regnum Violantã reliquit,
 Sæq; sacri sociam maluit esse Chori.
 N ec tamen hanc illi vel inanis gloria mentem,
 Vel præceptũ studium, simplicitãsq; dedit.
Sed ratio constans hanc turpi obnoxia voto;
 q.ij.

Ac vitæ tendens ad melioris iter.

Harum ingens numerus terras florere per omnes
Cernitur, hac celo queis datur ire via.

Legibus his etiam multas numerare solutas
Possumus insignis moribus, atq; fide.

Sed procul à cæpto videar discedere, si tot
Insistam exemplis, quæ bene nota tibi.

Deniq; seu belli, seu pacis munera quæris,
Seu noua, seu prisca temporis acta leges

Plurima, quæ laudes muliebria facta videbis,
Vix plureis titulos fama virilis habet.

Turpiter his hostem cum te fatearis amice,
Ac fugias vitæ quæ tibi nota comes,

Ede quid esse velis, quem te mihi dicere fas sit,
Aptane querendis laudibus ista via est?

Obscænum læso vitæ candore relinquis
Iudicium, verbis proditus ipse tuis.

Atq; aliquid licuit mihi credere, ni bene nossem
Ingeniosos mores, Socraticamq; domum.

Ipse ego naturæ ducentis intra sequutus,
Pergam, quo cæpi tramite, ferre pedem.

Nec tamè immerito, quid enim præstantius vnquã
Pacifico Genius mitis amore tulit?

Ille decus cæli, & superum incunda voluptas,
Hoc absente, Ionis regia tristis erit.

Illius aduentu gaudent volucresq; ferae q;
Quicquid alit tellus, equora quicquid alunt.

Hic pacis Deus est, & amabilis optat amari,
Spernit opes, odit turpia, pulchra cupit,

- At quæ bellipotens exercet vitricus arma,
 Non probat, & nulla est cæde cruenta manus.
- Si quis amans aliquid sine lege, immane, nefandum
 Molitur, nullum hic crimen amoris erit.
- Nam male compositæ præceps insania vitæ,
 Mortaleis animos in scelus omne trahit.
- Implacidas hominum docuit mansuescere menteis,
 Dulciâq; obiecit pabula mollis amor.
- Ille truces fastus, violentâq; pectora lenit,
 Nec regnum claris cedit imaginibus.
- & neamq; suum, ne non foret omnibus idem,
 Accendit vultu candida Elisa tuo.
- Nil sua facundum solertia inuit Vhyssem,
 Nec magno virtus profuit Cæcidæ.
- Pauper adhuc luxu penitus dum Roma carebat,
 Sceptrifer & geriam fertur amasse Numa.
- Aurea progenitum diuino sanguine Cæsar,
 Spicula cognati te petiere Dei.
- Ille ferum Hânibalem domuit, regemq; superbum,
 Area cui totus paruula mundus erat.
- Sensit & Atrides vim numinis huius, & arma.
 Concidit Argolica, quo duce Troia manu.
- Pectora quinetiam magni incaluere Platonis,
 Cuius tam celebri carmine notus amor.
- His comes accedit Caluus, mollisq; Catullus,
 Atq; Anser, flammæ qui cecinere suas.
- Abstulit ardentem Gallum formosa Lycoris.
 Carmine amatoris Cynthia clara sui est.
- Vixit ab insigni Nemesis celebrata Tibullo.

*ab exemp
 vim amor
 reuocat*

Vinit Pelignis nota Corinna sonis.

Ille sacri vates operis Iesseia proles,

Prefecit populo quem Deus ipse suo,

Bersabæe captus forma tibi magne Cupido,

Cessit, nec Salamon tutior ipse fuit.

Quiq; Philisteos subita oppressisse ruina

Dicitur, & certam non timuisse necem,

Succubuit victus, teneroq; vacauit amori,

Nec puduit domina multa iubente pati.

Nil magis horrendum Polyphemo senserat Etna.

Senior indomitis fratribus ille fuit.

Dum tamen æquorea siccas in rupe capillos

Excarsit visa te Galatea Cyclops,

Admouitq; preces blandus, studioq; placendi

Insolita rigidam pexuit arte comam.

Iam tibi poma legit, tibi pastoralia cantat

Carmina, lanigeras iam tibi seruat oueis.

Quem neq; proposito pietas humana nefando

Arcebat, magni cura nec vlla Ionis,

Lenijt hunc blandæ Veneris placidissima proles,

Quæ valet æternos sollicitare Deos.

Suspice quàm nitido mutata effulgeat astro

Frigida veliferas, quæ regit Vrsa rateis.

Suspice Sidonij radiantia cornua tauri,

Florida cui simplex ferta puella dabat.

Suspice Atlanteam Maiam, geminâsq; sorores,

Ab Ioue quæ celum pignus amoris habent.

Quis vero innumeros Alcide nesciat igneis?

Et quot seua manu monstra subegit amans?

Samson

- T**u quoq; amator eras, cum Thessala rura tenenti,
 Prestabat Citharæ fistula Phœbe vicem.
Quid Steropen, Venerēq; sequar? quid Pallada, quid ve
 Ilian hic referam Mars placuisse tibi?
Persea quid memorem, dubie qui premia pugnae
 Andromeden subito saucius igne tulit?
Quid ve triumphato dum victor ab orbe redires,
 Lyncibus auctam Gnosida Bacche tuis?
Arsit in Halcione gelidarum rector aquarum,
 Cepit Aminone, Laodicēq; Deum,
Illi cura fuit Tiro, & formosa Celeno.
 Anguibus & nondum cuncta Medusa caput?
Sic licet oceanus spatiosis obsitus annis,
 Flagrat in extincto Tethyos igne sua.
Tithonūq; pater cano venerabilis eno,
 De dea venturae premia lucis amat.
Hippotaden rapido ventorum turbine lassum,
 Pulchra fouet niveo Deiopeia sinu.
At Zephyrum Chloris, que floribus arua coronans
 Effiat odoratis lilia mista rosis.
Quò me sene feres Aquilo? num te quoq; victum
 Credibile est vllas sustinuisse faces?
Horridus ille licet superis, terrisq; minetur,
 Equora terribili concitet alta sono,
Littore ab Aetæo placitam rapuisse puellam
 Dicitur, & votis consuluisse suis,
Nec tamen à Latio, gelida, sed rupibus arcti,
 Et patrie rigido venit ab axe tue.
Arsit & implacidus Stygij dominator Auerni,
 q. iiii.

Durâq; permulſit peſtora blanda Venus.

Virgineâmq; ferens ſub regna latentia prædam,
Noctifero pavidam terruit axe diem.

Deniq; cuncta videt ſubieſta cupidinis armis
Ëthere proſpiciens Phæbus vtrunq; polum.

*qm. hinc in apote
ta*
Nec mare, nec terras, nec ſidera ſumma moueret,
Ni quiddam egregium, ni Deus eſſet amor.

Omnia cum nullo ſuperet discrimine, quidnam
Mirum eſt in tanto ſi grege Titus amat?

Nam mea Neſtoreos etas nondum attigit annos,
Nec me Tithoni longa ſenectâ premit.

Nunc Venerem tractare decet, nunc dicere cantus,
Nunc dare flauenti mollia ſerta comæ.

Tu quoq; quid faceres taleis ſortitus ocellos?
Qualeis non Ið, non tulit Anthiope.

Nempe tibi caderent tam fortia verba, nec vllam
Scænola, vel Cicero tradere poſſet opem.

Ille licet iuris fuerit, legumq; peritus,
Alter Palladio nouerit ore loqui.

Deſine velle meos abrumpere durus amores,
Et ſine me placito viuere ſeruitio.

Quisquis ab hoc vitæ poterit me auertere curſu,
Ille auidam Titij peſtore pellet anem.

Tantaleâmq; ſitim fugitiuis leniet vndis,
Atq; tuum infelix Siſyphe ſiſtet onus.

Clarus erat bello, bello quoq; concidit Hæctor.
Et perijt notis Tiphis in æquoribus.

Aſt ego, quem certo iam pridem perculit arcu,
Aligeri ſemper miles amoris ero.

Et tibi quem curis vacuum respexit Apollo,
 Grandisona linguam bella canenda tuba.
 Despice parue liber morsus lioris edaces,
 Iam tibi Casareo contigit ore legi.
 Maxima perpetuæ referes præconia laudis,
 Carmina iudicio si probat ille suo.

TITI VESPASIANI STROZÆ
 EROTICON LIB. SECVNDVS.

De lepore dominæ fugitino.

Icite Iò Nymphæ nemorum secreta co-
 lentes,
 d Candidus effugiens quâ lepus egit
 iter.

Perfidus auratæ subduxit colla catenæ.
 Ipsaq; cum sancta vincula rupta fide.
 Dicite, sic vestro faueat Dictynna labori,
 Præbeat innumeras sic locus iste feras.
 Florida semper humus Zephyro, syluæq; virescât,
 Nec liquidam turbet cum grege pastor aquam.
 Cynthia sic penitus vestros ignoret amores,
 Nec placidum furtis antra cubile negent.
 Quid tacite spectatis? & ingens pectora vobis
 Occupat apposita risus ad ora manu?
 Ne lachrymas, gemitusq; meos, ne verba puellæ
 Temnite, consilium ferte, & opem misero.
 Illum equidem reor hos saltus, hæc lustra petisse,

Signa canum late turba secuta dedit.

Ullane de comitum numero quæ retia tendunt

Fallaces timidum compulit in laqueos?

Reddite Hamadryades, nostrumque leuate dolorem.

Nec miserum tristi sollicitate mora.

Reddite, vosque mihi me restituisse putabo.

Lusus erat dominæ, delitiæque meæ.

Hunc ego per virideis umbras cum matre vagantem,

Ad ripam excepi Sandale amœne tuam,

Paruus erat, totumque nitens in corpore candor,

Mæandri niueas exuperabat aueis.

Hic ego quamprimum, dixi, mittatur amice,

Nulla quidem tali munere digna magis.

Pausatim positumque metu mitescere cepit,

Et dominæ teneros accubabat ante pedes.

Et modo protenta virideis cervice corollas

Accipit, ac tergum molliter aure premit.

Et modo formosæ lambens fert oscula dextræ,

Porrectas anido nunc capit ore dapes.

Illa puellari studio de pectore sueta,

Securum nitidis sepe lauabat aquis.

Gratius erat nimium dominæ, nunc luget ademptum,

Et cupit insano victa dolore mori.

Per superos oro Nymphæ, castamque Dianam,

Reddite si vestros incidit in laqueos.

Aut nobis, saltu si se tulit obuius isto,

Dicite, quod celerem corripit ille fugam.

Aquam ne trucibus timeo sit præda molossis,

Et viridem lacero corpore tingat humum.

A demens in aperta ruis discrimina vite,
 Improbe quid dominam, notaq; tecta fugis?

H umano cultu assuetus pascēris amaro
Gramine, nec semper copia fontis erit.

S ed quā tarda graues agitabunt Plaustra Iuenci,
 Sordida vix auisam leniet vnda sitim.

S ape leui strepitu folij labentis ab vlmo,
 Anxius in duro cespite somnus erit.

H uc ades, & veniam supplex pete, pone timorem:
Si redeas, parceret protinus illa tibi.

N oni animum, noni ingenium, quod molle, piūmq;
 Nesciat irasci, nesciat esse ferum.

S ed quid verba inuat, questusq; effundere inaneis?
 Nec prece, nec lachrymis perfidus ille redit.

F orsitā, aut viridi ludit lasciuus in herba,
 Aut nouus inuenta coninge gaudet amans.

O nimium felix, generoso pectore digna
Libertas, cunctis anteferenda bonis.

N on te solliciti congestum diuitis aurum
 Torquet, & immensas candida temnis opes.

T e propter ferus hic illectus, spreuit herileis
 Blanditias, gratum quicquid & ante fuit.

N on tamen vsque adeo nobis optanda videris,
Quin malum dominam, seruitiūmq; pati.

Ad Cytheridem, quod eius causa mittatur
 in exilium.

e Heu q̄ miseris spes credula fallit amāteis?
Quam leuis instabili vertitur orbe rota?

libertas

- I**lle ego, qui placido felix in amore ferebar,
 Quem facili toties audiit aure Venus.
Nunc dominā inbeor, patriasq; relinquere sedeis,
 Et procul immeritum pellor in exilium.
Hoc mihi non facinus peperit, sed me mea lingua
Perdidit, ausa nimis libera verba loqui.
O utinam miserum pietas me nulla Cytheri
 Monisset, lacera cum traherere coma.
Vel tua pressissent anima fugiente parentes
 Lumina, quo fatis tristibus orta die es.
Te propter pœnas dabimus, tu maxima nobis
 Non expectati causa doloris eris.
At quocunq; feret me fors inimica, sequendum est,
 Senitiam donec temperet illa suam.
Præcinctum nactus lapidosis rupibus antrum
 De domina solus conquerar ipse mea.
Effundam quoscunq; premo sub corde dolores,
 Et quæcunq; diu non patienda tuli.
Dicam etiam teneræ quanta inconstantia formæ
Iuncta sit, utq; meis gaudeat illa malis.
Tum referam nimios fastus, ingrataq; facta,
 Et tuto quicquid sentiet ira vomet.
Vos modo Hamadryades, miseros ne prodite questus
 Nec vos ruricole turba benigna Dei.
Sic vobis sylvæ secreta cubilia præstent,
Sic vobis nunq̄ non sit amicus amor.
Ipse meam rebar portum subisse carinam,
 Nunc agitor medijs naufragus æquoribus.
At tu quid tanto contendis acerba furore?

Quid iuuat è nostris nomen habere malis?
 Nil toties formæ facies equata Dearum,
 Nil profunt laudes, nil benefacta mihi?
Sed caput hoc quamuis ferro insecteris, & igni,
Non potero tibi non deditus esse tamen.

Ad Hieronymum Castellum medicum.

s Ic Venus insanos Hieronyme leniat igneis,
 Ut miser assiduis vr̄or amans facibus.
 I lla tamen leto spectare incendia vultu
 Sustinet, ac nostris ridet iniqua malis.
Sed quo dura magis misero aduersatur amanti,
Hoc magis attonitum me noua forma rapit.
 A tq̄z vbi nox terras gelidis circumuolat vmbri,
 Non leuis insurgit pectore cura meo.
 A nte oculos nigri dominae referuntur ocelli,
 Collaq̄z rhiphea non minus alba niue.
 Miror vt incedat gressu veneranda superbo,
 Fulgeat vt nitido pressa adamante coma.
 S iue hyram increpuit, seu carmina dixerit, vr̄or,
 Siue agileis docta mouerit arte pedes.
 S ingula dehinc vigilans voluo, sensusq̄z labanteis,
 Et mentem implicitam vexat acerba Venus.
 T um magis, atq̄z magis noctes desflentur amare,
 Nec mihi Pierides, nec mihi Phæbus adest.
 I amq̄z tuis valeas musis comitatus Apollo,
 Si minus hac dominae frangitur arte furor.
A lphonsi non arma cano victricia Regis.
 Quanta ve sit domita gloria Parthenope.

que in ferro

belliofus
 & foris ve
 nbus qz cla

Nec refero, quæ sint Leonello in principe laudes.

Quem velut Augustum secula nostra colunt.

virginis nupte
et clarus
1102

Non Sigismundum belloq; armisq; frementem,

Qui Maletestigenas nomine vincit auos.

Nec te, quem Latias iam nunc Federice per vrbeis,
Extollit forti gloria parta manu.

Non Venetos canimus, terra, pelagiq; potenteis,

Tyrrhenasve acies, Sforzigenamve ducem.

Non acreis Insubrum animos, tandemq; subactos

Marte graui, aut regem Mantua clara tuum.

Hec ego non ausim nostris intexere libris,

Vna puella mei carminis extet opus.

Quæ nisi se reddat nobis laudata benignam;

Bellerophontei gloria fontis abi.

Ecce per obscuram ingredior miserabilis vmbra;

Et domine immitis tecta superba peto.

Hic me cogit amor lachrymas, suspiria, questus;

Mistâq; cum multa fundere verba prece.

Oscula do foribus, veluti sit sensus in illis,

Vtq; aditum ad dominam dent mihi, multa rogo.

Limina complector, per quæ vestigia ponit,

Et veneror quicquid contigit illa pede.

Inde meos frustra incipio memorare labores,

Nec flectit duros vana querela Deos.

Quid miser incuso reliquos, ignoscite dini;

Solus enim tanti est causa furoris amor.

Ille feros animos domine contundere cessat,

Quæ nimium forma facta superba sua est.

Verum vbi iam caelo stellas aurora fugauit,

Et redit exorto lucida Sole dies,
Non exoratos postes, & tristia linguo
Limina, meq; dolor, & male torquet amor.
Impius Ixion fatali voluitur orbe.
 Tantalus in media stat sitibundus aqua.
Immensusq; lapis defessum Sisyphon vrget.
 Natq; mox Tityi viscera tundit auis.
Ni commissa luunt scelerata crimina vite,
 Ipse insons pœna non leuiore premor.
Ate cum mea sit mens non aliena Dione,
 In me tarda tamen, difficilisq; manes.
Et sinis, infelix vt lento carpar amore,
Nec lachrymas curat dura puella meas.
Quod mihi si facilis fueris, votumq; secundes,
 Perscribam laudes inclyta Diua tuas.
Aligerumq; canam natum, & penetrabile celum.
 Imperioq; Deos succubuisse tuo.
Quid moror? ite pedes, dominq; parete, superbas
 Formidate minas, pergite in exilium.
Linquimus hic animam, diuellere corpus ab illa
 Cogimur, heu vite fata sinistra mea.
An quisquam miseros, & iniquo sidere amanteis
 Vivere, si tamen hæc vita putanda, neget?
Tu Castelle mei saltem miserere laboris,
 Atq; mihi interea, quâ potes, affer opem.
Sed quia laudat & coniuncta superbia formæ est,
Quodq; videre iuuat, sæpe in amore nocet,
Tu caue formosis penitus te credere, si nos
Hæc eadem expertos recta monere putas.

Ad Iouem, vt tristia auertat insomnia.

q. Vid votis aduersa meis fortuna minatur?

Quid superum tristis deferet ira noni?

Parce Deum rector, non me duce dura iuuentus
Titanum regnis intulit arma tuis.

Non ego Solis equos mutato limite duxi,
Cum timuit rapidas regia vestra faces.

Non ego mactato crudeliter hospite dicor
Humanos artus apposuisse tibi.

Auratas vesteis Siculi non more tyranni
Dextera de sanctis traxit imaginibus.

Haud vlli per me contempto numine diuum
Sacilega ablata est aurea barba manu.

Nec veluti Xerxes Neptuno vincla minamur,
Classibus insolitum cum patefecit iter.

Non per me Elysio rapta est Proserpina regi,
Nec triplici latrans impius ore canis.

Ergo quid insontem crudelia somnia terrent?
Et dura volucres, terribilesq; ferae?

Nonne satis fuerat, chara quod pulsus ab vrbe,
Sollicita vigilans tot mala mente feram?

Nocturnam turbent nisi tristia visa quietem,
Que vel rara solet, vel breuis esse mihi.

Dij cobibere iras, miseris ignoscere, vestrum est,
In celeres abeant somnia dira notos.

Tu quoq; sancte puer generosi rector amoris
Seuitia finem constituisse velis.

Nam tua non vnquam contempsi tela Cupido,

Nec doleo imperij crescere iura tui.

Nec Veneris nostri indicio cognouit amores
Deprensæ mira callidus arte faber.

Nempe ego te quondam felix duce miles habebar;
Inuidit nostris fors inimica bonis.

Omnia nunc contrà coniurant, nulla facultas
Iam mihi vitandi tot fera tela datur.

Quòd si supplicium superest, si pœna perennis,
Hec precor vt vitæ sit mihi summa dies.

Protinus expediet tristeis compescere luctus.

Nam satius miseris est periisse semel.

vox omnium
ne sapiantur

Ad Amorem.

a Demens quisquis sylvas, latebrosâq; rura
Credit amor telis non adeunda tuis.

Tu nemus umbrosum, tu ripas fluminis alti,
Et liquidos fonteis, & iuga montis adis.

Que nitidi primum radiantia lumina solis,
Que videt occasum, subiacet ora tibi.

Quâsq; tenent sedes Boreas, & nubilus Auster;
Indeuittatas sustinere faces.

A quoties grauibus cupiens me soluere curis,
Desertos saltus, & loca sola peto?

Sive vrbeis adeam, nemorum seu denia lustrem,
Sive ego cœruleum per mare puppe vehar,

Tu mea furtino sequeris vestigia passu,
Et iacis immiti spicula certa manu.

Parce Puer senas in me torquere sagittas,
Ardenti infixum pectore vulnus alo.

v. big. filig. ga.
ie

Parce puer, quid me extremum sentire furorem

Cogis? an hæc vllum vindicat ira nefas?

O quam te decuit potius domuisse puellam,

Quæ me, quæq; tuum despicit imperium.

Ni frustra ex humero sonat aurea diuæ Phætra,

Ni micat ex oculis irrita flamma tuis,

Hinc ades, & facibus celeres Amor adde sagittas,

Noxiâq; vltici pectora fige manu.

Fac tamen insignis pereat ne gloria formæ,

Nec ducat roseo pallor in ore notam.

Hoc ego non cuperem, nec sum me indice tanti,

Signa mihi satis est, si qua caloris erunt.

Non, nisi à Domina sanari posse.

b Ei mihi nil prodest menti Podalyrius ægre,

Non mea sanaret vulnera Phillyrides.

Nunc licet Esculapi redeas, redeatq; Machaon,

Optatam poterit tradere neuter opem.

Nec rapidos Hebri restingueret vnda calores,

Nec qui septeno gurgite Nile fluis.

Hinc medicas arcete manus, succosq; ministri,

Pæonia non hoc indiget arte malum.

Spes erit, vt viuat, Domine si gratia Tito

Redditur, hanc præter, nulla relicta via est.

Ad Antonium.

a Ccipe inauditi formam maris, & mea quali

Cymba sit Antoni structa magisterio.

Vnda hic sunt lachrymæ, venti suspiria, remi

Vota, error velum, mens male sana ratis.

S pes Temo, cura comites, constantia amoris

Est Malus, dolor est Anchora, Navita amor.

A dde, quod est portus reliquis maribus, mare nostrū

Non tantum portu, sed statione caret.

Somnium.

n Ox erat, & varias agitabam pectore curas,

Cum tandem oppressit lumina sera quies.

H ic mihi per somnum mista formidine certamq

Spem dedit, atq; animos sumere iussit amor.

N anq; mare ingressus portu prodire videbar,

Quiq; ratem regeret navita nullus erat.

L ittore constiterat iaculis armatus, & arcu,

Et pharetra accinctus versicolore puer.

H uius erat facies, qualis cum lntens ora

Exerit eoo Delius Oceano.

M yrtea cingebant auratos ferta capillos,

Nullaq; in aligero corpore vestis erat.

I lle ducem mihi se, moderatoremq; carinae

Obtulit, & caeptum tendere iussit iter.

T um leuis insilijt puppim, clauumq; magistra

Arte regens, Zephyris vela ferenda dedit.

P rouehitur pelago cita crebrescentibus auris

Pinus, & immensum protinus equor arat.

I psa videbantur vario discurrere lusu

Agmina Nereidum, que freta salsa colunt.

H ic Ephyre, Drymo, Cydippe, Arethusa, Gryopis,

Xanthia, Cymodoce, Lysis, & Opis erant.

instructa
nis in amor

descriptio
vis

P onè sequebantur Cyrene, Glaucia, Doris,
 Lyriope, Cloto, Psychia, Lemothoë.
 Quas inter vix dum posito Galatea timore,
 Narrabat flammæ trux Polypheme tuas.
 N omina sed longum est tot cōmemorare Dearum,
 Tôtq; simul nandi connumerare modos.
 P ars alterna iacit pulsato brachia ponto,
 Et vix parte mouet posteriore salum.
 P ars maris ima subit piscantibus amula mergis,
 Pars nisi quod superest vertice tota latet.
 H æc veluti in modium duplicato poplite fertur,
 Remigat hæc pedibus, dum resupina iacet.
 A t male dissimulans ardorem his mista Deorum
 Spumiferas ingens turba secabat aquas.
 H ic ego Arionium Delphinem ludere vidi,
 Tempora cui pietas viuere longa dedit.
 E t varij tremulo nabant in marmore pisces,
 Egem quales, Ioniūmq; ferunt.
 H ic mihi quam tutum fragili confidere ligno,
 Ostendere breui ventus, & vnda mora.
 N anq; ea dum miror pelago proiectus aperto,
 Decrescunt montes, littora diffugiunt.
 P ost ubi conspectu tellus summotâ recessit,
 Hinc Notus, hinc Boreas, Africus inde ruunt.
 U ndiq; conuulsum feriunt mare, dumq; tuetur
 Quisq; suas parteis, diripere salum.
 I nnuocere diem nubes, cæcæq; tenebræ
 Insurgunt, & nox ingruit atra mari.
 I ntonat horrifono calum se murmure miscens,

Et sua terribilis Iuppiter arma ciet.
 Ignea discussis erumpit nubibus ethra,
 Deucalionæ præcipitantur aque.
 Nunc ferit immenso Neptunus sidera fluctu,
 Et nunc diductis terra aperitur aquis.
Tollitur in cælum, summòq; in gurgite pendet,
Tartara mox præceps fertur ad ima ratis.
 At puer insanis agitari ut fluctibus equor,
 Terribileisq; poli sensit adesse minas,
 E uolat, & celsæ residens in vertice rupis,
 Euentum seui prospicit inde mali.
Deficit auxilio spoliata carina magistris,
Atq; procellosis ingemit iccta notis.
 Dilacerata furens Aquilo fert vela per auras,
 Et celer eos concitat Eurus equos
 Corruptamq; ratem scopulis illidit acutis,
 Latamq; per rimas est via facta salo.
Talia cernenti gelidus tremor ossa pererrat,
Sollicitant nostræ numina sancta preces.
 Ipsum quinetiam, mea qui modo vela regebat,
 Naufragus imploro, cæruleosq; Deos.
 Nec iam restabat misero spes vlla salutis,
Ante oculos species plurima mortis erat.
 Cum subito tristes compescuit Colus iras,
 Atq; reluctanteis traxit in antra Notos.
 Tum rapidos fratres latebroso carcere clausit,
 Et redijt pulsa nocte serena dies.
 Ipse tridente suo pelagi rex temperat undas,
 Lapsus cæruleis per maria alta rotis.

Quem medium vasti comitantur numina ponti.

Humida roranteis implicat alga comas.

Hic puer ad nauem leuibus redit impiger alis,

Sollicitosq; iubet ponere corde metus.

Exoptata procul monstrat mihi littora dextra,

Atq; inquit ridens, hæc tua Tite fides?

Exiguamne adeo spem nostro in numine ponis?

Quid dubitas? quid nunc vult timor iste sibi?

An paterer, si me fueras duce creditus vndis,

Dicerer ut montis causa fuisset tuæ?

Ille ego sum, quem tu nosti Deus author amoris,

Qui tibi nunc dominam conciliare paro.

Quæ nunc difficilem quamuis se præstet amanti,

Perfer, erit mitis protinus illa tibi.

Nec te formosæ pigeat seruire puellæ,

Quid non Alcides ipse in amore tulit?

Prætereo mortale genus, diuosq; minores,

Perdomui Phœbum, magnanimūq; Ionem.

Ista tuos volui prædicere somnia casus,

Ne cura credas te minus esse mihi.

At tu marmoreis referas pia munera templis,

Quæ cum siderea matre Cupido tenet.

Hæc ait. Interea navis petit anxia portum,

Somniāq; excussit nuntia lucis anis.

Ad poetam, qua se dignum scripserat,
dignum gloria.

¶ On mea Pegaseos tenuis libare liquores

Ausa, nec Aonium musa subire nemus.

ad pueri xom
3/10

gally

Limosas inter potius sed nata paludes,
 Incultis didicit stridere arundinibus.
 Cui neq; conveniunt cithare, nec laureaserta,
 Gloria quæ doctis contigit ingenijs.
 Illius apta magis Nonacria fistula collo,
 Populea sat erit cingere fronde comam.
 Ille, meos summis versus qui laudibus effert,
 Clarus & ingenio est, clarus & eloquio.
 Sed nobis nimium fortasse indulisit, & illud
 Castellæ superat gratia iudicium.
 Tu quoq; parce leueis nugas extollere tantum,
 Non petit ingenteis parvula musa sonos.
 Illa mihi tristeis fastus, animosq; puellæ
 Molliat, & teneris oscula det pedibus.
 Et placidam exoret felici carmine pacem,
 Rideat alludens, eliciatq; iocos.
 Te quem bella iuvant acri referenda cothurno,
 Clara poëtarum munera ferre decet.
 Nam quæ me dignum censes, tibi gloria parta est,
 Et nova Basini carmina nomen habent.

Ad Ianum Pannonium.

a Rbiter idem quannis sua premia nondum
 Viderat, & qualis Tyndaris ipsa foret,
 Dicitur absentis tepuisse cupidine formæ,
 Equarat victrix quam Cytherea sue.
 Ut Menelaëos subit ratis hospita portus,
 Obuiatq; est Phrygijs facta lacæna viris.

Acer in extremis Paridi calor ossibus hæsit,
 Atq; ipsas Helene vincere visa Deas.
 Sic ego iudicijs hominum te Iane probari
 Accipiens, cæpi nomen amare tuum.
Longaq; de studijs quoties oblata facultas,
Letabar tecum ducere colloquia.
 Sic veluti quoddam fati presentibus ortum
 Principium inter nos huius amicitie.
 Vel lecta est Tomyris, necnon Cōstantia Trotta,
 Quas immortaleis diue poëta facis.
 Vidimus & postquam tua carmina amore relicto,
 Grande quibus suades aggrediamur opus,
 In te crevit amor meus, & noua gloria famam
 Transgressa est, dextro numine parta tibi.
 Tanta ibi dicendi grauitas, facundia tanta est,
 Reddar vt incertus quid magis ipse probem.
 Et tibi Phæbus adest elego seu carmine laudas,
 Sine canis paribus grandia facta modis.
 O dilecta Deis, ò felicissima Tellus,
 In qua tu fausto sidere progenitus.
 Nos quoq; felices, ad quorum limina sacros
 Pieridum cantus ex Helicone refers.
 Tu tamen in primis noua concipe gaudia, nostri
 Temporis egregium clare Guarine decus.
 Nam liquor ille tuo manans de flumine, latum
 Per terras omneis iam sibi querit iter.
 Optima sic fructus generosos educat arbor,
 Sic radios spargit Cynthius ipse suos.

Querela vxoris occiso principe.

b Eu nimium viridi coniux erepte iuuenta,
 Heu vite quondam spēs qz salūs qz meæ.
 Hancne tuam faciem video? pectūs qz decorum?
 Hæc tua, quæ geminum lumina sidus erant?
 Vix saceros vultus, & sparsos sanguine crineis
 Agnosco, & diris membra cruenta modis.
 Occidis heu manibus coniux miserande tuorum,
 Vulneraqz in tenero corpore sœna patent.
 Unde mihi speranda salus, regniqz fidele
Præsidium fuerat, prodijt inde nefas.
 Deneget iratus populo sua lumina Titan,
 Impiāqz auersis mœnia damnet equis.
 Cur me fata sinunt tanto superesse dolori?
 Cur tua summe Deum dextera cessat iners?
 Nec ducis immerito maculatos sanguine cineis
 Horrida phlegrei fulminis ira petit?
 Non genitor, non forma tibi, non profuit ætas,
 Iunctāqz cum multa brachia ferre prece.
 Nil hominum iuuat, atqz fidē implorasse Deorum,
 Impia sed cæco est acta furore manus.
 Me me vtinam leto comitem tibi dextra dedisset,
 Quæ pectus duro pertulit ense tuum.
 Ne quam iunxit hymen, diuelleret Atropos à te,
 Sed coniuncta forent funera nostra tuis.
 Nunc seuos inter gemitus, lachrymās qz relinquo,
 Nec sine te grata est vita futura mihi.
 Nunc mea ferali mutanturserta cupresso,

Aspiciōq; tuos vix bene nupta rogos.
 Quam modo festus Hymen tādā gestavit ad aras,
 Illa sepulchraleis ponitur ante focos.
 Felix natorum Niobe post fata fuisti,
 Eripuit sensum saxea forma malis.
 Felix quæ dominam Cyane dum luget ademptam,
 Sicelidem subito fonte rigavit humum.
 Felices etiam viridi quæ cortice clausæ
 Fletibus Heliades imposuere modum.
 Ipsa dolore gravi nimium confixa reseruat,
 Fortunamq; timent ista subire meam.
 Et tibi vir tecum moriendi iura negatur,
 Paræq; non gratam prorogat vsq; diem.
 Vos precor ò superi siquid pietatis, & æqui est
 Si flectunt vile numina vestra preces,
 Ante oculos vestros inter penetralia cæsi
 Principis, iniusta fraude piæ necem.
 Et scelerum vltiores merito punite nocentis
 Supplicio, & factis præmia digna date.
 At tibi per facinus, vitam cui funere acerbo
 Abstulit ante annos impia dextra tuos.
 Elysij placidas liceat cognoscere sedes.
 Et memor Elysie chare marite vale.

De Raccini formosissimi pueri miserando interitu.

Visquis eras, certe felix Raccine fuisti,
 Doctiloquo vates quem sacer ore canit.

Arctoa

Sicilicet Arctoa decus admirabile gentis,

Eternum Ianus dat tibi nomen Herus.
 Exprimit ille tuas præclaro carmine laudes,
 Et faciem, & mores, ingeniumq; probat.
 Te quanti faceret, miris affectibus ardens,
 Indicat ipse pio captus amore tui.
 Nec secus allato casus rumore sinistra
 Concidit attonitus mente abeunte pater,
 Quam solet indigno morientis funere nati
 Collabi amissis sensibus orba parens,
 Ut dolor exuperans animum, vocemq; reduxit,
 Multa gemens homines inuocat, atq; Deos.
 Prærogæ tua dilecte puer non parua salute
 Illum cura tenet, præcipit, vrget, agit.
 Pro te vota facit, celeres properare ministros,
 Ac de te subito certa referre iubet.
 Spemq; metumq; inter dubius sic pendet, vt ægra
 Occurrat menti nil nisi triste tamen.
 Eheu nulla valet fugientem sistere vitam.
 Henrici admotis ars medicaminibus.
 Namq; ferox quadrupes stimulis agitata, & ira
 Concitus, huc illuc dum sine more ruit,
 Excuteris dorso loris Raccine relictis
 Pronus, & ad duram precipitaris humum.
 Hec crudele nefas, fracto sors impia collo
 Protinus extinxit te miserande puer.
 Talis & vt perhibent anima fugiente per auras,
 Qualis purpureus flos vbi laquet, eras.
 Vidit equum procul excusso rectore furentem
 Corripere incerto tramite Ianus iter,

U idit, & hinc sumpsit miseri presagia leti,

Leuāq; funereum quæsta volauit Anis.

A nxius huc vates dum lumina voluit & illuc,

Dum cupit, ac metuit damna videre sua.

E cce simul iunctis manibus per mutua, magno

Cum gemitu famuli corpus inane ferunt.

20 N ertorum compage labans caput ille soluta

20 Sustinet, & lachrymis os puerile rigat.

N eu raptentur humo per candida colla fluentes,

In nodum longas colligit ille comas.

H ic dextrā, ille tenet leuam, hic pendentia crura,

Labentem hic tunicam subleuat, ille pedes.

S anguine adhuc tepido, roseoq; manente colore,

Assueti facies signa decoris habet.

I annus ut hac visa, sensus amisit, ut illi

Maxima cum puero vota fuere mori,

Quos gemitus, & quas lachrymas, & qualia verba

Fudit & in Parcas quæ maledicta dedit?

M ulti minans grauiter Raccine irascitur illis,

Tristiāq; obiectat facta, tuāq; necem.

E t cupit ultorem tanti se criminis esse,

Si modo fas, canas & lacerare comas.

H inc queritur tecum nequicquam sepius acreis

Quod formidandos præmonisset equos.

A tq; exempla refert, quibus hæc animalia monstrat

Exitium multis antetulisse viris.

N on audituro sed dum tibi talia narrat,

Ipsæ alias sedes iam lenis umbra tenes.

S i periturus eras, tamen hoc solamen habebis,

O puer atherias digne habitare domos.

Quod non Narcisum magis, aut Phryga, nõ Hiacyn-
Aut magis Herculeũ fama loquetur Hylan. [thũ.

Ad Pisanum pictorem, statuariũmq; antiquis
comparandum.

q Vis Pisane tuum merito celebrabit honore
Ingenium præstans, artificesq; manus?

Nã neq; par Zeuxis, nec par tibi magnus Apelles,
Sine velis hominem pingere, sine feram.

Quid volucres viuas, aut quid labentia narrem
Flumina, cumq; suis æquora littoribus?

I llic & videor fluctus audire sonanteis,
Turbãq; cœruleam squammea findit aquam.

P erspicuos molli circundas margine fontis
Mistãq; odoratis floribus herba viret.

P er nemora, & saltus Nymphæ venantur apertos,
Retiãq; & pharetras, & sua tela gerunt.

P arte alia capreas lustris excire videntur,
Et fera latranteis rostra mouere canes.

I llic exitio leporis celer imminet umber.
Hic fremit insultans, frenãq; mandit equus.

N are lacu ranas, syluis errare leones.
Ima valle truces ire videmus apros,

S e profert antro catulis comitantibus vrsa.
Martius ad plenum tendit ouile lupus.

Quis non miretur gestũsq; & sancta virorum
Corpora? quæ penitus viuere nemo neget?

Quisve Ionis faciem pictam non pronus adoret,

Effigiem veri numinis esse ratus?

Deniq; quicquid agis, natura iura potentis

Equas divini viribus ingenij.

Nec solum miro pingendi excellis honore,

Nec titulos virtus hæc dedit vna tibi,

Sarmatas Sed polycleteas arteis, ac Mentora vincis,

Cedit Lysippus, Phidiacisq; labor.

Hæc propter toto partum tibi nomen in orbe,

Te presens ætas, posteritasq; canet.

Asi opere insigni nostros effingere vultus

Quod cupis, haud parua est gratia habenda tibi.

Si longos aliter mea non exhibit in annos,

At saltem viuet munere fama tuo.

Ad Ariadnam puellam formosissimam.

Vt prior est ætas faciem mirata Lacene,

Sic formam laudant nunc Ariadna tuam.

Tyndaris hoc vno fertur superasse, quod illa

Difficilis blandis nescijt esse procis.

Tu pietate carens, & fastus plena superbi,

Forme corrumpis maxima dona tue.

Nec magis Euryali gemitu, lachrymisq; moueris,

Quàm prece turbati flectitur ira sali.

Quid faceres si Nestoreos hic vinceret annos?

Et tegetet crispas horrida barba genas?

Exemplo tibi sit pharetrati mater amoris,

Dignata est puero iungere diua latus.

In illo etiam fertur lachrymas fuisse perempto,

Et solitus roseo fugit ab ore decor.

A bstulit Endymion tenera Latoida forma,
Dum patrio niveas monte reducit oueis.

I psa licet Dea sit, noctisq; aurora tenebras
Pellat, in amplexum non pudet ire Senis.

I nuidisse Deos perhibent, cum mollia cano
Oscula Titthono culta puella daret.

T u iuuenem, quo non formosior alter in vrbe
Spernis, & insano cogis amore mori.

S i sapis, ipsa tuae fructum decerpe iuuenta,
Respice, iam properans terga senecta premit.

Quod si nec facies qualem Narcisus habebat,
Nec mouet antiquo sanguine clara domus,

T e saltem moueant generosae Palladis artes,
Quae inter Priscos hic numerandus erit.

H uic tu si faueas, hunc si digneris amare,
Cantabit laudes dia puella tuas.

A tq; immortalis fame tibi quæret honorem,
Et tua post obitum forma perennis erit.

In Maledicum.

i lle igitur Cambi de me mala verba loquetur?
Et lesum toties ora aperire vetas?

T aurus in aduersum cornu ruit obuius hostem,
Atq; lassitus dente minatur aper.

M olle pecus quacunq; potest defendere sese
Certat, & accipitri parua repugnat anis.

I lle mihi verbis petulantibus insultarit?
Et lapis, ut visa Gorgone, mutus ero?

N on ego sum iusta patiens, ac segnis in ira,
Vrenteis flammis & meus ignis habet.

quis habet
Iur se in eo
non

Criminibus fictis infamem quisquis amantem
Reddit, sacrilegos inter habendus erit.

Lesus amor bello genitas non segniter vltus
Impia lethæa colla fatigat aqua.

Albus erat quondam volucris Phœbeia cornus,
Nunc importune premia vocis habet.

Tu quoq; ne dubita, solues mihi perfide pœnas,
Et quod mentita est inuida lingua, suet.

Sulte quid insanis? male cantas nouimus arteis,
Et tua non vlla retia fronde latent.

Rumperis, atq; meo frustra insidiaris amori,
Nec tibi successus improba vota dabunt.

De Amore dormiente sub arbore.

Materna caperet dū forte sub arbore somnū,
Armāq; securus deposuisset Amor,

Incidit in puerum, neq; amico lumine vidit
Antiquum repetens Cynthia mente odium.

Mox conata faces extinguere, frangere tela,
Fataleis perhibent id vetuisse Deas.

Sopito certant innectere vincula Nymphæ;
Ipsa leueis pennas vellere diua parat.

Excutitur somno puer, & miserabile luget.
Audit, & ad vocem fert Cytherea gradum.

Mars quoq; in auxiliū accelerat, cū Pallade Phœbē
Dicitynne se addit, nec bona verba sonant.

Quod nisi funestam properasset tollere litem
Iuppiter, exempli res erat illa mali.

Soluite ait puerum, funestāq; ponite diui
Imperia, fungatur mūnere quisq; suo.

De Pado concreto frigoribus.

q Vi Phaëton teos extinxit plurimus igneis,
 Penè gelu absumptis nunc Padus aret aquis.
 Atq; repentinos borealia frigora ponteis
 Struxere, & sicco pernia lymphæ pedi est.
Quâq; rates varijs onerata mercibus ibant,
 Nunc plaustri innctos cernimus ire boves.
 Ad nona concurrunt spectacula vulgus, & audax
 Turba per insuetum fluminis errat iter.
 Mira quidem sunt hæc, sed te mirabile princeps
Optime, nil ætas protulit vlla magis.

De musis à Leonello principe acceptis Ferraria.

a Rmorum strepitu Latijs fugiebat ab oris,
 Territa cum sacro Calliopæa choro.
 Excipit hanc diuus placida Leonellus in vrbe,
 Officijs homines hic ligat, atq; Deos.
 Ad musam suam, vt intrepida petat beni-
 gnissimum principem.
 n E vereare sacros mea Musa subire penateis
 Cæsaris, ingenijs ille fauere solet.
Quinetiam placidos animos tibi vocibus addet,
Ad se si trepido viderit ire gradu.
 Nec leget inuidus duro tua carmina vultu,
 Tempora tu tantum non aliena lege.
O nimium tali Ferraria principe felix,
O princeps hominum gloria, cura Deum.

STR. PATR.
TITI VESPASIANI STRO
ZAE EROTICON LI-
BER TERTIVS.

Laudat Ferrariam ab exilio rediens, cum diu
inssu amice exulauisset.

Andem Flaminie nemorosa relinqui-
mus arua,
Iam datur optatam cernere Ferra-
riam.

*que secum affert
amor*
7 Hic mihi blanda Venus primum inspirauit amorem,
Raptâq; libertas, seruitiumq; datum.

Hinc ego in exilium Domina damnate profectus,
Quas peperit pœnas improba lingua, lûi.

Omnia nunc tandem in melius presentia Diuum
Rettulit, & facta prœlia pace fugat.

Spargite odoratos instructa per atria flores,
Debitâq; antiquo sacra parate lari.

Quisquis adest votis faueat, vicinia rixas
Ponat, & exultent compita letitia.

Ipsè Dionœa redimitus tempora myrto
Imponam tepidis grana sabœa focis.

*ma in m obis
restituta*
Ferte pedem placata Venus, mitisq; Cupido,
Nec vos fortuna spernite dona meæ.

Vobis magna satis superi sunt munera parua,
Si modo mens nigra candida labe caret.

Vos patriæ turres, patrij saluete Penates,
Vrbs faustis saluè condita sideribus.

Tu superum templis, domibusq; ornata superbis
Finitimis effers inuidiosa caput.

Dives agri, atq; auri Leonello principe flores;
Et populi turbam vix capis ipsa tui.

Iam tibi pierios Pbæbus largitur honores,
Vinida nec desunt artibus ingenia.

Te fœcunda Ceres immensis frugibus implet.
Nec tibi Lenæus dulcia musta negat.

Leta saginati depascunt prata iuueni,
Lanigeræ carpunt fertile grâmen oves.

Te pater Eridanus sinuoso flumine cingit,
Et vetat hostileis pertimuisse minas.

Martia securi contemnunt classica cines,
Nullaq; sunt, nisi quæ prælia fecit amor.

O felix nimium tellus, nimumq; beata,
Tu modo calicolas relligiosa cole.

Hic tibi perpetuum ver floreat, ipsaq; nullo
Exercente sinum Gargara vincat humus.

Non lupus insidias stabulis meditetur apertis,
Et cum rore cadant nectar, & ambrosia.

Tum gens segura exactis feliciter annis,
Elysias sedeis, & loca sancta petat.

Ad Parthenopæam.

q Vid prodest varium vestis mutare colorem?
Quid iuvat in nitidis Indica gemma comis?

Perfidus heu nostra Siculus discessit ab vrbe,
Abstulit & sensus Parthenopæa tuos.

Difficile est cultu, & verbis celare dolorem,

*veritas ferre
anxi agri*

*lambir se
aria & tot
regione se
nigroio pot
ridere*

Frons ap̄erit quicquid dissimulare cupis.

Sed ferus ille fuit, tantos qui rupit amores,

ecce pro forella Nec domina miseris fletibus ingemuit.

Tu tamen exemplo lenibus potes esse puellis,

Quelibet vt fidos discat amare viros.

Ad Isottam.

h Anc Sigismundi tibi fert Isotta salutem
Nomine, sollicita littera facta manu.

Scribere difficile est, quàm me noua cura fatiget,

Quàm mihi mors fuerit patris acerba tui.

Eius enim nobis nimium iactura dolenda est,

Qui prestans factis, ingenioq; fuit.

Et quamcumq; illi patriam fortuna dedisset,

Illam ortu potuit nobilitare suo.

Sed quannis nostræ summum decus adderet vrbi,

Clarus & innumeris esset imaginibus,

Virtutesq; viri quannis ego semper amarim,

Te propter nobis charior ipse fuit.

Nec minus hunc colui, q̄ dux Troianus Achaten,

Quàm rector Graie Nestora militia.

Sed fortuna diu gressu non pergat eodem,

Spesq; hominum vanas insidiosa facit.

Inuidisse mihi crudelia fata videntur,

Iniecitq; feras impia Parca manus.

Ille iacet, cuius dulci sermone fruebar,

Quo potuit curas sepe leuare meas.

Cuius recta fides, ingens prudentia, fidum

Consilium, grauitas digna Catone fuit.

A st ego dilecti casu cum vexer amici,
Me cruciat luctus chara puella tuus.
 E t tristes lachryme, & seni sine fine dolores,
 Dilacerant miseris pectora nostra modis.
 A t mihi sine libet castris educere turmas,
 Signaq; in aduersos Martia ferre duces,
 S ine per hostileis latum diffundere campos
 Agmen, & in victo castra locare solo,
 S en placet obsessis inuadere mœnibus vrbeis,
 Oppida seu victor capta subire parem,
 P rotinus ante oculos tua sese ostendit imago
 Flebilis, & curas excitat illa meas.
N ec sic erepta Lacides Briseide, nec sic
Orphens amissa coninge mœstus erat.
 Q uod si nostra tibi virtus, & gloria cordi est,
 Desine nos fletu sollicitare tuo.
 E cce meo afficitur mœrore exercitus omnis,
 P rōq; suo nimis est anxia turba duce.
 E t pariter fremit, atq; aliquid putat esse sinistri.
 Q uid tamen, ignorat, verāq; causa latet.
 S epe mihi comites quid dux fortissime, dicunt
 Tristis es? ac vultus quid petit iste sibi?
 S i bene fortunāq; tuam, præclarāq; facta
 Nouimus, & laudis tot monimenta tuæ,
 T e potius gaudere decet, quem magna tuentur
 Numina, cui Maiores, Iuno, Minerva fauent.
 T alibus, atq; alijs conantur demere curas,
 C onueniens morbo nec medicina meo est.
 P rotinus vna potes tantum lenire dolorem

Spes mea, si gemitus comprimis ipsa tuos.

Manibus officium pietas immensa paternis

2 postrophe Præstitit, iste modum debet habere dolor.

Aspice post nimbos nitidum quam sepe reducat

Vectus lucifero Cynthius axe diem.

Et quora placantur, quæ nunc Aquilone tumebant,

Et cedit fratri roscida Luna suo.

At pluuiialis hyems Zephyro spirante recedit,

Omniâq; alternas constat habere vices.

2 versu

Hanc natura potens stabili tulit ordine legem,

Desinat ut quicquid cœperit esse semel.

Metas cuiq; suas dat inexorabile fatum,

Et nil morte homini certius esse potest,

Illam malis requiem, finemq; laboribus affert,

Quorum si spectes agmina longa, ruunt.

Viderat hoc celebrer Samiæ telluris alumnus.

Hoc & magnanimus sensit Anaxagoras.

Hoc Xenophon sensit, quem non renocavit ab aris

Filius extinctus, nec doluisse ferunt.

Ergo quid incassum prodest tot fundere questus?

Nil casus nobis attulit iste novi.

Natus enim mortalis erat, cui tempore paruo

Etsi nunc maneat, mors obeunda fuit.

Defuit haud quicquam dum vivere fata dederunt,

Quo felix dici debeat ipse minus.

” Cætera si desint, fortunatissimus esset,

” Cum tu illi talis filia contigeris.

A dde quod ad superos aditum mens æqua, fidesq;

Et virtus præstans, religioq; dedit.

Non igitur grati, nec amanti signa videntur,
Illius tantis ingemuisse bonis.

Et si quis remanet post fata nonissima sensus,
 Egredere fert lachrymas umbra paterna tuas.

Quod te per cineres, animamque parentis, & illum,
 Qui nos iunxit amor, per Veneremque rogo,

Per quemcumque tibi parua dedit oscula mater,
 Per spem fraternam, per faciemque tuam,

Per Sigismondic si qua est tibi gratia) nomen,
 Te preter cui non vlla placere potest,

Nil profuturas oro compece querelas,
Queis tua concutitur flore iuuenta suo.

Desine sidereos lachrymis corrumpere ocellos,
 Et rigido roseas vngue notare genas.

Parce precor forme, qualem prelata duabus
 Valle sub Idea, mater amoris habet.

Si tua chara minus, nostre succurre saluti,
 Que nisi desieris, nulla futura breui est.

Si pater occubuit leto, moestamque reliquit,
 Affines adsunt, frater, opesque tibi.

His quoque me, cui non obscurum nomen in orbe
 Clara dedit virtus, connumerare velis.

Quem crines flauo rapiunt, oculique loquaces,
 Quique caret dura rusticitate pudor.

Qui tibi frater ero, genitorque, & fidus amator,
 Dum mea torquebit fila secunda soror.

Ipse loqui coram potius, quam scribere vellem,
 Otia si qua mihi Martia bella darent.

Est aliquid veras voces audire precantis,

Exorant lachrymæ quod fera corda negent.
 Auxilium tulit & sonida Medæa roganti,
 Ante aras flentem viderat illa virum.
 Supplicibus præsens Theseus Minoida verbis
 Flexit, vt implicitam solueret arte viam.
 Spem tamen hæc, & amor tuus in me Isotta, fidēsq;
 Dant, vt adesse putes cum mea verba legis.
 Et simulac nimio pectus mœrore leuaris,
 Augebit vireis firmior illa suas.
 Quod si vera monent, nec amâtem insomnia fallūt,
 Quæ sopor obscura candida nocte tulit,
 Te fore quamprimum letam, faciēq; serena,
 Fatidico cecinit Delphicus ore Deus.
 P hæbe faue, & votis bonus annue, nuntia lucis
 Ante tuos currus, sic Dea semper eat.
 Ætheriūmq; tibi sternens iter, increpet atræ
 Humenteis vmbas noctis, & astra fuget.
 Sic formosa tibi Eunomie, cœtusq; sororum
 Pareat, & vigili seruiat officio.
 Sic cum permenso laberis ab æthere cursu,
 Doris Atlanteis læta receptet aquis.
 Sic leuiter Phaëthonta tegat lapis, & tua Delos
 Perpetuo maneat non agitata notis.
 Semper & intonsos cingat tibi laurea crineis,
 Et semper tibi sint carmina, sintq; Hyæ.
 Longa sed afflictam ne lasset epistola mentem,
 Cogimus inuitam sistere diua manum.
 Illa quidem nollet, mibiq; aduersata repugnat,
 Sponte operam tribuens officiosa suam.

Et veluti tecum præfens nunc ipsa loquatur,
 Gaudet, & hæc scriptis addere pauca monet.
 Ut memor vsq; mei nullis exercita curis
 Vinas, hoc poterit gratius esse nihil.
 Sic ego securus vinam, sic me tibi custos.
 Insignem multa laude remittet amor.

Ad Luciam Barziam.

i Immortale decus Perusina Barzia gentis
 Quàm bene conueniens Lucia nomen habes?
 Lucet enim late morum nitor ille tuorum,
 Rara nec ingenuo forma pudore caret,
 Inq; oculis Charites habitant, & grata venustas,
 Quos super, & circum blandus oberrat amor.
 Inde faces, ac tela iacit, furtimq; latenteis
 Tendit ibi laqueos, multiplicsq; plagas.
 Cernere nec cuiquam fas est ardentia tuto
 Lumina, tantum illic ars, geniûsq; valent.
 At tu cuius abit nunquam de fronte Cupido,
 Nulla cupidinei signa caloribus habes.
 Nec facit hoc (neq; enim rudis, & tã nescia rerû est)
 Mentis inurbane rustica simplicitas.
 Verum innata tibi constantia, qua nihil optas,
 Aut humile, aut quod te dedecuisse putes.
 Da veniam, tibi si nimium temerarius esse,
 Audactêrque aliquid dicere visus ero.
 Me nisi certus amor formosæ ferre puellæ
 Vincula inuississet, quæ mihi culta diu est,

Nil non tentarem, studioq; anniterer omni,
 Ne nostram abnueres noscere velle fidem.
Forsan & assequerer, ne saltem hoc dicere nolles,
 Hic amat, & certe est dignus amore meo.

Ad Franciscum Philelphum.

Ot Fracisce mihi tribuunt tua carmina laudes,
 Sic mihi presentis scribis adesse Deos.
Ut cuiq; si tot pars rerum obuenerit vlla,
 Felicem hunc merito quilibet esse putet.
His me aliquid studijs operæ impendisse fatebor,
 Pierijsq; sacrum nomen amasse chori.
Sed non hæc propter sic efferor, vt mihi primum
 Esse locum inter vos doctæ Philelphæ rear.
Vestra sequi satis est vestigia, dummodo dicar
 Non domine penitus displicuisse meæ.
At mihi si quicq; princeps indulget, vt ipse
 Afferis, & siquid gratia nostra valet,
Forsitan in nobis aliquid se iudice dignum,
 Vel saltem quod non improbet, esse putat.
Cætera si desint, studium perspexit, & huius
 Pectoris egregiam non sine amore fidem.
Borsius in primis recti optimus author, & equi est
 Arbitr eximius, presidiumq; bonis.
Quem mire exemplum celo virtutis ab alto
 Demissum his terris contribuere Dei.
Hunc apud vlla mihi si spes non vana fauoris,
 Efficiam, votis vt patiare tuis.

Ad Ludonicum Carrum medicum.

Ota mihi Pholoë Laurentis proxima tēplo,
 Vendit in arguto roscida mala foro.
 Callida, secretiq; tenax, fideiq; probata,
 Et quācumq; velis aula subire domum.
 Cuius victa foret constans Lucretia verbis,
 Fractaq; mens rigidi cederet Hippolyti.
 Cum volui, totam subito volat illa per urbem,
 Ingenti pretio sepius empta mihi.
 Et modo fert violas, modo fert serpillā puellis,
 Et modo arundineas officiosa colos.
 Matre solet coram semper sermone pudico,
 Nil nisi de sancta religione loqui.
 Cum vacuas, omniq; videt custode carenteis,
 Vtitur astuti viribus ingenij.
 Nec sic fallaci pisces captantur ab hamo,
 Nec sic Nyctimene decipiuntur aues,
 Ut quocumq; velit dubias impellere mentis
 Nouit, & in proprium vendicat arbitrium.
 Hec Ludonice tuo succurret idonea voto,
 Nam nihil est precibus quod neget ipsa meis.

Ad eundem.

Spe aditū dedit ad dominā mihi adultera clā
 Aduentū expectat dū Ludonice meū. [uis,
 Me conata semel simulato ludere somno est,
 Nec bene successit, lusa sed arte pari est.
 Uix lectum attigeram, detractō nudor amictū,

Et quod amor suadet, minus obire paro.
Oscula do frustra, frustra illā amplector, & ad rē
 Spectante haud vti sedulitate iuuat.
Perstat enim cæpto veluti denicta sopore,
 Atq; silet, quāquam mille petita modis.
At me non latuit dolus, & ceu rumpere somnum
 Non ausim, iacui nutus inersq; toro.
Subrisit tandem, & niveis mea colla lacertis
 Implicuit, lectus cætera, noxq; sciunt.

In Invidum.

U Il ego te metuo quāvis mihi multa mineris
 Inuide, quid frustra fortia verba iacis?
Hæc ubi nota minus tua sit socordia perfer.
 Nos sine concordēs, qua sumus, ire via.
Tu ne illam demens lenibus corrumpere donis?
 Dēq; meo speras eripuisse sim?
Iam tibi nunc faciam rumpantur vt ilia tristi
 Inuidia, si me pronehet ira magis.
Et faciam, mea cum spectaris gaudia, dicas,
 Tiresiæ granior, quā mea pœna malis.

Ad Ludonicum Carrum Medicum.

Iam deformis Hyēs Rhiphæis venit ab antris,
 Squallida cui sæuo frigore membra rigent.
Cuius & albenteis glacies innexa capillos.
 Asperat, & gelidis imbribus ora fluunt.
Iam spolia arentes posuere virentia syluæ,
 Iam tegitur multa candida terra nive.

- Floribus amissis lugent sua rura puella,
 Nec solitus iuuenum mentibus ardor inest.
- Nunc sine amore ferae vacuis cōduntur in antris,
 Mutāq; neglecto carmine torpet avis.
- Sed licet alterna tempus vice singula mutet,
 Non animi feruor languit ille mei.
- Nec minor antiquo versatur in ossibus ignis,
 Sed validus vireis vsq; resumit amor.
- At velut accensis acies vulcania syluis
 Spargitur, & rapiunt proxima quaeq; faces,
- Non aliter venis quondam Ludonice receptus
 Hæsit, & in capta mente triumphat amor.
- Magna tamen rerum mutatio facta, quod ante
 Semper in assiduis mæstus eram lachrymis.
- Quinetiam curis torquebar tristibus amens,
 Cum mihi despecto crebra repulsa data est.
- Nunc, postq̄ facilis toties referatur amanti
 Ianua, mutato sidere luce fruor.
- Et fortunatis felicior omnibus vnus,
 Excessæ teneo culmina summa rote.
- Nec leuis est placidæ sortis meminisse voluptas,
 Quam tamen haud veram sepius esse puto.
- Atq; hæc falsa reor mihi gaudia, fingere somnos,
 Et videor votis credulus esse meis.
- At vbi mens curis agitata quiescere cœpit,
 Ante meos oculos omnia certa patent.
- Nam mecum repeto promissa occurrere, qualis
 Nocte solet pavidò clam taciturna gradu.
- Et memini, quàm multa roget num forte morantem

Præteriens aliquis viderit ante fores.
An veniam solus, comitum num turba sequatur,
 Multaq; dehinc subeunt, quæ meminisse iuuat.
Et mecum referens, illic confedimus inquam.
 Hos habuit cultus, is color oris erat.
Oscula sic sumpsi, collo sic brachia iunxi,
 Sic manus in niveo nostra morata sinu.
Sic luctata mihi, sic dulcis improba rixas
 Infernit, victum sic dedit illa latus.
Mutua quid memorè, sine fine, sine ordine verba?
 Et quæcumq; mens plurima nouit amor?
Nulla quidem hæc poterit delere obliuio, quannis
 Exciperem Pylis secula longa ducis.
Et nisi mutarit cœptum fortuna tenorem,
 Vtlerius nihil est, quod mea vota petant.
Si fortasse aliquid nobis optare necesse est,
 Non Asiæ cupiam diuitis imperium.
Cum possim nigro vitam liuore carentem
 Contentus paucis ducere ingeribus.
Hortulus, angustiq; lares, tenuisq; supellex,
 Exiguûmq; pecus, maxima Gaza mihi.
Quis Venere aduersa pretioso gaudeat ostro?
 Copia tum curas demere nulla valet.
Nil ebur, aut gemmæ, nil auri prouidera prosunt,
 Nil iuuat artificio structa labore domus.
Tunc onerosa toro iactantur pallia, tum nox
 Longior, ingratus liber, amara Ceres.
Nec sic, quæ retinet demersa nomen ab Hella,
 Spumea collisis æstuat vnda fretis.

- Ut grauibus miseri stimulis agitantur amantes,
 Tristia si durus corda fatiget amor.
 Non tamen è facili nobis victoria parta est,
 Quippe ego multa meo dura in amore tuli.
 A quoties, dominam cum deuia rura tenerent,
 Et tibus in medijs rura petita mihi?
 Non me nocturnis vetuit timor ille tenebris.
 Nec iuuenum audaces ad fera tela manus.
 Et potui totas Hyberno tempore nocteis,
 Fixus ad ingratas peruigilare fores.
 Nec mihi sum questus Boream nocuisse, nec imbrè,
 Cum grauis vrgeret frigida membra dolor.
 Quid tibi nunc referam, quoties irata fenestras
 Clauserit, haud toto mense videnda mihi?
 Aut quid in immeritum magnis coniecta querelis
 Crimina, cum possem iustius ipse queri?
 Omnia perpeffus, vix quarto admittor in anno,
 Ardoris cum sit fabula trita mei.
 Et digito demonstrer amans, dicantq; per urbem,
 Hunc regit ad nutus vna puella suos.
 Forsitan hæc aliquis lenia, & spernenda putarit,
 Utendumq; aliter duxerit ingenio.
 Cum fieri clarum liceat bellòq; togàq;
 Et sit honorate laudis aperta via.
 Scribendi modo cum digna argumenta pararit,
 Magnanimi virtus officiosa ducis.
 Nam tua quem lateat, quæ sit clementia Borsii?
 Gratia facundi quanta sit eloquij?
 Quantū animo, quantū præstas pietate, vel armis,

Tantum iustitia, consilioq; vales.

Et nisi cum vindex Maiors accendit in hostem,
Otia tranquilla dulcia pacis amas.

Hos igitur merito populus tibi mandat honores,
Inuitoq; libens obtulit imperium.

Hisq; opibus dignum nostram cum venit ad urbem,
Sensit, & hinc Caesar grandia dona tulit.

Insigneisque tibi titulos, quæ gloria raro
Principibus latius contigit, ante dedit.

Salue cura Ionis, patriæ rectorq; paterq;
Gloria, Attestinæ presidiumq; domus.

Salue leta dies, qua nulla beatior, & qua
Non visa est oculis gratior vlla meis.

Undiq; cum populi resonaret plausibus æther,
Et meus in niveo Borsius iret equo,

Non fora, non homines capiebant tecta, vicq;
Tantis visendi principis ardor erat.

Hoc decus, hæc magnæ sunt præmia laudis, & in se
Non dubium veri pignus amoris habent.

Quæ Ludonice vides clarum sibi poscere vatem,
Non cui sit venæ pauperis ingenium.

Plura etiam superat, quæ cum videamq; probemq;
Non minus assueta me iuuat ire via.

Non facile ex ima tellure reuellit arbor,
Quæ bene radices egerit alta suas.

Quo quisq; in studio primos exercuit annos,
Seruus idem post hæc dedidicisse solet.

Is sum, cui Paphie teneros afflauit amores,
Cum primum grauidæ sarcina matris eram.

Ille ego sum, cuius versata in amore iuuenta,
 Ille ego, mox etas vltima cuius amet.
 Tu quoq; suspiras, & eodem saucius arcu,
 Carre soles mecum talia sepe loqui.
 At varios quanquam motus, & sidera celi,
 Et rerum causas quæ latere tenes,
 Sisq; licet studijs musarum excultus, & arte
 Pæonia, ac dulci præditus eloquio:
 Non potes aligeri vitare Cupidinis ictus,
 Ornatus tantis dotibus ingenij.
 Cum vero nostras liget inmolabile menteis
 Iam pridem capte fœdus amicitie:
 Hæc mihi nunc tecum libuit conferre vicissim,
 Ne mea non tibi sit cognita conditio.

Ad Cambium philosophum.

d Esine me gravibus toties obtundere dictis,
 Et vitæ Cambi facta notare mee.
 Nil agis, ac certum frustra mutare laboras,
 Nec potes à cœpto me reuocare meo.
 Lintea tota dedit rapidis vbi Navita ventis,
 Et cita iam medio gurgite cymba volat,
 Non facile ad portus retro convertere cursum
 Quos modo discedens liquerit, ipse valet.
 Sic ego, qui cupidi pelago male sanus amoris
 Iactor, ab hac nequeo vela referre via.
 Et mihi iam dulce est in amaro vivere luctu,
 Tantum mens cæcæ perdita noctis habet.
 Hæc qui mira putat, vitas ignorat amantum,
 t.j.

Nescit & vt cupiant sepe in amore mori.
Stabat in abruptis vates miserabilis antris,
 Eurydicen lugens nocte, dieq; suam.
Ismarus, & Rhodope nequicq;, & thracius Ebrus,
 Querebant solite carmina blanda lyre.
Sepe etiam Nymphas duri ad solatia casus,
 Hec illi solitas dicere verba ferunt.
Pone graueis Orphen curas, neu crede gemendo
 Tartareos iterum posse mouere Deos.
Quod semel amissum nullo reparabile pacto,
 Hoc ipsum leuius, si patiaris, erit.
Inuenies alios, quos admireris amores,
 Eurydicenq; nouam Thessala terra dabit.
Talibus, atq; alijs frustra lenire dolentem
 Tentabant, monitis nec locus vllus erat.
Carminaq;, & Nymphas, lucemq; perosus, in ipsos
 Amens iactabat non bona verba Deos.
Ergo ego quid faciam? si natus Apolline vates,
 Atq; Dea, curam vincere non potuit.
Aut lapis, aut ferru est, quem nunquam gaudia tagunt,
 Nec dolor, asperitas nec mouet vlla mali.
Quem blando nunquam vultu spes allicit, & qui
 Nil timet, in quo non gratia, non odium est.
Aspice, lesa, suos vt sepe animalia prodant
 Affectus, nostrae quae rationis egent.
Triste gemit duris incisa securibus arbor,
 Et queritur viridem ponere maesta comam.
Saxorum oppositis frenati molibus amnes
 Indignantur aquas lentius ire suas.

Gurgitibusq; fragor spumantibus indicat iram,
Sensibus vt proprijs illa carere neges.

Gaudet vt accensis ramorum fastibus ignis,
Sic superinicta flere videtur aqua.

Terra quoq; & cælum modo rident, & modo lugent,
Forma nec in rebus permanet vnda diu.

Si varios igitur nequeo componere motus
Pectoris, haud facti causa pudenda mei est.

Me natura hominem voluit mitissima nasci,
Non in Caucasæis rupibus esse feram.

Hinc sequor, humanis que convenientia duco
Moribus, etati non aliena mee.

At tu, quem studijs sublimibus euehit ardens
Ingenium, ad vite liberioris iter.

Que mihi proponis clarorum exempla virorum,
Tu sequere, & sine me fata subire mea.

TITI VESPASIANI STROPHÆ ERO-
TICON LIBER QVARTVS.

Ad Anthiam.

Ncipe leta dies roseo procedere ab ortu,
i Ignæq; extremus Lucifer astra fuget.

Iam matutinis Auroram cantibus ales

Garrula cœruleo suscitatur è thalamo.

At tu, que tantum nimis importuna moraris,
Vmbra soporiferæ languida noctis abi.

Deseret, huc rediens, peregrinas Anthia terras;

*est
gally
deseret*

Atq; Antenorea mœnia facta manu.

Ipsæ focus pia thura dabo, myrtôq; virenti,

Purpureisq; tegam limina sancta rosis.

Hinc sacris operatus (amat Venus omnia læta)

Incipiam verno cingere flore caput.

Perfususq; comas nardi felicitis odore,

percutia Dicam ego percussa carmina læta lyra.

lyra est. Nec trahere in seram pudeat conuiuia noctem,

quem quod Liberâq; epoto fundere verba mero.

his patris Sit procul hinc tristis ruga censura seueræ,

al non de Canâq; cum duro barba supercilio.

triquet. Vos procul este, quibus fului sitis imperat auri,

straxa Oderunt curas Liber, & alma Venus.

Nec vobis culpanda tamen lasciuia nostra,

Cernite quo superos impulit acer amor.

Ille Deum rector, qui fulmine territat orbem

Sumpsit Agenoreis cornua littoribus.

Virgineamq; tulit fraterna per æquora prædam,

Sollicita repetens Gnosia rura fuga.

Quinetiam falsus niueas olor induit alas,

Et teneros fuluo pressit in imbre sinus.

Non mare, non tellus, non seui regia Ditis,

Non ipsa Herculeæ sidera laude carent.

Fronte dolens lacera liquidis Acheloë sub vudis,

Non senis Herculei testis amoris ades.

Illi etiam victrix spoliato fortibus armis

Tradidit ornatus Lyda puella suos.

Quiq; tulit cælum, Domine mandata tulisse

Creditur, & plenas attenuasse colos.

M aterna quoties Delo, Delphisq; relictis
 Saucius hæmonias pavit Apollo boues?
 & ger, & artis inops, nullis est intus ab herbis,
 Cum toties alijs ipse tulisset opem.
 P opuleis ramis, pro lauri fronde, corona
 C inxerat impexam nexa sine arte comam.
 P auperis indutus rigido pastoris amictu
 Sedit in vmbrosis vallibus Æmathiæ.
 P erditus ipse suos illic cantabat amores,
 Carmine Phæbeis conueniente modis.
 A oniæq; vicem citharæ supplerat amanti
 Stridula septenis canna foraminibus.
 E cce leues Satyri cœunt, facilesq; Napeæ
 Conueniunt, vdo Naiadèsq; pede.
 M irantur vocem insolitam, mirantur & artem,
 Laudat & ignotum pendula turba Deum.
 F orsan & hic aliquis, me iudice, vincitur inquit,
 P an Deus, & præfert te quoq; Phæbe tibi.
 A d vaga desertis idem mox flumina campis
 Pastor agis pastas sole cadente boues,
 N ec subiisse casam puduit, scænoq; rigenti
 Inter cornigerum procubuisse pecus.
 E rgo quicquid amor suavit, decuisse putemus,
 Cum possit magnos sollicitare Deos.
 N ec quisquam insanis contemnere vocibus ausit.
 Asper enim lesi numinis ultor erit.
 S ed tibi dum veteris spectantur vela Theatri,
 Ternaq; fluminibus mœnia cincta suis.
 V el dum te Livi retinet veneranda sepulchro,
 t iij.

Nunc sacra sedes curia iustitiae.
 Aut dum visendi cupidam te fana morantur,
 Proximamq; antiquo regia tecta foro,
 Aut dum caeruleum cymba iuuat ire per amnem,
 Ortamq; vicino balnea fonte petis,
 Ullane cura mei tepido suspiria mouit
 Pectore, securam quæ minus esse sinat?
 An magis, erepto ne tristis amore vacares,
 Riualem nobis vrbs Patavina dedit?
 Vobis formosæ nam cuncta licere putatis,
 Crimina vestra tamen fama sinistra notat.
 De te nec possem mordaci credere vulgo,
 Nec te perfidiae suspicor esse ream.
 Iudicio sed casta meo peccare caueo,
 Intentos oculos Iuppiter altus habet.
 Si petis, interea quid agam, dum lenta moraris,
 Mecum bella gerunt spes, timor, atq; Venus.
 Nam modo te votis fingebam vita peractis,
 Ferrariam celerem velle referre gradum.
 A quoties falsus de te mihi sepius angur,
 Nec dubium noui præpetis omen anis.
 Et modo te rebar violentis febribus ægram
 Torqueri, infectos pertimuiq; locos.
 Nunc pater inuite ne quem tibi iungere vellet,
 Qui creber tota rumor in vrbe fuit.
 Occurrit quoties aliquis mihi letus amator,
 Huius agunt dixi vela secunda ratem.
 Sed mea nec remis agitur, nec fertur ab auris,
 Vnca procelloso est ancora iacta salo.

Et cibus, & somni ingrati, te absente, fuerunt,
 Nullaq; nox misero non vigilata mihi.
 At sopor inuitus si quando irrepit ocellis,
 Non ideo vacua mente manere licet.
 Nam tua quamprimum in somnis occurrit imago,
 Et renouat curas insidiosa meas,
 Te, quia non poteram, visibam sæpe fenestras.
 Queis mihi senus amor vulnera mille dedit.
 Attonita quoties perlegi mente tabellas,
 Que me discessus premonuere tui?
 Mecum semper erant, illas quoq; forte legebam,
 Cum mihi in Angelica Lança reperta via est.
 Rettulit illa breui reddituram tempore alumnam,
 Quartus vbi ninos sol agitasset equos.
 Hac prius exanimis tum demum voce reuixi,
 Et redijt toto perditus ore color,
 Vellere pbryxco nec sic letatus Iason,
 Nec Paris aduecta pergama Tyndaride.
 At tu, ne fuerint mea gaudia vana, redito,
 Hancq; diem verax vaticinetur amor.
 Aspice, iam liquido tibi rident numina celo,
 Et placide volucres carmina blanda canunt.
 Certat odoratos tibi fundere terra colores,
 Ne desint nitide florida ferta come.
 Iam pater Eridanus tumidam compescuit aluum,
 Iamq; vocat pandos aura secunda sinus.
 Populus ex ripis tibi plurima porrigit umbram,
 Candida ne feruens Seirius ora notet.
 Iam virideis fusa per cœrula colla capillos

Nabunt, & ludent Naidēs ante ratem.

I nūq; tuum Dryades, satyriq;, & Panes honorem
Præcincti varia tempora fronde canent.

Ad Nicanorem seruum.

i Celer, ac Pholoæ perfer mandata Nicanor
Ne miserum lenta torqueat vsq; mora.

Iam facito veniat, secum mea gaudia ducat,
Dicito me iussis delituisse locis.

I, propera, tēq; vlla puer caue rixa retardet.
Ni tibi forte cupis magna venire mala.

Quod si quamprimum per te potiemur amica,
Libertas pretium sedulitatis erit.

Ad amicam.

s I lenior folijs, aurāq; incertior essem,
Et flueret modico tempore nostra fides:

Non ego tam longo constans in amore fuissē,
Ire nec assiduas cogerer in lachrymas.

Nec gracileis adeo macies consumeret aris,
Nec mea mutaret pallidus ora color.

Sed vos decipere incantōs didicistis amanteis,
Et queritur lædi, fallere signa parat.

Tu me infelicem formosam Lotida narras,
Et Mareotinidem præposuisse tibi.

Has ego, dispeream, si præter nomina noui,
Tardāq; & infido sit mihi dura Venus.

Tēne ego deserta potuissē ducere vitam?
Hæc Iope quannīs, Inachis illa foret?

Non sum, quem valeant alie mutare puellæ,
 Nec meus incertis passibus errat amor.
 Huc cursum tenui, tu portus es, ancora nostra hic
 Hereat, hinc nullis fluctibus eijciat.

Ad Angelum poëtam.

a Ngele, si quis erit, lachrymosi plena doloris
 Qui tua non tristi carmina fronte legat,
 Ille feras inter senis in rupibus ortus,
 Aspera duritie vincere saxa potest.
 Non ego talis in hoc, sed amici fletibus angor,
 Immeriti quem sors vexat acerba mali.
 Certe dignus eras hominum, celiq; favore,
 Nec tali casus convenit iste viro.
 In te consumpsit vireis fortuna nocendo,
 Nil superest, vt iam possit obesse tibi.
 Sed licet in tenuis concesserit irrita ventos
 Intempestina spes tua morte ducis,
 Nec promissa patris seruet tibi filius heres,
 Abstuleritq; tuas Gallus adulter opes,
 Non tamen ista valent rectam infortunia mentem
 Eripere, & virtus inuiolata manet.
 Candidus ille viget morum tenor, & pia vite
 Simplicitas, nullis est labefacta dolis,
 Parsq; tui melior fraudem prædonis iniqui
 Despicit, ac ferrum, terribileisq; minas.
 Nanq; sacros inter celebraberis Angele vates,
 Serâq; posteritas scripta diserta leget.
 Et clarum toto stabit tibi nomen in orbe,

Donec in equoreas rex Padus ibit aquas.

Dura fuit rerum iactura vt scribis, at illud
Triste magis, versus tot perijsse tuos.

Nanq; domū, & vesteis, nūmōsq; & prædia siquis
Perdidit, hæc aliqua sunt reparanda via.

Casus, & indulgens hominum præsentia, multis
Amiffas duplici fœnore reddit opes.

Quis tibi restituet non exemplaribus vllis
Tradita, per longas carmina facta moras?

Quorum siqua manet memori sub mente reposta
Pars tibi, plura tamen pectore lapsa reor.

Atq; ita susceptus frustra est labor ille, iacētq;
Clarorum in tenebris fama sepulta virum.

Quo fit, vt indignè, doleāmq;, impune q; ausus
In te sit tantum Barbarus ille nefas.

Ille sacras ædeis potuit spoliare, Deōsq;
Qui vertit duras in tua damna manus.

Non illum pudor, aut pietas, aut gratia mouit,
Nec vindex magni terruit ira Dei.

Et bona Pieridum dextro tibi numine parta
Sacrilega rapuit Barbara turba manu.

Sed non parua mali restant solatia, quòd non
Vllius culpæ conscius ipse tibi es.

Adde quòd illustres multi grauiora tulerunt
His, quæ tu pateris, nec meruere viri.

Respice Threicij fatum miserabile vatis.
Est & Arionie cognita causa fuge.

Exul inops degens in amaris Naso querelis
Finiit extremam per mala multa diem.

H os præter facile est aliorum exempla referre,
 Quæ quoniam tibi sunt nota, silenda puto.
 S ed tamen ad vatem pauca hæc de vatibus istis
 Dicta velim, quannis fabula trita foret.
 Q uod petis egregij pietas spectata Caselle
 Et fauet, & voto est officiosa tuo.
 N ec tibi Castellus regi gratissimus, & qui
 Rectum amat, optatam ferre negabit opem.
 N os quoq; si precibus quicq; studioq; valemus,
 Siquid apud magnum est gratia nostra Ducem,
 H oc erit omne tuum, nec non curabimus, vna
 Consulat vt rebus Regia cura tuis.
 C ætera semper agat, quannis dignissima laude
 Borsius, haud minor hac gloria parte venit.
 Q uod bonus afflictis succurrere nouit, & idem
 Magna solet meritis premia ferre viris.
 S æpius hoc alij senserunt Angele, rursum
 Ad vias sitiens ipse recurris aquas.

~~Anthic.~~ Anthic.

n Atalem Domine mecum celebrate Coloni,
 Et positis curis, vndiq; cesset opus.
 H unc nitidi seruate diem, vincisq; solutis
 Demant seruitio libera colla boues.
 N unc agitate choros, & carmina dicite læti,
 Nec madidum verno stet sine flore caput.
 C ernite, quàm rosens processit ab equore Titan,
 Vtq; tegant clarum vellera nulla diem.
 G arrula vicinis carmen Philomela sub vmbri

Integrat, & solito dulcius orsa queri.
 H ac fecunda die pubescunt gramina campis,
 Floriferos aperit terra benigna sinus.
 H ac quoq; luce Venus medijs in fluctibus orta est,
 Dixit & Aprilem nomine diua suo.
 O mnia letantur, pariter letemur & ipsi,
 Candida nos positis mensa vocat dapibus.
 O cyus annosum pueri proferte lyæum,
 Porgite sollicita pocula plena manu.
 T ibia nunc hilaret bifori conuiuia cantu,
 Atq; habeant nullum verba iocosa modum.
 A t tu quæ magnam sine me nunc incolis urbem
 Antia, Nataki munera solue tuo.
 E n age dum lymphis nitidi rorentur ocelli,
 Atq; suo tenuis ordine pone comas.
 H inc roseis digitis habilem tibi finge coronam,
 Membrâq; seposita candida veste tege.
 S ic demum Genio meriti referantur honores,
 Ille nouum mira condidit arte Decus.
 I lle tibi insignem cui cedunt omnia formam,
 Ille etiam eximium præbuit ingenium.
 S ed tibi nec libeat Pauli procedere ad aras,
 Nec pete clamoso proxima templa foro.
 N ec minus angelicæ fanum memorabile matris
 Effuge, riualis hæc loca semper habent.
 I psa Dei satis est volucres qui ponderat umbras,
 Si vetus oblato munere limen adis.
 H ic mille impediunt iuuenum tua vota cateruæ
 Anthia, rarus in hac æde vagatur amans.

Tunc securus ero, tunc me tibi pectore fixum
Crediderim longa posse manere die.

Ad Serem omni in re excellentem.

s Er incunde mei fautor, cantorq; libelli,
Cuius ab ingenio commoda multa fluunt.
E quid erit tempus meritis pro grandibus in nos
Reddere quo liceat premia digna tibi?
C rede mihi verbis, & re tibi dicat amicus,
Nec tua lethæis facta dabuntur aquis.
H umana quis mentis enim tam nudus & expers,
Ut te non toto pectore semper amet?
T u Paridem forma, tu Phœbum vincere cantu,
Et satyros agili dexteritate vales.
N ec quisq; ad numerum melius pede pellere terrâ
Nouit, & arguta tangere fila lyre.
N emo pilam tanta missam procul excipit arte,
Sen sublime volat, sine resultat humo.
E nse places nudo, posito gladiator amictu,
Cum celeres armat ludicra pugna manus.
H erculea fortem exerces virtute palestram
Et par Portūno Cymothoæq; natas.
E loquiōq; potens, & fortibus utilis armis,
Mars animis, Pollux es pede, Castor equo.
T e quæcunq; vident, cupiunt sine fine puellæ,
Te pueri & iuuenum turba, senesq; probant
S ed tibi nummorum si copia magna supersit,
Rex Regum fies, quicquid & ipse voles.

† Antea
1^a fatal
Vigila
ohadp

Laus Veris ad Syluiam.

i Am redeunt Zephyri, & varios resoluta colores
 Pigit hum⁹, renouatq; comas, formosaq; prata
 Candidus Europe vector viridantibus herbis
 Vestit, hiant flores, vernantia lilia surgunt,
 Purpureosq; aperire sinus, rosa plena decoris
 Incipit, & late suauem diffundere odorem,
 Iam defensus rapidis à solibus uuas
 Pampinus, umbroso viteis obnubit amictu.
 Nunc rident Syluæ, nunc omnis frondibus arbor
 Luxuriat fecunda nouis, nunc montibus umbræ
 Densantur, Dryadâsq; tegunt, Satyrôsq; bisformeis.
 Ipsa suos cælo segetes prospectat ab alto
 Crescenteis, votisq; Ceres aspirat agrestum.
 Garrula nunc solitas repetit Philomela querelas,
 Perfidiam Terei deflens, sceleratâq; facta.
 Et maculis Progne plumas infecta cruentis
 Tecta petit, luteosq; parat suspendere nidos.
 Murmure nunc rauco iungunt sua rostra palumbes,
 Et varie placido mulcentes carmine cælum
 Consociantur aues. ac letis rursus amorem
 Vere nono reuocant animis, nitidisq; vagantur
 Fontibus, & fluijs luduntq; per æquora pisces,
 Nec veneris possunt flammâs extinguere in undis.
 Nunc etiam cantus per roseida rura Puellæ
 Exercent, atq; hortorum populantur honorem,
 Illa comas Narcisse tuas, hæc candida carpit
 Lilia, purpureosq; alia legere Hyacinthos.

Detinet has, quondam Cythereius ignis Adonis,
 Mox decus hortorum, & Nympharum praeda futurus.
 Hæc iungit serpylla rosis, hæc mella daturum
 Subsecat vugue thymum, texto pars vimine gestat
 Florenteis casias, immortalæq; amaranthum,
 Parsq; legit placidos factura papauera somnos.
 Vos quoq; Virginei spoliant violaria cætus.
 Nec croceis, nec purpureis, nec parcitur albis,
 Innumerosq; metunt flores, decerptaq; caltha
 Pingit flammeolo vaccinia nigra colore.
 Deniq; quicquid habent florum tua septa Priape
 Diripiunt, gaudentq; nouas gestare corollas.
 Nunc genus humanum, vastiq; animalia ponti,
 Nunc pecudes, volucresq; graneis nunc pectore curas
 Concipiunt, carpitq; animos, atq; ossa Cupido.
 Aureus æquoreis vbi sol caput exerit vndis,
 Oceaniq; aurora torum formosa reliquit,
 Letus in herbosos saltus armenta reclusis
 Pastor agit stabulis, armillatusq; molossus
 Prosequitur, qui bella lupum, insidiâq; ferentem
 Arceat, & senis latratibus vrgeat hostem.
 At circumfusa pascunt rorantia vacce
 Gramina, vicinis nemorum pars errat in vmbri.
 Pars tenera procumbit humo, Syluasq; sonanteis
 Mugitu late complet, pars ruminat herbas,
 Cornibus aut acres inter se prælia tauri
 Aduersis ineunt, magno concussa fragore
 Terra sonat, niueq; accendunt bella iuuenca.
 Tum gregis aprica residens in rupe magister

Qua vitreus salientis aqua per lenia riuus
 Saxa fugit sonitu exiguo, cerealia liba,
 Et sale durati frustum suis expedit, & quas
 Mensa petit secura dapes, hinc faginus illi
 Cantarus effundit glocitanti pocula collo.
 Non illum curis Amor immoderatus honorum,
 Acribus exagitat, nec opum vesana libido,
 Paupere contentus cultu, fususq; per herbam,
 Aut molleis captat somnos, aut carmina dicit,
 Argutos inflans calamos, collēsque propinqui
 Auditas iterum referunt ad sidera voces.
 Sed mihi nec sine te liquidi mea Syluia fontes,
 Nec nemora alta placēt, nec prata virētia, nec qui
 Florentes campos riuus perlabitur amnis.
 Pinus ubi dilecta Deo, cui Menala parent,
 Aut arbor Iouis, aut Alcide tempora velans
 Populus, ac platani ingentes, & odora cupressus,
 Tellurem late frondoso vertice opacant.
 Huc ades, o spes vna mea certissima vite,
 Iuniperi virides, & te peneia Laurus,
 Umbrosęque vocant fagi, iam flumina gaudent
 Aduentu formosa tuo, intonsiq; resulant
 Letitia montes. a felicissima rura,
 Fortunata nimis, pedibus tangenda puellę,
 Cuius Hamadryades faciem mirentur honestam.
 Ecce tibi densis frutices umbracula texunt
 Frondibus, atq; iocis secreta cubilia præstant.
 Hic placidum Zephyri suadent captare soporem
 Agmine percusso foliorum, non tibi cantus

Defuerint anium, electro nec purior vnda.
 Et suspensa sacris resonant examina lucis.
 Respice serpenteis ederas, & amœna vireta
 Nympharum, ac gelidis rorantia fontibus antra.
 Sæpius hac Dictynna suis comitata puellis,
 Auritos agit at lepores, hic Pana canentem
 Posthabito agricolæ referunt vidisse Lycæo.
 Hos Lenæus amat colleis, hæc incolit arua
 Flana Ceres, Pallásq; suas hic senit oliuas.
 Ipse ego ne turbet placidam insidiosa quietem
 Vipera, triste ferens infixo dente venenum,
 Argus vt Inachidem vigilanti lumine custos
 Seruabo, spargámq; sinus bene olentibus herbis.
 Hic formosus amor maternas, aspice, myrtos
 Colligit, atq; vni tibi mollia ferta reseruat.
 Interea pharetram vicino in gramine, & arcum
 Securus posuit, quam late gentibus ille
 Perpetuam de se famam daret, aurea siquis
 Spicula surriperet, fractúmq; exureret arcum.
 Non hic armeniam tigrim, libycum ve Leonem
 Inuenies, rictu qui candida membra cruento
 Dissipet, ingenti sed me qui victus amore
 Urur, & ipsa vicem reddas te protinus oro.
 Ergo age, ne dubita patrios mea vita penateis
 Linqvere, neu solis metuas te credere campis,
 Nam tutum præstabit iter tibi pulchra Dione,
 Et septam obscura densi tegit aëris vmbra,
 Ceu quondam libycæ Carthaginis alta petentem
 Mænia, cum fido natum velauit Achate,

Ad Syluiam.

Ylvia chara vale, valeat fidissima Dirce,
 Rura meis valeant conscia delitijs.
 Corpore discedens, animum mentemq; relinquo.
 Debilis incertos vix mouet umbra pedes.

De aduentu Borsij ducis in Genialeis agros.

Veritis, vnde nouo diffusum lumine cælum
 Rideat, inuisas quidve fugarit aquas.
 Cur liquidus nullis agitetur flatibus aer,
 Cur placidum tacitis stet mare littoribus,
 Almãve cur posito tellus squallore virescat,
 Et se purpureis floribus induerit,
 Quid quæq; exultet ramis frondentibus arbor,
 Cur solitum repetat garrula carmen auis:
 Non hic causa fuit mutato sidere Phœbus,
 Nec vaga roriferis Cynthia luminibus.
 Sed modo cum peteret genialeis Borsius agros,
 Reddidit aspectu cuncta serena suo.
 Borsius humanos meritis superauit honores,
 Miranturq; nouum secula nostra Deum.

Borsio duce, pacem fuisse Ferrariæ,
 cū alij populi bello premerentur.

Ulcia sepositis agitemus gaudia curis,
 Et sacrum Borsi nomen ubiq; sonet.
 Ille suis presens populis Deus otia prestat,
 Dum reliquo Maiors impius orbe furit.

De Leone Borsij ducis.

- C**lausus in extremis regalis partibus aula,
 Ecce fremit libyco missus ab orbe leo.
Artificiq; locum paries munimine cingit
 Vndiq; & egressum ferrea claustra negant.
Addidit huic operi tutam dux Borsius arcem,
 Turbaq; subiectam despicit alta feram.
Ipsa modo immitteis tauros, nunc obicit illi
 Terribileis vrsos, fulmineosq; sues.
Nec mora, concurrunt, sua quilibet expedit arma.
 Pugnatur cornu, dentibus atq; pede.
Aspera sanguineus miscet certamina Mauors,
 Atriaq; horrendis vocibus ampla sonant.
Hunc ardens animi vigor, at metus excitat illum,
 Audacemq; inter seua pericla facit.
Alter pugnat, vti sese tueatur ab hoste,
 Alter at insano cædis amore furit.
Vis superat, tristem dirimit victoria pugnam,
 Et tellus multo sparsa cruore madet.
Tum superassistens morientia corpora calcat,
 Et laniat victor membra cruenta leo.
Hec eadem paruis, timidisq; animalibus, vltro
 Scit virtus posita parcere seuitia.
Illesum leporem, catulumq; impune vagari
 Ante suos oculos mitis, & ora sinit.
Nec reor hanc illi naturam infundere mentem,
 Sed domini exemplis vtitur ipse sui.
Odit enim tumidos fastus, atq; impia facta

Borsius, & probitas hoc duce tuta viget.
 At modo, cum ruerit præceps in fata puellæ,
 A domino penitus dissidet ille suo.
 Sustulit ingratus, cui quondam plurima debens,
 Petendâsq; iuvas, & fera cella dabat.
 Dux pius & factis hominum sua præmia reddit,
 Et nulli, quannuis læsus obesse, cupit.
 Qualem se vero charis præstabit amicis,
 Hosteis qui facile norit amare suos?
 Ergo cum patriæ te dicimus esse parentem
 Rex bone, sunt meritis hæc leuiora tuis.
 At si dignus honos, & par virtutibus amplis
 Queritur, humana non opis istud erit.
 Quod licet in terris veneramur numina Borsii,
 Certâq; ni renuis, iam tibi templa damus.

De Templo sublimi Borsij.

a Spice sublimis lætor fastigia templi,
 Atq; admirandæ nobile molis opus.
 Plurima cum dederit terris, hæc munera cælo,
 Dat Borsii pietas officiosa ducis.

In columna viuenti Borsio erecta
incisum epigramma.

b Anc tibi viuenti Ferraria grata columnam
 Ob merita in patriâ princeps iustissime Borsii
 Dedicat, Estensi qui dux à sanguine primus
 Excipis imperium, & placida regis omnia pace.
 Verum ingens quando sibi vèdicat omnia virtus,

Et longe humanam superat tua plurima sortem
 Gloria, Divinos si tu patiaris honores,
 Utro ipsi dabimus, meritâsq; sacrabimus aras.

Ad Marcum poëtam.

m E tua Marce novo celebratum carmine musa
 Bellerophonteis vatibus inseruit.

Magna tibi à nobis debetur gratia, nec me
 Immemorem tanti muneris esse decet.

Non tamen his adeo confidere laudibus ausim,
 Ut me, quod non sum, turpiter esse putem.

Hec est causa, leueis quòd scribam semper amores,
 Magnanimi veritus tangere facta ducis.

Namq; ea diuini virtus, & gloria Borsi est,
 Poscat ut egregij nobile vatis opus.

Quod si forte meos lusus contempseris, aut tu
 Magna cane, aut simileis ede poeta iocos.

De villa Panhormite.

p Arua Panhormite quid tãto munere dignum
 Villa dabit, seuis obruta fluminibus?

Ecce ego iam videor colleis superare falerni,
 Aruâq; frugiferae pingua Sicaniæ.

Gratius est Siculi celebrari carmine vatis,
 Quàm si Palladio tota liquore fluam.

I felix, reducémq; sacri post oscula regis,
 Excipiat tenero Laura pudica sinu.

Ad Guarinum de Phasi aue.

s Iquis Apollineum miratur Ariona quondam
 Cœruleo inuectû delphine stupëtibus vndis,

Dulcibus illectos pisceis tenuisse querelis,

v. iij.

Siquis & aërios monteis, & saxa, ferāsque,
 Et nemora, & volucres, & verso flumina cursu
 Mollia Bistonij properasse ad carmina vatis,
 Confisumque lyra siquis cinxisse canendo
 Thebenam subitis Amphiona mœnibus urbem,
 Credibile esse negat, nostri miracula seculi
 Audiat, & quicquid cecinit veneranda vetustas,
 A falso distare procul, verumque putabit.
 Quam ferus accipiter captam me teste peremit,
 Ecce iterum fruitur vitali lumine phasis,
 Atque novam induitur formam, farique disertè
 Novit, & ad dominum defert mandata priorem.
 Non tamen hanc ullis vates Epidaurius herbis,
 Ceu quondam extinctum Hippolytum, mandante Diana,
 Rettulit in lucem, nec carmine dira potenti
 Phasias ætherium rursus renocavit in orbem.
 Verum illi hoc tantum magni nona musa Guarini
 Muneris attribuit, dumque altum lucida cælum
 Astra colent, dumque Adriacis Padus influet undis,
 Dum Borsi ducis extabit venerabile nomen
 Laudibus egregijs, ac dextro numine partum,
 Immortalis erit, longumque manebit in ævum
 Nostra Guarineo celeberrima carmine phasis.
 Assyricæque parem volucri mirabitur etas
 Postera, viuacem innumeros durasse per annos.
 At cui permissum est, tristi data corpora leto,
 Spiritibusque animare novis, mortemque fugare,
 Humanum alitibus sensum dare, verba docere
 Pierios imitata sonos, hominumve Deumve

Hunc rear esse? Deus certe Deus ille putandus,
 Ergo sibi vitam poscens à te optime vates.
 Altera phasis adest, animam cui Martius ales
 Abstulit, atq; suam sortem ne sorte sororis
 Peiorem rogat esse velis, instructaq; sacris
 Artibus, huc à te mitti legata Guarine
 Flagitat, vt charo tua carmina reddat alumno,
 Dinitijs Croesi, atq; Myde qua preferat auro.

Ad diuum Borsum.

d Vx genus à magna qui ducis origine Regum,
 Imperioq; refers aurea secla tuo,
 Qui propria gaudes virtute excellere, cuius
 Gloria nullius crescere laude potest,
 Quo nihil à superis optet Ferraria maius,
 Tradere quo melius nil potuere Dei,
 Si qua tibi tot res ingentes otia linqunt,
 Hæc facilis placido lumine pauca lege.
 Corporis egregias non hic perscribere laudes
 Conor, nec regni iura referre tui.
 Nec loquor hic à te purgata paludibus arua,
 Messibus vt largis cultus abundet ager.
 Non sacras ædeis, non clara palatia per te
 Sumptibus innumeris edificata cauam.
 Qua tua se mole attollat Carthusia linquo,
 Et Schininoie.e gratia quanta domus.
 Nec mihi cura, nonis quas muris cinxeris arceis
 Dicere, nec pulchra mœnia Ferrarie.

Rem quoq; non parnam sileo, quod tollis in ima
 Planicie excelsi nobile montis opus.
Magna quidem sunt hæc, hominū sed facta labore,
 Nec decus ad proprium tu tibi solus habes.
At punire malos, æqua dare præmia lance,
 Ponere non sanis frena cupidinibus,
Inviētūmq; malis animum præstare, Deosq;
 Ut facis, ante oculos semper habere, tuum est.
Nec ego mira puto, quibus hic tibi vera paratur
 Gloria, quæ recta ducit in astra via.

Ad Tribrachum poëtam.

† **R**ibrachè diuinum quis te neget esse poëtam?
 Cum tibi tale sacro carmen ab ore fluat.
Nanq; modo ostendit tua nobis scripta Metellus,
 Quem fratri comitem rura dedere meo.
Illis quid potuit numeris ornatus esse?
 Quæ vis, ingenij gratia quanta tui?
Sic ego Nasonem, sic te ineunde Properti,
 Sic ego te video culte Tibulle loqui.
Ecce nouum per te Latio decus additur, & iam
 Vate suo tollit se Mutinensis ager.
Atq; vtinam nostris simul exposuisset in oris
 Deuētum celeri te quoq; cymba Pado.
Nulla mihi maior potuit se offerre voluptas,
 Et tali felix hospite villa foret.
Tecum castaliæ properassent ire sorores,
 Et bona Thyrsigero gratia iuncta Deo.

Florida Parnasi iuga deseruisset Apollo,
 Ad mea dignatus limina ferre pedem.
 Nec dubita, ne forte tibi, numerosq; sequentum
 Nostri sufficiant Tribrache doctæ lares.
 Borsius, Erigone, Pallas, Maiâq; creatus,
 Quattuor has ædeis incoluere Dei.
 Et comitum quannuis ingens accederet ordo,
 Hospitibus locus hic pluribus aptus erat.
 Ergo tuis paulum à studijs intenta relaxes
 Pectora, & ad lusus curre poëta meos.
 Sen cupis auritos lepores agitare, videbis
 Currere Turcigenas lata per arua canes.
 Sive anibus, quæ stagna colunt, indicere bellum
 Te iuuat, egregij sunt mihi crede duces.
 Suspicias ternos volitare per aëra fratres,
 Altâq; veloci tendere in astra fuga.
 Inde ubi tempus erit, liquidum per inane repente
 Delapsi, magno turbine ad ima ruent.
 At sonitu ingenti, quæ territa fugerat ales,
 Aut cadet, aut notas anxia quæret aquas.
 Vertice non illos pater Apenninus in alto,
 Dura nec in senis rupibus Ilua tulit,
 Extremo Boreas peregrinos misit ab orbe,
 Clarum falcones hic quoq; nomen habent.
 Quod si te potius piscandi cura tenebit,
 Vicino tendes retia rara Pado.
 Haud tibi præterea quibus oblectere libelli,
 Deficient, musis nec loca grata tuis.
 Quid referâ Nymphas, Satyrôsq; in amore calêteis,

Panâq; vel Dryadum, Naiadum ve choros?
 Conueniunt, sacroq; hærebunt numina vati,
 Quilibet optabit proximus esse tibi.
 Hic centū Oenonas, centū hic mirabere Daphnas,
 Et totidem Heliadas, Inachidasq; simul.
 Nerine cedit nostris Galatea puellis,
 Cedit & Alphei cura Arethusa sui.
 Ipsa etiam duro sub indice victa rubebit
 Salmacis, & tenerum quæ rapuistis Hylan.
 Hinc Minois abest coniux, & Phædra, furénsq;
 Colchis, & ignaro subdita Myrrha patri.
 Coliden nullam, nullam Niseida cernes,
 Nullam Nyctimenen hæc tibi rura dabunt.
 Sit procul inconcessa Venus, cædésq;, nefásq;,
 Stent sacra, cognatis sint sua iura toris.
 Certa fides, propriúmque decus seruetur amicis,
 Candidus inter nos, & leuis erret amor.
 Garrula sed quannis nondum certarit irundo,
 Nec luteam solita struxerit arte casam,
 Et scelus immitis nondum Philomela tyranni
 Cæperit arguto flebilis ore queri,
 Ipse veni tamen, & facileis duc Tribrache musas,
 Ad Quartisanæ rura benigna meæ.
 Hic loca perspicies gratis secessibus apta,
 Cum suus est pratis, arboribusq; decor.
 Unde queas Zephyros olim captare, notabis,
 Et quibus è ramis densior vmbra cadat.
 Post ubi tempestas aderit iam mitior anni,
 Huc iterum rediens non nouus hospes eris.

Ad Baptistam Guarinum.

n On ita, cū rapido feruēs sitis vrget in aestu,
 Querit fontanas cernus anhelus aquas,
 Nec vaga sic anide, rediere vbi tempora veris,
 Cantat, & in teneris frondibus errat anis,
 Nec sic letus adit patriamq;, domumq; viator,
 Post terra, & vasti longa pericla sali.
 Vt Baptista libens nuper tua carmina legi,
 Vbere de vena, quæ tibi culta fluunt,
 His ego perspexi, quod me non fugerat, in nos
 Ex omni studium crescere parte tuum.
 Scilicet hic animi modus est, ratioq; benigni,
 Vt nulli in magno cedere amore velit.
 Hoc in Oreste suo Pylades, in Achille Patroclus,
 Euryalusq; pio vidit in Irtacide.
 Se quoq; Perithous nunq; non sensit amari,
 Cum sibi deninctum Thesea diligeret.
 Tu, quem iam pridem studio complector amico,
 Gratus es, atq; pari par in amore refers.
 Sylvarum cupidi vates, & ad otia nati,
 Secessus molleis, & loca sola petunt.
 Illic securo de pectore carmina ducunt,
 Latq; incundæ tempora sortis agunt.
 Talia nos etiam memoras exempla secutos,
 Clamosi strepitus deseruisse fori.
 Tum Quartisanæ genialia rura colentes
 Condere, quod longo tempore duret opus.
 Quin vatū egregios, te indice, dicor honores

Equare, & magnum nomen habere feror.

Leter, an indoleam, quòd me tot laudibus ornes?

Quòd veterum claris conferar ingenijs?

Non equidem possum mihi non gaudere, disertis
Auribus vsque adeo scripta placere mea.

Nam non vlla potest homini laus gratior esse,
Quàm quæ laudati prodit ab ore viri.

At nostro exiguis quàm sint in carmine vires,
Cum subit, ingenuus tunc pudor ora notat.

Et vereor, ne non titulis respondeat istis
Ingenium, quod tu tollis ad astra meum.

Subdubitòq; oneri ne sint, quæ tradis honori,
Iudicio inueniar si minor esse tuo.

Siqua tamen nobis dicenda gratia, si quis
Creditor in nostris versibus esse nitor,

Hoc Baptista tuo tribui decet omne parenti,
Quo Duce Pieria cœpimus ire via.

Imbuit ille rudeis generosis artibus annos,
Atq; hæc ex illo flumine manat aqua.

Eheu quale decus mors abstulit inuida terris?
Cum patrios adiit nobilis vmbra polos.

Te venerande senex vitæ præcepta ferentem
Optima diuino sensimus ore loqui.

Nunc tecum occubuit geminæ præstantia lingue,
Et cecidit prisca cum pietate fides.

Gracia te luget lachrymis comitata latinis,
Interitumq; gemit Barbara terra tuum.

Illa tamen nobis restant solatia, quòd te
Erepto superest pars quoq; magna tui.

Vinit enim, vinētq; diu tua gloria, cuius
 Emula natorum surgit honesta manus.
 S i cuiq; videor sub præceptore Guarino
 Profecisse parum, culpa docentis abest.
 Quòd male percepit clari documenta magistri,
 Discipuli arguitur tardicus ingenium.
 Ut tamen accipio, populi mea venit in aureis
 Anthia, nec doctis disciplicet illa viris.
 N òsq; poetarum numero (si credimus illi)
 Non humili inseruit dextera fama sono.
 Quicquid id est, lusi iuuenis iuuenilia, siqua est,
 Seruiat hinc magno nostra Thalia duci.
 Cuius facta licet nequeam comprehendere dictis,
 Borsiaq; Estenseis gloria vincat auos,
 Quid possim experiar, meritorum principis in nos
 Officij; memor quo ferar esse mei.
 S i deerunt vires, studiumq; fidesq; supersunt,
 Hæc non ingrata pignora mentis erunt,
 Cætera maturo sed cum gerat optimus heros
 Consilio, populis prospiciatq; suis.
 Nunc quoq; laudari meruit de rhetore tanto,
 Quod bene consuluit ciuibus ipse suis,
 Virtuti confisa tuæ Ferraria, cum te
 Defuncti cuperet munus obire patris,
 S en sit idem, & laudi merita Dux præmia soluit,
 Decreto & sanxit publica vota suo.
 Quæq; olim fuerat diuini cura Guarini,
 Hanc tibi mandamus non renuente Duce,
 N onit enim index hominum, censorq; seuerus,

Te nihil à magno degenerasse patre.

Et tibi vix dum etiam iuueni crescentibus annis,
Doctrina paucos eloquioq; pares.

Quid magis optandum tibi? quid contingere mains
Tanto consensu, iudicioq; potest?

Sic igitur clara similis virtute parenti,
Dignus in hac patrias excipis vrbe vices.

Et iam nostra fluit, paritèrque externa iuuentus,
Vndiq; præceptis instituenda tuis.

Ac desiderium minuit genitoris adempti,
Par in te probitas, ingenijq; vigor.

Tu nobis virtute tua, meritijq; parentis
Charus es, inq; dies noster abundat amor.

En age, quòdque facis, duros euince labores.
Aspice quantum in te, & quale recumbat onus.

Tum cui succedas, quo sis patre natus, & à quo
Veneris accitus, pectore volue tuo.

Hoc erit acris equi stimulis accendere cursum,
Et sinuosa citè tradere vela rati.

Ille triumphaleis statuas spectabat auorum,
Cui celebres titulos Africa victa dedit.

Sensit enim his visis, ardorem insurgere menti,
Sèq; nouo pulchræ laudis amore rapi,

Tu quoque sic facito, & reliquos cū viceris omneis,
Te supera, & decori grandius adde decus.

Interea valeas nostri memor optime vates,
Quo mihi non alter iunctior esse potest.

Ad Carbonem poetam & oratorem.

A N tibi non faueam? te non admirer, amemq;
 Candidior pura Carbo poeta niue?
C rede meo cum tu poteris de pectore labi,
 Tunc anima potero non memor esse mea.
D octus es, & culti placido sermonis ab ore
 Dulcior Hyblæo copia melle fluit.
N ec minus orator, quam vates optimus, idem
 Nunc patriæ linguam tradis vtranq; tuæ.
B arbarus est, quicumq; capi virtutibus istis
 Se negat, & tantum non probat ingenium.

Ad Anthiam amicam, quod soluerit fidem.

Q uod toties timui, quod tu mihi sæpe negasti,
 Iam non vltierius dissimulare potes.
I pse ego, nec fallor, coram tua crimina vidi,
 Et me (quod nollem) perfida teste rea es.
V idi ego, cum inuenis nocturno tempore furtim
 Me miserum, vestris prodijt è foribus.
O ego ne facinus spectarem impura nefandum,
 Quam mallem trucibus præda fuisse feris,
V el posuisse breuem properato funere vitam,
 Vagitus primos cum tener ore dedi.
T unc perij infelix, tunc me dolor abstulit acer,
 Tunc oculos satius non habuisse fuit.
Q uin & culpa mihi tua quo manifestior esset,
 In mediam haud dubitas prosiluisse viam.
N ec pudet egressum posita renocare lucerna,

Et longo ante fores ducere colloquio.

Uix lasciuia parans vulgato corpore questum,

Audeat hoc medio Fornice graia Lyce,
Hæc mihi non fingo, vos conscia sidera testor,

Et vos cornigeræ lumina clara Deæ.

Quàm me penè furor præceps rapere arma coëgit,
Et vestræ finem tradere nequitie?

Hæc pœnas violatus amor periura petebat,
Et data per magnos fœdera calicolas.

Obstitit arma Venus cœptis, & sanguine vestro,
Passa pias non est me scelerare manus.

Dum tamen accedo, pariter fugistis in ædeis,
Et posita increpuit ianua clausa sera.

At mihi pulsanti, tæq; impia sæpe vocanti,
Nox est in multis peruigilata malis.

Hæc toties promissa fides? hæc illa tuende,
Quam mihi iactabas, cura pudicitie?

Iurasti quoties nil me tibi charius esse?
Atq; oculis semper præposuisse tuis?

Nunc ego fallaces lachrymas, nunc improba noni,
Cur toties de me conquererere prius.

Nunc ego nocturnæ memini discrimina rixæ,
Quæis tua luxuries maxima causa fuit.

Quid faceres, mea si Tithonia cogeret etas
Frigida languenti membra iacere situ?

Uel quam te nobis pauidamq; rudemq; solebas
Fingere, nec clausas posse aperire fores?

Torqueor, atq; diu seruisse fideliter vni
Pœnitet, at posthac non mihi verba dabis.

Sed monimenta tuæ lenitatis acerba perosus,
 Subducam turpi libera colla iugo.
 Et quæcumq; tibi cecinerunt carmina laudes
 Immerite, rapidis ignibus illa dabo.
 Atq; aliquid quoniã mihi semper amare necesse est,
 Succedet regnis culta puella tuis.
 Digna erit illa meo fieri celeberrima versu,
 Huic omni viuam tempore charus ego.
 Illic herentem frustra renocabis amicum,
 Atq; meam queres ipsa relicta fidem.
 Nec te iam poterit quisquam sperare fidelem,
 Cum vulgata tuæ sit nota perfidie.
 Quis locus ò demens nostri non plenus amoris?
 Anthia quis nescit cuius amica fuit?
 Posse putas alium fastus perferre tumentis?
 Cui tantum posthæc chara futura viro es?
 Quis canet hæc faciem, quam, cū foret oblita fucis,
 Præposui niuibus, purpureisq; rosis?
 Quæ, nisi cum nostra periissent lumina mente,
 Tunc penitus fuerat despicienda mihi.
 Nunc licet inuenias, qui non tibi credere nolit,
 Nemo meam vincet longo in amore fidem.
 Hæc tu debueras nugis præponere, & auro,
 In te aliquid recte si rationis erat.
 Si neq; nequitia, neq; auaræ crimine mentis.
 Impulsa, hac malles nobilis esse nota.
 At mihi crede, pios respectant numina amanteis,
 Iusta nec incassum fundere vota sinunt.
 Tempus erit, cum te pigeat soluisse carinam,

Et leuia incertis vela dedisse Notis.

Nec securamane, superum silentior ira est.

Fœnore tarda graui pœna venire solet.

Tu quoq; fortuna, qui nunc meliore triumphas
 & mule, discite meo cautior esse malo.

Atq; tibi hæc eadem speres contingere posse,
 Cum periura semel ruperit illa fidem.

Ad Hieronymum Castellum de
 abbate quodam sibi indulgente.

¶ Vid mecum tacitus mediter Castelle rogasti,
 Abbatem hunc vite non rudis esse reor.

Nec tu crede mihi, rubicundos aspice vultus,
 Et tumidi pinguem ventris aqualiculum.

Ille boues macras, & brigantina musta
 Odit, nec totos vult vigilare dies.

Illius in turdis sermo versatur, & offis,
 Gnosiaco spumant linida labra mero.

Si prodire decem parat extra limina passus,
 Nec ieiunus abit, nec pede carpit iter.

Quod Bacchus, lautæq; dapes, atq; otia suadent,
 Id sequitur, saturi prouida cura patris.

Si virtus, & opes, si gloria moribus istis
 Queritur, hæc celum si datur ire via,

Ipse quoq; optarim positus Hieronyme curis
 Molliter in tali viuere luxuria.

Ad eundem.

¶ Accipe nectareos dulcis Castelle liquores,
 Qui tibi sint primæ pocula grata siti.

Non hæc picenis in collibus vna pendit,

In patulos fluxit que mihi pressa lacus.
 Non thascis innata iugis, tergove falerni est,
 Massica non illam, cressaue terra tulit,
 Manavit suavis patrijs de vitibus humor,
 His poni iussit quas mea cura locis.
 Ad que, siqua tibi tristes dant otia turbe
 Egrorum, nostri ductus amore veni.
 Hec loca, si memini, cunctis preferre solebas.
 Dicebas ipsos hic habitare Deos.
 Nil mutata loci facies, ijdemq; penates
 Nunc sunt, mens eadem, que fuit ante mihi est.
 Quod nisi legitimis causis retineris in vrbe,
 Ex animo credam me cecidisse tuo.

Ad poetam quendam.

r Vmor ait nostros te Stomyle carpere versus,
 Et damnare tuo plurima iudicio.
 Non equidem indignor, si libertate loquendi
 Vteris, & que sunt crimine digna notas.
 Namq; meos fateor repreti posse libellos,
 Queis nullus certa queritur arte nitor.
 Quos mihi nec studium, ratio nec contulit vlla,
 Ut mera simplicitas, nudaq; verba sonant.
 Scitis enim raro studijs me accedere vestris,
 Pallade nec minus est grata Diana mihi.
 Me iuuat à magna positum procul vrbe morari.
 Nunc pedes incedo, nunc vehor altus equo.
 Et modo per campos separet cane venor apertos,
 Proxima Threicio quem tulit ora mari.

Et modo, quæ stagnis degunt, falcone volucres
 Insequor, & varijs distrabor aucupijs.
 Interdumq; Padi sinuoso in flumine piscor.
 Mæq; leuis magno gurgite cymba vehit.
 Curâq; nonnunquam numerofo impenditur horto,
 Et varia malos inserere arte inuat.
 Sed tamen hæc inter, fugiam licet otia, nonit
 Nescio quo pacto serpere blandus amor.
 Hic mihi, quas possem dominam mollire per artes
 Monstravit, teneros proposuitq; modos,
 Quod mihi tentanti quannuis prodesse viderem,
 Et scirem multos scripta probare mea,
 Non tamen auctori penitus placuere, nec unquam
 Me duxi magnis vatibus esse parem.
 Sat mihi cum musis si non durissimus esse
 Dicor, & in lusu gratia si qua meo est.
 Non igitur mirum, si te offendere disertum
 Carmina non vlllo facta magisterio.
 Quod tamen his vitij tribuas cultissime vates,
 Optarem verbis certior esse tuis.
 Quid tibi vel placeat, vel contra, quid sit in illis,
 Tollere quod inbeas, quæ toleranda putes,
 Ille ego sum, qui me patiar, cupiamq; moneri,
 Et facile alterius qui benedicta probem.
 Quem pudet obnixæ errorem, vitiumq; tueri,
 Verâq; amicorum spernere iudicia.
 Quod si te ostendens aliqua ratione moneri,
 Cedo libens monitis, & meliora sequor.
 S in renuis, tacitûsq; sedes, indoctus haberi,

Nec minus inconstans, inuidulosq; potes.

Ad Mazonum, laudans Venetias, ac admonens, ne fallaci arti, quam dicunt Alchimiam, incumbat amplius.

*d Vm vagus Adriacis Mazone paludib⁹ erras,
Clarum vbi Tyrrhene flornit vrbis opus,
Cura tibi est veteres sub aqua spectare ruinas,
Cernere & annofo fracta sepulchra situ.*

*Nunc libet vndinagos demissis fallere pisceis
Retibus, & parue nunc dare vela rati.*

*Et nunc indigenis prisca referentibus acta
Temporis, à senibus querere multa iuuat.*

*Diluuij quæ causa fuit? num casus? an illud
Excidium genti bella tulere sue,*

*Quo sub rege grauis moles oppressit aquarum,
Hinc nostro nomen quæ dedit ora mari.*

*Hinc te fama refert Venetam contendere ad urbem,
Scrutantem ingenio plurima digna tuo.*

*Per geminas licet ire vias, patet vna per altum,
At per stagnanteis altera ducit aquas.*

*Si citius tranare cupis, fornacibus exi,
Fac modo, tranquillo pax sit vt alta mari.*

*Longum iter, ad tutum per inerteis ire lacunas,
Cum trucibus ventis horrida senit hyems.*

*Hac sinuosa leges piscosi claustra Loreti.
Ante tuos oculos mox noua turris erit.*

*Clodia te excipiet Bebij post terga relictis,
Dines inexhausti Clodia longa salis.*

Portus ad auroram vrgens sinuatur in arcum,
 Turris vbi angustis imminet alta fretis.
 Hic perhibent magnis certatum classibus olim,
 Nullaq; iam Veneti spes erat imperij.
 At Lygur adriaca sperans de gente triumphum,
 Cœruleas proprio sanguine tinxit aquas.
 Inde Palestine tua radet littora puppis,
 Et spirante Noto continuabis iter.
 Perueniēs vbi se tumidum Mathemæus in equor.
 Porrigit, & vasta mole repellit aquas,
 Haud procul hinc humilem præterlabere Poniam,
 Defessis olim navibus hospitium.
 Tum magnæ à Lena sese offeret amula Romæ
 Vrbs, legem quæ tot gentibus vna dedit.
 Quicquid alit tellus, quicquid mare, cernitur illic.
 Imperium dices hic locus orbis habet.
 Illic fundatas medijs mirabere in vndis,
 Altâq; marmoreas surgere ad astra domos.
 Tempia Deum gemmis, variôq; nitentia cultu,
 Egregia decorat plurimus arte labor.
 Pallâ sed in primis Marci pretiosa beati
 Italiæ cunctas vnica vincit opes.
 Quattuor auratos in templi vertice summo
 Artis opus miræ stare videbis equos.
 Spiritus, & veri species Maxone coloris
 Deficiunt, nemo cætera vna neget.
 Tot proceres, tantum populi spectabis, vt illum
 Humanum credas omne coisse genus.
 Regibus è multis illum constare senatum

Qui negat, hic sensu, iudiciq; caret.
 Per freta mille simul cymbas volitare videbis,
 Remigio celeri quas Scythia fortis agit.
 Montibus equandas naveis, longasq; triremis,
 Immensum latis vix capit equor aquis.
 Torcellum aspicias, necnon Murania tempe,
 Atq; suburbanis sparsa vireta locis.
 Singula prætereo, quæ si nunc dicere pergam,
 Diffusum mundi pingere coner opus.
 Sed tamen hæc summa est, virtutè, animosq; virorū
 Fortunæ dotes exuperare suæ.
 Hactenus ista probo, sed non ita cetera, nam te
 Illyricas genteis visere velle ferunt.
 An tibi sunt tanti scopulose littora Poles?
 Semper & arctoa signia cincta nive?
 Num formidandum ratibus vidisse Ceraunum
 Sic innat, & rigida saxa reuulsa Pares?
 Vt mare contemnas, vt nos fugiamur amici,
 Et cum longæno tota parente domus?
 Ludorum vt pompa careas, festoq; paratu,
 Aurea cum celeri præmia dantur equo?
 Vt ducis aspectu nusquam renocere sereno?
 Quæ Scythia, quæ Libycus Maurus, & Indus amat?
 Follibus illa tuis loca, Mercurioq; necando,
 Quàm latebras catulæ, num magis apta putas?
 Falleris, ad Meroën satius properare fuisset,
 Nanq; opera assidui vestra coloris egent.
 Quòd si iudicium Mazone requiris amici,
 Nec tibi, nec cuiquam, quod petis, eueniet.

Sed cinis, & fumus, puluis, suspiria, verba,
 Sunt arumosi lucra magisterij.
 Esse potest, vt forte tuus labor vtile quicquam
 Post varios casus eruat inde tibi.
 Sed nec tantus honor, nec tanta est copia lucri,
 Talibus in curis tempus vt omne teras.
 Diuersum interea procul à regionibus istis,
 Me Quartisana, dulcia rura tenent.
 Dulcia rura quibus fauet indulgentia Diuum,
 Et quæ nullius commoditatis egent,
 Namq; ferax regio, cælum sortita salubre,
 Haud procul à nostræ mœnibus vrbs abest.
 Seu pede, siue leui cymba iuuat ire per vndas,
 Dant iter hospitibus terra, Padusq; meis.
 Adde vias certo directas limite passim,
 Mollis vbi æstiuum negligit vmbra canem.
 Hæc loca Phæbus amat, nec sunt ingrata Lyæo,
 Et comes huc Cereri non negat ire Pales.
 Hic bene respondet Domini vindemia votis.
 Horrea deponcit fertile magna solum.
 Hic pecori sua prata vides, hinc caseus exit,
 Quem premit artificij docta colona manu.
 Hinc onium fœtus, hinc magnam portat in urbem
 Hædorum teneros rustica turba greges.
 Hinc etiam alituum, quas cura domestica nutrit,
 Mittitur arguto copia magna foro.
 Sunt hominum varios orti quos cernis ad vsus,
 Qui speciem præ se, diuitiasq; ferunt.
 Inde viro gratas epulas parat arua colenti

Deposita coninx officiosa colo.
 Inde legunt flores, nitidâq; in veste puella
 Festa coronata compita fronte petunt.
 Hic quibus innideant cultores fertilis byble
 Grata ferunt liquidi munera mellis apes.
 Nulla est aucupijs, nulla est venatibus ora
 Aptior, hæc mediam proxima rura tenent.
 At mea, quæ sumptu non paruo condita villa est,
 Haud vlli merito displicuisse potest.
 Hac quoq; largus opum cū multa & magna dedisset,
 Donauit fratrem Borsius ipse meum.
 Plurimus hic liber est, nec equi, nec magna canū vis
 Nec desunt comites, accipitrēsve mihi.
 Simplicibus quod si iuuat allusisse puellis,
 Centum formosas lux tibi festa dabit.
 Hic neq; sacrilegos Vulcani Inppiter igneis
 Nec cum sole Venus, Mercuriūve timent.
 Toxicæ nec flammis coquimus, nec prodigus iste
 Nos male tentata decipit arte labor.
 At securæ quies agitur, nec fraude, nec armis
 Proxima vicinus diues in arua ruit.
 Ergo pari studio mecum si viuere curas,
 Huc ades, & nostris vtere amice bonis.

Ad Cosmum Pictorem.

e Cce nonis Helene consumitur anxia curis,
 Vultq; tua pingi Cosme perite manu.
 Scilicet in longos vt nobilis exeat annos,
 Et clarum egregia nomen ab arte ferat.

Sed dum consultat, quæ tantis commoda rebus
 Tempora, quos habitus induat, annus abit.
Ver modo laudatur, modo dicitur aptior æstas,
 Nunc placet autûnus, nuncq; probatur hyems.
Nunc cupit externis pingi velata capillos
 Cultibus, & nuda nunc libet esse coma.
Dumq; diem, & varios alternat inepta paratus,
 Quod cupit, in longas protrahit vsq; moras.
Quid tibi vis? quid stulta paras? an forte vereris,
 Ne leuitas populo nota sit ista satis?
Tales, totq; tibi cum sint in corpore mende,
 Formæ pictorem quæris habere tuæ?
Quod si cura non te tangit imaginis, & si
 Spectari à sera posteritate cupis,
Edita, quæ populus de te modo carmina legit,
 Illa tuos mores, effigiêmq; tenent.
Illa tibi poterunt pallorem afferre legenti,
 Si tener impuro fugit ab ore pudor.
Forsan & arte mea longum transmissa per ævum,
 Altera venturo tempore Thais eris.

Ad Amicam.

Quid me composito nequicq; pessima vultu,
 Conaris veteri reddere seruitio?
Nam mihi promittis fallaci plurima nutu,
 Ast ego dedidici credulus esse nimis.
Crede mihi, non sum, quem posthac fallere possis,
 Sed fugiam canto retia nota pede.
Nec veluti canis ad vomitum mox ipse redibo,

Exclusum foribus me semel esse sat est.

Te teneat solus, tecum tuus iste Cupido

Regnet, & arbitrio te regat vsq; suo.

Ille tuis leges imponat amoribus vnus,

Et vigil obseruet singula facta tua.

Si tamen amborum lenitas incognita non est,

Haud stabit longo tempore vester amor.

Nam neq; tu poteris vno contenta manere.

Nequitiam, & fastus nec feret ille tuos.

Adde, quod annorū, & prima bona gratia formae

Decidit, atq; etas sex tua lustra videt.

Et tibi corrupti nimio medicamine crines,

Vt folia autumno iam veniente cadunt.

Non solito fulgore micant ardentia quondam

Lumina, non idem permanet oris honos.

Nec minus infecit denteis color ater eburnos;

Et reliqui, amissis quatuor, vsq; dolent.

Queritur vnde illis mutatio tanta repente

Facta sit, at fuci causa fuere tui.

Nec potes infelix damnū celare pudendum;

Et frangis bleſo singula verba sono.

Turget ab ingrato pingui tibi corpus ineptum;

Vixq; vales tardos lenta mouere pedes.

Qualis anabela grani mendicat Toccia passu.

Dum pro nubenti virgine dona petit.

Plurima sunt etiam, quae si numerare laborem,

Longa nimis de te surgeret historia.

Ista tuo Paridi fastidia crede mouebunt;

Ignis hic incipiet frigidus esse cinis.

N anq̄ vaga exhaustis quāuis tibi Grimma tabernis
 Succorum tota quicquid in vrbe ferat,
 P lurāq̄ quāam Circe, q̄ Colchis gramina miscens,
 Incedas vario picta colore genas,
 N on tamen efficies, te sic mirentur vt olim
 Carmine cum primum es nobilitata meo.
 V na prius vulgi cum pars ignota fuisses,
 Cœpisti insignis laudibus esse meis.
 E t nisi iam malles vitijs corrumpere, siquid
 In te contulerant arsve, Deusve boni.
 N ulla dies poterat nostros dissoluere amores,
 Prima mihi fueras, vltima cura fores.
 N unc vbi contempti ratio te nulla pudoris,
 Nec mea cum longo tardat amore fides,
 V t violenta ruunt abruptis flumina ripis,
 Sic te præcipitem turpia vota ferant.
 S ed grauiter tua me licet inconstantia ledat,
 Perfida, non hostis, non tibi amicus ero.
 L ibera vindictæ quin si mihi copia detur,
 Nil me vltore mali, nil habitura boni es.
 Q uod si non aliam pateris pro crimine pœnam,
 Mens infert grauius conscia supplicium.
 T e non illa dies, te non requiescere nocteis,
 Accedant quāuis prospera multa, sinet.
 I lla tibi ante oculos periuria mille reponet,
 Mille tuas arteis, multiplicēsq̄ dolos.
 E t referet, q̄ nunc distet tua forma priori,
 Quāmq̄ tui similis non videre tibi.
 Q ue tua sit leuitas, & quanta superbia pectus

Impleat, & quantum sit tibi nequitia.
 Curas illa meas, verumq; ostendet amorem,
 Fidæq; tam longi temporis obsequia.
 Tum quicquid pro te vel dixi ingrata vel egi,
 Propones animo sola relicta tuo.
 Nam vitij nouus iste tuis offensus amator,
 Quam facile incepit, tam cito deficiet.
 At cum risus eris populo, cum fabula fies,
 Tristis ego in multis millibus vnus ero.
 Non quod iniqua mei fortuna occurrat amoris,
 Aut mihi iacturæ sors sit acerba meæ,
 Sed quia tale nihil speras de te improba quondam,
 Iudicio incantus fallor ab ipse meo.
 Non tamen aut ista capior nunc primus ab arte,
 Fraudibus aut vestris nunc ego finis ero.
 Multus passus idem est, & idem patietur amator,
 Pluræq; quæ nostris sunt grauiora malis.
 At tu infamis eris, turpiq; notabere culpa,
 Transfixa æternis vndiq; iudicijs.
 Ne u patiare diu conuitia tanta superstes,
 Illa tibi exemplum nobile myrrha dabit.

STR. PATR.
TITI VESPASIANI STRO-
ZAE EROTICON LIBER
QVINTVS.

Ad Pium secundum pontificem summum.

Eseruit solito formosior equora Titan,
d Illuxit votis mille petita Dies,
Qua tu Romanae sedis moderator, &
orbis,
Cui dedit omnipotens sceptrum verenda pater.
Dirigeres nostras iter expectatus ad oras,
Et Borsi intrares hospita tecta ducis.
Quid potuit late contingere gratius vrbi?
Quidve tuo maius numine terra dare?
Nil vltra cupimus, nil te presente veremur;
Dum sacra pontificis cernimus ora Pij.
Quem proprijs vltro tendentem laudibus, ipsi
Nonimus augustum hunc promeruisse locum.
Hesit vbi numeros tua gloria ducta per omnes,
Vltius nihil est quod ferat illa gradum.
I pse licet maneat tantarum in culmine rerum;
Nostraq; te exultet principe religio,
Non tamen humanos praecleara modestia mores
Exnit, & nulli est mitius ingenium.
Ergo non alio fas est te nomine dici,
Quam tua quo pietas nota sit, atq; fides.
Iustitiamne prius mirer sanctissime presul;
An memorem largas ad pia dona manus?

Quid, tua quas habeat vireis facundia dicam?

Quantaq; de docto pecciore vena fluat?

Te non vlla latent clarorum scripta virorum,

Nulla sacre series te fugit historie.

Nec tua contemnit generosos cura poetas,

Quos diuine aliquid mentis habere ferunt.

Tale sed ipse facis vatum doctissime carmen,

Quale canit sumpta Delius ipse lyra.

Quod si festa sacros poscunt altaria ritus,

Debitus & superis concelebratur honos.

Cernimus augusta te maiestate sedentem,

Cui tegit albenteis sacra corona comas.

Inq; tuo grauitas sedet, ac reuerentia vultu,

Atq; pios gestus pendula turba probat.

A lme pater salue, salue qui claudis, & idem

Clauigera referas regna beata manu.

Salue, quem colimus, quem credimus, atq; fatemur

Etberij sanctas regis habere viceis.

Romane sedi qui non minus addis honoris,

Quam tibi contulerit pontificale decus.

Pastorem lacero cum te prefecit ouili,

Consuluit misero cura superna gregi.

Ut taceam, latie que sit tibi cura quietis,

Et per te patrijs otia parta focis.

Utq; Tarentinos duce et Rouerella tumultus,

Sedarit iussis, consiliisq; tuis,

Singula neu referam, que tu recteq; pieq;

Inter mortaleis numinis istar agis,

Perfidus ecce Dei populos inuasit Amyrras,

Et Scythicus nostro regnat in orbe furor.
Actum erat, instabat Victor crudelis, erantq;
 Omnia plena metus, omnia plena fuga.
Hunc Maometheas Terris imponere leges.
 Non sinis, & tristes comprimis ipse minas.
Namq; vbi pontificem te Barbara turba creatum
 Audisti, atq; animos, propositumq; tuum,
Substitit in medio rerum conterrita cursu,
 Nominis & fama penè subacta tui est.
Improbe, quid te igitur facturum Turca putemus,
 Romanum accipies cum vigilare duces?
Iamq; laceffitas animare in prælia genteis?
 Instaq; in immitis bella mouere feras?
Ecce tremit Rhodope, pauet imo conditus alneo,
 Et reuocat celeres impius Hebrus aquas.
Bellipotens Mauors iam Thracia regna reliquit,
 Iam pro Romanis induit arma suis.
Iam virtute sua totum pius excitat orbem,
 Infelix moneo iam tibi Turca caue.
Nam tua, que nostro langore ferocia creuit,
 Concidet, & latias experiere manus.
Nos Pelopis regio amissa, & Byzantia clades
 Admonere tua perfide seuitie.
Nec solum nostris scelerate fugabere terris,
 Sed fugies patrios pulsus adusq; Getas.
Vel pius immiti miles de gente triumphans,
 Inijciat capto ferrea vincla tibi.
Ite duces, trepidum pia signa feramus in hostem,
 Dextera iam faustum concinit omen auis.

Vicinus, imbellis dat terga fugacia pubes,
 Sparsaq; Amyræo sanguine fumat humus.
 Hæc tua Pi laus est, tua gloria, tæq; parentem
 Auspicijs vocitat libera terra tuis.
 Unus enim Scythicam miseris auertere pestem
 Gentibus, oblata commoditate potes.
 Nec te posse sat est, sed adest tibi certa voluntas,
 Idem etiam rectæ non rationis eges.
 Dum procul hostis abest, & adhuc sine fine supersunt
 Oppida, barbarica non violata manu,
 Degere secura potuisti tutus in vrbe,
 Et tatiq; simul consuluisse tuæ.
 Sed grauis afflictæ fidei te iniuria morit,
 Sollicitant animum nostra pericla tuum.
 Anxius his stimulis Romanas deseris arceis,
 Et longum infirmo corpore carpis iter.
 Non labor, aut imbres, obiecta ve flumina, non te
 Apenninicolæ continere niues.
 Interea letis clamoribus insonat ether,
 Et tibi fert patrios obuia turba Deos.
 Undiq; concurrunt, in te sua lumina pascunt,
 Exoptat longos & tibi quisq; dies,
 Angurijs sibi quisq; animum felicibus implet,
 Et suscepta tuo nomine vota facit.
 Unum omnes pariter te poscere fata loquuntur,
 Quo duce Turcarum stirps scelerata cadat
 Quare age, & inceptum pater optime perfice munus,
 Et tibi commissas respice pastor oueis.
 Pro quibus innumeros quaris, paterisq; labores,

Nec senio virtus ista prementē iacet.
Nulla tuis poterit maiorum gloria rebus
 Equari, & cedent cuncta trophæa tibi.
Hic senium Hannibalem, fortēsque subegit Iberos.
 Virtus honoratæ funera bina domus.
Hic domitis Asiæ populis, victorūq; triumphat
 Antiocho, & patrias strenuus auget opes.
Ille cupit Persen, victum trahit ille Ingurtham,
 Cymbrorūq; sua comprimit arte minas.
Conatus Catilina tuos hic fregit, at illi
 Egregium nomen Creta subacta dedit.
Ille vagum Cylidem, & Sertoria contudit arma,
 Iurāq; Romani protulit imperij.
Orbe sub arctoo bis quinos ille per annos
 Vicit, & extremum subdidit Oceanum.
Aster ubi terras simul & pacavit, & equor,
 Iuncto suo meruit templa tenere Ioni.
Aster & aurora populos penetravit, & Indis
 Pelleum imposuit, victor ubiq; iugum.
Adde pium Enean, Alciden, Hæctora, Achillem,
 Et quoscunq; canit Græcia magna duces.
Omnibus his celebrem virtus dedit inelyta famam,
 Et gestæ eximium res peperere decus.
Tu tamem hos superas, neq; enim te ducit inanis
 Gloria, nec regni dira Cupido tenet.
Verus honos fidei studium venerabile nostræ,
 Hoc te præclarum sumere iussit onus.
Quod cupis, externæ gentes novere, probantq;
 Et iungit socias Pannonis ora manus.

Hoc Hispanæ ferocæ, & idem Germania sentis,
 Nec tuus in tali tempore Cæsar abest.
 Gallia pacatis aderit comitata Britanis,
 Et munita suis rupibus Illyria.
 His Comes Epeiros veniet, Cyprosq; Rhodósq;
 Et posite nostris insule in æquoribus.
 Pars quoq; Threiciæ gentis simul induet arma,
 Inq; tuum exitium Turca superbe ruet.
 Quid loquar Italiæ felicia regna potentis,
 Quam grauis in rabidos concitat ira canes?
 Hanc prius vnanimem tua si sapientia reddet,
 Sub latias venient vltima regna manus.
 Tecum erit Alphonsi proles clarissima regis,
 Rex ipse, atq; hominum millia multa dabit.
 Sforcius hinc Heros premet, hinc Florentia tecum
 Stabit, & auxilium proxima Sena feret,
 Sena triumphaleis inter celeberrima terras,
 Felix Sena pij patria pontificis.
 Hinc Lygur, hinc Venetus terrâq; mariq; inuabüt,
 Ardor Ariminee nec minor vrbis erit.
 Magnanimusq; ruet dirum Sismundus in hostem,
 Et Malatesta suas iunget amicus opes.
 Hos inimicitijs positis Federice sequeris,
 Vrbiumq; manet gloria magna tuum.
 Non Manfreda domus, nec opem Gonzaga negabit
 Mantua, nec forti subdita terra Pino.
 Adde alias vrbeis, opibusq; virisq; potentis,
 Quosq; tua populos sub ditione tenes.
 Agmina longa ducum felicia castra sequentur,
 y.ij.

Et tingent rubra candida signa cruce.
Hos inter venerande parens dux Borsius ibit,
 Borsius Ansonij spesq; decusq; soli.
Borsius Italicae pacis seruator, & author,
 Romanae verus religionis amor.
Ille tibi fidus studio, tibi deditus omni,
 Saeq; suumq; libens obtulit imperium.
Qui genus omne hominum quauis bene multa meredo,
 Ingeniisque sui dexteritate liget,
Te tamen in primis vnum colit, atq; fatetur
 Se debere Pio plurima pontifici.
Hoc tua maiestas, & vincula sanguinis, & qua
 Excellis virtus, fasq; piumpq; petunt.
Illius esse potes gratam cognoscere mentem,
 Illius insignem cernere letitiam.
Hi quoscunq; vides nullo de more paratus,
 Et passim stratis haec noua forma vijs.
Haec hominum quaecunq; tibi fuit obuia turba,
 Aduentum exceptit quae modo pompa tuum,
Omnia magnanimi ducis haec testantur amorem,
 In te quem ex omni crescere parte vides.
Maxima quae siquis (nam sunt ea maxima) ducit,
 Ipse putat meritis inferiora tuis.
Hunc talem, tantumpq; pater mitissime regem,
 Qui tibi non ficto pectore seruit, ama.
Quem benefacta patrum, & proprio quaesita labore,
 Commendat fidei gloria summa tuae.
Quicquid opum per te, quodcunq; parabit honoris,
 Protinus accedet rebus id omne tuis.

Non apud immemorem stabunt tua facta, nec ulli
 Concedet magnis Borsius officijs.
 Hunc igitur bonus, & cognatam respice gentem,
 Estensémq; domum, Ferrariámq; tuam.
 Vixit diu felix, superi tua vota secudent,
 Ut subeat latium barbara terra iugum.

De amica irata.

e Cquis erit scæni finis mens anxia luctus?
 Tristis an æterni plena doloris eris?
 Semper an in lachrymis miseri versabimur iisdem?
 Et nullum inueniet longa querela modum?
 Num mihi placandi superest spes vlla furoris?
 An magis illa meis crescet acerba malis?
 Summissus quoties veniam suppléxq; rogavi,
 Siquid liberius dicere visus eram?
 Nam si non penitus culpa caret ausa puellæ,
 Suspectam immerito lingua notare fidem,
 Qui mihi surripuit sensus, & talia iussit
 Credere, præcipuum crimen amoris erat.
 Fac tamen impulerit nos huc temerarius error,
 Verbaq; non sani pectoris exciderint.
 Has meruit pœnas mens immutabilis ardor?
 Et quæ spectata est per duo lustra fides?
 Menadas his potuit precibus placare furenteis,
 Et magnum Pentheus conciliare deum.
 Victa nec infandos torrem misisset in igneis,
 Laturum nato tristia fata parens.
 Ipsa immota tamen perstat velut aspera cantes,
 y. iij.

Que maris assiduas negligit alta minas,
 Perstat, & immitis mea leto incendia vultu
 Spectat, in exitium scilicet orta meum.
 Quis tam formosam, tam duram credere posset?
 Sic'ne immortaleis concitat ira deas?
 Me miserum, toties gelidus præcordia sanguis
 Circuit, & toto corpore vita fugit.
 Illius quoties cogor meminisse furoris,
 Cum formidatæ frontis imago subit.
 Nam modo vix dignata meos audire labores,
 Rettulit hæc tristi verba superba sono.
 Si mens sana tibi, vel si pudor ullus inesset,
 Debueras oculis te eripuisse meis.
 An me lethæo perfusam gurgite demens
 Credis? & oblitam tot maledicta simul?
 Si tamen admisi quicquam, si iusta querelæ
 In me causa tibi est, si mea læsa fides,
 Hos male deuoneat fonti mihi lingua capillos,
 Atq; hæc amissa lumina luce cadant.
 Vel si te grauior crudelem pœna iuuabit,
 Deuorer à seuis ipsa relicta feris.
 Quid mirare meo vidisse in limine quenquam?
 Si pater assiduis non caret hospitibus?
 Cum vaga seruorum manus huc, illucq; recurset,
 Sitq; ancillarum plurima turba domi?
 Non tamen hæc refero, quo nostri rursus amoris
 Firmior insideat perfide cura tibi.
 Nec desertorem cupiam quòd rursus amare.
 Sed me ne tacitam crimina tanta premant.

Haud inopes adeo mentis sumus, vt tua nobis
 Perfida non liceat noscere consilia,
 Tu lenior pennis, atq; inconstantior aura,
 Populeas vincis mobilitate comas.
 Inq; nonos properas saltus, veteresq; relinquis,
 Quodq; doles fieri, turpiter ipse facis.
 Fœdera periturus sed si violare parabas,
 Vt sic culparer, non ego digna fui.
 Quod si commisso securus crimine gaudes,
 Facta tamen vindex punit iniqua Deus.
 Nunc fictos alio gemitus, simulataq; verba
 Transser, iam parta est altera amica tibi.
 Digna erit illa tuo fieri celeberrima versu,
 Cui felix omni tempore charus eris.
 At mea non adeo facies mutata senecta est,
 Omnibus vt videar despicienda procis.
 Et si fata iubent, vt amem, non me tua postbac
 Decipiet solitis improba lingua dolis.
 Quam cuperem nostri tibi nil placuisse, nec vnquam
 Me facilem votis exhibuisse tuis.
 Illa ego tam penitus aboleri perfide vellem,
 Quam facile ex animo laberis ipse meo.
 Me lachrymæ, & ficti vultus capere, tuisq;
 Fraudibus elusa est credula simplicitas.
 Vos natura malos senibus non equa puellis
 Instruxit varijs artibus, atq; dolis.
 Phyllida Demophoon, & Colchida lusit Iason,
 Fleuit ad vltores sola Ariadna Deos.
 Ardebat Circe, flagrabat amore Calypso,
 y.iiiij.

Vtraq; Dulichiam vidit abire ratem.
 Ille etiam, sua quem pietas ad sidera tollit,
 Ingratus libycum prodidit hospitium.
 Talibus exemplis, & quæ superaddere possem,
 Ad mea debueram cautior esse mala.
 Sed vetuit fati non euitabilis ordo,
 Et rata fortune sors erat illa mee.
 Quelibet istarum potuit defendere culpam,
 Vivere raptoris nomine tuta sui.
 Me neq; semideos, nec præmia magna secutam
 Dicent, aut fortis bellica facta viri,
 Sed lenibus nugis tribuisse libentius aureis,
 Carmine dum celebrem me iuvat esse tuo.
 Hæc mihi grata fuit quondam (nec vera negabo)
 Gloria, dum nobis verus amicus eras.
 Nunc tua me quoniam ventosa superbia temnit,
 Damnat & infamis pagina plena notæ.
 Te simul, atq; tuos certum est odisse libellos,
 E' quibus ut tollas nomina nostra, velim.
 Ut satis ipse tibi facias, quod sæpe minaris,
 Tanquam ego sim magna nobilis Iliade.
 Et mea ne pateat magis imprudentia, si te
 In primis talem semper amasse legar:
 Accipe, quæ dederas meliori tempore, dona,
 Dum tibi sollicito maxima cura fui.
 Hæc mihi tu quondam inuitæ conferre solebas,
 Nunc tibi sum vilis, nunc & auara vocor.
 Scis tamen à nobis hoc crimen abesse, nec vnquam
 Porrexi cupidus in tua damna manus.

Scis etiam quoties Eriphyles munere captæ
Impia damnarim facta latente viro.
Nec minus vt iuueni precibus, pretioq; repugnans,
Prætulerm multis, qui male dignus erat.
Non magis infelix Thyſbe dilexit amantem,
Nec magis Eriadne commoritura virum,
Quàm mihi charus eras, veri cum signa caloris
Mutatusq; color, blandaq; verba dabant.
Tum quoq; si pro te iussisses ponere vitam,
Nullum fugissem mortis adire genus.
Nunc tamen inconstans, impura, & perfida dicor,
Et sonat ante meas plurima rixa fores.
Deprensamq; Venus manifesto in crimine seruat,
Et mea non vlli ianua clausa viro est.
Sic votis nunquam potiaris, vt omnia fingis,
Hac vt parte meus stat sine labe pudor.
Atq; vtinam de me vltterius nihil ipse tulisses,
Anthia ne populo fabula nota foret.
Sed quid plura inuat leuibus iactare querelis?
Illa ego sum, rea que te modo teste fui.
Iprocul, atq; aliam meliorem quere puellam,
Nullaq; dehinc mecum sint tibi colloquia.
Dixit, & inuitis lachrymis rorauit ocellos,
Fugit & auerso mox inimica gradu.
Sæpius & quauis summissa voce rogarem,
Haud facta est precibus mitior illa meis.
Hen quid agam? quò me vertã? que spes mihi restat?
Quidve paras tantis mens agitata malis?
Audax ò nimium, & nimium temeraria lingua,

Et semper domino pernitiōsa tuo.

N unquam igitur disces freno parere? nec vnuquam

Verborum feruens impetus iste cadet?

N eu tua me quoties furibunda insania lesit?

Te propter quoties tristior illa fuit?

V era licet fuerint, quæ nondum certa tenebas,

An tibi magnus erat conticuisse labor?

H oc nostras facere, & veteres fecisse puellas,

Qui neget, haud sanæ mentis habendus erit.

A ut culpa caret, aut peccasse impune licebit,

Cum simileis lusum mille referre queat.

Q uid tamen absolui domina me iudice prodest?

Et refuga ad solitum colla referre iugum?

O mnia sunt frustra, miserum namq; odit amantem,

Oderit ipsa licet, cogor amare tamen.

Q uod si nec cælum, nec amaro terra dolori

Subuenit, & præceps fert mea verba Notus,

P restat, vt indomitos mors finiat vna labores,

Quam toties illa non miserante mori.

A ude igitur manibus proprijs accersere fata,

Et multa infelix effuge Tite mala.

A udiat extinctum primo crudelis in æuo.

Seq; tuæ causam nouerit esse necis.

E latumq; toro specula prospectet ab alta,

Cum tristeis lachrymas funera turba dabit.

I llic indigno transfixum vulnere cernat,

Squallentemq; comam, pallidamq; ora notet.

F orsit an ex imo suspiria pectore ducet

Tristis, & ex oculis lucida gutta cadet.

Tunc incunda tibi, siquid vaga sentiet umbra,
 Mors erit, & grata sorte fruere magis.
Sed potius dura, & fortunam vince ferendo,
 Fortiter est virtus aspera quæq; pati.
Sume animos, dominamq; trucem lenire precando,
 Ne dubita, atq; iterum, mox iterumq; roga.
Corda puellarum subitas impellit in iras
 Causa leuis, parua conciliatq; mora.
Ecce fauent dictis, plausumq; dedere columbe,
 Haud frustra est, pacis dat bona signa Venus.

Ad Hieronymum Castellum medicum, memorans cum
 plurima, tum Strozie domus clarissimos viros &
 pace, & bello.

Cerula iam roseo vehitur super æquora currus,
 Ignea producto quæ fugat astra die,
Pincipiumq; refert anni, celebresq; calendas,
 Quæ nomen seruant Iane vetuste tuum.
Admiranda quibus magni mysteria regis,
 Nostra colit vera religione fides.
Iam vaga discurrens puerorum turba per urbem
 Annua porrecta flagitat æra manu.
Nec minus incipiunt varijs prodire puellæ
 Cultibus, atq; omni quæritur arte decor.
Illa gradum profert tyrio spectabilis ostro,
 Cui premit ornatas lucida gemma comas.
Candidaq; aurata circumdat colla catena,
 Quæ leniter niveos verberet apta sinus.
Illa gerit virideis habitus, hæc induit albos,

- Huc fluit ad rutilos aurea passa pedes.
Pars ferugineo, nigro pars gaudet amictu,
 Et nullus festa cessat in vrbe color.
- I**nterea grauibus iuuenum manus anxia curis,
 Huc illuc trepidum fertq;, refertq; pedem.
- H**ic dominae lento sequitur vestigia passu,
 Plurimãq; inceptum causa moratur iter.
- I**lle per anfractus notæ regionis amicam
 Præterit, atq; alia est obuius inde via.
- H**ic coram alloquitur tenero sermone puellam,
 Fingit & ad comitem vertere verba suum.
- H**ic oculis, alter suspirans indicat ignem,
 Alter compositis dat sua signa notis.
- A**ncillam furtim solemnibus ille Calendis
 Conuenit, ac Dominae munera ferre iubet.
- E**t tremulum mittit quod crinibus inserat aurum
 Quod leuis afflatu ventilet aura suo.
- I**lle dat Eoa lectos de merce lapillos,
 Ille dat Arabia stamina texta manu.
- H**ic donat quicquid solers Hetruria misit,
 Hic quicquid tellus Parthenopæa tulit.
- A**ster ubi instituit, quo munere donet amicam,
 Nuntia fit mentis littera blanda suæ.
- H**æc iuuenum quisquã tota nunc segnis in vrbe,
 In quorum cœptis mentibus hæret amor.
- M**e puer iste diu curis exercuit iisdem
 Castelle, & studium par fuit ante mihi.
- I**lle rudem primo castrorum in parte recepit,
 Post etiam experto signa ferenda dedit.

Septimus à decimo cum iam succederet annus,
 Signaret teneras cum mihi barba genas:
Hic noctes, totosq; dies consumpsimus, hinc se
 Gaudia nostra, dolor, spesq;, timorq; dabant.
Nec deerat, cui luce sacra mea dona dicarem,
 Et, sua quæ nobis mittere vellet, erat.
Illa sibi fidum quoniam crudelis amantem
 Prodidit illa mei finis amoris erit.
At non parua mihi restant solatia, de me
Quod nullo poterit perfida iure queri.
Sic modo felicem placidis amor extulit alis,
 Tangeret vt magnos gloria nostra Deos.
Et modo per casus miserum iactauit acerbos,
 Precipitemq; suæ misit ad ima rotæ.
Atq; adeo nil dulce suum mihi præbuit vnquam,
 Maxima quin fellis copia mista foret.
Quid graue seruitium, quid summa pericula narrê?
 Quid Domine nimia de leuitate querar?
Perfidiamne prius damnem, morêsve sinistros?
 Aut mala, quæ demens per duo lustra tuli?
Vix quondam vltices tenuit mora tâta carinas,
 Cum cecidit graia dardana Troia manu.
 Me tamen haud vlli poterant auertere casus,
 Fidæve amicorum flectere consilia.
 Nam rektos animi sensus dum blanda voluptas
 Vicit, erant oculis hæc aliena meis.
Nec puduit leuibus tantum persistere cœptis,
 Multa mihi licuit dum meliora sequi.
Cum iustis animum stimulis accendere possêt,

Sanguine ab Hetrusco Strozia ducta domus.
 Non obscura quidem, nec auiti nominis expers,
 Et quæ non patriæ nobilitate caret.
 Illa nec antiquis opibus, nec prole virorum
 Indiget, vt numero sit populosa suo.
 Et seu facta iuuat bello, seu pace referre,
 Non contemnendos gens tulit ista viros.
 Iustitiæ vexilliferum, qui summus habetur
 Hæc Florentino prima dedit populo.
 Tempore Athenarum quo dux oppresserat urbem
 Seruitio, & populos nobilis Arne tuos,
 Hæc tunc immanem patribus coniuncta tyrannum
 Expulit, & tristes fortiter vltima minas.
 Ferrariam turmis hostilibus vndiq; cincta,
 Liberat hoc ipso sanguine natus eques.
 Cuius ne merito fraudetur carmine nomen,
 Franciscum veteres hunc vocitastis aui,
 Scilicet externis dominis seruire nepotes
 Noluit, Estensis quos tegit vmbra domus.
 Nec Tyburtina proprijs dominatus in vrbe
 Hannibal, auspicijs prætereundus erit.
 Cui quondam magnæ fama virtutis, & equi,
 Iura sui populus detulit imperij.
 Hæc genitum stirpe Vbertum modo Mantua vidit,
 Insignemq; opibus, consilioq; virum.
 Tu quoq; natorum felix grege Carole quondam,
 Lumen eras patriæ, præcipuumq; decus.
 Hæc genitor Nannes descendit origine, cuius
 Vitæ conueniens exitus ille fuit.

Qui patriæ ductor victorem reppulit hostem,
 Obuius & proprio pectore clausit iter
 Quà toties tristi bellorum exercita fato,
 Iactat se campis Brixia fertilibus.
 Quid Marcelle tuas versu sequar optime laudes?
 Et quos nunc etiam secula nostra vident?
 Hinc tibi Pallas adest omni memorabilis æno,
 Quem genitum docta Pallade nemo neget.
 Lubrica quem nunquã potuit fortuna mouere,
 Sine aduersa illi, siue secunda foret.
 Heu qualem amisit discors Florentia ciuem?
 Nunc veluti numen, gens Patavina colit.
 Fer tamen æquo animo, non hic tua crimina Palla
 Pertulit illustreis ista ruina viros.
 Sic etiam magnum damnauit Roma Camillum,
 Sic & Aristides pulsus ab vrbe sua.
 Vos quoq; dilecti referam mea lumina fratres,
 Nec pudor his fuerit vos numerare viris.
 Tunc licet tua Nicoleos nondum occupet ora
 Canities, æno nec grauiore premat,
 Non te ita gessisti, non sic vixisse videris,
 Vt mens defuerit, consiliũm ve tibi.
 Quid præfecturas, & pubescentibus annis
 Tradita commemorem sæpius imperia?
 Adde quod externas legatus missus ad vrbeis,
 Non oneri fueris, dedecori ve tuis.
 Audijt Alphonsus te rex hoc munus agentem.
 Vidit Romani curia pontificis.
 Hinc gentes petis Hetruscas, Venetũmq; Senatum,

Et quos nunc populos dicere longa mora est.
 Ipse etiam Caesar titulo donavit equestri,
 Cum subijt læta mœnia Ferrariæ.
 Magnanimus populo cum dux plaudente creatus
 Borsius, & medio structa theatra foro.
 Temporis illius quis gaudia dicere possit?
 Cum canerent ipsum plebsq; patrèsq; ducem?
 Picta coronati proceres vexilla ferebant,
 Signaq; gestabat plurimus alba puer.
 Non vario nostri carnerunt flore capilli,
 Veraq; profiliijt pectore Letitia.
 Turba puellarum speculis affixa domorum,
 Spectabat plenis agmina fusa vijs.
 Forsan & ex illis aliquam nouus abstulit ardor
 Mirantem Latios Teutonicosq; duces.
 Ipse innectus equo felicia vota suorum,
 Et placida lætos excipit aure sonos.
 Hæc tamen humanos in tanto culmine mores
 Nostri maiestas exiit illa dei.
 Deditus huic primis Laurentius hæsit ab annis,
 Et pacis fidus militiæq; comes.
 Illius at princeps morum candore probato,
 Immemor officij noluit esse sui.
 Munerâq; ampla dedit, summis & honoribus auxit,
 Dignatus socium rebus habere suis.
 Nec matura ducis spreuit te cura Roberte,
 Cum studium, atq; fidem nosceret ille tuam.
 Prætereo quod sis (neq; enim noua gloria nobis
 Venit) ab hispano rege remissus eques.

Summa tibi laus est, quod prudentissimus Heros
 Sic tua iudicio comprobet acta suo.
 Duxerit vt dignum cui terras ipse regendas
 Indomita vellet credere flaminie.
 Hos inter super vnus eram, quem clara mouerent
 Nomina, quem laudum sollicitaret amor.
 Improbis irrisit meditantem magna Cupido,
 Struxit & occultas callidus insidias.
 Incertaq; leues sensum dum mente labarent,
 Se noua forma malis obtulit ominibus.
 Quæ mihi non hominis quicquã (nisi vera negetur)
 Ast immortalẽ visa referre Deam.
 Hac ego sum captus iuuenis lentusq; rudisq;
 Nec rigida seni natus in vrbe Getæ.
 Illa meo victrix iniecit vincula collo,
 Quæ Venus è solido facta adamante dedit.
 Vincula quæ fessi decimo vix soluimus anno,
 Error vbi misero pectore vanus abit.
 Iam mihi mutandus vite tenor ille prioris,
 Atq; alios etas flagitat ipsa modos.
 Sæpe solet lapsos dolor ad meliora vocare,
 Et mala nonnunq; causa fuere boni.
 Inchyta ni Danaï vastassent Pergama, nunq;
 Condita Iuleo sanguine Roma foret.
 Pigmaliõnei sceleris commota forore,
 Nobilis egregium fœmina struxit opus.
 Ast ego fallacem toties expertus amicam,
 Multaq; perpeffus, quæ meminisse pudet:
 Tandem fœmineas didici cognoscere fraudes,

Casibus & cœpi doctior esse meis.
 Iamq; nouis animum studijs effingere nitâr,
 Exempli admonitus, consiliiq; tui.
 Nanq; semel satius quàm nūquam ad sana reuerti,
 Ponitur hic lenibus meta suprema iocis.
 Quòd nisi præcipitem mea me fortuna tulisset,
 Ni sensus omnis eripuisset amor,
 Sollicite poteras olim succurrere menti,
 Vnus eras nostro tu medicina malo.
 Nam quoties monitis sanare fidelibus ægrum
 Tentasti, & cœpta me reuocare via?
 Sæpe etiam nostra memini te sorte dolentem,
 In gemitu lachrymas non tenuisse meo.
 Sic neq; cessabas vrgens auertere fatum,
 Dum licuit dubijs tradere rebus opem.
 Mæq; vbi prolapsus penitus grauis impulit error,
 Et miserum pressit certa ruina caput,
 Haud infelicem voluisti relinquere amicum,
 Quæq; in te pietas debuit esse, fuit.
 Ergo Scylla prius, Scyllæq; aduersa Charybdis
 Præbuerint fessis puppibus hospitium,
 Ante suo Nereus gelidas admiserit arctos
 Equore, terra polus fiet, & ignis aqua,
 Mutata prius accipient noua corpora formæ,
 Quàm nostro emigret pectore cura tui.
 Quippe & amicitie veteris te cogimur vsu,
 Et meritis in nos semper amare tuis,
 Plurâq; sunt etiam, quibus aspera flectere possis
 Rictora, & immitis conciliare feras,

Conuenit ingenio iucundæ gratia formæ,
 Nobilitas animi nec latet illa tui.
Est in te probitas nullius conscia culpæ,
 Quæ tibi mortaleis allicis, atq; Deos.
Quicquid & ingenui sentit mens plena vigoris,
 Exprimit ornatis lingua diserta modis.
Ipse etiam medica præfecit Delius arte,
 Restinxitq; tuam Gorgonis vnda sitim.
Scilicet humanas vt possis carmine menteis,
 Corporaq; auxilijs egra innare tuis.
Non te prætereunt naturæ arcana potentis,
 Non homini quicquid fas didicisse fuit.
Sed licet ingentis superet noua gloria laudes,
 Et sublime tuum nomen ad astra ferat,
Non tamen à recto senectæ modestia calle est,
 Sæq; intra metam continet illa suam.
Sic te humili potuit virtus secernere vulgo,
 Et charum magnis reddere principibus.
Respicit in primis ducis indulgentia nostri,
 Et probat ingenium Borsius, atque fidem.
Teq; sibi electam, vitam cui crederet omnem,
 Prosequitur magnis non sine muneribus.
Nec tibi dux tantum, quantum Ferraria debet,
 Et populi auspicijs quos regis ille suis.
Nam cunctos pariter seruato principe seruas,
 E' cuius pendet nostra salute salus.
O ego quam felix talem sortitus amicum,
 Itala cui multos non tulit ora pares.
Illum ego ni gratus studio complecterer omni,

Quem gens Caucaseis rupibus orta colat,
 Et ferrum, & silices, adamantâq; vincere possem
 Durus, & indomitis senior esse feris.

At quoniam tuus è cunctis se partibus in nos
 Effundit longo tempore notus amor,

Fortunâq; meam, quæcunq; erat illa, putasti
 Communem semper non minus esse tibi,

Letus eris cum me meliori sorte videbis,
 Non ulli addictum vivere seruitio.

Quôdq; meo expulerint veteres de pectore curas,
 Sacra feres magnis debita uiminibus.

Nunc ut prisca sequar, soliti vestigia moris,
 Accipe solenni munera nostra die.

Munera, non gemmis ullis pretiosa nec auro,
 Nec quæ phidiacum nobilitarit ebur.

Sed quæ pegasides suaserunt mittere Nymphæ,
 Et Cyrrhe Dominus, bisgenitûsq; puer.

Ingratam his olim memini gaudere puellam,
 Cum legeret laudes illa superba suas.

His tu muneribus succedere dignior, hæc sint
 Antiquæ certum pignus amicitie.

At tu seue puer procul hinc cum matre recede,
 Et sine securos nos agitare dies.

Non ego deserui tua castra, sed ipse relictus
 Nunc vitæ cogor consuluisse meæ.

Ad eundem.

III Iraris nostræ diuturna silentia musæ,
 Atque intermissum carmen amice doles.

Rurave cur potius teneam procul vrbe relicta,

Gratave cur nobis sint loca sola, rogas.
 A tque leueis cur sic videar tenuatus in auras,
 R isus & à vultu fugerit ille meo.
 In primis cuperem nunquam hæc tibi cura fuisset,
 Tristitiam vt velles tu quoque nosse meam.
 A ne quere nimis duros audire labores,
 Et quæcunq; pudor me reticere iubet.
 Nam metuo, nouus in lucem si venerit error,
 Ne leuitas animi sit manifesta mei.
 Cum repetam rursus, quod frustra fortis, & asper
 Culpani, mea dum feruëret ira nimis.
 Cum tamen is tu sis, cui non minus omnia possim,
 Quàm mihi pro veteri credere amicitia,
 Occultum retegam tacito sub pectore vulnus,
 Nec graue conabor dissimulare malum.
 Parce tamen quæso male conuenientia verbis,
 Quæ modo legisti, si mea facta vides.
 Nam, mihi quæ nuper fuerit sententia, nosti,
 Dum mens austeri plena rigoris erat.
 Tunc quæ magnifico sum fortiter ore locutus,
 Illa ego non vnquam dicta fuisse velim.
 Et piget in dominam turpeis iactasse querelas,
 Quæ nunc fida meo, castaq; iudicio est.
 Cur animum rapiat subita inconstantia, queres,
 Urget amor, certa qui ratione caret.
 Urget amor, qui sepe deos, hominesq; fatigans,
 Immiti potuit subdere seruitio.
 Qui nos præcipue petit improbus, & male perdit,
 Despecti vindex non leuis imperij.

Ille male extinctos iterum ferus excitat igneis,
 Ille nonis fixit pectora vulneribus.
 Presentisq; mali species, extremaq; vitæ
 Conditio, ostendunt quàm sit amarus amor.
 Et mihi nunc demum videor sentire calores,
 Sicelis ignifero quos alit Etna iugo.
 Quos neq; sedarit glacies Rhiphæa, nec Hebrus,
 Nec Phaëthontei flumina magna Padi.
 Et quos, vt video, nulla vnquam extinxerit etas,
 Ipse licet vincam secula mille senex.
 Vos syluæ testes, & vos habitantia sylvas
 Numina, qualis inest pectore flamma meo.
 Scitis enim solus anni lentis passibus erro,
 Quos edam gemitus, qualia verba loquar,
 Illius vt nostro semper versetur in ore,
 Incisum vestris nomen in arboribus.
 Vos homines, vos Di nostras audistis amores?
 Et Padus, & celeri proxima fossa Pado.
 Ipsi iam pisces, ipse mea tristitia norunt
 Fata feræ, & mecum sepe queruntur aues.
 His ego nunc pressus curis, noctesq; diesq;
 Torqueor, oblitus Pieridum, atq; mei.
 Conuentusq; hominum celebres, urbemq; perosus
 Frustra desertis perditus abdor agris.
 Et quocunq; tuli gressum miser vsq; latentem
 Inuenit, & lateri sedulus hæret amor.
 Hæret amor, qualem nulli experiuntur amantes,
 Et qualem nulli dicere fas fuerit.
 Hinc graciles artus macies, pallentiq; ora

Occupat, & rapidi turbinis instar agor,
 Et sen lux orbem reteggit Phœbeia, sine
 Stellatum profert nox taciturna caput,
 Sollicito occurrit forma insidiosa puella,
 Nec patitur somni, nec meminisse cibi.
 Tunc ego sole magis nitidos admiror ocellos,
 Noster ubi posuit spicula mille Deus.
 Extremo quorum lux eminus ardet in orbe,
 Quæ facit, ut viuam, dispereamq; simul.
 Illis quicquid habet præstans natura decoris,
 Quicquid incundi, letitiæq; dedit.
 Tum longi subeunt crines, quos improba quondam
 Implicuit collo sepius illa meo.
 Ipse ego quos felix varijs ornare solebam
 Floribus, & propria pectere sæpe manu.
 Gratia formosi subit oris, eburnaq; cernix,
 Et niuib; puris anteferenda manus.
 Qua natura nihil, nihil ars formosius unquam
 Effinxit, roseis quæ nitet articulis.
 Occurrunt agiles motus, & candida membra,
 Gratâq; procæri corporis effigies.
 Me tamen hoc vnum stimulis exercet amatis,
 Quod repetit veteres mens male sana iocos.
 Et quæcumq; simul dum fata secunda fuerunt,
 Egimus, illa meo pectore fixa manent.
 Ipsaq; delitijs quondam loca conscia nostris,
 Pabula dant lachrymis, materiâq; meis.
 Atq; ita fortune cogor meminisse prioris,
 Ex omni crescunt ut mea parte mala.

O mihi perpetuos facies paritura dolores.
 O male luminibus lumina visa meis.
 Nunquam igitur placida securi pace fruemur?
 Fletibus æternis nec modus ullus erit?
 Quod nisi denictam mentem spes blanda foueret,
 Isset ad extremam fabula nostra manum.
 Atq; meos casus ægre ferretis amici,
 Cum cinis exiguus, & leuis umbra forem.
 Forsan & ex vobis aliquis, quem Cynthius audit,
 Scriberet in tumulto talia verba meo.
 Hic tegitur Titus lento consumptus amore,
 Impia cui mortis causa puella fuit.
 Hæc quisquis legeret, sortem miseratus iniquam,
 Diceret, infelix qualis amator eras?
 Sedibus Elysijs tua molliter umbra quiescat,
 Vere ubi perpetuo ridet amœnus ager,
 Molliaq; irrorant salientes gramina riuu,
 Et lenibus folijs abdita garrit auis.
 Forsitan & lachrymas pius indulgeret, & idem
 Serta daret gelidis myrtea marmoribus.
 Tu siue admissus magnæ penetralibus aula
 Aspectu fruieris, colloquioq; ducis,
 Seu diuina tibi Ciceronis scripta leguntur,
 Seu Stagiritæ verba diserta senis,
 Siue Plato, seu te pictura moratur Homeri,
 Seu legis altisoni grande Maronis opus,
 Siue quid egregium solita grauitate reponis,
 Quod præsens ætas, posteritasq; probet,
 Seu tua de rerum solers facundia causis

Differit, aut magna sidera mente notas,
 Sen prodire paras agris laturus amicis
 Gratum Peonijs artibus auxilium:
 Cura mei subeat, nec fido corde recedat,
 Si mens hæc vni dedita amice tibi est.
 Et quoniam prohibent aliter me vinere fata,
 Et de me certa est alea iacta manu:
 Supplicibus votis mecum pia numina flecte,
 Ne mihi difficilis perstet amica diu.
 Tunc ego diuinos ausim superare poëtas,
 Fingere Pierio carmina digna choro.
 Vosq; intermedius placida versabor in vrbe,
 Et pleno cupiam lætus adesse foro.
 Nec grauius tulerim, si quis mea gaudia quæret,
 Mæstave mutarit cur nouus ora color.
 Interea grauis insano stridore procella
 Dum furit, ac ventis æquora pulsa fremunt.
 Ipse sub exigua timidus statione latebo,
 Si tamen huic statio est, quo feror, vlla mari.

TITI VESPASIANI STROZÆ
 EROTICON LIBER SEXTVS.

Bagarini accipitris laudes.

Iqua tuas lector Bagarini venit ad an
 reis
 s. Forsitan ex aliquo fama relata loco,
 Ille hic, Cosmiaca, pulcherrima cuius
 imago,

- A**c vere similis, tam bene picta manu est.
Non fuit accipitres inter formosior alter,
 Nec magnis meritis charior vllus hero.
Neve quis ignoret proprie data premia laudi,
 Ex ipso discat carmine qualis erat.
Purpureis maculis plumam insignibat. & auro,
 Qualis apum decorat corpora picta color.
Penna fuit dorso si non argentea, saltem
 Argento similis, vel speciosa magis.
At procera caput cernix fulcibat honestum
 Desuper, inq̄ oculis viuidus ardor erat.
Cauda nec in longi speciem temonis abibat,
 Nec brevis, at potius inter vtrunq̄ fuit.
Acer inhaerebat pugno, & formidinis expers,
 Horrebat nullas nocte dieq̄ manus.
Blanditijs gaudebat heri, placideq̄ movebat
 Alteruos agili dexteritate pedes.
Nulla recusabat capiti velamina mitis
 Accipere, & tanq̄ luce careret, erat.
Illo non alius pernicibus ocyor alis,
 In miseras tanta strage ruebat aveis.
Non fuga perdiri, non magni corporis ingens
 Phasiacis robur profuit alitibus.
Non illum vano cuccus deceperat astu,
 Dum vagus incertas itq̄ reditq̄ vias.
Non tibi se eripuit turtur Bagarine sequenti,
 Non velox pennis, & pede segnis anas.
Congressusq̄ tuos corui tremuere feroces,
 Et picas leto tradere lusus erat.

Haud facile euasit, quem tu semel vnguibus hostis
 Attigeras, quis strenuus ille foret.
Quinetiam paruas volucres placidissime rerum
 Ad domini assueras ipse referre manus.
Nec minus ex altis ad sibila prima redibas
 Arboribus, medium sole tenente diem.
Téq; canum quis auidorum lederet error,
 Præda sub hamato dum pede capta iacet,
Non tamen ingenuum tibi cor excanduit ira,
 Parcebas, veniæ certâq; signa dabas.
Ad speciem si res deducitur, omnia magna,
 Et præclara quidem nemo fuisse neget.
Ista sed immitti virtus te funere raptò
 Ecquid erit paucos post Bagarine dies?
Ant nihil, aut aliquid, de quo non multa loquantur,
 Ipsi etiam, qui nunc fortia facta probant.
Multos prisca viros insigneis protulit etas,
 Extincto quorum corpore fama iacet.
Mortalisq; manu totum quæcunq; per orbem
 Sumptibus immensis structa fuere, cadent.
Hoc facit annorum series, nisi temporis atros
 Exuperent morsus scripta diserta virum.
At tibi si nequeo vitæ immortalis honorem
 Non permansuris tradere carminibus,
Si mea iam notis sparsere liquoribus ora
 Sandalus, & Nymphæ quæ loca sacra colunt.
Qualiscunq; mihi libato venit ab amne,
 In laudes surget spiritus ille tuas.
Et memor officij semper gratûsq; piûsq;

Incidam tumulo talia verba tuo.
Hoc iacet accipitrum Bagarinus gloria saxo,
 Quem tali dignum munere duxit herus.
Ne stygis ad nigras inhumati corporis umbra,
 Siquis adhuc remanet spiritus, erret aquas.

Mustella laus, & Epicedion.

E'ne igitur nobis eliso gutture talem,
 Mustella infelix, & miseranda refers?
Sic laqueo pendes alto delapsa cubili?
 Suspense auxilium sic tibi nemo tulit?
Sic oculos, linguamq; geris, sic frigida tortis
 Pallent ora labris? sicq; relinquis herum?
Quis referat gemitus ubi perculit Herculis aureis
 Non expectati fama sinistra mali?
Nil ponit puero te gratius esse, nec illi
 Morte tua quicq; tristius esse potest.
Tu digitos blando tentabas improba morsu,
 Porrecto ludens semisupina pede.
Et mollem è labijs noras sorbere salinam,
 Et quiddam exiguo murmure dulce queri.
Tu fera passeribus pestis, sturnisq; fuisti,
 Quos trahere è nidis ars tibi summa fuit.
Teq; suis visa pullis timuere columbe,
 Et magnis auibus paruula terror eras.
Eheu quam varijs fors casibus omnia mutat,
 Quam felix aliquid non sinit esse diu.
Quò vigor ille animi? quò strenua corporis illa
 Dexteritas abijt? quò uitor ille tuus?

- H**æc simul inuoluit crudelibus Atropos umbris,
 Nullaq; sunt de tot signa futura bonis.
- A**t mea si quicq; promittere carmina possunt,
 Gloria (crede mihi) non moritura tua est.
- I**am te nec presens, nec postera nesciet ætas,
 Æternūq; tuus nomen habebit honos.
- N**e tamen alitibus sis præda, aut esca per undas
 Piscibus hinc illinc diripienda nates,
- C**alliroë lugens pueri commota dolore,
 Membra sepulchrali ponit humana toro.
- A**urea quem multo reddentem flore catena
 Circuit, & tristes itur ad exequias.
- T**urbāq; Nympharum puerorum flente corona,
 Muneribus varijs officiosa vacat.
- I**am viridi in luco Galatea, & Lysis, & Egle
 Struxerunt nivea saxeæ busta manu.
- G**laucia fert violas, amaranthum Ceiris, & Herō
 Iuniperi baccas, Deiopea crocum.
- A**st Ephyre lauros, serpylla Cithæris, adonim
 Cypria, Narcisum Chloris, Idyia rosas.
- H**ypsipylea gerit casiam, Cardelia myrtum,
 Abrotanum Psyche, lilia Phyllis habet.
- H**is simul, atq; alijs tumulū bene olentibus herbis
 Implent, & saxo corpus inane tegunt.
- T**um superiniiciunt quot gignit terra colores.
 Omnis & Assyrio fragrat odore locus.
- I**amq; omnes dixere vale, vale optima quondam
 Bellatrix, domino chara ministra tuo.
- D**e te siquid adhuc extincto corpore restat,

Semper sis felix, Elysiumq; colas.
 Proxima quinetiam taleis in cortice versus
 Populus indicium funeris huius habet.
 Hic mustella iaces pueri dolor Herculis ingens,
 Pro meritis Dryades hunc tibi dant tumulum.

Ad Gasparem quendam, quem crudeliter
 occisum vxor assidue deplorat.

i Lla tuos Gaspar casus quæ fleuerat absens,
 Cum misera primum fama relata necis.
 Parte carens animæ, quam tecum hinc ipse tulisti,
 Testibus huc fertur condositura Deis.
 Et memor illius, quem non simulat amoris,
 Accendit geminas ad tua busta faces.
 Tristis ubi spargit violas. & thura, crocūmq;
 Omniāq; hæc largo flebilis imbre rigat.
 Et complexa tuo gelidum pro corpore marmor,
 Sæpe vocat maneis dulcis amice tuos.
 Sæpe vocat, tēq; extincto crudeliter omnem
 Spem queritur mæste procubuisse domus.
 Nec minus affligi se nunc per sidera iurat
 Morte tua, suctu nec leniore premi,
 Quam tibi sine soror, seu vestri sanguinis vna
 Effset, si fallit, quæq; nefanda ferat.
 Ecce tibi hæc studio meditor dum pauca fideli,
 Nox abit, atq; diem Lucifer ortus agit.
 Inuita hinc discedo, vale charissime Gaspar.
 Et tua præsentis sentiat umbra deos.
 Quod tibi si dabitur caelestia regna tenere;

Opta illa nobis in regione locum.
 Carminis authorem lector ne quere, sed vnum hoc
 Dicere me satis est, huic ego amica fui.
 Nec quia per tenebras solo comitata dolore
 Adueniam, nostrum hoc argue consilium.
 Sic opus est, sic res, pietasq; fidesq; requirunt,
 Et facti ratio dissimulanda mei est.

Blanca Estensis Encomion.

æ Mula Pieridum, & magnæ certissima cura,
 Palladis, Estensem virgo quæ tollis ad astra
 Eximia virtute domum, cui non tulit ætas
 Nostra parem, quid primum in te mirabile dicam?
 Unde tuas nunc incipient mea carmina laudes?
 Hinc mihi sese offert regali grata venustas
 Digna supercilio, & præstantis gloria formæ,
 Hinc decus antiqua deductæ ab origine regum
 Stirpis, & imperij occurrit sublimis auiti
 Maestas, per mille gradus, serièmq; virorum
 Ad magnum reuoluta ducem, quam Borsius ipse
 Facta patrum superans, titulis ingentibus auxit.
 Egregias animi dotes, ac nobile tantis
 Ingenium superadde bonis, & quæ tibi nullo
 Improba fortune eripiet violentia casu.
 Ista simul repetens animo, subsistere cogor,
 Ingeniiq; labat tantæ sub pondere molis
 Cymba grauatæ mei, neq; enim discernere præoptū est.
 Quàm cui nos deceat laudum præferre tuarum.
 Sed quoniam neq; opes, nec candida forma, nec ætas

Florida vitali fruimur dum lumine semper
 Certa manent, quæ hæc in te sunt Blanca, relinquo.
 Illa magis, quæ vulgus iners ignorat, & olim
 Quæ tibi largita est diuum indulgentia, verbis
 Exequar, illa equidem multum mirorq;, proborq;
 Tempore rara tuo, & paucis communia tecum.

Qualis enim, quantusq; tuo sub pectore regnet
 Doctrinæ celestis amor, legumq; sacrarum,
 Quæ tua religio, quæ sint pietasq;, fidesq;
 Insignis vitæ ratio, & sine labe, verendi
 Testantur mores, ac mens obnoxia nullis
 Criminibus, sed recta, operumq; inimica malorum?
 Quid nunc virginei referam præclara pudoris
 Munera? quo laudû i genere, haud superaris ab vlla.
 Et licet ante annos iuuenili etate, senilis
 Mens tua facta regat lenibus contraria curis,
 Non tamen vsque adeo Lachesis te pectore agresti
 Finxit, & indocilem gestu formavit inepto,
 Ut rudis ad molleis choreas, cantusq; sonoros
 Accedas, quibus & raro ludensq; vacasti.
 Non sine laude tamen. sacrâ quid Apollinis artem,
 Quid concessa tibi Citharæ solennia dona
 Commemorem? & digitos dulci cum voce loquēteis?
 Iam manuum artifices omnis labor iste tuarum
 Exuperat, solersq; tuo concedit Arachne
 Victa magisterio, atque parem sibi diua fatetur
 De capite orta Iouis, studiūq; fauore benigno
 Nobile prosequitur, nec talibus invidet Orsis.
 At quicquid lenibus filis connectis, & auro

Docta simul varios apte immiscere colores,
 Quicquid acui pingis, longum est narrare, neque inter
 Singula versari, quamuis pulcherrima ducam,
 Est animus. taceo phaleras, ensisque decori
 Vaginam insignem, & tanto dignissima dona
 Principe, mille tua perfectos arte labores,
 Qui laudem simul, & magnum meruere favorem.
 Prætereo & quicquid populi peruenit ad aureis.
 His aliud tibi maius inest, quod nulla tacebit
 Posteritas, nomenque tuum indelebile reddet.
 Te chorus Aonidum secreta per auia ductam
 Pierios haurire lacus, umbrasque subire
 Lauriferi nemoris, sedesque habitare beatas
 Permittit, comitemque sacri iubet agminis ire.
 Hinc fluit ingenuus vigor, hinc sublime videmus
 Ingenium, hinc nitidi facundia prouenit oris.

Sine libet facileis numeris includere versus,
 Libera seu pedibus componere verba solutis,
 Sine quid ipsa paras graie non inscia lingue,
 Nec satis est si te nuribusque, virisque latinis
 Preferimus, quos nostra vident nunc secula, sed iam
 Vatibus equari meruit tua laurea priscis.
 Quod si Pegasidum vestigia clara sequenteis
 Miramur, colimusque viros, quam insta puellam
 Gloria tale aliquid meditantem ad sidera tollet?
 Cum tibi præsertim maiorum splendor, & alta
 Nobilitatis honos, qua nunc illustris haberi
 Ipsa etiam poteris nullo accedente labore,
 Staret, & in magnis opibus fortuna teneret,

Regaleis inter mensas, cultusq; beatos,
 Que facile & forteis animos infringere, & almis
 A studijs renocare solent: neq; inepta loquacis
 Grandibus auertit cœptis sententia vulgi
 Spernentis, que vana putat: nec te monet id, quod
 Vatum cura sibi, & iusis hoc tempore cantet.
 Immortale igitur nomen virtutibus istis
 Blanca ferēs, nec te maiorum sanguine ab alto
 Degenerem arguerit, cum postera venerit ætas
 His amor, atq; hominū studia incenduntur honesta,
 Certatimq; colunt, eadem hæc tibi numina Diuum
 Conciliant, magnisq; pijs affectibus ardens,
 Se fratrem, patrēmq; tibi dux Borsius offert.
 Atq; ita percepto laudum rumore tuarum,
 Ille comes, bello præstans Federicus, & armis,
 Nec rationis egens, Urbini optauit ad urbem
 Te duxisse nurum, & charo coniungere nato.
 Eheu quam votis hominum contraria sepe
 Fata obstant, neq; habet certum fortuna tenorem?
 Que miseranda tuos lugebunt carmina casus
 Infelix puer, ac teneris extincte sub annis?
 Heu quanto patriæ gemitu, quantoq; parentum
 Illuxit funesta dies, que te vltima terris
 Abstulit, incæptos frustra abrumpens hymeneos,
 Spēmq; simul, tantæ quam mox dabat indolis ardor.
 Non ego te lachrymas illo tenuisse pudicas
 Funere Blanca reor, quanquam tibi nomine tantum
 Cognitus ille foret, tuq; illi nomine tantum
 Cognita, & alterius faciem ignorauerit alter.

Hoc mihi persuadent manifesti signa doloris,
 Velatumq; diu caput, & lugubris amictus,
 Quodq; inclusa domi nunquam spectanda per urbem
 Incedas, nisi virginibus cum inuisere sacris
 Tempa habitata inuat, coetu comitante pudico.
 Ista tibi insignem sine fine modestia famam
 Per genteis dabit, & laudes occasus, & ortus,
 Australisq; plaga, & gelidis Aquilonibus horrens
 Audiet ora tuas, teq; alti regia celi
 Agnoscet, tellusq; & saxa loquentur, & vnde.
 Perge puellarum decus, & qua dextera monstrant
 Numina, carpe via, atq; animi bona (quod facis) alto
 Imperio, atq; opibus regum potiora superbis,
 Et niveo, roseoq; magis pretiosa colore
 Esse puta, & musas, pulchrosq; amplectere honores
 Palladis, haec tristes nobiscum ferre procellas
 Fortune poterunt, quoties contraria surget,
 Illa cito effugiunt. nec qui certamina segnes
 Prospiciunt, sed qui pugnant, mernere coronas.

Ad Blancam eandem.

a Spice sidereo facilis mea munera vultu
 Sanguine magnorum nata puella Deum.
 Munera si tantum spectes, haud digna videntur;
 Illa in regaleis Blanca venire manus.
 Maxima sed certe luces, si nostra putabis
 Que sit in Estensem, mensq; fidesq; domum.

Ad eandem.

O Latiae virgo decus admirabile gentis,
 O soror, & magni filia chara ducis,
 Quam decor, & vitæ commendat candor, & ætas,
 Virginei comitem Phyllida sume chori.
 Ad te miratrix laudum, frutrixq; tuarum
 Venit ab Hetrusco dia puella solo.
 Et pudor, & pietas gratam fecere Diane,
 Artibus his eadem chara futura tibi.

Ad Herculem filium.

i Am satis errasti campis vagus vrbe relicta,
 Venatu satis est, aucupioq; datum.
 Iam nullam alitibus, nullam tua retia fraudem
 Furtiva nitidis piscibus arte parent.
 Certus enim rerum modus est, & frigidus ær
 Te monet ad studij cœpta redire tui.
 Binas esse vias diuerso tramite constat,
 Lucida quæ nostrum nomen in astra ferant.
 Hunc pia religio clarum accedente Minerva
 Efficit, huic petitur sena per arma decus.
 Non tamen has facile est nobis attingere metas,
 Et summum tanti culmen adire gradus,
 Uinida ni virtus animi mortalia corda
 Incitet ad laudem, desidiâq; fuget.
 Quæ natura tibi dederat, si corpore læso
 Aut fors, aut casus comminuere, bona,
 Nec satis es bellis aptus, rebûsq; gerendis,

Quas dura poscunt munera militiæ.
 Dotibus egregijs animi tibi querere famam,
 Et morum ingenua dexteritate potes.
 Ista quidem (sed tu nimium caue tollere cristas
 Laude mea tumidus) letor inesse tibi.
 Adde, quod æqualeis inter, non ultimus idem
 Ad sacra Pieriæ pocula curris aquæ.
 Currentemq; pari geminæ duo lumina lingue,
 Baptista hinc, illinc Ripa favore iuuant.
 Sunt etiam nostri clarissima sanguinis acta,
 Exemplum ad laudem quæ tibi nate ferant,
 Nève per illustreis proanos, atanosq; vagemur,
 Quorum si spectes longius agmen habes,
 Respice Nannis aui quæ gloria, quantus in illo
 Splendor non falsæ nobilitatis erat.
 Pacis enim, belliq; modis excelluit inter
 Egregios ciueis, magnanimosq; duces.
 Hinc tibi Nicoleos, illinc Laurentius, inde
 Hoc etiam genitus Nanne Robertus adest.
 Hos imitare, quibus ratio pulcherrima vitæ
 Non leue pro meritis nomen habere dedit.
 Principibus nostris rerum experientia charos
 Reddidit, & longo tempore nota fides.
 Hi neq; fortune flatu intumuerunt secundo,
 Nec granibus victi succubere malis.
 Taleis quippe animos virtus, doctrinæq; præstant,
 Altæq; mens nulli subdita nequitie.
 Ingenium voto si par mihi fata dedissent,
 Ipse quoq; hos inter quem sequereris, eram.

Non tamen omnino conatus despice nostros,
 Si præter studium nil tibi forte damus.
 In magnis neq; enim rebus spernenda voluntas,
 Si vacat officio, segnitieq; caret.
 Quod facies igitur, nisi fallor, nate libenter
 Hortor, iners caueas tempus abire tibi.
 Tempore vix homini quicquam pretiosius, illo
 Si rectis fruimur sensibus esse potest.
 Commodius fido sed vt hoc sub indice fiat,
 Ad præceptores ipse recurre tuos.
 Penè iurati Baptista, & Ripa morantem
 Nomine sepe vocant, tēq; carere dolent.
 Nec magis affectus natis pater vllis, & ambo
 Ardent ingenti laudis amore tue.
 Impiger oblatum mox arripe munus, & acri
 Corrige cessatos sedulitate dies.
 His audire viris, & inaneis ponere lusus
 Cura sit, ac veris inuigilare bonis.
 Factāq; non tantum, sed pectoris intima nostri
 Noscere, nec falli numina posse puta.
 Hoc bene compositæ pulcherrima gaudia menti
 Suggestet, ac viuens laude fruere tua.
 Post vbi desieris mortalem ducere vitam,
 Præmia felici digna labore feres.

Ad Ripam.

r Ipa, licet Regum genus alta ab origine ducas,
 Excuperet phrygium forma superba Parim,
 Ditibus incedas gemmis oneratus, & auro,

Seruet inexhaustas ferrea turris opes.
Structure egregio quannis domus ordine pulset
 Alta laboratis sidera marmoribus,
 Pomiferi nemoris te protegat umbra per æstum,
 Serpat vbi gelide riuus amœnus aque,
Nec tibi deficiant, quæ desidiosa voluptas
 Appetit, haud ideo te rear esse Deum.
Imò ea si videam te fati munere adeptum,
 Et studium vitæ pendeat inde tue,
Non à me pluris fieres, quàm Matthula, qui nec
 Quicquam in se pensi, nec rationis habet.
Sed tibi non desunt longe his meliora, quibus fit,
 Nomen vt obseruem Ripa diserte tuum.
Cui magis est Latine nitor & facundia lingue
 Cognita? quis Graio doctior eloquio?
Quis iuuenum tanto moderari examine mentis
 Nouit? & ingenuis artibus imbueret?
Tu relictum sequeris, vitium fugis, optima suades,
 Tu sanctæ constans cultor amicitie.
Non tibi tabificus carpit præcordia linor,
 Non te spes vana credulitate regit.
Non animi vireis frangit dolor, improba non te
 Transuersum attonitis sensibus ira trahit.
Te inuat alterius benefacta audire, nec vlli
 Detrahis, atq; bonos officiosus amas.
Te fors non potuit male sana per otia talem
 Fingere, sed virtus & labor, & ratio.
Ergo tibi meritas certant impendere laudes,
 Ad quos fama tui peruenit ingenij.

Horum ipse in numero tenni licet ore susurrem,
 Conor idem, tu, qui te veneratur, ama.

Ad Philomelam.

æ Mula diuini suauissima carminis ales,
 Quæ virides umbras, & loca sacra tenes.

Mollibus, & varijs quæ tot discrimina vocum
 Flexibus, humana dulcius arte refers.

Munere pro tali tibi quid Philomela rependam?
 Præmia quæ tanto digna labore putem?

Dum vagus huc illuc hortis genialibus erro,
 Miror & artificii culta vireta manu.

Hospitis officio tu protinus vsa benigni,
 Fingis in aduentu carmina mille meo.

Nec procul hinc densis canis abdita frondibus, altæ
 Illicis in ramo, populeis' ve comis.

Verum hic iuniperi insidis mihi proxima trunco,
 Non imitabilibus me venerata modis.

Et licet hac perstem tibi tam vicinus in umbra,
 Dèq; tua suavi garrulitate loquar.

Nil tamen ipsa times, nec gutturis ista canori
 Sedulitas ideo dulce remittit opus.

Grata sed in longum luco resonante querela
 Ducitur, argutis continuata modis.

Nos vero tali quoniam dignaris honore,
 Dicimus in laudes hæc tibi pauca tuas.

Humanas animum quæ mulcent cantibus aurès
 Cedere carminibus carmina cuncta tuis.

Vive diu, similisq; tui generata propago,
 Finit extremum non nisi sera diem.

Hortatur se ipse, vt ad amicam properet.

- i Te citi, volucrisq; pedes praeuertite ventos,
 Et loca delitijs querite nota meis.
 Nota meis loca delitijs, vbi candida saepe
 Mecum dignata est ludere Philloroë
 Philloroë nullis faciem perfusa venenis,
 Cui proprius roseo fulget ab ore color.
 Cuius inauratos cupiat sibi Cynthia crineis,
 Cui facileis oculos inuideant charites.
 Formosâsq; manus, doctisq; laboribus aptas,
 Iuret per simileis ipsa Minerva suis.
 Tum reliquis agiles respondent partibus artus,
 Nec tu in ea vt quidquam carpere Mome queas.
 Talis erat virgo Ceneia, talis & altum
 Per mare dictæo vecta puella bonæ.
 Talis erat fului decepta cupidine nimbi,
 Et quam sub falso, lusit olore Deus.
 Talis erat vatun Omphale celeberrima cantu.
 Talis & Ideo rapta Lacæna proco.
 Talis & illa fuit, quæ me sibi iunxerit olim
 Nondum iuratum fallere docta fidem.
 Cuius ego immite imperium tot perditus annos,
 Multaq; non sano pectore digna tuli.
 Sed tua Philloroë quannis collata deabus
 Ambiguum valeat reddere forma Parim.
 Candida simplicitas, tumidoq; carentia fastu
 Pectora, sunt ipso grata decore magis.
 Adde fidem, quam nec coniux Ithaceia vincat,

Nec Mithridateas quæ comitata vias.

Nec quæ tartaream properavit adire paludem.

Defunctum Enadne sponte secuta virum.

Te licet in primis cupiam formosa videre,

Vixq; breui patiar tempus inane moræ.

Triptolemi tamen haud optem cõscendere currus,

Ire nec in celeri Bellerophontis equo.

Aut leuibus Persei volitare per aëra pennis.

Aut furibunda tua currere Cholchi rotis,

Nec Zoroastreas arteis, magici ve requiram.

Carminis auxilium, Dedaleam ve fugam,

Nec mihi, si liceat, pedibus talaria curem

Picta galeriti nectere Mercurij.

Unus enim nobis poterit satis esse Cupido,

Quo duce, susceptum perficiamus iter.

Qui mihi semper adest, leuibusq; quod excitat alis.

Nostrum furtiuo flamine corpus aget.

Vix mihi iam videor pedibus contingere terram,

Vincit & humanos strenua planta gradus.

Sublimisq; pari quauis discrimine Phœbus

Distet ab Eois, occiduissq; locis,

Et canis exurat sitienteis feruidus agros,

Mutãq; sub densa fronde quiescat anis,

Non tamen accelerans immenso ledor ab æstu,

Nec mea longinquum membra fatigat iter.

Quoq; magis propero, tanto magis ipse labori

Sufficio, & vireis impiger auget amor.

Hec quanto afficeret me sors inimica dolore,

Siqua meum subito causa teneret iter.

- E**t mihi iam senior properanti occurrat amicus,
 Quem fugere oblatum me pudor ipse vetet,
Singula qui vario cupidus sermone requirat,
 Sciteturq; viam, propositumq; meum.
Multaq; contexens longis ambagibus erret,
 Atq; importunus multa referre velit,
Vt Ferdinandus magni post fata parentis
 Ausonias terras, Parthenopénq; regat.
Nuper vt urbano Florentia concita motu,
 Tristia det miseris ciuibus exilia.
Vt trepidus Borges Romanam liquerit urbem,
 Mæstaq; pontificis funere turba sui.
Vt pius insignis magna virtute, fidéq;
 Eterni in terris iura parentis agat,
Sforciadem, Venetumq; probet, quod fœdera pacis
 Securus studio seruet vterq; pari.
Hinc Malatestigenæ miretur principis arteis
 Bellorum egregias, eximiúmque decus.
Illinc innumeris Federicum laudibus ornet,
 Præstantemq; manu, consilióq; ducem.
Nec minus Estenseis heroas, & inchyta facta
 A primis orsus dicat originibus.
Ingressusq; tui titulos genitoris, & acta
 Conferat ad laudes se Leonelle tuas.
Vnicus hinc Phœnix latio dux Borsius illi
 Argumenta nouæ præbeat historiae.
Et referat quantum nostro sit in Hercule laudis,
 Et Sismundæo qualis in ore decor.
Tum patris, & patrui vestigia clara sequentem

Estensem his cupiat iungere Nicoleon.
 A ddat & immitem Turcam, nostrâq; ferocem
 Segnitie, & captis vrbibus excidia.
 I am Pelopea Getas regnare per oppida, iamq;
 Adriaci in populos arma parare maris.
 Quod suadente pio Federicus Cæsar in hostem
 Ardeat, & vireis concitet ipse suas,
 Quod paret ingentem commota Britania classem,
 Et repetat forti sequana regna manu.
 P arte alia veteres hostes insurgere Gallos,
 Tutanteis magnis viribus imperium.
 Nec regem oblitum Italiae, chari ve nepotis,
 Maximâq; ad Ligures mittere subsidia.
 E rgo ne similis turbet noua gaudia casus,
 Neu videar dominæ lentus, inersq; meæ,
 N unc precor aërio nebule circunder amictu,
 Qua Venus Enean induit alma suum.
 S ic demum iussas potero contingere sedes
 Tutus, & optatam cernere Philloroën.
 D um loquor, & celeri moneo vestigia passu,
 Extremæ apparet meta propinqua vie.
 I am procul aspicio seruantem compita quercum,
 Et veteres fagos, populeûmq; nemus.
 E cce leui flatu teneris de frondibus exit,
 Et cadit in faciem lenior aura meam.
 H uc ego crediderim Zephyrum migrasse tepetem,
 Captum sideribus chara puella tuis.
 Qui mihi non stulte sibi consuluisse videtur.
 Chlorida si pro te deserit ille suam.

- N**am quid in extremis vidit pretiosius oris?
 Quid nunc in nostro pulchrius orbe videt?
Lena Padi ripas, vetus at mihi dextra sacellum
 Monstrat, & amnosæ culmina parua case.
Quam lentis edere complexibus vndiq; cingunt,
 Delet vbi raros alta senectæ deos.
Nil ibi vel Zeuxis, vel magnus pinxit Apelles,
 Nil ibi Phidiacæ composuere manus.
Lignea crux vero media quæ pendet in æde,
 Egregia clari Mentoris arte caret.
Penè suis conuulsa trahens de sedibus olim
 Fundamenta rapax sustulit Eridanus.
Proximâq; aggeribus ruptis per culta vagatus,
 Mucida sacrilegis tectæ replenit aquis.
Muscosus templi paries, humorq; sitisq;
 Præteriti reddunt tristia signa mali.
Nec procul hinc sterilis campi septena Sacerdos
 Conductis pauper iugera bobus arat.
Huc mea simplicibus Nymphis comitata Dione
 Cincta caput vario flore venire solet.
Cuius in aduentu templis augustior ædes
 Omnibus, hæc cunctas vnica vincit opes.
Ecce diu latitans aperitur villa remotis
 Arboribus, charæ villa beata Deæ.
Protinus hac visa celeri præcordia motu,
 Ventura exultant præscia lætitiæ.
Quid mihi fiet amor, blandos cum cernere vultus
 Fas erit? & niueam cum dabit illa manum?
Tunc ego non dubitem Cræsi contemnere gazas,

Et tot Pellææ clara trophæa domus.
 Siquis enim crispos ad frontem ludere crineis
 Viderit, & quali se ferat alta gradu.
 Noverit argutis eadem quid possit ocellis.
 Ut mortale nihil dulcia verba sonent.
 Sentiet Etneis certanteis ignibus igneis,
 Et poterit constans æquâ, & iniqua pati.
 Quod si forte alicui dignabitur oscula ferre,
 Altera vel proprio sanguine letus emet.
 Vulnus & auxilium quod Pelias hasta tulisset
 Mirabar, fati nescius ipse mei.
 Desino nunc, facilèq; inducor ut omnia credam,
 Si necis, & vite ius habet vna mee.
 Illa quidem media Phalarim placaret in ira,
 Tardaretq; tuas sævæ Perille manus.
 Terribilèmq; suis oculis mitescere Martem
 Cogat, & iratum ponere tela Iovem:
 Felices agri, fortunatiq; coloni,
 Quæq; simul colitis rura benigna Deæ.
 Namq; ubi vere novo genialia tendit in arua:
 Vobiscum dulceis protrahit illa moras.
 Vobiscum loquitur, vobiscum carmina cantat,
 Vobiscum facileis exhilaratq; choros.
 Et modo vobiscum cultis spatia tur in hortis,
 Et modo plena vago retia pisce trahit.
 Nunc manibus doctis imitatur Palladis arteis,
 Nunc molleis elegos, & mea verba legit.
 Fallor? an hæc Ceiris domine charissima nutrix
 Substitit? ac verso respicit usq; gradu?

En rapidis iterum fertur cita passibus, ipsa est,
Notâq; vt accedam, dat mihi signa manu.

Progrediar, quærâmq; meis fiducia votis

Quæ sit, quidve novi sedula portet anus.

Quod tua si præsens aderit solertia amanti,

Talibus officijs aurea Ceiris eris.

Ad Carolum.

Si vigilis curæ, subitus si pallor in ore,

Si crebros gemitus edere, pauca loqui,

Si nunc incundo, nunc tristi incedere vultu,

Si sperare aliquid, plura timere simul,

Si properare modo, modo lento incedere passu,

Si vario mentem flectere proposito,

Si fora, si cætus hominum vitare frequentis,

Indicium præbent Carole amoris: amo.

Si quid amem quæres, vbi nos malefida reliquit

Anthia, successit candida Philloroë.

Philloroë nullis faciem persusa venenis,

Cui proprius roseo fulget in ore color.

Illa mihi furtim me surripit, hanc sequor vnâ,

Hac sine non videor viuere posse diem.

Huius ego insignem non tantum Carole formam,

Verum etiam mores, ingeniûmq; probô.

Illa meis leges oculis imponere digna est,

Illa meos sensus abstulit, illa tenet.

Illa tenebit, erunt donec vaga sidera cælo,

Donec erit tellus, æquora donec erunt.

Phyllozoës Amicæ Epicedium.

¶ Vo miser vsq̃ tuos celabis Tite dolores?
 Egrâq̃ mens tacitū quo premet vsq̃ malū?
 Dissimulare prius licuit, dum sol tibi fulsit
 Candidus, & placide spes bona sortis erat.
 Nunc fera consilium superat violentia fati,
 Nunc ars indomito victa dolore perit.
 Maxima sepe latent sub tristi gaudia vultu,
 At sua cor læsum non bene damna tegit.
 Infandos luctus, & vulnera pectoris ede,
 Atq̃ ea, quæ nulli nota fuere prius.
 Quæ si forte times hominum vulgare per ora,
 Sylua locum lachrymis præbet opaca tuis.
 Sylua locum præbet lachrymis, vbi semita nulla
 Cernitur, humani signa nec vlla pedis.
 Hic querulas tantum volucres habitare, ferâsq̃
 Credibile est, procul hinc arbiter omnis abest.
 Sol, cuius radios umbrosa cacumina sylvæ
 Huc vix oppositis frondibus ire sinunt,
 Qui nunc Hæmonij non immemor ignis, & vnde
 Forsitan hic mecum condoliturus ades.
 Testis eris nihil esse mihi, cur vivere curem,
 Ætheria postquam lux mea luce caret.
 Nam quid ego hic aliud, nisi durū, ac flebile semper,
 Sublata sperem te mihi Phyllozoë?
 Tu mens ardor eras, in te mea maxima cura
 Hæserat, & voti summa, caputq̃ mei.
 At nunc à patria seni contagia morbi

Dum fugis, indigno funere rapta iaces.
 Et mihi iacturæ tantum, tantumq; doloris,
 Conditio diræ mortis acerba tulit,
 Ut semper misero iustissima causa querelæ
 Crescat, & æternis commorer in lachrymis.
 Heu sævæ leges, & dura potentia fati,
 Humanum finitis quæ nihil esse diu.
 An fuit omnino vestras infringere vireis,
 Si paucos etiam viueret illa dies?
 Nunc primum viridis campos ingressa iuuentæ,
 Non extremus honor temporis huius erat.
 Dedeceat immiteis, & acerbos carpere fructus,
 Illum, quem culti spes tenet vlla soli.
 Vos quoq; tam subito decus hoc, talémq; puellam
 Nondum matura morte tulisse nefas.
 Serius, aut citius vestri mortalia fiunt
 Iuris, & hæc illi fors adenda fuit.
 Heu funesta dies, nigro damnanda lapillo,
 Tristibus infaustum nomen adepta malis.
 Qua puri quondam radios imitantia Phœbi
 Deseruit solitus lumina mæsta nitor.
 Qua bene compositos artus, faciémq; serenam,
 Flauentisq; comas inuida textit humus.
 Qua vigor ingenui defecit corporis, & qua
 Tabuit egregijs artibus apta manus.
 Qua vox illa prius morientibus æmula cygnis,
 Cæpit in æternam muta silere diem.
 Quæq; pius actus mors interrupit, & altæ
 Infregit mentis nobile propositum.

Hec nimum miseri, infortunatizq; parentes,
 Conficiet verus quos sine fine dolor.
 Vos luctu assiduo sensum amisisse malorum
 Crediderim in vita, quos mora longa tenet.
 An potuit vestros Niobe superare dolores?
 Cognitazq; aduersis casibus Anthiope?
 Plurima nanq; licet vtrazq; tristia passe,
 Haud minor haec illa clade ruina fuit.
 Seu mores, sine ingenium, seu gratia formae
 Queritur, aut prisca nobilitatis honos,
 Hæsit in hac vna simul harum gloria rerum,
 Huius in occasu tot periere bona.
 Sic vestra in primis egre iactura ferenda est,
 Nec dabit his ætas fletibus vlla modum.
 At sacer ex illo tunc, cum discederet ore
 Spiritus, & vestras quæreret illa manus,
 Inq; oculis vestris cum lumina fixa teneret,
 Quid vobis animi consiliūve fuit?
 Si quenquam potuit præsens extinguere mæror,
 Perdere vos etiam debuit illa dies.
 Non habitura parem ter quinq; peregerat annos
 Pællorœ vestros inter adulta sinus.
 Pællorœn vobis tantum ostendisse videntur,
 Et subito vobis eripuisse Dei.
 Non generum vobis, non charos illa nepotes
 Præbuit, aut dotis dona parata tulit.
 Diuitiisq; breui gauisa, & honore parentum,
 Mox erit exiguus filia vestra cinis.
 Sed quid ego infelix vestra infortunia tantum,

Ipse velut patiar vulnera nulla, queror?
 Igne cupidineo quicumq; fideliter arsit,
 Vnica cui prestans cura puella fuit;
 Cui placitum subitis fortuna abrupit amorem
 Casibus, ærumnas cogitet ille meas.
 Ille suo exemplo poterit mea tristia fata
 Discere, & arcani pectoris acre malum:
 Si possent aliquà celestia numina flecti,
 Nec vetitum certis legibus esset iter,
 Quod prius obtinuit Stygijs à manibus Orpheus;
 Sollicito superi nunc mihi forte darent.
 Si proprios iterum leuis umbra rediret in artus
 Carpere concessas me duce iussa vias,
 Forsitan admonitus, quo rursus perditam pacto
 Flentem mœsta virum liquerit Eurydice,
 Cautius ingrederer nocitura pericula vitans,
 Et quæcumq; solent gaudia magna sequi.
 A miser, atq; iterum miser, & sine pectore Tite;
 Quò dolor impellit? quæ tibi verba cadunt?
 Tunc Deum stabili firmatas ordine leges,
 Credideris certam deficere ante diem?
 Cum semel hinc alium raptæ mittuntur in orbem
 Terrenasq; animæ deseruere domos,
 Premia pro meritis referunt, sedesq; paratas
 (Sic statuit superum prouida cura) tenent.
 Corpora nec surgunt leto defuncta, priusquam
 Vltima iudicij venerit hora sui.
 Si tamen æterni veneranda potentia regis,
 Qui celo, & terris imperat, atq; mari

Omnipotens qui solus agit, mirabile quicquid
 Cernimus, & quicquid lumina nostra latet,
Si tibi Phyllozoën nunc illa potentia reddat,
 Ne noceas huic, quam diligis ipse, caue.
Nam nisi vera loqui piget, his egressa tenebris,
 Ætherijs gaudet sedibus illa frui.
Et pudor, & nulli pia mens obnoxia culpæ,
 Rectum iter ad superos vnde recessit, habet.
Philloroë felix terris colit astra relictis,
 Magnorum in numero iam noua diua Deum.
Pro quibus inducor, ne non ego gratuler illi,
 Ne videar tantis inuidus esse bonis.
At quoniam solitos misero mihi cernere vultus
 Non datur, & placida gratia frontis abest,
Dum moror in terris, dum tu colis æthera virgo,
 Accipiet lachrymas dulcis imago meas.
Hæc tibi Phyllozoë similis vera omnia de te,
 Si modo non desit spiritus, ecce refert.
Hæc mihi grata comes seu tendere solis ad ortum,
 Seu inuat Hesperium visere littus, erit.
Hæc mihi si Geticas rupeis calidam ve Syenen
 Transferar, in charo semper habenda sinu,
Huic ego curarum seriem narrabo mearum,
 Et quoties cupiam te mea vita sequi.
Namq; vbi in humanis nulla est constantia rebus,
 Quid spe fallaci pascere vota inuat?
Illi vita fuit longissima, quisquis honeste
 Occidit, & spreto quæ videt, alta petit.
Interea dum fila sinunt mea currere Parcæ,

Nec summi iniussu Regis abire licet,
 Candida quod releuent afflictum insomnia letor,
 Effigiem referunt quæ mihi sepe tuam.
 Nam quoties nitidi capitis pulcherrimus ordo,
 Per somnos oculis visus adesse meis?
 Attonito quoties gemini se luminis ardor
 Obtulit? & miro nota decore manus?
 Mutua quid referam, quæ tu mihi sepe videris
 Accipere, & solitis reddere verba sonis?
 O ego quàm tali deceptus imagine felix,
 O placide noctes, o mihi grate sopor.
 Atque utinam non tam subito me somnus, & error
 Liqueret, ac mecum staret uterque diu.
 Scilicet ut tecum maneam pulcherrima, donec
 Longa meæ veniant tædia letitiæ,
 Dum mortalis eras, neque adhuc te in parte Deorum
 Regia siderei viderat alta poli,
 Sola tamen mihi numen eras, & criminis expers
 Candidus impura labe carebat amor.
 Te supplex igitur meritis pro talibus oro,
 Per fratrem, per qui te genere precor,
 Ut tua præsentis superos mihi gratia reddat,
 Utque mei nunquam non memor esse velis.
 At me nulla tui capient obliuia, seu me
 Lux alat, æterna sine ego nocte premar.
 Et quæ præcessit Maias octaua Calendas
 Postquam non ultra tu mihi visa dies,
 Illa mihi solennis erit lachrymosaque semper,
 Indicium tanti, principiumque mali.

Hic tibi dum licuit nobiscum ducere vitam,
 Me tenuit laudis maxima cura tuae.
 Nunc quoque neu praesens, neu postera nesciat aetas,
 Qualis sub gelido marmore Nympha cubet.
 Ipse tuum nostro signavi carmine bustum,
 Quae Padus illabens, rura paterna videt.
 At quicumque leget miseri monumenta doloris,
 Verba sibyllino tradita ab ore putet.
 Quae nihil in terris tulit haec pretiosius aetas,
 Quae potuit credi, dum fuit, esse Dea.
 Philloroë iacet hic teneris extincta sub annis,
 Proxima Ferrariae dum tenet arua suae.
 Tempore quo misera pestis bacchatur in vrbe,
 Nec fors vicinis parcit iniqua locis.
 Crudeles nimium diui, crudelia fata,
 Perdere quae tantum sustinere decus.

Ad Psyttacum.

Psyttace quid frustra misero mihi nuper ademptam
 Philloroën tanta sedulitate vocas?
 Parce precor, parce insanos augere dolores,
 Heu perijt, quam tu viuere forte putas.
 Parce, meo toties animam de pectore vellis,
 Philloroën quoties blandula lingua refert.
 Heu perijt, neque eam spes amplius vlla videndi,
 Quam propter nobis viuere dulce fuit.
 Si sensus tibi, si ratio est, vt habere videris,
 Communi tristem te decet esse malo.
 Non sum equidem oblitus, tibi quae responsa vocati,

Poscentiq; dapes sepius illa daret.
 Et memini, aurato cum te prodire iuberet
 Carcere, porrectam te insiluisse manum.
 Atq; illinc dulcem rostro parcente salivam
 Suxisse illesis molliter è labijs.
 Post vbi diuinæ laudaras sidera frontis,
 Non homo dicebas, sed Dea Philloroë est.
 Prisca salutato si paucis Cesare verbis
 Nigranteis etas nobilitavit aneis.
 Quid tibi facunda fingenti plurima voce
 Tam bene, tam docte, Psyttace laudis erit?
 Laudo equidem, ingenium miror, debere fatemur
 Nos tibi, nulla tujs gloria par meritis.
 Sed ratio, & tempus, fortunâq; lubrica, certans
 Dant nostris legem rebus, & eripiunt.
 Hæc igitur nos causa monet desistere cæpto
 Nonnuquam, & placitum flectere propositum.
 Quid loquor? unde meæ tanta inconstantia mentis?
 Quod modo damnaram Psyttace, nunc cupio.
 Forte meis aliqua ratus es te posse mederi
 Luctibus, hos vbi sum dictus adisse lares.
 Quodq; ita sit, cum me tristi mœrore silentem
 Vidisti, & multa rore madere genas,
 Tu quoq; commotus graviter, sociusq; doloris,
 Ecce pijs lachrymis lumina mœsta rigas.
 Functus es officio veri & prudentis amici,
 Nilq; reliquisti, quo mala nostra lenes.
 Perge precor, dominâq; tuo communis utriq;
 Semper adorandum nomen ab ore sonet.

Atq; utinam in senio pietas tua vulnere fiat
 Tam dulci eloquio Pelias hasta mihi.

TITI VESPASIANI STROZÆ
 AEOLOSTICHON LIB. PRIMVS.

Ad diuum Hercule m.

Int licet, Estensis qui clara exordia
 regni,

s Maioresq; tuos dux generose canant,
 Corporis hic dotes referat decus il-
 le inuente,

Ingenij vireis exprimat ille tui.

Sumptibus hic magnis renouata palatia per te
 Commemoret, putrem deposuisse situm.

Marmoreisq; forum faciem præferre superbam
 Porticibus, populo quas tua cura dedit.

Atq; intersecta iunctarum mole domorum
 Directas aditu commodiore vias,

Et dibus vnde tuis veterem prospectus ad arcem,
 Et noua ad Herculeum semita ducta forum,

Hic refugij quauis coëuntia brachia muri
 Dicat, & inclusis condita septa feris.

Hic miratus opes regni confinia ponat
 Tyrrhenos fluctus, Adriacumq; fretum.

Bellorum egregias arteis, & prælia narret
 Alter, & Herculea parta trophea manu.

Nec sileat positas alter celestibus aras,

Et canere electos ad tua sacra viros.
 Atq; Sacerdotes huc te curante vocari,
 Quos sacer insignit religionis amor.
 Ille licet Regem socerum, susceptaq; nuper
 Coniuge de tanta pignora bina canat:
 His maiora tamen princeps iustissime restant
 Virtutes inter connumeranda tuas.
 In te prisca fides, pietasq; insignis, & omni
 Labe carens animus, nec simulatus amor.
 Et tibi dilectos, quibus es gratissimus ipse,
 Equa dux civeis optime lance Regis.
 Nec sinis, vt tumido comitata potentia fastu
 Sit damnosa bonis, iustitiãq; premat.
 Nec tibi cura minor rabiosas tollere liteis,
 Quae grauib; causam saepe dedere malis.
 Nec digno sine honore tuos, opibusq; relinquis,
 Quorum stat longo tempore nata fides.
 Ista malos probitas licet oderit, vllãq; nunquam
 Pax sit cum vitijs, criminibusq; tibi.
 Serus, & inuitus fonteis, velutiq; coactus,
 Puniri vultu commiserante iubes.
 Nec propria accendit plus æquo iniuria lesum,
 Parcis, & offensas dedidicisse libet.
 Illa sed in primis populum clementia mouit,
 Cum pene extincto reddita vita reo est.
 Mors erat ante oculos, desperatãq; salute,
 Infelix laqueo iam periturus erat.
 Sed tua semianimem subito mitissime Regum
 A certa renocant iussa benigna cruce.

- Q**uantos ille dies plausus, quæ gaudia sensit?
 Quot nomen laudes concinnere tuum?
Tæq; necem, vitamq; potes qui tempore eodem
 Largiri in terris, diximus esse Deum.
Atque, ut præteriti repetatur temporis atas
 Duxisti in patria quo puer vrbe moram.
Cuius ego tecum viridi nutrius in æno,
 Possum non vanus testis adesse tibi,
Ingennæ tantum potuit vigor indolis, ut iam
 Spes ingens de te concipienda foret.
Parthenope excepit florenteis protinos annos,
 Ac belli studijs acribus erudijt.
Atque sub Alphonso, quo non vel pace, vel armis
 Clarior alter erat, prima iuuenta fuit.
Tæq; videns animis ingentem Alphonsus, & armis,
 Constituit primos inter habere suos.
Hic tu quid dextra posses, Pandonius heros
 Sensit, nec tanto es territus ipse viro.
Atque laceissentem contra impiger arma tulisti.
 Terribilisq; diu, senaq; pugna fuit.
Turpi fraude salus hosti quesita, tuasq;
 Integer euasit non tamen ille manus.
Quid Calabras acies? quid Sarni prælia dicam?
 Quid tibi tot victos terga dedisse duces?
Interea accitum patrias te diuus ad oras
 Participem imperij Borsius ire iubet.
 Hinc Mutinã, & Regiũ, castellãq; plurima princeps
 Committit curæ protinus ipse tuæ.
Haud facile expediam, quo tu susceptus honore,

- Quantus & in nostris mentibus ardor erat.
 Ut te conspecto magni subiere parentis
 Tot merita, & vestrae splendida facta domus.
 Tu quoque subiectas regis aequo examine genteis,
 Clarorumque sequi te iuvat acta patrum.
 Quid tibi legatos missos, quid munera dicam?
 Quid Venetum fidei credita signa tuae?
 Quid referam quibus ipse viris, quo castra paratis
 Ingressus? de te spes ibi quanta fuit?
 Quid Molinellae decus admirabile pugnae
 Prosequar? ingenteis res petit ista sonos,
 Et tantum parvis elegis committere pondus
 Haud penitus sani pectoris esse reor.
 Sit licet, ipse tamen culpari debile carmen
 Maluerim, studium quod reticere meum.
 Et satis omnino reliquis fecisse videbor,
 Si modo non dicar displicuisse tibi.
 Ergo ades, atque leuem dux maxime respice musam,
 Quae nunc in laudes nititur ire tuas.
 Iam pedites, equitesque ferus concurrere maiores
 Iusserat, & praeceps monebat arma furor.
 Telorum omne genus iacitur, non hasta, nec ensis
 Nec valida cessat clava reducta manu.
 Quis Martem indomitum, stricto quis vulnera ferro
 Illata, & caedeis commemorare queat?
 Quot tua dextra viros gladio, quot deiecit hasta?
 Corpora quot forti proteris acer equo?
 Hic gemitus morientum, illic per tela ruentum
 Clamor, & horrida clangor ad astra tubae.

A rma, viros, & equos, & mista cadauera viuis
 Cernere erat, largus sparserat arua cruor.
P arte alia magnus fama, sed pectore, & armis
 Maximus Insubres dux Federicus agit.
I ngentemq; ciet summissis vndiq; pugnam
 Auxilijs, & re, consilioq; valet.
E st via precipites, quam cingunt vndiq; fosse,
 Paruus vbi exigua riuus oberrat aqua.
H unc Ricardinam vocat incola, surripit æstus
 Quas illi vireis dat glacialis hyems.
E t nisi cum largo descendit Iuppiter imbres,
 Pandit arenosos glarea nuda sinus.
H uc omnis rerum moles, belliq; procella
 Vertitur, atq; ingens agmen ab hoste ruit.
E xiguo comitum numero stipatus, ibi omnem
 Vim perfers, vnum tela inimica petunt.
C onanturq; loco depellere, & vndiq; senos
 Ingeminant ictus, hinc eques, inde pedes.
D at strepitum crebris tinnitibus aurea cassis,
 Æra procul vasto pulsa fragore sonant.
U t libycus densa campos cingente corona
 Obuia venantum fertur in arma Leo,
C oncussisq; iubis ardentia lumina torquet
 Senus, & ore fremens, vi sibi pandit iter.
S ic tuus hinc, atq; hinc glomeratos ipetus hosteis
 Dissipat, & ferro fit via lata tuo.
I amq; incredibilis virtus stupefecerat omneis,
 Et iam retulerant agmina prima pedem,
P lumbea sulfureis glans ignibus acta per auras,

Instar fulminei turbinis ecce ruit.

T ēq; petens inter tot millia, vulnere diro
Partem aufert dextri pernicioſa pedis.

O ccupat extemplo terrōrꝫ, dolorꝫ tuorum
Pectora, dum pugna sanguinolentus abis.

H ic te cuncta acies penē inclinata remoto est,
Et Colionēi signa repressa Ducis.

A t nox interea certamina tanta diremit,
Tot simul infandas commiserata neces.

T e vero positum ſæui in discrimine leti
Non animi virtus deserit illa tui,

H ortariſq; ducem, vt turbatos opprimat hosteis,
Et rapiat subito territa castra metū.

N anq; fore, vt fessi pugna, & formidine cæci,
Non animis valeant, corporibꝫ ſve ſatis.

H ec tua non vana ductus ratione priuſq;
Colligerent vireis, perficienda putas.

A t dux longe aliter ſenſit, cecinitq; receptū,
In ſua ſic acies vtraq; castra redit.

I nde retroceſſit, ſeq; hostis in arua recepit
Fellina, & in tuto castra locata ſolo.

C onſiliūq; tuum merito probat exitus, ac te
Non parua dignum laude fuiſſe docet.

N am tua ni monita omnino reiecta fuiſſent,
Hostibus illa tuis iſſet acerba dies.

H ec hominum vox vna fuit, nec Feltrinus heros
Inuidit fame Dux memorande tue.

S ed tua non ficto ceram ſermone locutus,
Laudando ad cælum fortia facta tulit.

At Veneti qualis de te fuit ille Senatus
 Mæror? vt ostendit quàm sibi charus eras?
Nos adeo grauitè patrias vbi venit ad oras,
 Afflixit casus nuntia fama tui,
Vt totam ingenti luctu concusserit urbem,
 Et veras ierit Borsius in lachrymas.
Ille tibi magna cultus pietate, fidèq;
 Præstabat gratam par in amore vicem.
Norat enim quale amisso decus Hercule, quantum
 Præsidium imperij perderet ipse sui.
Nec Sigismundi fratris minus aspera mentem
 Vulnera torquebant, & sine fine dolor.
Tristiâq; assidue renouans suspiria, nunquam
 Letus, nunquam expers anxietatis erat.
Nullâq; mulcebant egrum solatia pectus,
 Et lateri hærebat sedulus vsq; tuo.
Dèq; tua propriam ratus est pendere salute,
 Et medicam votis ipse iuuabat opem.
Nec magis in Drusum pietas spectata Neronis.
 Tam longum quanuis accelerarit iter,
Spreuerit & quibus extincto fratre triumphum;
 Non tamen in Fabio tam pia cura fuit.
Talis Amycleos non innoxia gratia fratres,
 Alternæ quorum vita redempta nece est.
Qualis vester amor, qualis concordia vestra,
 Quæ tu Sismundo vinctus, & ille tibi,
Illa tuæ vero præsens constantia mentis
 Cognita, letali cum premerere malo.
Fortis, & immoto vultu tot acerba tulisti

Supplicia, vt mirum sit potuisse pati.
Tu tristes succos, tu ferrum passus, & igneis,
 Nec vox emissa est Hercule digna minus.
Incolumis tandem post dura pericula fatum
 Vincis, & auertit Parca benigna nefas,
Vota fatigatis certatim debita diuis
 Reddimus, vlla pia non caret ara prece.
Iam vagus Italiam te conualuisse per omnem
 Crebrescens rumor gaudia nostra refert.
Participes huius concurrunt vndiq; gentes
 Lætitia, & cura est omnibus vna tui.
Deponunt luctus, & te contingere gaudent,
 Cordaq; cernendo vix saturare queunt.
Nec mora longa, nouis te frater honoribus ornat,
 Primaq; consilij dat tibi iura sui.
Tu caput arcana, tu rector, & arbiter aule,
 Regia magnanimo cum duce frena tenes.
Hinc te cura Deum tandem, admirandaq; virtus,
 Prouexit patrij culmen ad imperij.
Sed quot dura ferens superaueris, & tibi quanta
 Fortuna obstiterit mole, tacere libet.
Maior enim rerum series mihi surgeret, & quam
 Imparibus renuit tangere musa modis.
At mihi si quicquam duce te prestabitur oci,
 Nec me curarum sarcina tanta premet,
Avia forte nouo peragrarè Heliconia passu
 Incipiam, & plectro te grauiore canam.
Inuentisq; tuis arteis cessisse medentum
 Adijciam, & soli pocula nota tibi,

Nanq; recrudescens antiqui obducta cicatrix
 Vulneris, immensi causa doloris erat.
Stillabat virus tumefactis vndiq; labris,
 Fecerat ingentem plaga profunda sinum.
Nil admota valent medicamina, nullaq; prodest
 Ars tibi, quæq; solent cuncta iuuare nocent:
Atq; leueis etiam tactus locus ille recusat
 Velle pati, & medicæ spes opis omnis abit.
Attoniti mussant nil proficientibus omnes
 Auxilijs, tanti queis data cura mali.
Stant mœsti proceres, famulorum turba fidelis
 Angitur, in magna nil nisi triste domo est.
Per fora solliciti cœunt per compita ciues,
 Dântq; pios gemitus, & grauiora timent.
Ecce repentinæ spes est oblata salutis,
 Humanum quam non attulit ingenium.
Anxia te propter, nostro commota periculo
 Numina, Ferrariæ consulere sue.
Nam tibi monstrato per somnia gramine, succos
 Conficis, inde bibens vulnera seua rigas.
Tanta breui rerum mutatio facta tuarum,
 Vt fieri quisquam vix potuisse putet.
Omnis enim subito vis est sedata doloris,
 Et pars conualuit corporis illa tui.
Quis facileis igitur superos virtutibus istis,
 Totq; tuis meritis semper adesse neget?
Ortus, & occasus tibi sint confinia regni,
 Sit mare, sit tellus sub ditione tua.
Et Lianora diu sospes te sospite conixæ

Imperij tecum Sceptra Superba regat.
 Quæ veluti regum præclaro sanguine fulget,
 Sic forma, & sancto casta pudore nitet.
 Illa tuo nobis pariat de semine Reges,
 Quos simileis videant secla futura tui.
 Delitiæq; tuæ magnos genitura nepotes,
 In patrio crescat pulchra Isabella sinu,
 Quæq; modo stellis felicibus orta Beatrix,
 Impleat augurium nominis ipsa sui.
 Nec minus incolumem Sifmundum numina seruet,
 Qui tibi pacis honos, quo duce bella geras.
 Tæq; vbi longa senem capient fastidia terre,
 Ad superos felix, & venerandus eas.
 Nunc virtute duce, & vero superante labore,
 In portu postquam est ancora fixa tibi,
 Quod facis, hoc animo meditare, vt premia reddat
 Pro meritis, Reges gentibus esse datos.
 Ac menteis hominum officijs, & amore ligari,
 Formariq; bonis artibus imperia.
 Dæq; opibus tantis post vltima fata relinqui,
 Nil præter laudes, & benefacta tibi.
 In marmore incisum epigrâma in leporarij ingres-
 su quammaximi.

p Rata, lacus, sylvas, paries hic tecta, ferâsq;
 Claudit, & vnus habet plurima grata locus.
 Herculis hæc nostri præludia, quodq; peregit,
 Tam cito vix cœptum fama putabat opus.

Conuiuium factum Roma à Petro Cardinale.

Solicite quicquid mensis regalibus aptum
 Artifici luxu composuere manus.
 Præpetibus quicquid liquidum secat æthera pennis,
 Quicquid alit tellus, æquora quicquid habent.
 Inchyta quos Latias Ferraria misit ad vrbeis,
 Ponitur hospitibus maxime Petre tuis.
 Sæpe ferunt nobis epulas, Bacchumq; ministri,
 Cœnâq; multiplices dat repetita cibos.
 Munera sublimi capientis missa teatro,
 Plebis Romane plausus ad astra volat.
 Nec solum dapibus celebras conuiuia raris,
 Sed suauis pascis lumina nostra cibo.
 Et quæ temporibus prisca cecinere poetæ,
 Arte incredibile scena parata refert.
 Cernimus hic altâ Rhodopè, vbi Thracius Orpheus
 Aurata cecinit carmina docta lyra.
 Et varias sine lite feras, volucresq; videmus
 Dulcibus illectas obstupuisse modis.
 A liger hic, tornâq; armatus Gorgone Persens,
 Expositam monstro liberat Andromeden.
 Hinc face prætenta cristatos dirigit anguis,
 Anxiâq; exquirat pignora chara Ceres.
 Liber adest, sparsis nec abest Ariadna capillis,
 Auratas varia lynce trabente rotas.
 Capripedes currum Fauni, Satyriq; sequuntur,
 Et madidas ederis implicere comas.

H ic dea Chironi charum commendat alumnum,
 Erudit hunc docta semivir arte senex.
 H ic datur Alcide duos spectare labores,
 Et comes Alcide est Deianera suo.
 I dem inter socios, atq; inter Naidas alte
 Eminent, ac festos ducit, obitq; choros.
 O mnibus Herculeæ pendent ad tempora frondes,
 Et iubet ad numerum tibia ferre pedem.
 E cce repentino convivia læta tumultu
 Centauri turbant, & fera bella movent.
 H os amor, atq; merum stimulis agit vndiq; duris,
 Audacesq; inter sæna pericla facit.
 I amq; manus Nymphis avidi iniecere proternas,
 I amq; rigat Pælei plurimus ora cruor.
 E cce ruit magni soboles Ionis, & furit ardens,
 Semivirosq; gravi robore pulsat equos.
 D iffugiunt subita percussi strage bimembres,
 Et victor choreas integrat ipse suas.
 L etatur populus, vultu Lianora sereno
 Ridet, & Herculeis laudibus ipsa fauet.
 S ed cum tanta tuæ dederint spectacula mensæ,
 Sunt tamen hæc animo Petre minora tuo.

Ad Platinum.

Ostra licet vatum careat fautoribus ætas,
 Turbâq; Pierios spernat inepta lacus.
 N on tamen in magna caligine temporis huius
 Ingenium latuit doctæ Platinæ tuum.
 A tra sed erumpit veluti per nubila Phæbus,

Formosumq; refert luce nitente diem.
 Sic tua se propria virtute industria tollit,
 Nec cessit fato, succubuit ve malis.
 Quinetiam illustreis inter, magnosq; poetas,
 Candida sublimem dat tibi musa locum.
 Parnasiq; licet multus verferis in umbris,
 Fortia non ideo segnis ad arma venis.
 Hinc sibi te Maiores, te Phœbus vendicat illinc,
 Et geminas lauros imposuere tibi.
 Egregiumq; decus nostro quod tempore raro
 Vidimus, à gemina laude Platine refers.
 Corporis, accedunt dotes, morumq; benigna
 Dexteritas, nulli subdita nequitie.
 Nec graue iudicium, neq; amandi recta voluntas,
 Gratus facundi nec nitor oris abest.
 Hæc merito faciunt, vt ameris ab omnibus, vtq;
 Ipse colam tanti nomen, & acta viri.
 Quod vero dignum tali me ducis honore,
 Naturæ id mira fit probitate tuæ.
 Muneribus qui cum varijs belloq; togâq;
 Excellas, simileis nos cupis esse tui.
 Queris præterea quid coninge, & vrbe relicta
 Nunc duos inter commorer agricolas.
 Cantibus, & choreis cum personata iuuentus
 Nunc vacet, ac fidibus tecta, viæq; sonent.
 Non vt reris amor Psyches mibi causa morâdi est.
 Nec me Phyllis habet, nec Galatea tenet.
 Forsitan hæc fuerant primis cum lusimus annis,
 Nunc vxor fido est vnica cura viro.

- N**am forma quamuis & nobilitate parentum,
 Non careat, censu diuite iuncta mihi,
Chara bonis animi magis est Domicilla marito,
 Atque nouum ex illa me iuuat esse patrem.
Iamq; mihi vt noto arridens pulcherrimus infans,
 Erigit in cunis ad mea verba caput.
Et linguam huc illuc veluti responsa daturus,
 Herculis ad nomen, paruaq; labra mouet.
Exiguasq; manus poscenti murmure blando
 Porrigit, inq; meos nititur ire sinus.
Has ego delicias quarum dulcissima coniux
 Causa fuit, regnis omnibus antefero.
Atq; illi tantum, quantum vix dicere possim
 Debeo, nec quicquam hæc gratia fraudis habet.
Cuius si meritis dispar fortuna mariti est,
 Nec magnas Cræsi regis habemus opes,
Census adest partus sine crimine, quantus equestri
 Suffecisse viro non sine honore queat.
Nec minima de plebe feror, nec laude parentum
 Sic tumeo, quin me tollere nitar humo.
At choreæ, cantus, personæ quid mihi prosint?
 Effectus causa deficiente perit.
Hos magis ista decent thalamos, quos lege solutos
 Improbis aurata cuspide fixit amor.
Ludere quos omni teneras docet arte puellas,
 Maximâq; in leuibus ponere vota bonis.
Fecimus hæc olim, sed nondum vinxerat vni
 Fœdere nos certo connubialis hymen.
Nunc aliter suadet ratio, passimq; vagari

Fas & iura vetant, & pudor, atq; fides.
 Addictus quod si nulla nunc lege tenerer,
 Ac fruerer votis, arbitrioq; meo:
 Non aliam potius cuperem, Domicillaq; Titī
 Tyndaris est oculis, Antiopēq; sui.
 Nec rursus studio musarum inducor, ut absim
 Tam procul à vobis, solāq; rura colam.
 Interdum, fateor, scribendi summa voluptas
 Me rapit, interdum nil minus ipse velim.
 Si petis, unde mea venit inconstantia mentis,
 Omne suas dicam tempus habere vices.
 Nūc operā aucupijs damus, ac venamur, & hæc nos
 Ruris amatores causa Plätine facit.
 Pascitur his animus, membra exercentur, & inde
 Corpus ad officij se genus omne parat.
 Adde, quod à nobis discessit maximus ille
 Laudator nostri Borsius ingenij.
 Cuius ob interitum lachrymas fuisse Leones,
 Et ferrum, & silices ingemuisse reor.
 Hoc viuento mihi (neq; enim nisi honesta petebam)
 Nil vnquam deerat, nulla repulsa data est.
 Ille mihi gratas vrbeis, pretiosāq; rura
 Fecerat aspectu, colloquijsq; suis.
 Hoc sine cuncta mihi sordēt loca, displicet vrbs, que
 Dulce decus rapuit, presidiumq; meum.
 Sed neq; magnanimi presens nos gratia liquit
 Herculis, ac tutos qualibet ire inbet.
 Nec patitur senis prædam nos hostibus esse,
 Omni cum careat crimine nostra fides.

Quem licet imperij nouitas onerosa fatiget,
 Et mens sit curis irrequieta suis.
 Iustitiae, pacisq; tamen certissima prebet
 Signa, nec à magnis degenerabit auis.
 At tu sine Deum sacras pedes ibis ad aras,
 Seu velocis equi fortia terga premes,
 Sine forum, seu te ducis aula tenebit, Et illie
 Sfortiadæ referas inçlyta gesta tui,
 Sine Palatine molem miraberis arcis,
 Seu Phaëthonteo mœnia cincta Pado,
 Seu festos lusus, seu Schiuinoia tempe
 Visis, & auratos, marmoreosq; lares,
 Sine suburbani Belfloris in ædibus erras,
 Seu petis hirsutis claustra parata feris,
 Bellica sine legis, seu mollia carmina fungis,
 Seu formosa tuum Nympha moratur iter,
 Seu te versari doctos inuat inter amicos,
 Dèq; mari, ac terra, sideribusq; loqui:
 Deniq; quicquid ages, quicquid meditabere tecum,
 Me, tua quem virtus iam tibi inuexit, ama.

Ad eundem.

t Itus Stroza tibi generose Platine saltem
 Non vnã dicit, tēq; videre cupit.
 Floridus ingenij quò cesserit ille requiris
 Musarum studio deficiente nitor.
 Et tua me, veri quod signum prebet amoris,
 Ad solitos reuocant scripta diserta modos.
 Certe nil musis fuerat mihi gratius olim,

Atq; aliquod nostra nomen in vrbe tuli.
 Sed neq; me tristem sol tunc, nec Cynthia vidit,
 Et mea securo sors mihi dulcis erat.
 Siquis enim seriem vite, rerumq; mearum
 Querat, & etatis lustra priora mee,
 Haec tunc egregio successu nostra videbit
 Parcarum fausta pensa voluta manu.
 Si patrie splendor, si gloria summa parentum,
 Si veteres aliquid esse putantur opes,
 Corporis & dotes siquid mortalibus addunt,
 His nos inueniet non caruisse bonis.
 Nec tamen haec vnquam summū decus esse putari,
 Sed vitam ingenuis artibus excolere.
 Quod licet ad votum penitus non consequar ipse,
 Nil non conatum me tamen esse iuuat.
 Dum felix igitur dicebar, & omine dextro
 Currebat placido dum mea cymba mari:
 Impiger Aonidum colui sacra, meq; iuuabat
 Indulgere tuis Calliopea choris.
 Forsan & ex edera potui sperare coronam,
 Lauream si capitiserta negata meo.
 Nunc fera tempestas, turbantibus aequora ventis,
 Vela mee rapuit dilacerata ratis.
 Quot mala, qui circum stent me, si nosse dolores
 Curas, & numerus me fugit, atq; genus.
 Quod si etiam scierim sanari vulnera verbis,
 Cum mea non possint, illa silenda reor.
 Quicquid consilij, quicquid solaminis abs te,
 Quicquid praestari posset, habemus opis.

Scilicet & forti (quod solum restat) & alto
 Hec animo certum est qualiacunq; pati.
Hoc ipsum vt faceret, natum Carmenta monebat,
 Cum profugus patrio cederet ille solo.
Non tamen aut patriæ sedes mutamus, vt arcas,
 Aut nobis eadem causa doloris adest.
Sed grauiora premunt animum non digna ferentem,
 Nullius plector conscius ipse mali.
Et nisi quod princeps sapiens, fantorq; bonorum
 Iustitiæq; tenax sceptrâ paterna regit,
Durior (vt video) mihi sors speranda fuisset,
 Vnus hic ærumnis est medicina meis.
Cuius ob aspectum non nubila cuncta videntur
 Tempora, post Borsi tristia fata ducis.
Qantum illo extincto mors abstulit inuida nobis
 Præsidiij, & quanto lumine terra caret.
Non illi imperio facies dignissima, non vis,
 Gratiâq; exculti defuit eloquij.
Mœnibus, ac templis urbem exornauit, & auxit,
 Et varijs posuit tecta superba locis.
Principe nemo vnquam mœstus discessit ab illo,
 Illo etiam probitas vindice tuta fuit.
Nec comitata suis astrea sororibus vnquam
 Leta magis Latio duxit in orbe moram,
Multaq; magnifice largitus, multa reliquit,
 Nec patriæ dominus, sed pater ipse fuit.
Tu bello, tu pace bonus dux inclyte quondam
 Et charus populis, & venerandus eras.
Te maris, ac terræ Venetus dominator, & ingens

Sfortiades studio te coluere pari.

Tu reges, summósq; duces huc flectere, & illuc

Auspicijs poteras, consilijsq; tuis.

Vt coram aspiceret, quem fama nouerat ante,

Hac bis Fedricus Caesar in vrbe fuit.

Cúmq; nouos Borsi meritis tribuisset honores

A duce dona suo Cesare digna tulit.

Huc & legatos Tyriæ Carthaginis ire

Vidimus, ac regis munera ferre sui.

In patriam quibus exacto redeuntibus anno,

Plura his, quæ tulerant, & meliora dedit.

Ille bis impensis magnis summósq; paratu

Denectum excepit per sua regna Pium.

Nec quisquam Adriacis adeo summotus ab oris,

Qui non illius nomen amaret, erat.

Quid modo cum Romam tota resonante petebat

Certatim letis plausibus Italia?

Quæ dignis celebre illud iter facundia verbis

Explicit? hac rerum mole Platine premor.

Cum próceres, cultúsq; & equos, pompæq; nitorem

Aspicerent, homines obstupuisse puta.

Quid referam positas, quacumq; incederet, aras?

Quid dicam artificii texta vireta manu?

Turis odoratos, ac rerum mille vapores

Quid loquar? & festis omnia plena sonis?

O buia quid memorem, populorum vt sepe relictis

Vrbibus, implerint agmina densa vias?

Expositásq; dapes trinijs, structísq; repente

Fontibus, annosum profusisse merum?

- C**alcatas pedibus violas, casiamq; thymumq;
 Prætereo, & suavi lilia mista croco.
- A**lta coloratis redimita umbracula fertis
 Linquo, & iactatas nostra per ora rosas.
- I**lli etiam Paulus genus omne indulsit honoris,
 Et venerata meum est maxima Roma ducem.
- O**mnibus officijs hinc certabatur, & illinc,
 Spectabatq; nouum pendula turba Deum.
- I**llius auditis stupuerunt laudibus Indi,
 Et ferus arctoo Sarmata vectus equo.
- C**ælifer illum Atlas, & gens Maurusia norat,
 Et Thule extremi margine tecta poli.
- N**ec magis Alciden celebrem fecere labores,
 Et tot victrici parta trophæa manu.
- I**pse nec armenijs innectus tigribus Euan,
 Perdomito laudis plus oriente tulit.
- P**olluit hic luxu quæ fecerat, ille coactus
 Paruit, at Borsi stat sine labe decus.
- N**am si nec telis homines, nec monstra peremit,
 Frenum animo victor cum ratione dedit.
- N**on inuitus ad hæc veni, campumq; patentem
 Cursibus optatis Borsia facta dabant.
- I**lle quidem meruit, nec me id debere negabo,
 Et quicquid pietas officiosa valet.
- A**dde, quod Herculeis nil gratius auribus esset,
 Nam fratris merito gaudet honore sui.
- S**ed non hæc tempus nunc postulat, & mea nondum
 Pectora mœrorem deposuere suum.
- F**orte dies olim, meliora ferentibus astris,

In noua, quæ lachrymas gaudia vertat, erit.
Tunc repetam lætus blandissima numina musas,
 Et reuirescet amor carminis ille mei.
Hæc tamen interea, quæuis inculta, benignus
 Accipe, ne tua me spernere iussa putes.
Si prodire audent, ut cernis, egentia limæ,
 Errorem agnoscunt non minus ipsa suum.
Temporis oblatis sed commoditate fruuntur,
 Persona tegitur, qui notat ora, pudor.

Ad eundem.

M Ille licet dulceis variet Philomela querelas,
 Et docili norit psittacus ore loqui:
Imperet alitibus quæuis Iouis armiger, ac se
 Phœnix Assyrio iactet in orbe coli:
Post tamen his habitis ratio est nõ vana Platine,
 Iunonis sacram cur veneremur auem.
Hoc tu quæprimum poteris cognoscere, si rem
 Audieris coram, propositumque meum.
Thesea Pirithoo sed te prestare necesse est,
 Poscitur hic vero non sine amore fides.

Ad diuum Herculem.

Quam inuauit hanc operam tantorum cernere molè?
 Et loca tam varijs hæc renouata modis?
Vix vlla apparent vrbs vestigia prisca,
 Quæque rudes nobis edificastis aui.
Omnia mutauit nostrorum splendida regum
 Cura, nec ille manet, qui fuit ante, situs.

- E**ximius sedenim nostris dux optime rebus
 Additur ecce tua sedulitate nitor.
Nec solum patriam civeis hortaris, vt ornent,
 Verum etiam exemplis allicis ipse tuis.
Multaq; non paruo præclara, & maxima sumptu
 Extruis, & nulla perficis illa mora.
Quis refugi tandem coëyntia brachia muri
 Nescit & Herculeis condita septa feris?
Atque exsiccatas cultum accepisse paludes?
 Stagnaq; per ductus currere inssa tuos?
Tu veterem magnis renouasti sumptibus anslam,
 Et decor accessit, commoditasq; loco.
Struxistiq; nouum post regia tecta, vetusq;
 Pictura ornasti, porticibusq; forum.
Impensisq; tuis nasci ceu semina quædam
 Innumeras tota cernimus vrbe domos.
Territa difficili cœpto, sumptûq; vetustas
 Magnæ imperfectum liquerat arcis opus.
Hanc tu vi nulla expugnandam absoluis, & à te
 Redditur artificio pulchra magisterio.
Porticus, & thalami insignes, ac pensilis hortus,
 Atriaq; & fontes, pomiferûmq; nemus.
Ista simul gratos hominum referuntur ad vsus,
 Claraq; magnanimi sunt monimenta ducis.
Nec tibi cura Deum minor est, templisq; dicatis
 Vertis regaleis ad pia dona manus.
Carthusinam auges spacijs maioribus edem,
 Quæq; videbantur maxima, parua putas.
Fama est Illyricis in montibus esse columnas,

Quantas non etas viderit vlla prius.
 Has operi tua cura nouo dux inchyte iam nunc
 Destinatur, ad populi commoda grata tui.
 Nil nisi magnanimo meditaris principe dignum,
 Nil nisi quod deceat, quodq; probetur, agis.
 Dux virtus, fortuna comes tibi semper adherent,
 Certatimq; fauent, & tua vota fouent.
 Nec tumidum regni te magna potentia reddit,
 Sana nec à recta distrahit ira via.
 Et quos longa fides, & amor tibi iunxerat, his tu
 Gratus pro meritis premia digna refers.
 Inuictumq; gerens animum, domitorq; malorum,
 Magnum, & conueniens hinc tibi nomen habes.
 Vine diu felix patrie pater, & tibi sospes
 Inchyta cum natis sit lianora tuis.
 Atq; vbi regnatas mortali corpore terras
 Excuto linques serus, & astra petes.
 Quae tibi nunc parent praesenti numine gentes,
 Respicere, & si fas, semper amare velis.

Eia age, cresce puer certissima cura Deorum.
 Blanditiæ magni, delitiæq; patris.
 Tu quoq; vti posses nobis pulcherrime nasci,
 Erepta est senis naufraga mater aquis.
 Adriaci dominam maris ipsa reliquerat urbem,
 Ad patriæ portus vela datura suæ.
 Protinus obscura tegitur caligine cælum,
 Consurgit medio nox tenebrosa die.
 Cærule terribiles permiscet æquora venti,
 Littorâq; insanis fluctibus icæta sonant.
 Deucænoneos demittit Iuppiter imbreis,
 Nubibus abruptis fulgura crebra micant.
 Hinc Notus, inde ruit Boreas, hinc Eurus, & illinc
 Africus horrisono turbine bella gerunt.
 Corripiuntq; rateis, ac senis flatibus instant,
 Hic dextrum, at lævum mox latus ille ferit.
 Hic furit in proram, puppim contrarius alter
 Verberat, & vasto cuncta fragore fremunt.
 Flamina flaminibus, fluctus dum fluctibus obstat,
 Non vento ventus, non aqua cedit aquæ.
 Annixûq; pari contenditur, irâq; discors
 Servat deprensas inter utrosq; rateis.
 Nec sinit omnino tumidis mergantur ab undis.
 Quæq; nocent prosunt, auxiliûmq; ferunt.
 Et nunc aggeribus vastis tolluntur aquarum,
 Et nunc subductis fluctibus, ima petunt.
 Non tamen aut retro ad littus cõvertere cursum,
 Aut iter incceptum continuare licet,
 Quassatæ implentur caliq; marisq; carinæ

Imbribus, & duplicis vis premit atra mali.
 Senit hyems, venti ingeminat, striduntq; rudentes,
 Et laterum grauius robora pulsa gemunt.
 Interea vero comitum Lianora tuarum
 Tristia sollicito corda pauore tremunt.
 Dant mæste lachrymas, desperatq; salute
 Questu cuncta replent, & sua fata dolent.
 Altera in alterius gremio iacet, atraq; diræ
 Omnibus ante oculos mortis imago sedet.
 Huic pater, huic genitrix, huic filia parua dolorem
 Suscitât, & natos hæc vocat, illa virum.
 Tum precibus, votisq; Deos sine fine fatigant.
 Detur vt ad patrios posse redire lares.
 Nec spes vlla viris melior, quin deficit omnis
 Nantarum posito turba magisterio.
 Et se posse negans tumidis obstare procellis,
 Fortunæ mandat, cælitibusq; rateis.
 Nec quicquam nisi vota facit Diuôsq; Deasq;
 Orat, vt afflictis rebus adesse velint.
 Tu licet immensus dolor vrgeat, omnia forti,
 Elatoq; animo fers Lianora tamen.
 Hortariq; tuos vireis cum mente resumant,
 Et vniis aliquam spem superesse mones.
 Et quicumq; animo præstat, nec se ipse relinquit,
 Hunc tu præsentis dicis habere Deos.
 Talibus admonitos ingens simul excitat ardor,
 Ad sua dehinc subito munera quisq; redit.
 Et celeri studio nunc huc, nunc curritur illuc,
 Durâq; contendunt vincere cuncta viri.

Atq; vt promiseris natum mortalibus orat,
 Quæ sacra virgineo pondera ventre tulit,
 Sic præsens populis Regina fidelibus adsis,
 Ante virum, & nostro hæc nomine verba refer.
 Non satis esse bonis sine crimine ducere vitam,
 Ni tuti fuerint vindice iustitia.
 Hoc præstare potest princeps, qui nomine dignus
 Herculis Herculeæ nititur ire via.

Ad Zaccariam Barbarum Venetum Her-
 molai patrem.

Arbore, quæ nemo doctus neget esse latinum,
 Qui genus à prisca nobilitate trahis,
 Cuius opes magnas, virtus, & gloria longe
 Exuperant, Venete non leuis vrbis honos,
 Quæ tibi pro tanto referantur munere grates?
 Itala quis tali tempore poma videt?
 Fernidus arenteis exurit Iulius agros,
 Et graue me vexat febris acerba malum.
 Plurima misisti cen nuper ab arbore carpta,
 Quæ siccam releuent punica mala sitim.
 Et color, & sapor est insignis, & optimus illis.
 Taleis tam felix quæ tulit arbor opes?
 Exuperant rubros ardentia grana lapillos,
 Et nihil hoc fructu suauius esse potest.
 Nescio quid gratum, quod tendere ad acre videtur,
 Commistus dulci nectare succus habet.
 Nec patris Alcinoi generosis legit in hortis
 Nausicae tenera tam bona poma manu.

Nunc mundum insignem, matronalemq; decorem
 Miramur, merita non sine laude tamen.
 Ipsa loci facies, & amœni littoris ora,
 Mille in se causas vnde loquamur, habent.
 Sed nos præcipue magni mouet inclyta virtus
 Regis, hic in nostro plurimus ore sonat.
 Hunc illum esse virum asserimus, cui solis ab ortu
 Solis ad occasum gloria pandat iter.
 Huius in exitium tot coniurasse potenteis,
 Postmodo capta iugo colla dedisse, duces.
 Fortunam hunc animo ingenti superasse ferendo,
 Securum letos nunc agitare dies.
 Et domitos placida populos ditione regentem,
 Imperij iusta frena tenere manu.
 Proles & innumera non degenerantis ab alto
 Sanguine maiorum, quem iuuat esse patrem.
 Qui tamen in primis felix, Lianora quod illi
 Filia sit, meritis non habitura parem.
 Nec minus ad musas, & sacrae Palladis arteis
 Vertimus alterna mutua verba vice.
 Nam mihi narrabat, grauius quæ scripserat ipse,
 Et libros animæ de ratione suos.
 Hos quoq; de nostris aliquot recitauimus illi,
 Quos visus non est spernere versiculos.
 Ex illo nostri processit amoris origo,
 Proximitas vireis cui dedit ipsa loci.
 Namq; Antenorea dum prætor in vrbe moraris,
 Imperio datur hæc ora regenda meo.
 Ora bipartitis Athesis quam cœnulus vndis

Ambit, & hinc Isthmon nomen habere ferunt.
Castellis munita suis prouincia, quod te
 Non fugit, est cura credita tota mea.
Rodigium populis caput omnibus, ardua tollit
 Mœnia, quæ placidi fluminis vnda secat.
Fertilis hinc offert se Lendenaria, post hanc
 Abbatia suo gaudet amœna situ.
Scinditur hic Athesis, Patavinas altera ripas
 Pars radit, cursum continuâtq; suum.
Altera mutat iter, magnôq; sonore recepta
 Fancibus angustis per loca nostra fluit.
Tertius ac iussis parenteis Herculis annus
 Hic iam nos aliquo non sine honore tenet.
Si nihil hæc aliud regio mihi contulit, vnde
 Non querar, à patria quòd procul vrbe morer,
Prebuit hoc saltem, summis quod querere votis
 Debueram, tua quòd terra propinqua mea est.
Huius, & illius confinia gentis vtrinq;
 Finitimus media diuidit amnis aqua.
Ut valeas, vbi sis, quid agas, ego sepius istinc
 Accipio, & letor prosperitate tua.
Et meus hinc contra status est tibi cognitus, & fors,
 Ut video, rebus non satis æqua meis.
Quæ sit amara licet, miserôsq; exerceat artus,
 Constanti tamen est non metuenda viro.
Quo fit, vt equo animo patiar, mihi quicquid acerbû
 Fatali attulerit tertia Parca manu.
Nos vero quanti facias, ostendis aperte,
 Cum porgas nulla nostra petita mora.

Signia, quem nuper tibi commendaui, en iam
 Que puer abstulerat, rettulit arma domum.
Illum ego vix istuc iter intendisse putabam,
 Cum missas abs te reddidit ipse notas.
Si paribus nequeo meritis contendere tecum,
 Et tua quas poscunt facta referre vices,
Me tibi polliceor memorem fore, iussa nec vlla
 In te animum poterunt exuperare meum.

Bene vale. Rodigij. X. Cal. Sextil. Anno
 CCCCLXXXIII. supra mille.

Ad diuum Bellinum.

Belline aethero presul gratissime regi,
 Lucida qui meritis incolis astra tuis.
Cuius lena gerit venerandi insignia ritus,
 Cingit adoratum sacra corona caput,
Te precor afflicti moueant mala supplicis, & quam
 Per te posse dari credimus, affer opem.
Ecce miser senis noctesq; diesq; fatigor
 Febribus, absumpto nec datur vlla quies.
Nunc calor immitis, fauces ac viscera torquet,
 Languida nunc subito frigore membra tremunt.
Omne cibi, viniq; genus discrimine nullo
 Displicet, ac solitis sensibus ora carent.
Nulli mista mero coctæ nitidissima lymphæ
 Restabant nostræ pocula grata siti.
Hec veluti nocitura vetor, nisi iuncta hyc
 Sumere, sed vomitum sic mihi pota ferunt.

- I**am mihi nil superest, nisi lingua, & pellis, & ossa,
 Nec peragit parteis blesula lingua suas.
- I**nfelix nequeo tremulis insistere plantis.
 Fractâq; cum toto corpore crura labant.
- N**on alium accipiunt languentia lumina somnum.
 Quæ morbi gravitas vix aperire sinit.
- Quòd si forte sopor mihi se rarissimus offert,
 Tristitiæ plenus, terribilisq; venit.
- I**nnumeras rerum species, cadêsq; cruentas,
 Defunctôsq; homines anxius aspicio.
- E**t fera me terrent varijs animalia formis,
 Fingere quæ nemo, vel numerare queat.
- S**ummersa videor modo nare per æquora cymba,
 In medijs vitam depositurus aquis.
- E**t modo præcipitis labi de culmine tecti,
 Et modo non vno solus ab hoste peti.
- C**urrere nonnûquam, nonnunquam emittere vocem
 Conor, successu sed mea vota carent.
- F**rustra lingua loqui, frustra q; extendere tentant
 Crura fugam, nec pars corporis vlla valet.
- E**cce quis hoc credat? vigilo, meditôrq; loquôrq;
 Et formidandis ludor imaginibus.
- N**ec possum cupiens aliò divertere mentem,
 Tam detestandi sors furiosa mali est.
- S**cribis? an hæc pavidû puer hic te môstra fugarût?
 Te sequor. heu tardant quæ mihi vixcla pedes?
- M**e miserum, quis non hæc horreat? obtulit huc se
 Prima parte leo, posteriore lupus.
- I**llic terrificis fera pandit hiatibus ora,

Et lactat catulos vrsa tremenda suos.
 Oblitus huc fertur spumanti sanguine rictum,
 Et mihi fulmineo dente minatur aper.
 Vultur edax fœdum tabo stillante cadaver
 Denorat, atq; anidæ stant super ossa canes.
 Cornorumq; greges, buboq; & noctua, nec non
 Simia penè volans omina dira ferunt.
 Aut locus hic ratis est, aut totis sensibus erro,
 Aspiciat ut vastis fluctibus icæa tremat.
 Parcite iam remis, & pandite carbasa nautæ,
 Auribus insonuit non leuis aura meis.
 S omnia non hæc sunt, en toto corpore conor,
 Nec possum opposito voluere monte latus.
 Quid loquor infelix? quò me nouus impulit error?
 Iam vireis animi Tite resume tui.
 Nam nihil est, aliquid cumulo quod victa malorum
 Mens expugnatis sensibus esse putat.
 Hoc tibi non falso poteris suadere, quòd ipse
 Agnoscis tempus mortis adesse tuæ.
 Quæ si certa manet, furor est contendere contra,
 Nil pateris, bene si colligis ista, noui.
 Vel cito, vel sero vitam positurus, & huius
 Subiectus mundi casibus ortus eras.
 Vixisti, nec parua tibi Fortuna, Deusq;
 Tu nisi vera neges, contribuere bona.
 Quid conferre tibi paucorum accessio possit
 Annorum? leti præteriere dies.
 E uenisse tibi grauitè quæ forte doleres,
 Tristia victuro multa videnda forent.

Nunc decet audacis temeraria facta inuenta
 Odisse, & lachrymas non tenuisse pijs.
Surge aia, & contemne libens quod linquere iam nunc
 Cogaris, eterni spes vocat alta boni.
Certe pauca nihil praeter suspiria mors est,
 At, quae nos patimur, quis grauiora neget?
Exitus hic certo generosas carcere menteis
 Liberat, haec vulgus turpe quod odit, amant.
Quod si forte aliquis post vltima noscere fata
 Nos velit, in nostro haec marmore verba legat.
Prima fuit Strozæ Florentia gentis origo,
 At Tito vitam haec vrbs dedit, & rapuit.
Post elegos cecinit pastoris, Borsius illi
 Carmen erat, rupit mors opus, hic tegitur.
Terogo dic lector inuictus felicibus vmbribus
 Optatum teneat spiritus iste locum.
Deficio, nec plura sinit me dicere langor,
 Letifer, & vitæ meta peracta meæ est,
Tu quancumq; poli partem diuine Sacerdos
 Etherio felix cum genitore tenes,
Hanc abeuntem animam manibus dignare beatis
 Suscipere, & magno conciliare Ioui.
Si nostræ potius tua magna potentia vitæ
 Prospicit, & iam nunc (vt reor) istud agis,
Nulla tuis obstet cæptis mora, perge priusquam
 Occupet æternus lumina nostra sopor.
Ad te confugio summi pater incola celi,
 Eripe me tantis, qui potes, è tenebris.
Nullam maiestas tibi dat Diuina repulsam,

Quęq; petis, mox vult illa licere tibi.
 Innumeros tua mortaleis presentia vite
 Restituit, queis spes nulla salutis erat.
 Terribili stygios cętus stridore furentis
 Fas tibi ab humanis pellere corporibus.
 Et signata tuis rabiosa animalia frontem
 Clauibus, immitteis deposuere modos.
 Me quoq; letali confectum respice morbo
 Sancte parens, in quo stat mea fixa fides.
 Et me quamprimum posito langore valentem
 Esse inbe, & nutu tot mala pelle tuo.
 Sospes uti valeam venerabile adire sacellum,
 Et votina tuis figere dona Tholis.
 Atq; illic meritas sincero pectore grates
 Suppliciter propria reddere voce tibi.
 Hęc animus ventura mihi pręnuntiat, ecce
 Terga dedit victus spęq;, fidęq; dolor.
 Scribe puer scriptis paucos libet addere versus,
 Quos teneat sacro fixa tabella loco,
 Lector ut his possit venerando quanta potestas
 Sit concessa patri discere carminibus.
 Insana Titus grauius dum febre laborat,
 Speratam implorat numinis huius opem.
 Finitis nondum precibus, votisq;, repente,
 Tristis langor abit, visq; repressa mali est,
 Nec dubitat sancti meritis à morte receptum
 Paucis incolumem se fore luciferis.
 Fidite celitibus moniti, succurrere nanq;
 Supplicibus nunquam gratia tarda Deum est.

Pro diua Isabella sponsa, ad maritum Man-
tua principem.

Non ita seruato gaudebat Iasone Colchis,
Cum tulit aurata nobile vellus onis.
Nec sic Dædalias cæso Minoïa monstro
Vidit vbi Egiden exuperasse vias,
Nec sic deposita dura formidine sortis
Lata erat oblitis luctibus Andromede,
Tot maris, ac terra post sæna pericula, nec sic
Conspetto incolumi Penelopea viro,
Ut Franciscæ tuas letor, cen scribis, ad urbem
Tandem expectatas hanc dare vela rateis.
Quæ tibi concedant feliceis dextera cursus
Numina sunt precibus sollicitata meis.
Cum socero fratres, charasq; valere sorores,
Et saluos omneis gratulor esse tuos.
Sed tamen in primis cupio te cernere, si me
Virgineus patitur dicere verba pudor.
Serpit enim insolitus, qualem nec dicere norim,
Nec meditari animo, nostra per ossa calor.
Ille nouis furtim curis innadere pectus
Nititur, immemorem nec sinit esse tui.
Et quamuis iuuenum pulcherrime longius absis,
Nostra tamen vultus mens videt vsq; tuos.
Haud debere parum superis Franciscæ videbar,
Quod non in Geticis rupibus orta forem.
Quod mihi sit Genitrix Lianora, quod Hecule dicar
Nata duce, & proanos iactet vterq; suos.

Hic Gallos, ast Hispanos ex ordine reges
 Sanguinis authores asserat illa sui.
 Ulla sed optanda ne pars mihi sortis abesset,
 Maxima tu nostris gloria rebus ades.
 Qui patris egregias laudes imitaris, & alta
 Fulges Gonzage nobilitate domus.
 Nec secura sui, tua dum præclara teneret
 Te procul à nostra Mantua Ferraria.
 Et seu dictus eras forti certare palestra,
 Sen celeri cursu ludere, sine pila,
 Flectere seu validis sinuosos viribus arcus,
 Sen iacere abducta spicula lenta manu,
 Sen pedes interdum magnam graderere per vrbes,
 Sulcaret patrios seu tua cymba lacus,
 Sive ferebaris campo exercere ferocem
 Qualis in cæbalio pulvere Castor equum.
 Sen rapidis canibus lepores, capreasq; fugares
 Sive truces audax insequeris apros,
 Pertimui subito, nequod discrimen adires,
 Nec mihi parua tue cura salutis erat.
 Fama puellarum te visere sepe choreas
 Rettulit, hoc vtinam nil mihi triste ferat.
 Altera nec nostro se misceat improba amoris,
 Neu quærat pactam sollicitare fidem,
 Difficile est aliquid de te mihi credere, verum
 Nescio quid cogor subdubitare tamen.
 Hoc tua persuadet facies insignis, & ille,
 Securam qui me non sinit esse Deus.
 At, mihi si nemo te præter amatur, & vni

Sum tibi legitima consociata fide.

Si non indigne sumus, ut meremur amari,

Mutua fac teneat te quoque cura mei.

Atque ita, qui teneris in te bene cepit ab annis,

Me crescente, meus crescere perget amor.

Hortorum Herculis laus intra parietes palatij.

Pro Onere templi Deis, circumdare manibus urbem

Regia deposito tecta novare situ,

Egregiam magnis absolvere sumptibus arcem,

Cum certo immensum fine careret opus,

Tot veteri ornamenta foro præbere, nonnumquam

Addere, & innumeras edificare domos,

Sternere nostra vias ad commoda, cingere muro

Pascentis intus lata per arua feras,

Claudere victurum spatioso gurgite piscem,

Abdita susceptas qua via ducit aquas.

Aggeribus monteis planum simulare per æquor,

Siccatos iunctis bobus arare lacus,

Plaudenti populo fonteis aperire salubreis,

Quos operosa vagi vena liquoris agit:

Magnam, & difficile est moliri tanta repente,

Totque animum curis implicuisse simul.

Hæc & plura tamen nostri admiranda peregit

(O rem incredibilem) tam cito cura ducis.

Nunc hortos etiam Alcinoi, & pomaria Cyri,

Exuperant vna nata vireta die.

Nulla ferè aut grata est oculis, aut fertilis arbor,

Quam non his poni iusserit ipse locis.

Candida morus adest, & quam mutavit amantum
 Sors fera, quæ miseri signa cruoris habet.
Dulcia pallenti sub cortice grana ferentis,
 Hic suavis fructus Punica virga dabit.
Picena ficus, & Iberis insita pruna,
 Stirpibus hic aderunt, nectareumq; pyrum.
Mala quoq; accedent generosis matribus orta,
 Et varios foetus Sylva benigna feret.
Quam innat egregio cristatas ordine buxos
 Cernere? quæ circum mollia prata virent?
Hic & conifera tollunt capita alta cupressi,
 Et suus est lauris, iuniperisq; locus.
Est & innipero similis nisi distet odore
 Arbos, à patrio dicta Sabina solo.
Sunt & Apollineam folijs imitantia laurum,
 Quæ ramos curuent medica poma suos.
Vitea marmoreis umbracula fulta columnis
 Contiguus iures emula porticibus,
Regaleis thalamos pictura insignit, & auro,
 Artificum nulla sedula turba mora.
Lucidus hæc inter fons exilit, hydræq; supra
 Largas septeno gutture fundit aquas.
Dat sonitus blandos lymphæ, & celata cadentem
 Excipiunt pario marmore vasa lacum.
Ipse operi intentus princeps, & voce, maniq;
 Consilium præstat, subsidiūq; viris.
Compositūq; nemus specula dum spectat ab alta,
 Mens hunc solamen non leue fessa capit.
Magna tibi à superis dux est permissa potestas,

Cum nūq̄ fiant ista repente tuo.

Non tamen hos intra patitur tua gloria fineis
Includi, caelo quæ sibi querit iter.

At pacis leges, & bellica noscere iura,
Et certum in cunctis rebus habere modum,

Iustitiâq̄ sequi, nec vertere terga minaci
Fortunæ, laus est Hercule digna duce.

TITI VESPASIANI STROZAE
AEOLOSTICHON LIBER
TERTIVS.

Ad Iannem Picum Mirandulanum, cum
omnia arderent crudeli bello.

Itus amicitie vinculis tibi inctus, & idem

Affinis, bene te Pice valere cupit.

Conditio illius quæ sit si forte requiris,

Omnia sunt illi dura, & amara nimis.

Nam quis in hoc tanto crudelis turbine belli,
Tot mala non fracta cernere mente queat?

Hostis classe Padum, & piscosi stagna Cymacii,
Frattenseisq̄ lacus, Adriacosq̄ tenet.

Innumeris cymbis Epeirotæq̄, Getæq̄,

Illyriciq̄ truces per loca quæq̄ volant.

Omnia mox terram ingressi, populantur, & vrunt,

Ipsis nec parcit barbara turba Deis.

Sacrilegasq̄ faces spoliatis iniicit aris,

Nec tutus sacra est relligione locus.

P arte alia terrestris adest exercitus, acri
 Commissus (quod res indicat ipsa) viro.
 I nsula trans fluvium Eridani procurrit in equor,
 A Ficarolo nomen adepta suo.
 H anc expugnatis amissimus arcibus omnem,
 Et captos victor vastat, & vrit agros.
 I ngentis pecoris prædas, matrèsq; viròsq;
 Cum pueris vinctos, virginibùsq; trahit.
 S upplicijs aurum extorquet, violenta libido
 Bacchatur, passim luctus, ubiq; neces.
 H is igitur rebus quis non commotus amarum
 Ingemat? & tristes non eat in lachrymas?
 F elix, atq; iterum felix, qui talia nunquam
 Vidit, nec tanti pars fuit vlla mali.
 A st ego non solum video tot iniqua, sed ipse
 In proprijs patior maxima damna bonis.
 N on tot adempta mihi spoliatis prædia villis,
 Non pecus abductum, non tot acerba queror.
 U na quidem nostros auget iactura dolores,
 Et nunquam ex animo labitur illa meo.
 B ina mihi Illyricis arsere palatia flammis,
 Regia quæ nemo tecta fuisse neget.
 E ridani iuxta ripas mihi condita nuper
 Guardate steterat non inamœna domus.
 H uius prima Padum facies spectabat, & austros,
 Cernere nauigeras vnde inuabat aquas.
 C ætera tectorum luco pars vndiq; cincta
 Pomifero, grati plena decoris erat.
 M agnum opus, impensis maioribus hostellatum

Struxerat (vt nosti) maximus ille ducum.

Maximus hoc fratrem donarat munere quondam
Borsius, hæc frater post mihi dona dedit.

Qualis erat, quantusq; labor, quæ forma, quis ordo
Structuræ insignis, Pice silenda mihi.

Nanq; retractando, mea recrudescere nolim
Vulnera, quæ obduci mens nimis ægra cupit.

Adde, quòd hæc multis, nec non tibi nota fuerunt,
Quem reor his grauiter condoluisse malis.

Barbarus, immanis, crudelis, & impius hostis,
Hæc potuit dira tecta cremare manu?

O scelus, infandumq; nefas, ò barbara vere
Progenies, rabidis turpiter orta feris.

Hos ego latrones non tam detestor & odi,
Quàm Venetum miror, quòd scelera ista ferat.

Nam neq; iustitiæ fama, nec laudis amore,
Nec gens consilio claruit vlla magis.

Vos animæ illustres, quæ debita corpora fata
Iam pridem in gelida deseruistis humo,

Quæ Venetum, auspiciis superis, virtute parastis
Imperium, terra quod patet, atq; mari,

Vos sequidem appello, postquam obdurata nepotum
Pectora sunt, nullas excipiuntq; preces.

Quod scelus in nobis furor iste vlciscitur? an nos
Ascitis Veneto mouimus arma Getis?

Lesimus iniuste vestro de sanguine quenquam?
Diripuit Venetas Ferrariensis opes?

E sto, aliquem in nobis qui vos offendere possit
Cernitis errorem, noxâq; certa patet.

Peccantem quoties patris indulgentia natum
 Respicit? hoc animo vos decet esse patres.
 Scitis Atestinam longo iam tempore vestros
 Ad nutus, promptam se exhibuisse domum,
 Scitis & vt vobis magno in discrimine rerum,
 Quam potuit, nunquam ferre negarit opem.
 Nec sumus immemores, quæ grata mente senatus
 Estensi dederit munera Nicoleo,
 Quæ si presentis sunt causa potissima belli,
 Non nullam patitur gloria vestra notam.
 Non donasse prius satius fuit, irrita quàm unue
 Nostrum oblita reddere dona fide?
 Auxilio diuum, magni latèq; potentes
 Estis, & in vestra terra fretumq; manu est.
 Ulla igitur si vos fortasse iniuria læsit:
 Erratum vlcisci non tamen omne decet.
 Et magnum, quoties libuit vos posse nocentes
 Plectere, diuinæ parcere mentis opus.
 Cesaris ingentem meruit clementia famam,
 Nec maius tulerunt bellica gesta decus.
 Illius exemplo offensas dediscite mites,
 Et concepta graueis comprimat ira minas.
 Deficiunt violenta breui, moderatâq; durant,
 Seruanturq; bonis artibus imperia.
 Quid tua commernit Ferraria Foscare? quo sub
 Gloria præclari floruit imperij?
 Sepe animos horum expertus, benefactâq; regum
 Gentis laudares nam pia facta tuæ.
 Talia si videant Orsatus, & inchyus ille

Barbarus, an gemitum continuisse queant?
Tu quacunq; poli felix in parte moraris,
 Vocibus his aures da Leonarde tuas.
Cultor enim iusti tu Iustiniane fuisse
 Diceris, è celo hæc num tibi visa placent?
Dic Iacobe tuis Antoni maxime gestis
 Marcelle quondam stirps generosa domus,
Immertos si nunc liceat cognoscere casus
 Ista tibi penitus displicuisse neges?
Aspice nunc cursum quàm fors non seruet eundem,
 Quantum inter natos differat atq; patres,
Te nemo in Veneta fuerat mihi vinctior vrbe,
 Et colui nomen vir memorande tuum.
Si quod erat Titi ingenium laudare solebas,
 Et cecinit laudes pagina nostra tuas.
Tu mihi dona dabas annis iuuenilibus apta,
 Tympana, & accipitres, treiciòsq; canes.
Multaq; præterea, veri quæ pignus amoris
 In me, dum vita perfruereris, erant.
Filius at contra classis præfectus (ut aiunt)
 Coniecit primas in mea tecta faces.
E' scilicet & ferro lachrymas tot tristia Pice
 Elicerent, fieri sed grauiora puta.
Nostra quibus vexata malis Ferraria luget,
 Et pax nunc meminit quale sit alma bonum.
Agricole fugiunt, trepidiq; feruntur in urbem,
 Vitare hostileis qui potuere manus.
Currihus impositæ matres, natiq; senésq;
 Visendas unquam flent sine fine casas.

A stilium strepit omne genus, congesta supellex
 Vnà conuebitur, lectulus, arca, ligo,
Sarcula, fagineus cum falce catinus, & ingens
 Cantharus, & sicci fumida terga suis.
Quilibet hospitio recipit miserabile vulgus,
 Et nostras fœdat sordida turba domos.
Perq; vias passim stabulant armenta, gregesq;
 Nec manet in nostra qui fuit vrbe nitior.
Arma & equos tantum studio nunc querimus omni,
 Et tractare nihil nunc nisi tela iuuat.
Delicijs, solitòq; caret Ferraria luxu,
 Et residem populum bellicus ardor agit.
Undiq; tormentis muralibus intonat æther,
 Senâq; terribilis clamor in arma vocat.
Quæq; dies festos olim celebrare solebant,
 Nil nisi bella canunt, nil nisi triste tube.
Me quem pax, & amor, quem dulcia semper aiebant
 Otia, nunc alium dixeris esse virum.
Innumeris agitor curis noctesq; diesq;
 Nullâq; me vacuum temporis hora videt.
Nec mea militia est spernenda, vt inutilis vni,
 Castra licet magni non sequar ipse ducis.
Collegas inter quid belli postulet vsus
 Prouideo, atq; omni sedulitate paro,
Militibus nostris ne desit victus, & vt sit
 Ingens annonæ copia, cura mihi est.
Tum loca venturo pateat ne transitus hosti
 Muniri monitu dux iubet ipse meo.
Et sepe, è castris princeps hostilibus audit

Exploratores certa referre meos.
 Praecipio muros vigil vt custodia seruet,
 Stetq; opportunis nocte dieq; locis.
 Nec piget armatum peragrarè fideliter urbem,
 Nocturnis vel equo, vel pede temporibus.
 Hortor vt hæc forti (quannis ingentia) ciues
 Damna ferant animo, non patiendâ diu.
 Non hostem virtute aliqua regione potitum
 Monisse iniusta bella inopina manu.
 Qui nos tale nihil veritos per fœdera adortus,
 Credit hæc nulla regna vorare mora,
 Qui quoties ferro certandi oblata facultas,
 Militibus nostris terga cruenta dedit,
 Quem modo munitis stationibus expulit acer
 Impetus, ac virtus Herculis illa mei,
 Quem fretum, medias acies qui diuidit, amni
 Flumine transmissio dux Federicus aget.
 Illius auspicio, ductu miserrima rerum
 Nostrarum iam sors stat meliore loco.
 Adde quod auxilio gentes cœtere Latine,
 Thysia REXq; socer, Bentiuolusq; gener,
 Sfortius affinis, cognatâq; Mantua sese
 Addunt, & socio fœdere cuncta manus.
 Nec minus Hestorides, herosq; Pisaurius adsunt,
 Et Pedemontanum signa secuta ducem.
 Pontificem quoq; consilijs melioribus vti
 Velle ferunt, tantum nec tolerare nefas.
 Proijce tela pater sanctissime, quid tibi queris?
 Quid tibi cum bello? seu quid arma tenes?

Quò veneranda tui maiestas numinis? & quò
 Illa fides abiit? proijce tela pater.
 Cū trucibus sint bella Getis, hos tollere pulchrū est,
 Quos stimulat nostri sanguinis atra sitis.
 Te seruare bonos equum est, pacemq; tueri,
 Nil maius, nil te sanctius orbis habet.
 P ascitur humano sceleratum sanguine bellum,
 Quærit & illicitas miles auarus opes.
 A t tua (nec fallor) sapientia damnat vtrunq;
 Hoc pietas odit, religioq; tua.
 H oc fratres odisse tuos, populūq; patrēsq;
 Romanos aiunt, sēna quid arma tenes?
 N onne mouent animū Romanae ingentia damna,
 Urbis? & in Latia regia castra solo?
 P rospicere angelicæ summo de vertice molis
 Fumanteis campos, solāq; rura licet.
 O ppida disiectis late flugrantia muris,
 Cernere quàm miserum tam tibi turpe putant,
 T iferno potitur Vitellius. Anguiger arcem
 Rex tenet. in portis signa inimica vides.
 Q uicquid atrox, quicquid truculētū, imane, ne fādū,
 Committi in tota cernitur Italia.
 S edem omnes istam aspectant. te scilicet vnum
 Tot perhibent subito pellere posse mala,
 Q ui prohibere valet noxam, causasq; pericli
 Nec vetat, hic fertur criminis esse reus.
 H oc ego non ansim de te sanctissime pastor
 Dicere, quo nemo infrior esse potest.
 F orte aliquid, quod nos latet impedit, atq; moratur

- Effectum voti propositiq; tui.
Eia age, te solitus mentis vigor, altâq; virtus
 Ac vitæ ratio suscitet illa tuæ.
Quo minus efficias quæ recta atq; optima sentis,
 Nil obstet, iam te collige, sisq; tuus.
Atque ita sis tuus, vt priuatis publica semper,
 Quod te velle reor, sint tibi chara magis.
Ille, vicem cuius tua magna potentia seruat
 In terris, mundi rerum, hominûmq; sator,
Obtulit infestis proprium caput hostibus, vt nos
 Eriperet pœnis, perpetuëq; neci.
Tu quoq; ne tantis agitemur cladibus, adsis,
 Inq; humero sedeat sarcina nostra tuo.
Nëve pati dubita, siquid tibi forte molesti,
 Si quicquam acciderit quod minus ipse velis,
Huc studium, curâmq; tuam conuertere debes,
 Et causas omnis tollere dissidij.
Aut pax æqua liget populos, ac fœdere firmet,
 Aut hostis nostris hostibus ipse veni.
Quæ fuit in nostro patientia principe, nosti.
 Quæq; laceffitus non toleranda tulit,
Perniciosa trucidaret ne semina belli,
 Non mala te illius iudice causa foret.
Fallor, an vt cupimus discedet Christus ab hoste?
 Et nostra angebit milite castra suo?
Verba fidem mea sunt habitura, meoq; fauebit
 Ominibus faustis maxima Roma duci.
Sed potius pacem superi date, pace viator
 Gaudet, nec solis noctibus vt timeat.

- P**ace suas mercator opes, terrarum, marique
 Securus nulla fertur, refertur mora.
- P**acis amore colonus ouans noua carmina dicit.
 Vnco frugiferam vomere findit humum.
- S**eminibus iactis maturo tempore messem
 Colligit, & Bromij dulcia dona patris.
- C**arpit poma, boues cantans in pascha ducit,
 Tondet oueis, niuei munera lactis habet.
- A**tque leui rapidos aestus arcente galero
 Falcifera refecat mollia prata manu.
- P**ace suas dominus villas, sua praedia visit.
 Praespectis addit commoda multa locis,
- H**ic stabulum pecori locat, illic tecta colono
 Erigit, ac puteos pars habet illa suos.
- H**ic designatur viteis clausura nouellas,
 Quae fluat in patulos concaua fossa lacus.
- I**n plano salices, oleas in colle supino
 Ponit, & anullis sentibus auget agrum.
- A**rboris alterius ramis aliena recondit
 Germina, virga nouas consita sumit opes.
- N**ec minus hortorum cultu oblectatur ameno,
 Sparsaque fecunda semina mandat humo.
- M**iscet odoratis bene olenteis floribus herbas,
 Et gratos mentis eligit inde cibos.
- V**itea dat suauem spaciante porticus umbram,
 Nec foedat nitidum semita munda pedem.
- O**rdinibus certis directa rosaria circum
 Ponit, & intextis iungit arundinibus.
- A**ut legit, aut scribit, pisce modo retia tendit,

- Retibus aligeras & modo fallit aues.
Nunc cane venatur lepores, nunc cursibus acrem
 Campo exercet equum, nunc vacat aucupijs.
Tristibus hic animum curis, mentemq; solutus
 Nil nisi iucundum, nil nisi dulce videt.
Heu quid ago? cur insanos renouare dolores
 Nitor, & ad casus ipse redire meos?
Sic ego temporibus letis securus agebam,
 Dum vitæ candor floruit ille meæ.
Siqua mihi de tot, nam plures ante fuerunt
 Insignes villæ, si qua relicta foret:
Spes erat hoc facta sublato pace tumultu,
 Letus ut aspicerem rura, meosq; lares.
Rura meosq; lares, & amœnis cincta viretis
 Vndiq; & artificii culta labore loca.
Omnia penè mihi gratissima non maris error
 Abstulit, ut facti pœna nefanda mei,
Sed fera tempestas, & toruæ sœua Megaræ,
 Tisiphonésq; soror, Tartareisq; furor.
Hæc satis, haud paruos oculo fert Pice dolores,
 Contorta in faciem non leuis hasta meam.
Sic mea non vna graviter ratis iccta procella est,
 Atque in pacatis naufraga fertur aquis.
Nec propè portus adest mea ni præsagia fallunt,
 Quæ cuperem in celeres irrita abire Notos.
Interea felix Titi memor, utere pacis
 Dulcibus optandæ, qua caret ipse, bonis.
Et placare deum, cui nostra silentia, si nos
 Credimus, vsque adeo displicere, velis,

Ad eundem, quod perditis belli temporibus,
vt amores suos caneret, rogauisset.

- P** Ice, tuos instas vt molli carmine amores
Scribere, mentis in hac anxietate, velim.
- C**asibus indignis fortunæ, & corporis, an me
Vexatum ad musas posse redire putas?
- C**redibile est vireis, si quæ fortasse fuerunt,
Ingenij penitus non cecidisse mei?
- H**as inter clades, tot in asperitate malorum,
Nil esset passer doctæ Catulle tuus.
- C**asus sic potuit non esse Propertius idem.
Ille Tibulleo cederet ore nitor.
- A**stisoni fieret penitus tuba muta Maronis.
Mæonij caderet spiritus ille senis.
- N**aso relegatus Scythicis pelignus in oris,
Conqueritur musas consensuisse suas.
- T**u tamen, vt scribam teneros hortaris amores,
Vt tua sit versu nota Neera meo.
- V**t tibi flamma recens in lucem candida per me
Phyllis eat, cuperem Pice quod ipse rogas.
- Q**uam sperare meis famam queat? vtraq; dictis
Nullus enim extincto fulgor ab igne venit.
- P**arce recusanti, non quod tuus omnia Titus,
Quæ tibi sunt cordi, non obeunda putet,
- S**ed non sollicitos leta argumenta poetas
Poscunt, est vacua mente canendus amor.
- N**ec quisq; melius, q̄ tu qui vulnera sentis
Dicere quæ soli sunt tibi nota, valet.

- A** dde quòd ingenium felix sortitus, & omni
 Doctrina insignis, quod petis intus habes.
- S** iue quid argolico, seu quid sermone latino
 Tentaris, linguam doctus vtranzq; tenes,
- S** iue aliquid prosa scribis, seu carmina condis,
 Passada sic iurem, Pieridásq; loqui.
- C** ui magis innumeras rerum causásq; vireisq;
 Iuráq; nature condita nosse datum est?
- Q** uis lune solisq; vias, & lucida celi
 Metitur tanto sidera iudicio?
- Q** uis numeros omneis ad summam colligit vnam
 Tam subito, & mira certius arte notat?
- Q** uis res propositas ita differit acer, & omni
 Irretitum hostem cum ratione tenet?
- Q** uis te de superis, ac relligione loquentem
 Non admirandum duxerit esse virum?
- T** e matura senem prudentia reddidit, atqui
 Prima tenet roseas vix tibi barba genas.
- S** ic virtute tua clarus, nec carmine nostro,
 Laude nec alterius clarior esse potes.
- S** unt tibi præterea fortuna magna secunde
 Dona, quibus dotes corporis adde bonis.
- Q** uem fugit egregie clarissima gentis origo?
 Et vetus à Pici sanguine ducta domus?
- V** iq; alios taceam, tua quos Mirandula belli
 Et pacis magna non sine laude tulit:
- I** lle tuus genitor, cuius tu nomine nomen
 Parte refers, summo dignus honore fuit.
- T** e verò peperit Latiarum gloria matrum

.Boiarda haud humili Iulia nata loco.
Innumeras cuius verasq; reponere laudes
 Pro meritis, non est temporis huius opus.
Hæc preter fratris Galeotti viuida virtus
 Additur. heu piget hoc dicere plura loco.
Atque vtinam tua non adeo fortissime ductor
 Nostris clarerent bellica facta malis.
Non vetus inter vos odium te reddidit hostem,
 Principis aut rebus mens inimica mei.
Fœmina quippe nouis omni admirabilis æno,
 Laudibus & raras Blanca habitura pares,
Blanca inquam Diui soror Herculis est tibi cōiux,
 Atque eadem de te pignora chara tulit.
Sed tua sors voluit Venetum sequereris, vt huius
 Iam pridem belli quod fuit ante minas,
Cum nostro necnon Antonius hoste, priusquam
 Hæc fera principium pestis haberet, erat.
Atq; ita vir prestans & amicus & optimus, armis
 Ferre nequit nobis quam cupiisset opem.
Quis poterit geminas adeo laudare sorores,
 Magnis quin restet plura canenda sonis?
Hinc pie iuncta tibi Leonelle fidelibus olim
 Connubijs, offert se Catharina mihi.
Nec minus inde suas poscit Lucretia parteis
 Orolapho quondam nupta puella Pino.
Ambæ animis, ambæ forma, præstantibus ambæ
 Moribus insignes, eloquiôq; pares.
Vtraq; Cecropiæ studijs celeberrima Diæ,
 Musarûmq; sacris vtraq; nota choris.

A missis ambæ florenti etate maritis,
 Clara pudicitia signa dedere suæ.
 Non tamen extinctis vrgens ita frangere luctus
 Coniugibus potuit perpetuisq; dolor.
 Quin mentem eiectam celo fixamq; tenentes
 Ad summum vertat omnia vota Deum.
 Artibus ingenuis erepto coniuge natos
 Instruis, & curas rem Catharina tuam.
 Atq; ita te geris vt Leonelli nomine tantum
 Excepto, cuncti cætera adesse putent.
 Quo fit vt ille tuus teneris Albertus in annis
 Illustreis fama vincere certet auos.
 Et Leonellei puer alter nominis hæres,
 Nititur egregie scandere laudis iter.
 Quas matrona tibi referam clarissima grates
 Vincit tot meritis, officijsq; tuis?
 Nam bellum, ac diram fugiens charissima pestem,
 Contulit ad vestros se Domicilla lares.
 Natorumq; simul duxit mihi dulce meorum
 Agmen, & est opibus largius vsa tuis.
 Quo pueros animo cum matre exceperis, & q̄
 Magnifica, & q̄ sis splendida facta, docent.
 Hos tu deiectos tristi nouitate malorum
 Aspectu releuas optima, réq; inuas.
 Sicq; inuas, vt nec desideret illa parenteis,
 Nec patriam curet turba redire domum.
 Herculis & Guidi quæ sit tibi cura relinquo,
 Materno quos tu mitis amore fones.
 Improbis ille tuis Laurentius vndiq; captus

Blanditijs, solam te minus esse finit.
Et lateri affixus quocunq; incedis, & ipse
 Te sequitur, tecum balbâq; verba serit.
Et mea conatur repetitis fingere dicta
 Quos illi soleo sepe iterare locis.
Garrula sed quid in has labuntur carmina nugas?
 Iam satis est, avidum siste Thalia pedem.
Pice mihi dulce est tecum his sermonibus uti,
 Sed non triste minus nostra referre mala.
Quæ licet æquo animo patiar, non inscius omneis
 Fortune varias mobilis esse vices,
Non tamen implicita, velut ipse optare videris,
 Delicij possum mente vacare tuis.
Quare nostra tibi satis explorata voluntas
 Sufficiat, donec letior hora venit.
Tunc mihi carmē erit cū Phyllide Pæona, quas nec
 Anthia, nec poterit vincere Phyllorœ.

Ad Alexandrum Baptista Guarini filium.

q Vos mihi misisti, iuuenis clarissime versus
 Perlegi cupido non semel ore tuos.
Iudicij siquid mihi restat, amarâq; belli
 Si gustare aliquid tempora dulce sinunt,
Lauriferi certe sacras Heliconis ad umbras
 Difficileis aditus non reor esse tibi.
Et nitor, & grauibus respondet copia verbis.
 Scribendiq; modos mille disertus habes.
Nil ita perplexum est, & inextricabile dictu,
 Quod tua non facile pingere musa queat.

Quare nulla fuit tam inusti causa timoris,
 Carmine fraudares ut mea vota tuo.
 Istud ego ingenium felix mirorq;, proborq;.
 Et (quod amicitiae foedere cogor) amo.
 Cum tibi fortuna dotes, & corporis adsint,
 Multaq; mortales quae bona summa putant,
 Nil melius virtute tamen, nil pulchrius in te est,
 Nil & amabilius. (Si mihi credis) habes.
 Ut facis hanc sequere, & nulli succumbe labori,
 Aspera sit quannuis, difficilisq; via.
 Mox facilem inuenies, & euntem limite recto,
 Alta per auratos ducet in astra gradus.
 Te pater ad laudem exemplis Baptista decusq;
 Allicit, & monitis excitat usq; suis.
 Sed te sponte tua stimulis maioribus vrges,
 Et desiderio promptior ipse tuo es.
 At mihi quas tribuis dignus si laudibus essem,
 Par magnis noster vatibus esset honor.
 Saepe ego iudicijs vestris licet efferar, haud me
 Sic inuat, ut vana credulitate fruatur.
 Laudari volucris cum se iunonia sensit,
 Composito insignem ventilat orbe rotam.
 Ut reliquae vero male respondentia formae
 Turpia non pulchro cum pede crura videt,
 Stellantis condit decus admirabile caudae
 Tristior, & multi plena pudoris abit.
 Si ratione carens & nostris sensibus, ales
 Hoc facit, in nobis an minus oris erit?
 Contenta est modice, si qua est mea musa, probari,

Ne graue de nimia laude resultet onus.

Non tibi parua tamē referēda est gratia, quōd me
Versibus illustrem reddis amice tuis.

His ego pro meritis, voti sine crimine compos,
Atque diu viuas, & sine lite precor.

Ad Paulum quendam, qui inopia coactus,
ne cum vxore & liberis fame confice-
retur, mendicabat: sed cum impudenter
petere cœpisset, repulsam passus est.

Pause tuus nimium mœror me conficit, ac te
Indignum, quem sors vexet iniqua reor.

Te quoq; conditio perturbat temporis huius,
Nobiscum, & multis vt puto rebus eges.

Magna potest vt ais, sed nil tibi præstat amicus,
Et promittendo rem trahit vsq; tuam.

At tu sollicitis huc illuc anxius erras
Cursibus, & magnum sæpe tribunal adis.

Nec rogare viros tibi quos decuisset adesse
Nunc iuuat, hinc illinc optima verba refers.

Prosequitur factis te nemo, domiq; Minerna
Esurit, & mœstas inter Apollo Deas.

Turpe quidē est, sed enī magis est miserabile, quōd te
Vxorem, & natos conficit atra fames.

At mihi sint quannīs tenues hoc tempore census,
Cum belli innumeris cladibus ipse premar,
& gre vestra ferens incommoda, sæpius (vt scis)
Auxilium vobis non mediocre fero.

Sed quoniam vacuus nunquam à me Pause recedis,

Sæpe fit vt posito multa pudore petas?
 Si nihil vltius spectas, nec mente renouis
 Quàm facti ratio non sit honesta tui,
 Non inhonesta noue videatur causa repulsa,
 Si dare quod nequeo, me dare posse negem.

In laudem Florentie maiorum patrie,
 cū eò duodecimo post anno rediisset.

t Tyrheni colles, & frater Tybridis Arne
 Inchyta tot claris vrbs habitata viris,
 En ego vos iterum post bis sex conspikor annos,
 Letitiãq; animus vix capit ipse suam,
 Nescio quid me dulce tenet, mentemq; pererrat,
 Dum patrie video teçta superba mee.
 Turribus his prisca cum delegere parentes
 Auspice felicem hunc religionẽ locum,
 Acer Fesuleis habitabat Strozus in oris,
 A quo stirps primum Strozia dicta fuit.
 Illum & diuitijs, & robore corporis inter
 Finitimos, clarum fama fuisse refert.
 Hunc placuit socium magnis admittere cœptis,
 Atque opibus iuuat consiliõq; viros,
 Prima Fluentine mox fundamenta locarunt
 Vrbs, & has sedes incoluere simul.
 Ergo mee gentis non hæc sine cœpta labore
 Moles, Hetrusco iura datura solo,
 Cuius ad occasum solis penetravit abortu
 Gloria, quæ nulla stat moritura die.
 At populi virtus firmatãq; legibus equis

Candida libertas hoc peperere decus.
 Hic struxere domos, hic incunabula, nostri
 Clara reliquerunt quæ coleremus aui.
 Hæc tulit in numeros patriæ quos nemo pudendos
 Duxerit, è nostro sanguine terra viros.
 Hic tenero Nannes, maiorum aut degener actis,
 Vagitus primos edidit ore pater.
 Hos intra muros lusit puer, hic licet ipse
 Antiquæ magnas stirpis haberet opes,
 Non contenta tamen fortuna & laude parentum,
 Quæ sua vix essent mens generosa fuit.
 Verum se propriæ virtuti innixa per altum
 Eternæ studuit tollere laudis iter.
 Atq; ita Ferrariam vix pubescentibus annis,
 Nicoleo Estensi regna tenente petit.
 Quantum illic pacis, belliq; excelluit arte,
 Testis per Latium dedita fama solum.
 Illa etiam auspicijs huius victoria primum
 Parta est in campis Brixia magna tuis.
 Carmignola nouum proprijs capturus (vt aiunt)
 Consilium rebus, dum sua castra fouet,
 Hæc quantum decoris, quantum lux illa doloris
 Huic domui, semper commemoranda tulit?
 Nam tibi, dum patriæ vincis, pulcherrima vitæ
 Meta fuit genitor, sed lachrymosa tuis.
 Illa tamen nostras mulcent solatia mentes,
 Quod tibi post obitum gloria maior erit.
 Non nouus hac ciuis spectabor in vrbe, sed in qua
 Nec nasci, nec ali fata dedere mihi.

Cuius ab aspectu quamuis ego tempore longo
 Absuerim, haud ideo est nunc mihi chara minus.
 Parcite cognati, veteres ignoscite amici,
 Quis cum vix vna possumus esse die.
 Quippe ego Romana rediens legatus ab vrbe,
 Cogor ad Estensem nunc properare ducem.
 Tempus erit, quo vos, & moenia chara renisam,
 Si dabitur vita liberiore frui.

TITI VESPASIANI STRO-
 ZAE AEOLOSTICHON LI-
 BER QVARTVS.

IESV CHRISTI DEI OPT.
 MAX. Genethliacon.

Nimum felix, veréq; beata, nec vlli
 Pro meritis digno nox celebráda sono.
 Venturæ quæ mox auroræ prescia,
 quod fas
 Credere, tentasti lucis habere vicem.
 Ne tantam audires, coram sed vt ipsa videres
 Virgineos partus, angelicósq; choros.
 Sed licet absueris inter praesepia nasci
 Cum magnus voluit Rex veniente die,
 Admiranda tamen celi mysteria, totq;
 Gaudia credibile est nota fuisse tibi.
 Lucifer astrorum fortunatissime, qui dum

Cætera iam pulsa sidera nocte fugas.
In statione manens quicquid gereretur,olympo
 Nonisti,& terræ gloria quanta foret.
Testis es,humanos Deus vt sibi sumpserit artus,
 Sed non mortali semine factus homo.
Et genibus positis asinumqz, bouémqz repente
 Ante sacros domini procubuisse pedes.
Tu quoqz pastorum felix manus æthere ab alto
 Querere iussa humilis culmina parua case.
Maribus ò genitrix multum prælata beatis.
 Atqz parem nulla parte habitura tibi.
Quis tibi digna dabit pro tali munera partu?
 Quis referat mentis gaudia magna tue?
Vix sacer in lucem completis venerat infans
 Mensibus, arrisit virgo beata tibi.
At tu labe carens supplex expersqz doloris,
 Continuo partus es venerata tuos.
Et tibi, quo fatis præsentibus orta volente es,
 Lactandum omnipotens se dedit alma puer.
Tum venerãda gerens canentẽ ad pectora barbã,
 Secum animo voluit quæ videt acta senex.
Diuiniqz memor monitus te letus adorat
 Poplitibus flexis,progeniémqz tuam.
Et parcente manu teneros auidissimus artus
 Tangit,nëve aliquã possit obesse cauet.
Quis dubitet libasse illi mille oscula?nec se
 Dulcibus à lachrymis abstinuisse patrem?
Non hic Attalici opibus fulgebat,& ostro
 Sublimis pario marmore nisa domus.

Non auro paries gemmisq; nitebat eois,
 Non Arabi thalamus plenus odoris erat.
 Non vllum mensę argentum, non stragula mollem
 Velabat Phrygio picta labore torum.
 Iuncus, & aggesta filices, & canna palustris,
 Felicis tuguri nobile tegmen erant.
 Rara sed & vento textura patebat & imbri,
 Claudebat totum flexile vimen opus.
 Atq; putris limi tunica circumdata sepes,
 Ponere iam veteres cœperat exuias.
 Et crebras oculis spectantium peruia rimas
 Fecerat, hirsuto non satis apta gregi.
 Omnis inherebat paucis rudibusq; columnis
 Quas faber haud multa finxerat arte, casa.
 Angulus haud ingens rigidi quo straminis hospes,
 Fasciculos paucos accumularat, erat.
 Hoc cibus & lectus pecori fuit, hoc tibi virgo
 Substravit senior, composuitq; torum.
 Talibus in plumis cæli regina quieuit,
 Nec tamen inde procul bos & asellus erant.
 Nunc sibi nascenti rerumq; hominumq; creator
 Contemptis opibus legerat ipse locum,
 Ut sacram expleret regio Bethlemica sortem
 Fatidicis vatium nobilitata modis.
 Dumq; simul studijs ingentibus ordine certo
 Factori adstant cuncta elementa suo,
 Purpurei veris tepidos equasse calores
 Hybernum solem, credere velle piū est.
 Scilicet immiti ne frigore (nanq; ibi nullus

Ignis erat) puero seua noceret hyems.
Quem Dea dum pannis inuolueret, omnibus illa
 Facta est apricis gratior ora locis.
Credibile est volucres ea dum miratur ab alto,
 Alarum celerem sustinuisse fugam.
Vicinasq; truci sedata protinus ira,
 Spectasse attonitas tot pia facta feras.
Parna quidem stella praeunte mapalia, reges
 Eterni iussu tunc adiere patris.
Atq; sacrum oblato venerari munere numen
 Mutari facies obstupere suas.
Quos vitare mali sedes Herodis iniquas
 Iussere, ex alto somnia missa polo.
In patriam letos eadem quos stella reduxit,
 Atque alia tellus Inda petita via est.
Barbare, quid nunc tot puerorum millia ferro
 Occidi, hunc vnum dum petis ipse, iubes?
An quia pro nostro mortalia crimine membra
 Induit, & celi venit ab arce sui?
Creditur esse Deo minor? & violabilis vlli?
 Sponte sua terris donec abire velit?
Hic aliquid maius, q̄ quod mortalibus vllis
 Contigit, assumptum iam semel, intus habet.
Intus habet quod non sit dimissurus, & idem
 Spiritus in nato permanet atq; patre.
Non puer hic gazisq; tuis, regnoq; potiri
 Vi cupit. inq; tuum non parat arma caput.
Hunc maiora manent, vbi fundamenta salutis
 Iecerit humane, crimina nostra luet.

- A** tque docebit, vti purgata labe renasci
 Possit homo, & sancta foeda lauabit aqua.
I nde nouae gentes alios condiscere mores
 Admonitae incipient, & meliora sequi.
P risca superstitio, simulacraq; vana Deorum
 Hoc duce firmata relligione cadent.
S ponte sua post haec se tristibus offeret aris
 Victimae, sacrilega percutienda manu.
T um stygias leti descendet victor ad vndas,
 Terribiliq; geret signa tremenda manu.
F ulgida sidereis ardebunt lumina flammis,
 Aspectum nec qui perferat huius erit.
E xcusso manibus remo, cymbaq; relicta,
 Diffugiet pavidus per vada nigra Charon,
P andentur foribus pallentia regna reuulsis,
 Praecipitem rapiant agmina dira fugam.
T artareus trepidans immania guttura custos
 Claudet, & extendet grandia membra solo.
H erculeeq; aliquid peius quam verbera clauae
 Formidabit, atrox concidet ille furor.
N ec minus extremo comitata sororibus antro
 Occulet anguigerum torua Megera caput.
A t fontes pœnis laceratae immittibus vmbrae,
 Quas dirum exagitat mente tremente nefas.
V t procul aspicient venientem in luce corusca,
 Pulsabit iustus noxia corda pavor.
E t tenebris abdi cupient, sed abire vetabunt
 Dura catenarum vincla iubente Deo.
P recipitis necnon ima de sede barathri

Horrendum Pluto proferet ipse caput,
 Et procul insolite miratus lumina lucis,
 Agnoscat domini territus ora sui.
 Quem non ignorans erebi de carcere tetro
 Ducturum sanctos ad pia regna patres,
 Saucius attonitam fremet acri vulnere mentem
 Obuius audebit nec tamen ire duci.
 Expectata pijs igitur cum venerit hora,
 Secum rex hilares ire inbebit anos,
 Et citius dicto, comitum stipante suorum
 Agmine, se recta tollet ad astra via.
 Quod si non magnis componere maxima rebus
 Atq; humana sacris equiperare licet.
 Letitiam talem cæli fore credere fas est,
 Cum steterit magnum filius ante patrem,
 Qualem cum domito referebat ab orbe triumphos,
 Urbem Romanam concelebrasse ferunt.
 Anus es huic igitur puero crudelis Apella
 Non vna indignam fraude parare necem?
 Tunc redemptorem, nisi mallet perfidus esse,
 Tentasti infanda tollere morte tuum?
 Qui vite quesitor erit, pœnâq; nocenteis
 Afficiet, iustis præmia digna dabit?
 Talia moliri sed quis mirabitur ausum,
 Qui fuerit nati pestis acerba sui?
 At tu sancta dies celo que mitteris alto,
 Aduentûq; refers annua festa tuo,
 Hercule cum natis, & fratre & coninge chara
 Sospitibus, nobis candida sepe redi.

Ad Goggiū, cum acri febre laboraret.

t Ertius in duro positum discrimine leti
 Goggi mensis in hac me regione tenet,
 Multaq̄ sollicitam perturbant tristia mentem,
 Nec mihi grata dies,noxve quieta venit.
 Febris enim formas sese conuertit in omneis,
 Et miserum varijs torquet acerba modis.
 Nunc tremula aggreditur glaciali frigore mēbra,
 Viscera nunc rapidis ignibus ima coquit.
 Interdum largus de pectore profluit humor,
 Interdum fauces torret anghela sitis.
 Et modo quarta dies me modo tertia vexat
 Plus solito, & nunq̄ pessima febris abit.
 Non ego crediderim tot sumere posse figuras
 Protea, quot facies hæc fera pestis habet.
 Adde quod accipiunt nullos mea lumina somnos,
 Sed semper vigilant, semper aperta manent.
 Hæc præter vini genus omne cibosq̄ perosus,
 Vix ego iam possum tot superesse malis.
 Curraq̄ succiduo quannis titubantia gressu,
 Parte aliqua nequeant munus obire suum,
 Me tamen insomnem, placidâq̄ quiete carentem,
 Tædet in inuiso membra tenere toro.
 Si quid agam queris, sedeo male fortis, & intrò
 Admitti inbeo si quis adire velit.
 Audio, & expedio non pauca negocia, ludo
 Nonnunq̄, nec sit dicere vera pudor.
 Ingratasq̄ moras dum fallere temporis huius

Conor, ad id labor, quod minus ipse probem.
Sed non parua ferunt misero solatia muse,
 Nec mihi se socias nocte dieq; negant.
Tot mihi non penitus delendi extempore versus
 Proueniunt, venam mirer vt ipse meam.
Sape etiam pedibus componere verba solutis,
 Et campo ferri liberiore iuuat.
Hic vbi mens hesit, vix lassa relinquere ceptum
 Materia nunquam deficiente valet.
Pectore nec sanus videor mihi, tum mea prater
 Vota diu curis talibus ipse vacem.
Hec quoq; dum scribo, quam vellem longius ecce
 Auferor, & sermo crescit in ore meus.
Propositum fuerat mihi dicere, Goggie salue,
 Haud recte valeo, tu memor esto mei.
Longa sed à nobis peraratur epistola, necdum
 Inuenit vt video continuata modum.
At commissa mihi quoniam prouincia, forsq;
 Me tenet hic seui perniciofa mali.
Qualiacunq; vicem nostro nunc nomine tecum
 Supplebunt soliti carmina colloquij,
Te vero quanti faciam, quis dixerit? & quot
 Mortaleis virtus vinxerit ista tibi?
Istud amo ingenium tam multis vtile rebus,
 Quod neq; doctrina, nec ratione caret.
Tu scribe egregius, necnon patronus haberis
 Optimus, & te lis nulla tuente perit.
Et tua productos solers industria testes
 Inducit, cantis vera referre modis.

O bsidet assidue tua limina turba clientum
 Certa nec ad somnos linquitur hora tuos.
 Quid referam, quæ tu prosa, versû q̄ reponis?
 Quæ tibi dicendi copia, quæ gravitas?
 Quàm culto sermone refers caelestia? quanta
 Mente vagi cursum solis, & astra notas?
 Non animum sceleris tabes contaminat atri,
 Sed rectum sequeris candidus, atq; pius.
 Atq; ex perrecto inuat illa exquirere sensu,
 Quæ procul à vulgi mente reposita manent.
 Hæc tibi non parvam pepererunt Goggie laudem,
 Dotibus his magnis charus & ipse viris.
 Multū equidem miror, q̄ postquā hinc ripa recessit,
 Aut ubi sit, nunquam scripserit, aut quid agat.
 Forte novus cristas procerum favor erigit illi,
 Et nos (vt video) turba minuta sumus.
 Non sic esse puto, neq; enim constantior alter,
 Nec magis est sanctæ cultor amicitie.
 Sed quoniam pestem, duriq; pericula belli
 A misera fugiens absuit vrbe diu,
 Vix illum consistere adhuc, distractâq; parteis
 In varias, sua vix composuisse reor.
 His animum curis intendere oportet, & hinc est
 Quòd morem voto non gerit ille meo.
 Cui quantum afficiar, neq; enim vulgaris in illum
 Est meus, haud nemo Goggie nouit, amor.
 Exigit hoc in nos meritorum summa, nec vllis
 Casibus, & nullo tempore lesa fides.
 Hinc igitur nostro tua nomine verba salutem

Dicant, & nos, ut non dubitamus, ama.

Ad Lelium Senem, amicum parænetice.

s Epe mihi tecum sermo charissime Leli,
 Cuius non dubito te meminisse, fuit.
Preterita ut velles errata senilibus annis
 Corrigere, & magna mentis adire viam.
Te quia nec sensum monitis adhibere, nec aureis
 Sum coram expertus, proficioq; parum,
Scribere constitui, cupidus tentare quid absens
 Ferre tibi valeam verus amicus opis.
Remigis officio, cum nil sibi lintea profunt,
 Utitur in stabili qui rate findit aquas.
Hinc ubi percussam violentis ictibus ornum
 Agricola nondum procubuisse vident,
Illinc mutata ratione securibus instant,
 Dum cadat, & prono vertice pulset humum.
Hos imitaturus cum non successerit, illa,
 Qua volui, parte hac nunc ego cœpta sequar.
Nec vereor tibi ne dicar grauis atq; molestus,
 Cum norim mores ingeniumq; tuum.
Nam neq; præclara maiorum stirpe superbis,
 Qua se nobilitas signat inepta nota.
Et te (nec fallor) nihil est humanius, & me
 Præter amicitiam sanguine iunctus amas.
Nec minus accedunt studij communia nostri
 Vincla, nec est mihi gloria parua tuæ.
Multaq; concurrunt, videor quibus omnia posse
 Audaacter tecum, liberiúsq; loqui.

Ergo quod toties in te reprehendimus, vnum est,
Respondet laudi cætera vita tuæ.

An decuisse putas cui filia nubilis, & tot
Natorum insignis cœtus, amare senem?

Quid tibi vis teneram gremio iam canus amicam,
Dum per mille iocos blanditiâsq; foves?

Esse potest aliquid quod præter mollia verba
Optet in amplexu dum iacet illa tuo?

Ullane te propter credis suspiria mitti?
Falleris, alterius flagrat amore proci.

Hic placet, hunc illi commendat amabilis ætas,
Hunc cupit, huic colitur, cura nec vlla tui est.

Sed tibi blanditur, vel quod desideret aurum,
Vel quod sit gemmæ capta nitore tuæ.

Hinc est, quod simulans te sic ardere videtur,
Spes lucri parit hanc insidiosa facem.

Esto, illam nulli valeant auertere amantes,
Penelopea stet tibi vincula fide.

Legitimi inter vos cum non sint fœdera lecti,
Non aliqua vester labe carebit amor.

Quodq; silere mihi non est sententia, rumor
Exijt in vulgum, quem minus ipse velis.

Nuda negant latebras detonso gramine prata
Impositi formam signat arena pedis.

Subdita crystallo rerum translucet imago
Quælibet, accenso fulgor ab igne venit.

At quis nandi sit præditus arte, sub alta
Nemo diu vitam ducere posset aqua.

Nudus amor facibusq; suis, nitidisq; sagittis

Proditus in tanta luce latere nequit.

Tu bone vir, longo celari tempore quicquam,
Conscia si fuerit foemina, posse putas?

Adde quod absumpto iuuenili robore, corpus
Incidit in morbos, perniciosamq; suam.

Verū his posthabitis, magis illud amice timēdū est,
Quod fontes miseros debita poena manet.

Tartara, cymba, charon, Pluto, rota, Cerber⁹, āgues
Cocytos, phlegethon, styx, lapis, vrna, sitis.

Dictæq; timent quicquid sub indice manes
Est aliquid, nec tu serius esse putas.

Quare age, sepositis quæ prima indulserrat atas,
Maturum præstet vita suprema senem.

Plurima sunt, animum quibus oblectare licebit,
Seruata poteris quæ gravitate sequi.

Et virtus, & opes tibi sunt, & gloria gentis,
Corporis & sani non mediocre decus.

Ista quis esse neget præclara, & maxima? verum
Officit innumeris vnica culpa bonis.

Quod nihil hoc præter quisquam desideret in te,
Pulchrum & diuinum munus id esse reor.

Si sapis incumbes enixius, atq; cauebis
Ne qua fuscetur candida fama nota.

Sic meritis tibi crejcet honor, magnisq; parentum
Laudibus, & quoniam nomine dignus eris.

Inq; dies animo melior se offerre voluptas
Incipiet, cuius te meminisse innet.

Ad Policianum, cur rosa gra-
ta Veneri sit, ac rubra.

Quæris cur Veneri gratissima, cur ve coloris
 Sit rosa purpurei, quæ prius alba fuit.
Ripa licet melius, Baptistâq; doctus vterq;
 Eloquio valeant hæc aperire suo,
Et quannis eadem grais de fontibus hausta
 Attigeris scriptis Policiane tuis,
Ne tamen à nobis tua non spernenda repulsa
 Vota ferant, mentem percipe nate meam.
Nulli dicta prius nostrorum, & cognita paucis
 Restabant, tibi quæ musa iocosa refert.
Mars ferus insano flagrabat amore Diones,
 Primâq; cura deæ pulcher Adonis erat.
Forte sacer Xanthi surgebat lucus ad vndas,
 Quem prope non alto vertice collis erat.
Semper vbi volucrum frondentibus abdita ramis
 Mille dabat dulces turba canora modos.
Retibus hic positus puerum complexa iacebat
 Venandi insolito fessa labore Venus.
Vidit, & invidit puero Gradivus, & acer
 Ossibus exarsit non sine felle dolor.
Dum furit, exclamâtq; procul, senumq; minatur,
 Attonitus trepido surgit vterq; metu.
Corripit immanem fracto de robore ramum,
 Rinaliq; parat fata suprema suo.
Precipiti cursu proles cinareia, qualis
 Territa conspecto cernua leone fugit.

Sed fuga quid prodest misero? nam proxima noti
 Mars puerum assequitur dum iuga collis adit.
 N odosum manibus robur violentus & ira
 Turbidus attollit, iamq; ferire parat.
 E ripuisse neci te, fertur, Adoni Cupido,
 Atq; alas humeris applicuisse tuis,
 Belliger incolumem decus indignatus Adonin
 Se rapido citius eripuisse noto,
 Impatiens facti, plenusq; doloris, & ira,
 Per stygiam ultorem se fore iurat aquam.
 N unc quoniam nequit inuiso de corpore pœnas
 Sumere, & optata spargere cæde manus,
 Hinc abit, ac seuo conceptum pectore virus
 In Lapithum populos enomit, inq; Getas.
 Illic bella ciens, miseram in prælia gentes
 Concitat, & secum funera mille trahit.
 Palluerat viso discrimine amantis, & illi
 Ibat, ut afferret, quâ dea posset, opem.
 Dumq; minus caute fruticosa per ania currit,
 Infixa est leuo spina maligna pedi.
 N on tamen hanc illi casus fortunæve sortem,
 Sed grauis alterius numinis ira dedit.
 N anq; id molitam perhibent Latoida, cuius
 Facta comes puero sumpserat arma Venus.
 Quin & virgineis oculis quod cernere Nympha
 Quodq; viris coram dicere turpe putant,
 Id vidisse ferunt, atq; erubuisse Dianam,
 In teneri gremio dum iacet illa proci.
 Hinc odium crenit longo iam tempore cœptum,

Et secum irata mente locuta dea est.
 En cui vesane ponunt altaria gentes,
 Edita quae magno creditur esse Ioue,
 Quae pharetras, arcusque meos, & spicula gestat.
 Audet & in syluis crimina foeda meis.
 Quid sibi vult? molles impura venefica succos
 Contenta Idalio misceat, atque Papho.
 Polluat infandis insignis adultera furtis
 Legitimi vinculum connubiale tori.
 Delicij, luxuque vacet, nobisque laborem
 Linquat, & audaces desidiosa feras.
 Nec se virginibus meretrix obscena videndam
 Exhibeat, nostris abstineatque locis.
 Utque solet, iaceat laqueis deprensa mariti,
 Facta ob adulterium fabula trita suum.
 At mea cum tali violarit lumina nuper
 Occursu, in poenas cur ego lenta moror?
 Si non digna satis datur ultio, nec mihi terras,
 Nec caelum, ac prorsus peste lenare licet:
 Efficiam saltem, ne sit nostrique, locique
 Immemor istius, nequitiaeque suae.
 Sic effata vocat primam e custodibus Opim,
 Huic aperit mentem strenua diua suam.
 Scis ait d' virgo veluti gratissima semper
 Ante alias fueris, & mihi chara soror.
 Huc ades, ac mecum iusto succurre dolori
 Quam potes, haec certe causa tuenda tibi.
 Haud procul hinc nemus est, vitae contraria nostrae
 Ducit ubi turpes nunc Erycina moras.

Pro scelus, hanc nostris armatam incedere telis,
 Nequitia sylvas contemere sua.
Aude aliquid, quo lesa meam non negligat iram,
 Nec maculet castos improba lena choros.
Dixerat, Opis abit, foecundaeq; omnia terre
 Narrat, & hanc monitis instruit ipsa suis.
Talibus ergo dolis Cytherea petita Dearum,
 Incidit in fraudem, vulnificumq; rubrum.
Ingemuit graviter nimio devicta dolore,
 Nec magis Etola languit icta manu.
Effluit exiguo largus de vulnere sanguis,
 Turgida ceu ferro vena petita foret.
Illo & roranteis niveum posuisse colorem
 Tunc primum perhibent, & rubuisse rosas.
Tanta quoq; accessit mutato gratia flori,
 Non leue solamen possit ut esse mali.
At Venus admotis nequicquam sedula pestem
 Vnguibus, & sumpta vellere tentat acu,
 Sed conata diu nil proficit, irritus omnis
 Est labor, intus enim cuspis adaecta sedet.
Quoq; magis tactum sperat comprehendere veprem,
 Hoc magis in latebris figitur ille suis.
Nulla viam felix ratio regit, addita Phoebe
 Obstat, spe crescit deficiente dolor.
Iamq; leues etiam tactus miserabilis horret,
 Nec parcens lachrymis exanimata cadit.
Iuppiter vstricis poenam hanc opus esse Dianae
 Sentit, & id prohibet longius ire malum.
Tristiaq; afflictae miserans incommoda natae,

Communem aetheria mittit ab arce Deum.
 I lenibus pennis interpret fide per auras
 Inquit, & Esculapi limina nota pete.
 Dic Venerem tristi languentem vulnere cures,
 Quod leue si videas forsitan esse putes,
 Id vero secus est, quae plaga, quis author, & vnde
 Manarit, quauis me reticente scies.
 Nunc velut exanimem phrygio vicina Scamandro
 Immitis facti conscia sylua tenet.
 Dixerat, asigero properat per inania cursu
 Nubila, Chaoniae par Tegeus aui.
 Nec mora, sublimes Epidauri cernere muros
 Incipit, huc celerem dirigit ille fugam.
 Per liquidum geminis serpentibus aëra vectum,
 Proxima Phæbigenam templa subire videt.
 Nuper enim rediens Liparea reliquerat antra,
 Expertus medica quicquid in arte valet.
 Fulminibus rapidos cum Lemnius adderet igneis,
 Ausa est diuinas vrere flamma manus.
 Attulit auxilium Vulcano accitus, & inde
 Venerat, vt vidit conualuisse Deum.
 Protinus inuadit placido Cyllenius ore,
 Et patris Etherij nomine iussa refert.
 Aurata senior beneolenteis pyxide succos
 Diluit, & varijs gramina secta locis.
 Hæc vbi composuit multa doctissimus arte,
 Iussum cristatis anguibus egit iter.
 Ut pharetrati genitricem vidit amoris,
 Deiectam in viridi languida membra solo,

Desiliens curru, quid agis Cytherea? quid inquit
 Accidit, indigeas artis vt ipsa mee?
 Illa silet, neq; enim præcordia reddere vocem
 Sensibus attonitis pressa dolore sinunt.
 Frigidus ex omni manarat corpore sudor,
 Totaq; mutarat pallidus ora color.
 Et nisi quod leto caelestia corpora non sunt
 Subdita, vitali luce carere putet.
 Nunc madidam tenui faciem velamine siccatur,
 Nunc placida mulcet sedulitate manus.
 Admouet interdum graueolentis naribus herbas,
 Interdum gelidis fontibus ora rigat.
 Et modo substringit digitos, modo brachia vinculis
 Comprimit, ac Venerem nomine sepe vocat.
 Vix lenat ægra caput longo velut excita somno,
 Et queritur læsum voce tremente pedem.
 Ille Deam lachrymas & acerbos ponere questus
 Spemq; bonam leta sumere fronte iubet.
 Tum precibus factis iam non renuente Diana,
 Decidit in mediam spina relata manum.
 Promittitur hic suavis panaceæ succus odore,
 Et cum dictamo nectar, & ambrosia.
 Additur & sacro quod Iuppiter expuit ore,
 Et quæ mortalem dicere multa nefas.
 Ipsa quibus quoties aliquid triste accidit, vt
 Numina (si dignum est credere) fama refert.
 Et quibus immitis fertur post fata nouercæ
 Virbins oranti redditus esse Deæ.
 Omnibus his prius expresso, abstergq; cruore,

Angusta exigui vulneris ora linit.

Utq; locum tetigit, pedis est obducta cicatrix:

Et dolor ex omni corpore pulsus abit.

Surgit leta Venus solitum transgressa decorem,

Dignaq; pro tali munere dona refert.

Nam tibi, quem merito veneratur Achæia cultu

Oscula dat, cupidus qualia vellet amans.

Quæq; potens herbis satius est cantuq; Machaon,

Promissa est thalamis Triccia Nympha tuis.

Pectoris indicium licet horrida barba seueri

Præbeat, & frontem ruga senilis aret,

Non ingrata fuit merces tamen, & mihi certe

Non spernenda Venus præmia reddis, ait.

Quis nisi vel demens, rigida vel tigride natus

Trans mare, trans terras ista petenda neget?

At nostra quannis opera cupiamus, & arte,

Atq; his auxilijs non opus esse tibi,

Ut libet ipsa tamen rebus, quas posse videmur

Vtere, paremus si Cytherea iubes.

Huc Dea subridens hilari placidissima vultu,

Par inquit merito gratia nulla tuo est.

Immemoremq; tui nunquam me flumina lethes

Efficient, si fas illa bibisse Deo.

Letus ob hæc currum conscendit Apolline natus,

Et religit notas anguis vterq; vias.

Iam Deus occidui properabat ad æquoris vndas,

Lucifero nitidum qui vehit axe diem.

Hinc abitura videt rutili Venus esse coloris,

Quas albas dudum viderat ipsa rosas.

Gaudet, & hic seui semper monimenta doloris
 Flos teneat rostro sanguine tinctus ait.
A tq; ita fragrantem paulumq; cruore recenti
 Humentem, nitido subsecat vngue rosam.
Hanc vbi diuina imposuit pulcherrima fronti,
 Fertur Acidalio corpus vt amne riget,
Cantates pariter, pariter plaudentibus alis,
 Aërias cygni corripere vias,
Albâq; purpureis frenati colla capistris
 Auratos currus ad loca iussa trahunt.
Interea cælum, festis discordia mensis
 Non admissa graui seditione replet.
Nanq; vbi se nullo dignatam vidit honore,
 Protulit infesta dona notata manu.
Contendunt superi, reliquis cedentibus instant,
 Munera poscentes Inno, Minerva, Venus.
Cælicolas vario lis ambitiosa fauore
 Distrabit, inq; vicem non bona verba sonant.
Iudice rem tanta dirimi Ioue quilibet optat.
 Iudicio Phrygium præficit ille Pari.
Ergo diem statuunt, qua se cognoscere causam
 Pollicitus monuit pastor adesse deas.
Qui cultus, qualisq; decor, quæ gratia, quantum
 Instar in his fuerit nemo referre queat.
Non coma, non oculi, non frons, non ora, manusq;
 Non miro totum corpus honore caret.
Adinuat ars formam, gemmis certatur & auro,
 Idem sacro fragrat odore nemus.
Cinxerat auratos genitrix Eneia crineis

Sanguine quas proprio tinxerat ipsa, rosis.
 Laudare noni præstantem floris odorem,
 Atq; admirantes obstupere due.
 Purpureamq; manu Veneris de fronte coronam
 Sublatam, proprijs imposuere comis,
 Moxq; reponentes ambæ simul omnia laudant,
 Et vultu inuidiam dissimulante premunt.
 Pendeat & quanuis dubiæ sententia litis,
 Vtraq; solliciti plena pudoris abit.
 Postquam dimisso penitus certamine pastor
 Indicio vidit se eripuisse deas,
 Præmia dat Veneri verbis testatus honorem,
 Cui meritas grates aurea Cypris agit.
 Puniceo vero suavis fragrantia ferti,
 Cum formæ addiderit non mediocre decus.
 Ipsa licet florum se mille coloribus ornet,
 Attamen in primis est rosa grata Deæ.

Ad Herculem Ferrariæ ducem, de nuptijs
 Alfonsi, & Annæ.

a Ccepta senior veluti rude miles ab omni
 Munere castrorum militiaq; vacat.
 Sic ego distractus varijs dux maxime curis
 Quas grauior secum ferre senecta solet:
 S eposui lusus animis inuenilibus aptos,
 Omnis & Aonidum penè recessit amor.
 S ed tua me virtus, mea mens tibi dedita, cogunt
 Ut repetam musas, & tibi pauca canam.
 P auca canam, quibus Alfonsi celebrentur, & Annæ

Connubia, & miris multa parata modis.
Herculis Alcidae maius mihi numine numen
 Huc ades ò princeps, carminibusq; faue.
Læta triumphaleis Ferraria suspicit arcus,
 Quos posuit magni splendida cura ducis.
Explicat ingenteis ad sidera ducta columnas
 Machina, Romanis emula marmoribus.
Aureus erranti populo dat peruia fornix
 Hostia, præclara nec labor arte caret.
Unica nec regio decus hoc sibi vendicat vrbis.
 Plura sed egregium per loca surgit opus.
Non tamen est eadem structure forma quaternæ,
 Diuersosq; tenent compita festa Deos.
Iuppiter ex alto Schinoa pallatia curru
 Spectat, & in dextra missile fulmen habet.
Cernimus hic mutos arrecto pectore cursum
 Dirigere ad primi lumina solis equos.
At Cyclopas anhelanteis non segniter vrget
 Mulciber, & vultu præripit, atq; manu.
Hic exerceri ferrum, & Vulcania late
 Ictibus alternis antra tonare putes,
Prosequitur dominum trepidantibus impiger alis
 Armiger, & pedibus tela trifulca gerit.
At procul inde nouam celebris via ducit ad arcem,
 Struxit vbi Herculeus Iulia tecta labor.
Hic Deus eloquij largitor, & artis, ab alto
 Ipse sibi sacrum monte tuetur opus.
Per varias rerum species mortalibus aurat
Iucri multiplices hunc aperire vias.

- A urea non desunt lenibus talaria plantis,
 Et caput obtecto crine galerus obit.
- Virga manu geritur, qua cum libet ille soporem
 Inuitis oculis iniicit, atq; fugat.
- Hac animas vinis adimit, rursusq; profundo
 Hac misero maneis ex Acheronte vocat.
- At patris assisi celebrem quæ prospicit ædem,
 Pulchra coronatis stat Cytherea comis.
- Fert iaculum formosa manus, cestôq; decenti
 Succinctos crepitans ventilat aura sinus.
- Ludunt errantes rosea cervice capilli,
 Et niveos humeros lucida concha tegit.
- Dulcibus Euphrosyne comitata sororibus illic
 Exercet molleis conspicienda choros
- Turba columbarum modo præuolat, & modo miscet
 Certatim rauco mutua rostra sono.
- Quæq; vehunt dominâ, per candida colla videntur
 Dulce capistratæ fundere carmen aues.
- Haud procul intento volitat puer improbus archæ,
 Imperio subdit qui fera corda suo.
- Qui rudibus, timidisq; animos, astumq; puellis
 Suggestit, & miseros cogit amare senes,
- Principis ad veterem surgit labor ultimus aulam
 Belliger hic stricto fulminat ense Deus.
- Se comites iungunt hinc Ischyrius, inde Machetes,
 Et grane uterq; gerit robur, uterq; gigas.
- Horrent arma procul, duplices galea aurea cristas
 Erigit, ipse ferum concitat acer equum.
- Stat inxta Bellona ferox, terrorq; panôrq;

Et labor, & virtus, indomitūsq; furor.
 Hinc Lapithæ, manes, Parthiq;, Getæq;, Scythæq;
 Ominibus varijs tristia bella gerunt.
 Instat, & atra fremens accendit prælia Mauors,
 Pallida subsequitur mors properante gradu.
 Concurrunt, spectant, mirantur singula, summis
 Laudibus ad cælum plébsq;, patrésq; ferunt.
 Nec minus externas capiunt spectacula gentes,
 Státq; intra muros dux noua Roma tuos.
 Nec etiam gemini patriæ sensere parentes
 Gaudia, magnânimæ gloria summa domus.
 Nicoleos genitor nati te munus obire,
 Se fratrem sensit Borsius esse tibi.
 Namq; coronati subeuntem Regia turbam
 Limina suscipiunt, & bona verba ferunt.
 Hoc tua curauit probitas mitissime regum,
 Prosequitur magna quæ pietate suos.
 Marmoræi buxo postes ornantur & auro,
 Frigida cum vernis floribus obstet hyems.
 Sic insigniti arrident, populūmq; salutant,
 Splendidâq; Attalicas regia vincit opes.
 Purpureis filis, & mille coloribus aurum
 Illusum paries vndiq; tectus habet.
 Et proprias rerum variarum stamina formas
 Artifici referunt texta magisterio.
 Culta puellarum series, iuuenūmq; choreas
 Integrat, & letis obstrepat aula sonis.
 Quæ populum capiant hinc, atq; hinc ordine longo
 Multiplici surgunt celsa theatra gradu.

Hic Ferdinandi soboles clarissima regis,
 Sola tuo digna est quæ Lianora toro.
Hic inq̄ Lianora sedet, quam regia magni
 Imperij tecum frena tenere iubet.
Legatōsq̄ inter Venetos, atq̄ inter Hetruscos,
 Servat honoratum diua Isabella locum
His quoq̄ letatur socium se maximus Heros,
 Addere, quem Mantus vrbs veneranda colit,
Bentiuoli, & proceres, Insubrū, & Sfortius Hermes
 Conueniunt, festam concelebrantq̄ diem.
Irradiant auro & nitidis cœnacula gemmis,
 Fulgida cœu clara sidera nocte micant,
Tu quoq̄ prospiciens alta de sede Theatri,
 Aspectu reddis cuncta serena tuo.
At puer Alfonsus dilectæ proximus Annæ,
 Conqueritur tardum lentius ire diem.
Formosamq̄ manum blando substringere tactu
 Gaudet, & insolito saucius igne calet.
Et noua præmeditans venturæ gaudia noctis,
 Dulcia cum tenera coninge verba serit.
Subridet simplex, sed enim non rustica virgo,
 Purpureo niveas ic̄ta pudore genas.
Mergere luciferos vicina nocte parabat,
 Pronus in hesperio gurgite Phæbus, equos.
Cessat fessa choris pubes, & corpora curat,
 Spectatura saleis Plante iocose tuos.
Nec mora, collucent lychnis ardentibus ædes,
 Scenâq̄ compresso murmure cuncta silet,
Ecce superueniens rerum argumenta retexit

Minus, & ad populum verba diserta refert,
Tum similes habitu formáq; & voce Menæchmi
 Dulcibus oblectant lumina nostra modis.
Hac studiose potes falli spectator ab arte,
 Aurea discrimen ni tibi penna daret.
Altera lux oritur, magni instaurantur honores,
 Hospitibus nostris letáq; turba coit;
Andria mox agitur prisca Megalensibus acta
 Sed iussu princeps nunc repetita tuo.
Quid simulet genitor, referat tibi Páphile Dauus,
 Et te quid cupias dissimulare monet.
Illius in magnas solers audacia mox te
 Precipitat turbas, consiliúq; piget.
Attica sed postquam ciuis, quam perditus ardes,
 Inuenta est, nuptu traditur illa tibi.
At voti compos, potitúrq; Charinus amica,
 Atq; ita vobiscum gaudet vterq; senex.
Iámq; dies aderat regalibus vltima ludis,
 Nostra quibus nullos secla tulere pares;
Principio choreis indulget leta inuentus,
 Saltat & alterno per sola pulsa pede,
His actis propere aduersa de sede palati
 Festinis feriunt cantibus astra tube.
Nec tibicene cessant modulamina buxi,
 In'que vicem vario teéta sonore fremunt,
At nitidis aule præfecti in vestibus adsunt,
 Sceptráq; sublimes imperiosa ferunt.
Iussa viris dat scena locum, retróq; recedit,
 Et lato populus limite pandit iter.

Quis noua regalis referat miracula luxus?
 Quis tantum Latio vidit in orbe decus?
 Conantemq; loqui quem non subsistere credas,
 Diffisum auxilio Calliopea tuo?
 Ecce laboratas concreto nectare formas,
 Diuersorum operum plurima turba gerit,
 Hæc licet impense non sint mediocris, & apte
 Clarorum artificum sint fabricata manu,
 Attamen in primis nouitas laudatur, & ordo,
 Cui rerum æquari copia nulla queat.
 Insignita notis nam versicoloribus illic
 Munera quisq; suo nomine facta videt.
 Cernimus Ausonij veneranda insignia Regis,
 Cuius ad extremas gloria lata plagas.
 At Venetæ custos acerrimus vrbs, aduncis
 Vnguibus, hinc terris, inde minatur aquis,
 Innumeris post hunc sinuose volumina torquet
 Orbibus, Insubrum vipera grata duci,
 Fulmineisq; leo terræ dominator Hetruscæ
 Concutit horrendas ore fremente inbas,
 Martius agnoscit iuuenis Gonzagia signa,
 Et gener, & nostro iunctus amore duci,
 Senaq; martigenam paruo cum fratre Quirinum
 Vbera lactantis noscit, & ora lupo,
 Hic panthera suis sese Lucentibus offert,
 Oblita ingenij, sentitiq; suæ,
 Bentiuolum gentile decus, serraq; tueri
 Magnanimo Hannibalem cum genitore iuuat,
 Non simul innexæ claues, non aurea diui

Herculis, hinc absunt lilia, non aquile,
 Latamurq; tuo positas in honore columnas,
 Sigismunde quibus non color vnus inest.
 Præterea quicumq; sacros celebrare hymen eos
 Conuenere, sibi dona parata ferunt.
 Hic tener elidit geminos Tyrinthius angueis,
 Parrhasias certa cuspide figit aneis,
 Mactat aprum, clauaq; terit Busiridis artus,
 Perdomitq; truces hospite mollit equos.
 Victor inaccessos hortos custode perempto,
 Intrat, & Hesperidum splendida mala rapit.
 Hoc subtracta iacet Nemeæ bellua syluæ,
 Tartareus discit vincula ferre canis.
 Et tibi sublato validis Antæe lacertis,
 Mæsta negat solitam subdere mater opem.
 Ardua vitrici submittere cornua dextra
 Cogitur, & celerem sistere Cerua fugam.
 Atq; tot vnus vitas miratur & arma
 Geryonis populus, tergeminamq; necem.
 Quid memore frustra minitanti incendia Cacus?
 Et toties victæ colla recisa feræ?
 Horrida nubigenas actos in prælia fratres
 Quid loquar? & fraudem perfide Nesse tuam.
 Hercule ab Estensi magni Ionis inclyta proles
 Quid sequar in laudes plurima facta tuas?
 Nec mirum est, meritis homines cõplexus in ipsos,
 Omnibus officijs vtitur ille deos,
 Quos varijs omneis in cultibus ordine longo
 Cernimus Herculeos nunc adijisse lares.

Iuppiter inuehitur bigis, fulmēq; coruscum
 Gestat, & ad lenam fida residit auis,
Frenatis Inno panonibus, aurea cygnis
 Idalie, gemino ducitur angue Ceres,
Alta gerit sceptrum & regalem Inno coronam,
 Myrtea fert Paphie, spicea ferta Ceres.
Omnia que quannis rapta connubia nata
 Oderit, ac Veneri non sit amica satis,
Non tamen offense meminit te propter, & illis
 Se sociam gaudet te cupiente dari.
Quattuor aurato nitidos premit axe iugaleis
 Intonsum radijs cinctus a pollo caput,
Mars duo seuis equos, mergos Tegeens edaces,
 Frenat, & ornatus gestat uterq; suos.
Gorgonis anguicomæ celatos ægide vultus
 Pallas habet, rutilam casside tecta comam.
Splendida mollis amor curuato conijcit arcu
 Spicula, sublatam lampada quassat Hymen:
Leda fouet cygnum, Danaë deluditur auro,
 Fert timidam fallax taurus Agenorida.
Parte alia regis pascentem armenta Pheret
 Aspice dissimulet quàm noua forma deum?
Tempora pampinea redimita Ariadna corona
 Tigribus inuehitur candidæ Bacche tuis.
At vaga virgineos inter Latoia cætus
 Cōspicitur, celeres prosequiturq; feras,
Nec procul Endymion nūcas gratissimus illi
 Si fas est famæ credere, pascit oueis.
Illum concussa pecori dare sibila virga,

Et peronato dixeris ire pede.
 Alba galeritum sequitur canis, obuia furtim
 Spectat inexpletis hunc dea luminibus,
 Rupibus in patrijs pesti data praeda marinae
 Luget, & implorat vincta puella deos,
 Nec minus ad fontem cura periturus inani
 Concipit infelix irrita vota puer.
 Orpheus arguto stupefactos carmine monteis,
 Fluminatq;, & volucres allicit, atq; feras.
 Hic Satyros & Pana vides, Driadasq; puellas,
 Et cinctam querna tempora fronde Palem,
 Crinigerumq; caput cubito subnixa colossi
 Effigies recubat semisupina solo,
 Turrigeræ surgunt arces, bijugiq; colonis
 Parent, & ducunt stridula plaustra boves,
 Vilita grani senio fragranteis pronida nidos
 Construit, vt sua post funera viuat auis,
 Rhinoceros canto pratentat pocula cornu,
 Errat in herbosa segnis onagrus humo,
 Baetranóq; suum nomem commista Camelo
 Pardalis, argutum surrigit alta caput.
 At vestros habitus, & nomina dicere longum est
 Numina, quæ salsæ regna tenetis aquæ.
 Frenatis alacres omnes in piscibus itis,
 Tortilis erranteis colligit alga comas,
 Quos inter sanum dextra Neptune tridentem
 Concutis, & virideis ad iuga ducis equos,
 Interea nox atra ruit, celeresq; ministri
 Accendunt crebras tecta per ampla faces.

Per varios agitanda modos comœdia nobis,
 Nota fit iudicijs Socia false tuis.
 Uerus ab Ogygio iussus procedere portu
 Secum victoris facta recenset heri.
 Hic dum Teleboas acies & prælia narrat,
 Arcadis ignota luditur arte Dei,
 Iuppiter obsequio spatiosæ noctis, amori
 Servit, & Amphitryo limine pulsus abit.
 Plurima sed medijs addis gratissima princeps
 Actibus, & vario scena referta ioco est.
 Non tuba, non citharæ, non tibia, non cana cessant
 Tympana, non agili cymbala pulsa manu,
 Argutâsq; modis voces concordibus edunt,
 Per non æqualeis organa ducta pedes,
 Hic iuvenes edere tecti viridantis amictu
 Pluribus extemplo profiliere locis,
 Atq; leueis agili meditantibus corpore motus,
 Ad numerum cæptos implicuere choros,
 Quosq; manu tulerant connexis ordine ramis
 Textitur, atq; noua porticus arte viret,
 Moxq; resoluentes ramorum vincula saltu,
 Non in composito corripuere fugam.
 Cynthia inde lyram plectro percussit, & inter
 Laurigeras cecinit carmina docta deas,
 A lfontiq; simul laudes, Annæq; recensens,
 Venerat ad nomen dux memorande tuum,
 Iam dicturus erat quantum vel pace, vel armis,
 Quantum consilio, iustitiâ vales,
 Quod sceleri pœnam tribuis, quod præmia laudi,

Quid nullis gratus vinceris officijs,
 Sed tibi ne proprias aliquis te forte putaret
 Arbitrio laudes instituisse tuo,
 Quid cuperes vultu ostendis, gestuq; modesto,
 Fatidicus licet id nosceret ante Deus.
 Magnanimosq; canit proceres, & laudibus ornat
 Sanguine coniunctos, hospitioq; tibi.
 Agricole terram exercent ruralibus armis,
 Et feriunt duro putre ligone solum.
 Sarculo humum fodiunt, committunt semina sulcis,
 Farra metunt, curua gramina falce secant.
 Et varios fingunt opera inter agrestia gestus
 Maurorum in morem, continuantq; choros.
 Inno, Venus, Charites, Phœbusq;, & Bacchus, & Hy-
 Sacra coronata carmina fronte canunt. [mer]
 Capripedes satyros, choreisq;, sonisq; vacanteis
 Terret sylvestris forma maligna viri.
 Ille grauem attollens immani corpore clauam
 Persequitur trepidos, verberibusq; fugat.
 Tu quoq; cantanteis inter Latoia Nymphas,
 Dulcia diuinis cantibus ora moues.
 Parte alia gladiosq; breueis, parmâsq; gerentes
 Centauri inter se conseruere manum.
 Durâq; purpureo post praelia sanguine tincti,
 Nota simul rapidis cursibus antra petunt.
 Suscitât hinc litem fracto discordia pomo,
 Dardaniûmq; Parim tres adiere Deæ.
 Plena venustatis profert Saturnia gressum,
 Hinc mediam Pollux, Castor & inde tenent.

Se comites addunt, terrorq; panorq; Minervæ
 It Cytherea suis iuncta cupidinibus.
 Quæq; sibi magnis certat captare favorem
 Pollicitis, Paphiæ tradita palma Deæ est.
 Igneus hæc inter demittitur æthere fulgor,
 Cum tonitru, atq; Iouis panditur alta domus.
 Ecce duos cælo decurrere cernimus angueis,
 Celsaq; Thebani tecta subire ducis.
 Mox geminos Alcmena parit, prior editus ex his
 Afferitur magni filius esse Iouis.
 At neq; par animis fratri, nec viribus alter,
 Nec laude Argivo est Amphitryone satus.
 Nec mora, diuinæ vocis veneranda sequuntur
 Iussa, quibus coniux conciliata viro est.
 Inuentor tantorum operum tu maxime princeps,
 Sumptibus & iussis ista peracta tuis.
 At cum tam subito perfeceris omnia, non te
 Mortalem, potius credimus esse Deum.
 Nève quid hæc prisca desideret Hercules ætas,
 Illius ipse animos, nomen, & acta refers.

In laudem Riparum Benaci.

c Edriferi colles, & amœni collibus horti,
 Lucida Benaci qua fluit vnda lacus.
 Unde ortum accipiens placido felicia cursu
 Meonie gentis Mintius arua secat.
 Vos saluete simul Nymphæ, saluete deiq;
 Signos aut nemus hoc, aut sacra lympha tenet.
 Quàm iuuat has ripas spectare, habitumq; locorum?

Lenis ubi tenui sibilat aura sono?
 Tanta ubi vis animum cantu que mulceat aureis?
 Et que sit laetas inter habenda dapes?
 Quis non aurifero depastos gurgite pisces
 Laudarit, quos hic vnicus amnis alit?
 Delitiæ, que non capiant celiq, soliq?
 Quis putet his quicquam gratius esse locis?
 Contendisse hominum labor, & natura videtur,
 Vter plus ditet, nobilitet ve situm.
 Non animos tantum Regio, non lumina pascit
 Egra, sed vt medica corpora sanat ope.
 Hoc simul indigenæ experti, externiq, fatentur,
 Hoc refero certa testis & ipse fide.
 Neve sit ignotum quis tot pulcherrima laudet,
 Si per eum tribui laus tamen vlla potest.
 Post decimum Titus rediens huc Strozius annum,
 Hæc vobis grata carmina mente dicat.

TITI VESPASIANI STROZÆ
SERMONVM LIBER.

Ad Luceium Ripam.

Veris amicorum numero mihi charior
omni

9

Ripa, quid agricolas inter, iam tem-
pore longo

Commorer, & quid agam, vobis, atq; vrbe relicta.
Nec minus inpositum cur non à principe munus
Exequar, & quicquid res me nunc publica poscit.
Huius causa moræ quæ sit cognoscere, si mens
Certa tibi est, paulum quæso intermitte seueri
Grande supercilium studij, rursusq; renise
Quam tu præterito laudaras tempore villam.
Sic ea quæ longa scribentem ambage tenerent,
Accipies coram non committenda papyro.
Linque domi curas omneis, quæcunq; magistro
Socrate discebat verbis instructa iuuentus,
Differat in circo mordaci barbula lingua,
Barbula, qui pietas delubris omnibus errans
Basiat effigies populo ridente Deorum,
Quiq; die vituli occursu terretur, & audax
Nocte boves stabulis, atq; aris surripit aurum,
Qui simulans, ac dissimulans bonus esse putatur
Ac simplex, sed re inuenies vulpem esse, lupumq;
Nunc igitur sine te valeant, & in vrbe morentur,
Cura quibus rerum latitantes querere causas.
Quæ forma ingentis mundi, mensurâq; terræ

Quanta sit, & quanto inferior sit luna, minorq;
 Lampade fraternâ. Zonarum Phœbus eodem
 Limite cur semper metas agat inter vtrasq;
 Hinc atq; hinc certis distantes finibus vsas.
 Pallida mutato Latone filia vultu,
 Opposita sibi cur interdum nube laboret.
 Horrida qui referunt stricto pede, quiq; soluto
 Bella ducum, & populorū astus sepone parumper.
 Otia nec turbet pro fisco exactor acerbus
 Limula, vicorum nec flagitet æra magister.
 Tota dies secura fluat, conuiuia leti
 Ad salientis aquæ riuum celebremus in umbra,
 Frondea quam præstat maturesentibus uuis
 Porticus, ac lenta pendent vbi vite racemi,
 Noctes atq; dies vbi vernis mensibus ales
 Garrula multiplici replet viridaria cantu.
 Quæ mea directis quadratim industria plantis
 Disposuit, spatio inter se distantibus æquo,
 Vt paribus gratum surgat nemus internallis.
 Forsitan inquires qualis tibi cœna paretur,
 Seu tibi vina placent vernacula, seu magis optas
 Externa, aut albi, aut nigri, medijs ve coloris,
 Seu deprompta sacu quamprimū protropa malles,
 Sine ea quorum vuas mustosus pressit acerbis
 Vinitor, haud aberit pretiosicopia Bacchi.
 Primus erunt, quoniam lactuca arefcere cœpit,
 Intyba coctâ cibus, quæ condiet ibis aceto,
 Ac pipere, trito sale, palladiq; liquore.
 Ficulâs dabimus geniali parta labore

Præmia, dum iactis fruticosa per iniuria glebis,
 Sibilâq; & manuum plausus, & longa latenteis
 Atq; nouo pingui gravidas, ramalia dumis
 Paulatim excutiunt, pauidasq; in retia pellunt,
 Mollibus exutas spolijs, verulôq; coquendas.
 Filia dehinc Penei folijs distinguet odoris,
 Atq; interpositi frustilla liquentia lardi
 Non arere sinent, leuiterq; siligine pura
 Spargentur, ne flamma rapax corpuscula sedat.
 Et condita sale in medium ponentur edenda
 Turturibus vero, quas cœpimus alite martis
 Ortygias iungemus aueis, foliatâq; nec dum
 Textilibus nidis ansas prodire columbas.
 Adde saginatis obscuro grandia septo
 Detracta anseribus iecora, & crescentia lacte,
 Ac mulso ad prunas plena versabitur aluo
 Vbera matris adhuc sugens pinguiissimus hœdus
 Stagnicole volucres aderunt, ereptâq; matri
 Ne quicquam infirmis dum grus innititur alis
 Molliter asse igni in veribus, fumante popina,
 Cuius odore nepos crucietur Vectius, ut qui
 Nil gustu attingens, illic sit Tantalus, omneis
 Mandendo exuperans, quorum fit mantica venter.
 Qui lepore, anseribus geminis, agnôq; bimestri
 Non saturatus adhuc vitule desiderat vber,
 Tum gallinarum pulli, quos villica lapsa
 Reddidit eunuchos anno, cristâsq; recidit,
 Elixii in cœnam venient. pectusq; caputq;
 Lactentis vituli adijciam, partemq; suilli

Gutturis, & confecta manu tuceta magistra.
 Serpyllum, ac mentam, atq; anisum, cū rore marino
 Ozyma, pauxillum salis, & piper, & petrosillum,
 Infuso contusa simul Gilielmus aceto
 Diluet, & gratum efficient sic mixta saporem.
 Non pira, non vna, nomen quibus Attica tellus
 Indidit, haud fructus aberunt, quos barbara Persia
 Misit in Italiam rata se misisse venenum.
 Ingens, atq; gravis, croceusq; & pinguis, & altus
 Non Argum, sed Tiresiam quem dicere possis
 Casens his dabitur socius, meta vltima cœne.
 At quæ nectareo studuit componere succo
 Ingeniosa manus, dapibus contentus inemptis,
 Quas mea rura ferūt, mappæ inglutieda relinqua,
 Quæ perhibent cupida positū prope mœnia fundum
 Condonasse gula, Cretensia semper olentem
 Pocula, cui semper sitiens Bisianus adheret,
 Qui plures avido calices ingurgitat haustu
 Quam Thebe portas habuisse Ægyptia fertur.
 Tityrus, & siculi pastor gregis, & numerosus
 Te facito in primis comitetur Horatius, & nil
 Curemus, quanto Arfacides caput implicet orbe.
 Parthus & vt fugiens auerso callidus arcu
 Dirigit infectas letali peste sagittas.
 Scire nec optemus quantum Babylonius auri
 Colligat ancipiti Marte, at virtute potitus
 Sulthanus regno, atq; hominū quot millibus idem
 Imperet, immitti haud veritus se opponere turcæ.
 Præterea ad nostram nil rem spectare putemus,

Si Nabathæus ager maiores fert Elephantos,
 Quàm Getulus habet, Libyco si nigrior Indus
 Proderit haud quicquam tibi si nouisse labores,
 Eoa quot nunc onerandas merce carinas
 Miserit ignotum rex Lusitanus ad orbem,
 Quot premat Ionium ratibus, quantòq; paratu
 Maximus Othomanus terrestria concitet arma,
 Quid memorare inuat? nostrum & renouare dolore?
 Damnosamq; ignominiam, cladesq; cruentas?
 Non tamen indignum est Borgæi dicere laudes
 Cæsaris, egregia felix virtute tot vrbes
 Qui modo subdiderit nullo superandus ab hoste.
 Mos erat antiquis, quem nos quoq; tempore nostro
 Lucei colimus, molli conuiuia cantu
 Et vice sermonum, fidibusq; hilarare, iocisq;
 Ergo locum egregios primum qui possidet inter
 Cantores Iacobus erit conuiuia secundus,
 Cognomen patriæ claro de nomine adeptus.
 Maximus at doctis cum fratribus Orphea longe
 Exuperans cithara diuinis pectora furtim
 Nostra modis rapiet sic Augustinus, vt omneis
 Delitias irem huc accessisse Deorum.
 Si fortasse aliquo struimus conuiuia luxu,
 Non tamen hoc agimus, q; te viniq; cibiq;
 Plus æquo cupidum ventri inservire putemus.
 Ista tibi à puero seruata modestia, non me
 Iam pridem latuit. quis te magis sobrius vsquam est?
 Dulcis amicitie vinclum suadere videtur,
 Dum ferie tibi sunt, intermissusq; legendi

Est labor, vt paucis tecum iocer. ò ego quanti
 Te facio, quantumq; tibi mea carmina debent.
 Iudicio quæ compta graui se ostendere gaudent.
 Nutritum in gremio te Calliopea Minervæ
 Bellerophontei rorauit fontis ad vndam.
 Et viridi cinxit puerilia tempora lauro,
 Atq; agit, egregijs te vatem vatibus addo.
 Quæ Latij scripsere viri, memorabile quicquid
 Protulit argolica excultum facundia, calles.
 Munere parta tibi superum, spargisq; per omneis
 Doctrinæ præcepta tuæ rarissima genteis.
 Quàm bene composuit tot in isto pectore laudes
 Cum bene viuendi, & culto sermone loquendi
 Te genius dedit exemplum admirabile mundo.
 O ego quàm felix talem sortitus amicum.
 Felices agri fortunatiq; penates
 Quos dulcis conuiuia, & non potator adibit.
 Ergo ades, & nostris quamprimum lusibus affer
 Quod restabat adhuc, te scilicet, omnia mecum
 Gaudebunt, fac te nobis lux crastina reddat.
 Et quæ scire cupis tibi protinus omnia pandam

Ad Danielelem Finum, ingeniosum atque inte-
 grum vitæ hominem, scelerisque purum, nec
 insuauem poetam.

¶ Vàm tibi nõ vano pater indidit omine nomen
 Care mihi Daniel? quis eni te verior? & quis
 Tam subito quicq; discurret acumine mentis?
 Tu multa expertus, quæ sunt præsentia cernis.

Quæq; futura vides, cultor sanctissimus æqui,
 At tibi (nec fallor) non convenientius vllum,
 Quàm Fini cognomen erat, nam purius aurum
 Perfectumq; aliquid vulgari dicere finum
 Eloquio solet hæc ætas, quod & ipse mereris.
 Quæ bona mortales cupiunt, ea contulit in te.
 Omnia præsentis placida indulgentia fati.
 Quid loquar ingenuos mores? quid singula dicam,
 Quæ meditata tibi certa ratione geruntur?
 Proventus, sumptusq; simul res publicâ per te
 Nostra suos didicit, summa tibi calculus omnis
 Perspicitur cura, & ratio solidatur ad vnguem.
 Quodq; licet parvifacias, tamen id quoq; summis
 Laudibus accedit, facili quod littera per te
 Ducta manu gratum quiddam lectoribus affert.
 Ars quoq; pingendi tibi non incognita, nec te
 Alter inæqualeis metitur rectius agros.
 Quid quod Apollineus docto de pectore surgit
 Spiritus? atq; inter tot magna negotia condis
 Digna Tibullea suavissima carmina musa?
 Non ego adulator venio, neq; gratia ficto
 Queritur ore mihi, ingenium versatile notum est.
 Quid valeas, quantumq; obeunda ad munera nobis
 Præsidij tuleris, dum rem tractamus, & omne
 Ius populi summa cum relligione tuemur,
 Nec meminisse piget, nec contradicere fas est.
 Herculis hoc etiam quoties industria munus
 Exequitur, curâsq; lenat, patriosq; labores,
 Omnibus in rebus vigilem te sentit amicum.

Fluminis ad ripas Mariæ venerabile templum
 Condendi, cultusq; sacros, quæ cura parandi,
 Te cum Nicoleo teneat Ferraria nouit.
 Gratulor ista tibi contingere gaudia nobis
 Quæ non parua ferunt, præsertim cum mihi sanctæ
 Longus amicitie tecum intercesserit usus.
 Grata fuit nobis tua dulcis epistola, qua te
 Luceiũq; refers, & Zerbiniũq; valere
 Et tibi collegam, & rara virtute probandum.
 Nulla quidem ratio est cur tot Lodouicus, vt inquis
 Laudibus ad cælum nos efferat, atq; ea tecum
 Admiranda putet, primis quæ lusimus annis.
 Quo me amplexi estis iam pridem, summus utrũq;
 Fallere amor potuit, nec mens cupidissima laudis
 Vestra meæ, valuit solito discernere nugas
 Iudicio, atq; probat quod fors ardentius optat.
 Quicquid id est, dictauit amor: quid amoris inepti
 Esse potest voto lenius? sed habetur utriq;
 Gratia, quod taleis nos esse putatis amici.
 Scribere de magni quæ vita principis olim
 Ausus eram numeris grauioribus, illa supremam
 Nondum etiam subiere manum, & seruatur in arca.
 Nunc sinito vt lateant, donec ruditate dolata
 Ferre pedem è latebris vobis suadentibus ausint.
 Quem vero Carrum appellas, si littera quarta
 Demitur, efficies mutato agnomine Carum,
 Conuenit hoc illi magis, & mihi gratius est, qui
 Hunc meritis & amare suis inducor, & omni
 Affectu colere, ac venerari numinis instar.

Quòd Taphili coniux mœchum fugitiua sequatur,
 Et graui ter doleo, & casu contristor amici.
 Sed tamen id vetus est, nec res noua contigit illi
 Anxius huc illuc si frustra excurrere pergit,
 Et sibi quæsitam tota non inuenit vrbe,
 Finitimisve locis, quid erit cur semper oberret?
 Tu miserum solare, roga sibi consulat, insta
 Vt posito mœrore velit sibi viuere, nec non
 Admoneas, collo nisi tintinnabula gestet,
 Non facile esse vagam reperire per inuia vaccam.

Ad Timotheum Bendedeum Philomusum.

n On rudis, ac leuis est sermo tuus, & male cõptus
 Sed nitidus, gravis, atq; elegans, plenusq; leporis
 Tantâq; dicendi vis est, vt rupibus ortos
 Caucasæis homines, ad se velut Indica magnes
 Attrahere, ac penitus valeat mollire, tuiq;
 Reddere amatores. nec sic Philomuse tenaci
 Polypus amplexu cantus ligat vndiq; prædam,
 Vt semel illectos morum iucunda tuorum
 Dexteritas omni officio sibi vincit amicos.
 Vidi ego qui tecum verbis non mollibus asper
 Contendebat, amicitie contemptor, & iram
 Turpiter indignans vultu, dictisq; vomebat.
 Tu quis animo valeas, & viribus, ac te
 Mille modis posses vlcisci, non tamen vltra
 Progrediebaris, sed tantum recta monebas.
 Ingenium laudo, virtuti gratulor, hæc res
 Difficilis, tua quam facilem prudentia reddit.

Haud tibi tabificus carpit præcordia liuor,
 Plura legit si farra tuis, melioraq; diues
 Chrylogonus, plurésq; lacus marcentibus uuis
 Implet, cui varium magno pecus agmine campos,
 Propter aquæ riuum, syluâq; virentis ad umbram
 Carpit, adorandus turbae ceu numen egenti,
 Quisq; domum innumeris cellarum ad sidera tollit
 Ordinibus, pario constructam marmore, nullis
 Contiguam domibus, sed quæ velut insula ab omni
 Libera parte patet, pictura insignis, & auro,
 Quam totam Attalici aulae laboribus ornant,
 Pomiferumq; nemus paries altissimus ambit,
 Nec fons, nec pisci, aut auibus vinaria desunt.
 Seruorumq; greges diuersa ad munera prompti
 Discurrunt, hic accipitres, pardosq; canesq;
 Hispanasq; simul mulas, mannosq; britanos
 Adde, & equos forma insignes, cursuq; vel ortos
 Stirpe Syracosia, vel Sardo semine, vel quos
 Nuper ad Amonem in stabulis Fernandus aiebat.
 Si formosarum cupida fert gaudia menti
 Turba puellarum quoties libet, atq; voluptas
 Mille alijs saturata modis, felicibus illum
 Præferre, atq; Deis ipsis equare videtur,
 Huic bene viuendi ratio tibi cognita, nusquam
 Inuidisse sinit, turpiq; libidine victa,
 Guttur auaritiæ frangis, nec prodigus ipse
 Nec nimium parcus, medium & laudabile seruas,
 Promptus Aristippi sectæ parere, monentis
 Virtutem summum esse bonum, illiusq; beatos

Cultores, at fortune confidere vanum.
 Ut libet humanas res hac versante videmus
 Sepe inopinato turbari gaudia luctu.
 Quis non miretur naturæ grande potentis
 Non prohibente Deo arbitrium? quæ protulit ipsa,
 Non retinere diu, faciem permittit eandem.
 Mane rosas odor, atq; decor comitantur, at illas
 Languere, ac subito videas arefcere, cum Sol
 Antipodum populos illata luce renisit.
 Aspice vis etiam celestibus addita signis
 Quanta sit, hinc homines, & cuncta animantia sepe
 Longius in spatium perbibent producere vitas.
 Hinc etiam mortes properare, volubilis anni
 Tempora mutari, atq; alias assumere formas
 Nubilus ex alto nunc torquet Iuppiter imbreis;
 Nunc magnum illustrat radijs Sol aureus orbem.
 Interdum tellus partu fœcunda benigno
 Innumeras effundit opes, Pallâsq; Cerêsq;
 Atq; Pales, Bacchûsq; pater sua munera curant.
 Interdum sterilefcit ager, fallitq; colonos,
 Intereunt segetes, arent in vitibus vine,
 Tentantur granibus morbis, hominêsq; feræq;
 Omnigenûmq; pecus, tum siccis gramina campis
 Rara virent, egris frustra expectantur oliuæ
 Matribus, & nullos pariunt pomaria fœtus,
 Hellepontici neq; habet quid seruet in hortis
 Cura Dei, & fures nequicquam à sepibus arcet.
 Quattuor affectus animis insurgere nostris
 Commemorant, qui naturæ penetralia norunt.

Letitia atq; dolor, spes, ac metus omnia turbant.
 Hæc tu consilio ductus pro tempore, pro re
 Non tractus voto sequeris, nec deseris æquum.
 Nec tibi mordacem commisto felle cachinnum
 Excitat, imprudens si quid peccarit amicus.
 Nec rabido ore inuat vitium exprobrare, sed affers
 Utile consilium, & quæ sit dementia monstras.
 Si quis aratores dignos putet esse triumphis
 Induperatorum. Si Ripæ dixerit Ægion,
 Baptistæq; parem, rudis & cui littera nulla est
 Cognita, piscoſæ Peribonius incola Frattæ.
 Ipse sibi viuens, nec vulgi obnoxius aure
 Aiebat secum sua se bona omnia semper
 Ferre bias. at nos quid enim sensisse putemus
 Qui spreuisset opes? fœdæq; libidinis atras
 Odisset maculas? qui nulla concitus ira
 Et nihil obscœnum meditans, minimèq; superbus
 Turpi frena gulæ hilaret? inuidiâq; careret?
 Democritus curas hominum ridebat inanes.
 At gemitu, & lachrymis nunquam cessantibus alter
 Detestabatur mores, & facta malorum.
 Alter fagineam versatilis incola celle
 Abiecit pateram, veluti natura sine vllis
 Subsidijs, hominum vitæ succurrere posset.
 Atq; sitim manibus suscepta lenijt vnda.
 Asper ero si te mores contrudere ad illos
 Coner. habet certos laudata modestia fines,
 Quos intra satis est consistere, nosq; metipſos
 Noscere, & ad trutinam mentes componere nostras.

Hoc tibi compositum varia farragine carmen
 Mittimus, haud cultu sermonis & ordine rerum
 Quæsito, ast animi impulsu per multa vagantes,
 Obliti veteres lusus, & facta iuuenta,
 Instantiq; diem memores concedere nocti,
 Ac sceleri pœnas, & retro præmia reddi.

Ad Bonauenturam Pistophilum.

d Icitur hæc Siculus venisse Gorellus ad urbẽ
 Messanæ obscuris maioribus, & patre natus
 Paupere, qui trinijs alienas vendere merces,
 Et victum assuerat strigosa querere mula.
 Ignoto atq; inopi coniux opulenta Gorello
 N omen, opesq; tulit, sed enim civilibus armis
 Expulsus patria, iam quattuor exulat annos
 Damnatus Romæ furti, se carcere fracto
 Eripuisse cruci fertur, Senamq; profectus,
 Dum cauti, atq; manu prompti lenonis amicum
 Pollicitus maria, ac montes abducere tentat,
 Turpiter amisit truncatis naribus aures.
 Huc vero fatis hominem rapientibus, inter
 Doctorum cœtus hominum versarier audet.
 Ac velut orator summus, summusq; Poeta
 De studijs ibi musarum contendit, & arte
 Dicendi, & quicquid loquitur, cecinisse Sibyllam
 Vult credi, se ipsum extollens, alienaq; carpens.
 Vnde sit, & quid agat, nihil ad nos pertinet, at cum
 Hesternæ in cœna bibuli bene potus apisti,
 Non satis hic in me, sermone sit vsus amico,

Atq; ea quæ mihi Luceio carmina Ripæ
 Non probet, vt satyram sine vi, sine lege, sine arte
 Eructatam à me, ratio cui carminis huius
 Nota minus fuerit, genuino & bile carenti,
 Cum genus hoc vitæ non illaudabile, quod nunc
 Rure Fiesseo deserta ducimus vrbe,
 Arguerit stomachum certe mihi mouit ineptus
 Nonnihil (vt fatear) liuenti examine index.
 Difficile est varios hominum perducere sensus
 Ad quæ vel dictis, vel factis quilibet optat.
 Ipsi etiam nequeunt rabidos euadere morsus
 Obtrektorum Reges, qui recta sequuntur.
 Hoc natura potens voluit Philopiste, quod omnes
 Clamosi in ludo qui prima elementa Chilindri
 Vix didicere sciunt, vt cunctis æqua loquendi
 Libertas quicquid cuperent mortalibus esset.
 Debita sed ratio seruanda est, & locus, & res,
 Et qui cum sermonem habeas, & causa loquendi,
 Ac tempus, quid mox dicas, faciâsq; docebunt.
 Ast hominem quoniam genitrix non effera partu
 Me tulit in lucem, nec lac dedit aspera tigris,
 Nil alienum à me, quod mentem attingere possit
 Humanam reor, ac sortem miseratus acerbam
 Alterius, nequeo non condoluisse dolenti.
 Sed cum iustitia summi clementia Regis
 Non careat, fontèsq; vlticri puniat ira,
 Si meruit, pœnas dederit, discâtq; nocentem
 Antemalis grauiora pati se posse Gorellus.
 Et quoniam obiectis non respondere, timoris

Nonnunquam arguimur, vel fame spernere curam
 Dicimur, ingenio vel non confidere nostro:
 Ipse laceffitus paucis ostendere nitar
 Erroris quanta in nebula versetur amicus,
 Et faciam ne me ruris putet inter alumnos
 Otia nunc frustra terere. & torpescere luxu.
 Atq; hæc inter nos placide & sine lite loquemur.
 Ne tamen ignoret, mea quò processerit ætas.
 Bisdenos egisse annos, bisseñaq; lustra
 Me sciat, atq; dies viginti, totaq; nostræ
 Tempora si penitus libeat perpendere vitæ,
 Forsitan occurrent iuuenilis crimina culpe
 Non immane nefas: nil ferro, nilq; veneno
 Actum à me inueniet, nec quenquam fraude petitū.
 Tempore quo iuuenis iuuenilia vota sequebar,
 Non ibo inficias, senibus me plurima curis
 Posthabuisse bona, & monitus spreuisse fideleis.
 Non tamen ignauos omnino diximus annos,
 Siue aliquid meditari animo, seu dicere quicquam
 Iussit amor, seu me extulerant nona gaudia, siue
 Mentem egram subitus dolor in contraria vertit,
 Siue audere aliquid posita ratione coëgit
 Honorum impatiens flammati pectoris error,
 Non ignobilibus (si fame credere dignum est)
 Nostra modis cecinit varios elegeia casus,
 Unde meos etiam testantur Erotica lusus.
 Sunt & amicorum referentia carmina nomen,
 Egregiasq; ducum laudes, animosaq; summi
 Orsa Pij, cum bella Getis inferre pararet.

Et quæ scripta vides nobis sermone soluto.
 Sit licet exilis dicendi spiritus in me,
 Perniciosa tamen rabies latronis iniqui
 Læsa malum quem turba Lupum cognomine dixit,
 Sermonis nostri gladio ingulata, repente
 Corruit, æternum stygijs damnata tenebris.
 Clarorum necnon versu insignita virorum
 Busta meo, post hæc & rura, & pascua lusi,
 Conditio rerum varia, & mutabile tempus
 Borsiadus cœptæ seriem post funera magni
 Abrupere ducis, nonum quo tertia librum
 Tempore formarat, neq; adhuc absoluerat estas.
 Cum meditati operis nullum pars quarta teneret
 Principium, extremôq; labor cum fine careret.
 Hæc mihi venatu interea, aucupioq; vacanti
 Exciderant, nullo studio, nulla arte peracta.
 Temporibus quoq; de nostris, & origine nostra
 Scribimus, Italiæ clades fortassis acerbas,
 Mutatôsq; status dicturi, & funera Regum.
 Non imitaturus satyros, cynicum verigorem,
 Sed potius ludens, ne tristis, & arida Ripe
 Cœna, pararetur. scripsi sermone iocoso
 Nescio quid, verum nulli nota turpis iniusta est,
 Nec mea detraxit cuiusquam livida fame
 Pagina, nominibus fictis contenta iocari.
 At non posthabita cen forsitan ipse putarat
 Urbe, mihi nunc rura placent, quo fungar agresti
 Munere, & observem num portet in horrea tritam
 Ac bene curatam messem sine fraude colonus,

Et caveam sibi ne meliores colligat vuas.
 Dum noua conficitur vindemia, quot mea gallos
 Uillica per nostram sine testibus ire cohortem
 Iusserit ut videam, quot sub glorientibus in spem
 Venturæ sobolis foveantur matribus ova.
 Hic me nulla gregis numerandi cura moratur
 Servili officio intentum, non excitat ignes
 Iampridem extinctos Cytherea senilibus annis.
 Rustica sollicitum non me Cardelia reddit
 Omnibus urbanis formosior vna puellis
 Phylloroe nostro fuerit cum finis amori.
 Prima moræ causa est, quod cura liber ab omni
 Que turbare animum, ac per multa negotia possint
 Distrabere, huc statui secedere, totus ut essem
 Nunc mecum, extreme limæ nonnulla daturus
 Que vos in lucem prodire iubetis amici.
 Adde quod Euganeis non longe à collibus absum,
 Mollis ubi æstivos mihi temperat aura calores.
 Mèq; minus validum, longaq; à febre recentem
 Temperies recreat puri placidissima calis
 Gratia pomiferi nemoris, cultissimus hortus,
 Non inamœna domus, latos prospectus in agros
 Me capiunt, gelidusq; liquor stillantis aquai,
 Per latera hinc illinc putei scatebroso profundi,
 Sæpe affert blandum rapido lenimen in æstu,
 Proxima sunt etiam Baptiste prædia nostri.
 Colloquiq; locus causam largitur utriq;
 Dulcia siquando à studijs sublimibus ipse
 Otia surripuit, quo mentem, animumq; relaxet.

Hic, regio aucupijs necnon venatibus apta est.
 Tartarus haud procul hinc sinuoso labitur amne.
 Per virides lucos, piscosa tartarus vnda
 Nobilis isthmiacæ dirimens confinia terre,
 Strozeiq; soli, dum coniurata sinebat
 Nos retinere manus patrio loca sanguine parta,
 Ausa dolo antiquos vrbis contendere fineis,
 Et partem Herculei non paruum euertere regni.
 Dissidij fomes, bellorum & cladis origo.
 Qua miseros mox afflixit temeraria ciues.
 Si petit vltterius, si non spernenda Gorellus
 Scire cupit, discat q; non mihi sanguinis vxor
 Nupserit obscuri, clarisve parentibus impar
 Laude sua, neq; degeneres Domicilla reliquit.
 Indecoresq; viro natos. hanc maximus olim
 Cannubio iuueni iunxit mihi Borsius, ortam
 Rangono genitore, & Boiarda genitrice,
 Ordine cum me idem princeps decorasset equestri.
 Quas inimicitias, & quanta pericula nobis
 Inuidia attulerit, longum est ac triste referre.
 Nonnulli, nostro quos emerfisse favore
 Sordibus ex imis censuq; & honoribus auctos
 Constabat, simul impulsu liuore maligno.
 Nec contenti opibus nos euertisse paternis,
 Turpiter in nostram coniurauere salutem.
 Hos tamen ob scelera inuisos, populiq; furentis
 Seditioe graui oppressos, durissima queq;
 Dum formidarent mea tunc industria textit,
 Esse putans satis vlcisci potuisse nocentis.

Quæ cum principibus fuerit mihi gratia nostris,
 Et quantum arbitrij quantum indulsere favoris,
 Vel placide pacis, vel seni tempore belli,
 Quos vnâ tulimus socij nouere laborum,
 Nostra neq; obscurū est quantū in discrimine sumo
 Huic bello afflictæ vigilantia profuit vrbi.
 Si dixisse licet non leso vera pudore
 Auspicio, & ductu nostro seruata fidelis
 Argenta, immani rerum impendente ruina.
 Cum male pugnatum à nostris, acceptaq; clades
 Insignis, captiq; duces, cum exercitus ingens
 Vi multa instaret, tota quæ solis ad ortum
 Uberibus campis vergit regione potitus.
 Cui Zanioleam custos teterrimus arcem
 Prodiderat, Veneti fortunam aurumq; secutus,
 Cum iam classe Padi ripas utrinq; teneret.
 Hostis, & inferret victricia mœnibus arma.
 Hic ego perspecta coram virtute fideq;
 Nostrorum, ob varias inito certamine causas,
 Premia persolui, meritos largitus honores,
 Nec sine laude viris stipendia, fortibus aucta
 Nulla magistratus gestos mihi sordida labes
 Fœdauit, mundasq; manus dum munera curo
 Publica seruauit, iam quinta messe tribunus
 Bissenisq; caput patribus, princepsq; senatus.
 Dixerit hic aliquis, quorsum de rebus amice
 Ista tuis? num te latuit sordescere laudem,
 Siquis eam proprio sibi vendicat ore? fatemur.
 Non tamen absurdum omnino, nec turpe videtur

Si per me accipiat prius ignorata Gorellus
 Aduena, quæ fuerit vitæ, morumq; meorum
 Iam pridem, & quæ sit ratio grauioribus annis,
 Hoc apud ignaros, hominum, rerumq; licere
 Oblata docuit Libyæ per deuia matre
 Phryx pius, ignotum dum se putat, ergo cauebit
 Post hæc, siquid erit salis illi in pectore noster
 Sicanius, causa indicta ne indicet vllum,
 Morbo animi careat, viuat sine crimine, siquis
 Quenquam insectatur verbis, vinosus, adulter,
 Raptor, Aristidem carpet, rigidumve Catonem?
 Iam satis edocui, de vita & moribus illum
 Non recte sensisse meis, quo indice damnor.
 Restat vt excuser, si me studiosa voluptas
 Longius abduxit tecum Philopiste loquendi.
 Hæc vice sermonis fungetur epistola, postquam
 Non licet, vt semper cupimus te cernere coram.
 Hic ego non fucum sector, cultiue nitore
 Carminis, at rerum summam, succumq; requiro.
 Te mihi tam charum virtus præclara, fidesq;
 Spectata, atq; in me summa obseruantia reddit.
 Nostro in te, vt possit vix quicquã accedere amanti.
 Moribus egregijs tu præditus, atq; Minervæ
 Artibus insignis Philopiste, & amabilis, omni
 Exclusus vitio, nil non laudabile sentis,
 Inuidiaq; carens album discernis ab atro.
 Non tibi facundæ suauissima gratia lingue
 Defit, seu molles elogos, seu grandia fingis
 Carmina, Apollineo nec dedignanda Petrarchæ

Materno sermone canis, pede syllaba certo
 Undecima affectus varios dum pectoris edit.
 Dotibus ingenij tantis ornatus, & alta
 Ingenuæ mentis ratione ad sidera tendens,
 Ardua calicolum penetras loca, nec tumidum sic
 Ventoso extollit te vana superbia flatu,
 Ut te hominem ignores. ac siquem videris vltro
 In vitium labi, monitu succurris amico.
 Nec culpam asperius mordes propriosq; reducis
 Ad rectum exemplo, florens iuuenilibus annis,
 Consilioq; senex, & agendis rebus ad vnguem
 Natus, non fortunæ, sed virtutis amicus.
 Talem igitur de se matura etate Gorellus
 Si spem ostendisset, si vixit criminis expers,
 Exilium potuit vitare, & carceris atri
 Dedecus, & capitis damnati infame periculum,
 Lenonisq; manus, inhonestaq; vulnera trunci
 Corporis effugere, atq; odij rescindere causas.

TITI VESPASIANI STROZAB
EPITAPHIA.

Pro diuo Borsio.

Vrea fulserūt te principe secula

Borsi.

Testantur patrie te pia facta pa-
trem.

Virtuti imperium si par tibi fata dedissent,
Tot meritis vnus vix satis orbis erat.

Pro diua Phylloroe.

¶ Vi legis hæc, legito summissius, & caue queso
Nympham vilo turbes quæ cubat hic strepitu.
¶ Viuere credibile est, placidoq; quiescere somno
Phylloroen, quæ non digna mori fuerit.

Pro Aloisio Neapolitano.

¶ Visquis adis magnæ tēplū venerabile matris;
Ad noua ne pigeat sistere busta pedem.
¶ Quid cupiam, nomēq; meū, patriamq; domūmq;
Versibus his lector verba notata docent.
¶ Ille ego Campanis Aloisius ortus in oris,
Vrbs cui natalis Parthenopea fuit.
¶ Quem genuit claro Brancatia sanguine proles,
Cui decus eximium strenua dextra dedit.
¶ Qui toties ausus forti certare duello,
Exunias domito victor ab hoste tulit.

Gallia semper erit, semper Britānia testis
 Pugnarum, & Latio gloria parta solo.
 Extensi tandem senio confectus in aula,
 Hic tegor, hæc de me sint tibi nota, vale.

Pro Endymione.

h Ic tener Endymion Vates tuus alme Cupido
 Ardor Nympharum, delitiæq; iacet.
 Naides Eridano puerum videre natantem,
 Corripuit cupidas candida forma deas.
 Dum pariter certant, captum retinere sub undis,
 Immeritæ misero causa fuere necis.
 Illum amor, & Charites, illum flevere Camænæ,
 Illius ingemuit funere mæsta Venus.

Pro Tobia Veronensi.

d Vm canit horrēdi Martis fera bella Tobias,
 Persephone præstans inuida rupit opus.
 Et præco insignis rerum Sismonde tuarum
 Occidit ante diem, mors ea facta tua est.
 Vos decuit muse sacro succurrere vati.
 Ille ope Phæbe tua viuere dignus erat.
 Sed tamen & luctu vestro, lachrymisq; Minervæ
 Pegaseas undas intumuisse ferunt.

Pro Thaleia.

i Mpia te postquam duri violentia fati
 Eripuit charo chara Thaleia viro,
 Hanc utinam tecum licuisset ponere vitam,

Morte vel in lucem te reuocare mea.
Conugio felix victor Paxonius olim,
 Nunc sine te mæstis deseror in lachrymis.
Et tua non tantum facies insignis & etas
 Intercepta suam me mouet ante diem.
Sed pudor, & prisca occurrit pietatis imago,
 Excultumq; bonis artibus ingenium.
At quoniam nostris par gratia sensibus hæsit,
 Vnâq; mens nobis vnâq; cura fuit,
Hoc simul ambobus posui commune sepulchrum,
 Quod tua cum nostris ossibus ossa tegat.

In Cerberum Iudi magistrum.

i Am male seruabat stygius tot millia custos,
 Nec satis in foribus ianitor vnus erat.
Cerberus ast illi superis modo raptus ab oris
 Additur, & pariter limina dira tenet.
Cerberibus pueros olim vexauit acerbis,
 Nunc rabido terret pallida regna sono.

Pro Ioanne Proxenetâ Egregio.

b Ic Pelicane iaces, quæ febris acerba peremit
 Nobilis ingenij dexteritate tui.
Vendenti nemo melius componere euentem
 Norat, nec lingua promptior vllus erat.
Profuit & nocuit tua quondam industria multis,
 Pârq; in te probitas, improbitâsq; fuit.

Pro Bucephalo equo insigni.

g Loria nobilium tegor hic insignis equorum
 Raptus inaudito funere Bucephalus.
 Acer enim volucridum tollor in aëra saltu,
 Implicito excussus crure pependit henus.
 Labitur ensis, humi capulus defigitur, at me
 Transfixum leto cuspis acuta dedit.

Pro Guarino Veronensi.

h Vnc tibi consensu tumulum Ferraria magna
 Pro meritis posuit clare Guarine tuis.
 Tu pater eloquij, geminae tu gloria linguae,
 Praecipuus iuuenum tu moderator eras.
 Te duce nostra vigens studijs florentibus aetas,
 Pierio priscis certat honore viris.
 Nec Verona minus tali se iactat alumno,
 Quam veteres celebri nomine tollit avos.
 Primus & extremus te nouerat orbis, & vltra
 Humanum virtus se tulit ista gradum.
 At nos hic senio resolutos condimus artus.
 Candida sidereas incolit umbra domos.

Pro eodem.

h Ic veneranda tegit magni lapis ossa Guarini.
 Vtraque lingua suo mæreat orba patre.
 Hoc Verona decus terris dedit, abstulit aetas
 Longior, ad superos mens pia fecit iter.

S T R. P A T R.
Pro Laurentio Rouerella episcopo Ferr.

Tu decus vr̄bis eras, magnæ solertia mentis
Laurenti ad magnas res tibi fecit iter.
Nec contenta fuit Latij tua gloria terris,
Sed toto nomen claruit orbe tuum.
Romanus quascunq; plagas te pastor adire
Iussit, ubiq; tibi dextera fama fuit.
Gallia te studijs florentem vidit, & omne
Officium grato præstitit obsequio.
Te venerata ferox Germania, norat Iberus
Quid tibi consilij, institutiq; foret.
Te duce Pannonij seuos fregere Boemos,
Bellâq; pro sancta sunt tibi gesta fide.
Amissio tristis Ferraria præsule luget,
Mœsta suum deflet gens Rouerella patrem.
Nunc fratrum in patriam cura translata tuorum
Hoc tua sub tumulo clausimus ossa, vale.

Pro diua Margarita.

Quæ fuit exemplum celestis nobile formæ,
In quam tot laudes, tot coiere bona.
Margarita sub hoc tegitur Peregrinia saxo.
I nunc, atq; mori numina posse nega.

Pro Matthia rege Ongarie.

Quæ tua non adiit rex inuictissime gentes
Gloria? Matthiam, quæ tacitura dies?
Leta nonum mundo natura fauentibus astris

Addidit in lucem te veniente decus.

Nec fors, nec ratio, mentis nec viridus ardor,

Nec pars virtutis defuit vlla tibi.

Protulit antiquos regni te principe fines

Pannonis, arctoïis gens dominata plagis,

Te Geta, te Dacus tremuere, ac erq; Boëmus,

Horruit, & vires ora Liburna tuas.

Effera quid bello posses Germania sensit.

Nec vis conatus vlla morata tuos.

Ut celum ornarent animo maiora parantem

Fatales terris te rapere Deæ.

Pro domicilla Strozia.

h En q̄ præclari soluerunt vincula Parce
Connubij, perijt quo domicilla die.

Quidquid enim potuit dignum & laudabile dici,

Huic superos nemo contribuisse neget.

Tito iuncta suo tria lustra peregit, & annos

Pene duos, octo vixit Olympiadas.

Pro eadem.

d Omicille Guidi Ragoni filie, mira singula-
ris ingenij prudentia prædite, pietatis, ac
pudicitie laudibus insigni, vxori fidelissime, & in-
cõparabili, Titus Vesp. Stroza cõiux amari doloris
plenus posuit. Obijt V I. Calèd. Maias. Salutis Anno
LXXXVII. Et CCCC. supra Mille.

K. ij.

Pro Ginevra Castella.

c Lara bonis animi, nature prædita cunctis
 Dotibus, hic leto rapta Ginevra iaces.
 Vir tibi Castellus, pleno simul omnia quo tu
 Optima successu consequerere, fuit.
 Egistis dulces animis concordibus annos,
 Et vos vnus amor iunxit, & vna fides.
 Hoc sine quis credat? tu celum inuita petisti.
 Hic sine te infelix viuere posse negat.

Pro diua Lianora duce Ferr.

e Rgo quis eripiet mortalia corpora leto,
 Ius habet in magnas si fera parca deas?
 Tristibus haud potuit Lianora resistere fati,
 Et sibi mirantur Di cecidisse parem.
 Rege satam, diuiq; toro vixisse dicatam,
 Herculis haud illi gloria parua fuit.
 Sed meliora petens studuit bene ducere vitam,
 Vt bene supremum posset obire diem.

In laudem volantis canis præstantissimi.

i Am securus aper nemorosus vallibus erret,
 Exultet posito libera cernua metu.
 Raptorésq; lupi campis impune vagentur,
 Tutâq; villosum præferat Vrsa caput.
 Ille pedum cursu præstans animoq; volantes
 Occubuit, trucidus pestis acerba feris.
 S trauerat immanem seuo certamine taurum

Herculeæ qualem non domuere manus.
 Sed breue letitiæ spatium fors inuida liquit,
 Illaq; victori pugna suprema fuit.
 Sol quater ortus erat, postquam superauerat hoste,
 Impia magnanimum fata tulere canem.
 Nulla sed intrepidus vita fugiente doloris
 Signa dedit, solitus mansit in ore vigor.
 Atq; ita se gessit mortem, vt vicisse cadendo
 Non ipsum morti succubuisse putes.
 Virtutem canis admirari desine lector
 Nicoleo miles Corigiensis erat.

Pro Nanne patre.

NANNES Stroza Caroli filius, pace, & bello
 insignis, & ob merita Nicolao March. Esten. in
 primis charus, annos agens duodeuiginti, cæsis ad
 fossam marinam hostibus, Argentam obsidone li-
 berauit.
 In expugnatione vrbs Verone murum primus a-
 scendit, ibique equestri ordine ob virtutem insi-
 gniri meruit.
 Mutinam, Regiū, Parmam, vrbes Nicolai March.
 ditioni subiectas, & simul eodem tempore cura
 sue cõmissas, cõplures annos egregie gubernauit.
 Multa castella ductu suo & armis expugnata, Esten-
 si imperio subegit.
 Agrum Lunensem assiduis incolarum latrocinij
 infestum, viatoribus pacauit, & eius regionis non
 nulla oppida nomine suo cepit, ac tenuit.

Florentino deinde exercitui, & copijs præfuit, quas
 Nicolaus March. Esten. ad societatem belli cum
 Venetis miram contulerat, fusis, fugatisque ad
 Ottolengum Philippensibus cū magna gloria vi-
 Etor fortissime dimicans, nimio labore, & rapi-
 dissimo æstu defatigatus, qui Ascensionis Domi-
 nice die præter morem exarsit quintilibus, eta-
 tis anno LI. Salutis CCCC. ac IIII. & XX.
 Supra M. in amicorum manibus gloriose expira-
 nit. Florentie vero, ac Ferrarie duobus magnifi-
 cis eodem die funeribus illi exhibitis publice lau-
 datus, hic ante aram sepultus est.

Titus Vespasianus Stroza parenti Opt. ac bene-
 merenti.

252

TITI VESPASIANI STROPHAE
EPIGRAMMATA.

Ad diuam Lucretiam.

Inere certus eram sine amore, Lucretia captum

Me tenet, haud mirum est, imperat illa Deis.

De imagine Lucretiae.

q Vae Venerē facie, quae Pallada moribus aequat,
Conata est dominam pingere docta manus.
Artificis laudatur opus, diuina sed omne
Mortale exuperat forma magisterium.

Ad Creticum.

c Retice debemur nullo discrimine fati,
Et peragunt durae tristia fila Dee.
Labitur, ac nullis precibus convertitur aetas,
Præcipitiq; gradu mors inopina ruit.
Non te nobilitas, non candida forma, nec aurum,
Nec pudor, aut pietas, restituisse valent.
Sen sis Amphion, sen sis rhodopeius Orpheus,
Non poteris dulci fata mouere sono.

In Scaurum diuitem, & auarum.

s Caurus habet villas, urbana palatia, nūmos,
Pinguiaq; innumeris prædia bobus arat.
Huic tamen assidue maior succrescit habendi

STR. PATR.

Nunquam diuitijs exatiata fames.
Ditior est igitur patrio contentus agello,
Qui vinit nullo fœnore Fabricius.

De Mathillo.

r Idicula ex omni se parte effuderat in te
Simplicitas, domino grata Mathille tuo.
N il bene, nil per te gestum male, nil tibi laudis,
Nil ignominie vitæve morsve tulit.
Si tua nec celo dementia digna, nec umbras
Accipit insontes Regia ditis, vbi es?

De quadam, quæ per errorem nupsit
filio.

v Ir, coniux, genitrix, natus, fratérq;, sorórq;,
Hic duo, sint quannis nomina plura, iacent.
Error enim sceleri causam dedit, inscia nupsit
Illi, quem peperit filia mista patri.

De domo vbi Treffa habitat.

s Acra voluptati domus est, procul ite seueri.
Hic habitant lusus, otia, cantus, amor.

De Hermione.

f Ormosam Hermionen senior Lucilius ardet.
Hunc veluti sanctum diligit illa patrem.
Poscenti, quod amans inuenis cupit, eia age mecum
Laude inquit, volo te viuere, nolo mori.

De Dyssade diuæ Lucretiæ Borgiæ.

t Ortise quod læuæ Lucretia nexuit aurum,
 Dira venenose est Dyssados effigies.
 Huic docet inuidiæ morsus, & iniqua malorum
 Cedere diuinis moribus ingenia.

De Dyssade eiusdem.

r Espicit auerso maculosum lumine tergum,
 Et sicco Dyssas virus in ore gerit.
 Ventre timent, paruumq; caput, breuis ipsa supremæ
 Pars caudæ in gracilem desinit vnguiculam.
 Ut sitis hanc torquens nullis extinguitur undis,
 Sic rabidam morsu concitat illa sitim.
 Hanc secura manu gestat Lucretia, nilq;
 Virtuti ostendit posse nocere suæ.

In Dyssilum.

f Ingis? an ex aîo affirmas? vix credere possis
 Te toties vanum Dyssile vera loqui.

Pro Borgia.

i Bat amor, facib; pharetrâq; superb; & arcu,
 Erranti huc illuc Borgia visa Deo est.
 Hic nouus inquit erit nobis labor, aurea prompsit
 Spicula, quæis magnum fixerat ante Iouem.
 T ela sed adducto properantem emittere neruo,
 Illius ex oculis lux ferit orta Deum.

Obstupuit, cecidere manus, delapsa sagitta est,
Arsit, & hic nostro senior ignis ait.

Ad Bembum, de Lucretia.

Immutatur in X. C. tertia nominis huius.
Littera, lux fiet quod modo luc fuerat.

Retia subsequitur, cui tu hæc subiunge paratq;
Sic scribens, lux hæc retia Bembe parat.

Ad Lucretiam.

Ureor, ut viderit qui te non viderit? at si
Viderit, in vita hunc quid tenet ulterius?

An facie quicquam Lucretia pulchrius ista?

Cultius ingenium cernere posse putat?

Fallitur in te omnis terra, cæliq; reposta est
Gloria, nec tibi quid conferat inueniet.

Ad eandem,

Vi nõ cõspecta es, miser est: qui te aspicit, hic se
Addictum innumeris mortibus esse sciat.

O rem incredibilem, quã perditus ipse tot annos
Experior, sortem hanc nec tolerare piget.

Et vino, & morior, nec mortes ipse recusum
Mille pati, vt possim te semel aspicere.

De Lyside à filio occisa.

Vulnera de nati moriens, nõ Lysida posthac,
Sed me Turdellam dicite, Lysis ait.

E gesto laqueum, mortemq; miserrima visco

Arboris in ramis præparat illa sibi.
 Sic ipsa exitium peperit mihi. Numina partus
 Infandi pœnas me voluere pati.

De vacca Myronis.

Aturam atq; artē in Vacca petiisse Myronis
 Partem aiunt, morem gessit utriq; Myro.
 Qui Vaccam spectat, natura hanc protulit, inquit,
 At si contigerit, dixerit artis opus.

De rosa Lucretia.

Vnde tibi nulla color hic imitabilis arte,
 Vnde odor? vnde tibi gratia tanta rosa est?
 Tene Dicarcheis genitrix tua nutrijt oris,
 Num Pestanus ager misit, an Hybla tulit?
 Num tu floriferis in odora vallibus Enna
 Orta, vel Oebalij germine nata soli?
 Num te aluit Cypros, num Gnosia terra, Cilixve?
 Tmolus, an innumeri dives odoris Arabs?
 Num te nausice patrijs collegit in hortis?
 Sanguine num tinxit te Cytherea suo?
 Nil horum, tibi sors felicior obtigit, o quam
 Excellis dominae pollice carpta mee.
 Illa tibi libans fragrantibus oscula labris,
 Egregium à nobis hoc decus inquit habe.

Ad Desphicum.

Desphice, miraris quòd nunc epigrammata condā,
 Diffusa solitus scribere materia:

Obstantur mentes hominum. nec semper eundem
Temporis, ac rerum cernimus esse modum.

Ad Ludovicum Tessiram Lusitanum.

Usumus hæc olim, quæ tu Ludovice putaras
Carmine non duro composuisse senem.
Cum gelida rigeant glacie præcordia, cum tot
Transactæ estates sint, hyemēsque mihi,
Igne cupidineo rursum incaluisse medullas
Credis, & ad veteres me rediisse iocos?
Non ita, sunt huius nonnulla in calce libelli,
Quæ fuerant primis edita temporibus.
Nunc satis est iuuenes inter iuuenescere verbis,
Re decet æternis inuigilare bonis.

FINIS.

BIBLIOTHECA
UNIVERSITARIA

